

Preferencje podatkowe w Polsce

Nr 7

Stan prawny na 31 grudnia 2015 r.

Ministerstwo Finansów
Departament Systemu Podatkowego
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

STRESZCZENIE

INFORMACJE OGÓLNE

Siódma edycja raportu „*Preferencje podatkowe w Polsce*” stanowi kontynuację, zainaugurowanych w 2009 r. prac związanych z przeglądem i analizą wartości preferencji podatkowych funkcjonujących w polskim systemie podatkowym.

Preferencje podatkowe stanowią narzędzie polityki podatkowej. Ich rola polega na stymulowaniu pożądanых działań podatników, udzielaniu wsparcia niektórym sektorom i rodzajom działalności oraz monitorowaniu progresywności obciążeń podatkowych.

W celu przybliżenia czytelnikowi istoty zagadnień ujętych w raporcie, zamieszczono w publikacji definicje dotyczące istoty preferencji podatkowej, standardu podatkowego oraz metodologii szacowania wartości preferencji. Obok wartości liczbowych preferencji podatkowych, wykazano retrospektywnie zmiany, jakie miały miejsce w obszarze prawnych regulacji podatkowych.

Metodologia szacowania wartości preferencji oraz analizy danych, zastosowana w niniejszym opracowaniu, nie uległa zmianie w stosunku do rozwiązań zastosowanych w poprzednim raporcie.

Podobnie jak w latach ubiegłych przedmiotem analizy były najistotniejsze z punktu widzenia dochodów budżetu państwa podatki: podatek od towarów i usług (VAT), podatek akcyzowy, podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT), podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) oraz istotne z punktu widzenia budżetów gmin podatki lokalne, tj. podatek od nieruchomości, podatek rolny oraz podatek leśny.

W obszarze podatku dochodowego od osób prawnych nie wprowadzono zasadniczych zmian mających wpływ na preferencje podatkowe, jednak niezmiennosc w zakresie regulacji, nie przełożyła się na stabilizację w zakresie wartości preferencji podatkowych w CIT. Wzrost preferencji w sferze tego podatku ma związek z preferencjami dostępnymi dla podatników prowadzących działalność gospodarczą na terenie specjalnych stref ekonomicznych i odliczających straty z lat ubiegłych.

W roku 2015 został utrzymany poziom stawek podatku VAT, w tym podwyższona do 23% stawka podstawowa i obniżona stawka w wysokości 8%. W obszarze podatku od towarów i usług w 2015 r. nie wprowadzono nowych preferencji podatkowych, jednakże dokonano nowelizacji przepisów w celu poprawy funkcjonowania, efektywności i uszczelnienia systemu w tym zakresie.

W zakresie podatku akcyzowego w 2015 r. nie wprowadzono nowych preferencji podatkowych.

W oparciu o dostępne za 2015 r. dane, wartość preferencji podatkowych uszczuplających dochody budżetu państwa i dochody jednostek samorządu terytorialnego (dalej: JST) oszacowano łącznie na **90,7 mld zł**, co stanowiło **5,04% PKB**.

W ujęciu nominalnym w 2015 r. preferencje wzrosły w stosunku do 2014 r. o ok. 3,0 mld zł (wzrost o 3,4%). Wzrost wartości preferencji odnotowano prawie we wszystkich kategoriach podatków objętych badaniem, za wyjątkiem preferencji w podatku akcyzowym.

Analogicznie jak w poprzednim okresie sprawozdawczym, na potrzeby raportu wyodrębniono dziewięć obszarów wsparcia, tj.:

- 1) gospodarka,
- 2) rolnictwo,
- 3) zatrudnienie,
- 4) edukacja, nauka, kultura, sport,
- 5) organizacje pożytku publicznego, kościoły, organizacje społeczne i obywatelskie,
- 6) zdrowie,
- 7) rodzina i pomoc socjalna,
- 8) transport i ochrona środowiska oraz
- 9) inne - obejmujące preferencje, których nie można przyporządkować do pozostałych grup.

W 2015 r. obszarem, który poprzez preferencje funkcjonujące w systemie podatkowym, uzyskał najwyższe pod względem wartości wsparcie była rodzina i pomoc socjalna. Zrealizowane w 2015 r. w tej dziedzinie preferencje stanowiły 42,7% ogółu preferencji istniejących w systemie podatkowym (38,8 mld zł; 2,2% PKB).

Kolejnymi obszarami, które korzystały z pomocy państwa poprzez system podatkowy były gospodarka (16,7 mld zł; 0,93% PKB), zdrowie (8,5 mld zł; 0,47% PKB) i rolnictwo (9,0 mld zł; 0,50% PKB). Preferencje w ww. obszarach stanowiły 37,8% wszystkich preferencji. Z kolei preferencje podatkowe w obszarze edukacja, nauka, kultura i sport, oraz w obszarze transport i ochrona środowiska stanowiły po 4,6% ogółu preferencji istniejących w systemie podatkowym. Kwota preferencji dla każdego z ww. wymienionych obszarów wyniosła w przybliżeniu 4,2 mld zł (0,23% PKB). Wartość pomocy dla organizacji pożytku publicznego, kościołów, organizacji społecznych i obywatelskich oszacowano na 1,9 mld zł (0,10% PKB), co stanowiło 2,1% preferencji ogółem.

PREFERENCJE W POSZCZEGÓLNYCH PODATKACH

Z dostępnych danych wynika, że w 2015 r. wartość preferencji w podatkach dochodowych wyniosła łącznie 36,1 mld zł, tj. 2,0% PKB. W porównaniu z 2014 r. wartość preferencji podatkowych w podatkach dochodowych wzrosła o blisko 0,8 mld zł (2,2%).

W obu podatkach dochodowych, tj. zarówno w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT), jak i w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT) odnotowano wzrost wartości preferencji, z czego w podatku CIT preferencje wzrosły o 0,5 mld zł (3,6%), a w PIT o 0,3 mld zł (1,3%).

Globalną wartość preferencji podatkowych w CIT oszacowano na 14,8 mld zł. W 2015 r. dominującą pozycją wśród preferencji funkcjonujących w podatku CIT były dotacje z budżetu państwa, które stanowiły 35,3% skwantyfikowanych preferencji CIT. Wartość tej preferencji wyniosła 5,2 mld zł,

tj. 0,29% PKB. Kolejną istotną preferencją funkcjonującą w podatku dochodowym od osób prawnych była możliwość odliczania strat z lat ubiegłych (2,6 mld zł). Jednakże w 2015 r. w stosunku do 2014 r. nastąpił spadek wolumenu tej preferencji o ok. 0,4 mld zł (12,2 %). Udział preferencji w postaci zwolnienia dla podatników prowadzących działalność gospodarczą na terenie specjalnych stref ekonomicznych¹ w strukturze skwantyfikowanych preferencji CIT zmalał z 17,6% do 17%, pomimo utrzymania się wartości preferencji na niezmiennym poziomie 2,5 mld zł. Wzrósł natomiast z 7,4% do 8,6% udział preferencji w postaci zwolnienia dla organizacji non profit, której wartość oszacowano na (1,3 mld zł).

Łączna wartość preferencji w podatku PIT została oszacowana na 21,3 mld zł. Wśród preferencji funkcjonujących w PIT niezmiennie najwyższą wartość pomocy państwa dotyczyła spraw rodziny i kwestii społecznych (62,7% wszystkich preferencji w PIT). Najważniejszymi preferencjami w tym obszarze były ulga na dzieci (7 mld zł) oraz możliwość łącznego opodatkowania dochodów małżonków (3,2 mld zł). Innym znaczącym obszarem wsparcia w podatku PIT było rolnictwo. Pomoc państwa w postaci zwolnienia z opodatkowania dopłat bezpośrednich do rolnictwa stosowanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej wyniosła w 2015 r. blisko 2,4 mld zł.

W sferze podatku od towarów i usług (VAT), wartość preferencji podatkowych w 2015 r. oszacowano na 46,04 mld zł (2,56% PKB), czyli o 5,2% więcej niż w 2014 r. (wzrost o ok. 2,3 mld zł). Z analizy danych wynika, że siedem preferencji o najwyższej wartości stanowiło w 2015 r. 58,9% wszystkich skwantyfikowanych preferencji występujących w podatku VAT. Podobnie jak w 2014 r. najwyższą wartość preferencji odnotowano w zakresie robót budowlanych dotyczących budownictwa mieszkaniowego (11,3 mld zł) oraz w zakresie produktów leczniczych (5,6 mld zł). W porównaniu do 2014 r. w 2015 r. nastąpił dynamiczny wzrost wolumenu preferencji w formie obniżonej stawki na usługi związane z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, gospodarką odpadami itp. Wartość tej preferencji w 2015 r. wyniosła 1,7 mld zł i była wyższa o 19,6% w stosunku do 2014 r. (0,3 mld zł).

Wartość preferencji w podatku akcyzowym w 2015 r. oszacowano na 0,6 mld zł (0,03% PKB). W stosunku do 2014 r. wartość tych preferencji uległa zmniejszeniu o 0,14 mld zł (20,1%). Z analizy danych wynika, że pięć preferencji o najwyższej wartości stanowiło w 2015 r. 95,86% wszystkich skwantyfikowanych preferencji występujących w podatku akcyzowym. Dominującymi pozycjami wśród preferencji funkcjonujących w tym podatku było w 2015 r. zwolnienie z opodatkowania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i zużywanej w procesie kogeneracji, którego wartość stanowiła 32,2% (0,19 mld zł) wszystkich preferencji funkcjonujących w podatku akcyzowym oraz zwolnienie z akcyzy wyrobów akcyzowych poddanych zniszczeniu, którego udział w strukturze oszacowano na 30,2% (0,18 mld zł).

Wartość preferencji występujących w podatkach lokalnych w 2015 r. oszacowano na 8,0 mld zł, co stanowiło, podobnie jak w latach 2011 – 2014 blisko 0,5% PKB. Dominującymi pozycjami w strukturze preferencji w podatkach lokalnych były zwolnienia w podatku od nieruchomości tj. zwolnienie dla budynków gospodarczych położonych na gruntach gospodarstw rolnych, służących wyłącznie działalności rolniczej (1,9 mld zł), zwolnienie dla nieużytków (1,3 mld zł), zwolnienie budowli kolejowych i zajętych pod nie gruntów (1,1 mld zł), zwolnienie dla gruntów zadrzewionych oraz

¹ Dalej również jako: „SSE”.

gruntów zakrzewionych (0,8 mld zł), jak również zwolnienia przedmiotowe uchwalone przez rady gmin w drodze uchwały (które w 2015 r. oszacowano łącznie na blisko 0,9 mld zł). Wyżej wspomniane 5 preferencji stanowiły w 2015 r. 73,8% (5,9 mld zł) wszystkich skwantyfikowanych preferencji funkcjonujących w podatkach lokalnych.

SZCZEGÓŁOWE ANALIZY ROZWIĄZAŃ PODATKOWYCH

Wzorem lat ubiegłych, również na potrzeby obecnego raportu szczegółowej analizie poddano niektóre rozwiązania podatkowe.

W rozdziale „Efektywność wybranych rozwiązań podatkowych” zawarto szczegółową analizę polityki podatkowej gmin w 2015 roku w zakresie ustalania stawek podatku od nieruchomości.

Wyniki analizy wskazują, że w 2015 r. gminy powszechnie korzystały z przysługujących im możliwości realizowania lokalnej polityki podatkowej, w tym ustalania wysokości i różnicowania stawek podatku od nieruchomości dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania oraz udzielania zwolnień podatkowych innych niż ustawowe.

Zaobserwowano jednakże nieznaczny spadek skłonności gmin do różnicowania stawek podatku od nieruchomości. W 2015 r. porównaniu do 2010 r.² liczba gmin, które różnicowały wybrane stawki podatku zmniejszyła się z 1260 gmin (50,8% gmin ogółem) do 1149 gmin (46,4% gmin ogółem). Nadal najczęściej różnicowane były stawki dla gruntów i budynków pozostałych.

Łączne utracone dochody z tytułu obniżenia stawek podatku lub zastosowania zwolnienia podatkowego na mocy prawa lokalnego stanowiły w 2015 r. 17,2% globalnych wpływów z podatku od nieruchomości, przy czym: jedynie 6,3% w przypadku miast na prawach powiatu i aż 31,2% w przypadku gmin wiejskich.

W rozdziale „Efektywność wybranych rozwiązań podatkowych” przedstawiono również wyniki analizy dotyczącej funkcjonowania ulgi, o której mowa w art. 27g ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych - tzw. „ulgi abolicyjnej”.

Z dostępnych danych wynika, że w 2015 r. z ulgi abolicyjnej skorzystało 35 tys. podatników dokonujących rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za 2015 r., tj. o 14 tys. (o 67%) więcej niż w rozliczeniu za 2014 r. Podatnicy ci dokonali odliczenia w łącznej kwocie 178,7 mln zł, tj. o 67,1 mln zł (o 60,1%) więcej niż w rozliczeniu za 2014 r.

W analizie wskazano na istotne zmiany jakie zaszły od 2008 r. tj. od czasu wprowadzenia ulgi, które mają istotny wpływ na efektywność funkcjonowania tej preferencji. W analizie zwrócono m.in. uwagę na kwestię wykorzystania ulgi abolicyjnej w agresywnym planowaniu podatkowym oraz utrudnienia w prowadzeniu skutecznej polityki zapobiegającej podwójnemu nieopodatkowaniu dochodów spowodowane wprowadzeniem ulgi abolicyjnej.

² Preferencje podatkowe w Polsce 2011

SPIS TREŚCI

STRESZCZENIE	3
Informacje ogólne	3
Preferencje w poszczególnych podatkach	4
Szczegółowe analizy rozwiązań podatkowych	6
I. ISTOTA PREFERENCJI PODATKOWEJ	9
II. STANDARD PODATKOWY.....	11
1. Podatki dochodowe.....	12
2. Podatki konsumpcyjne	13
3. Podatki majątkowe.....	14
III. METODA SZACOWANIA PREFERENCJI PODATKOWYCH	15
IV. ANALIZA WARTOŚCI PREFERENCJI PODATKOWYCH	18
1. Podatki dochodowe	26
2. Podatki konsumpcyjne	32
3. Podatki lokalne.....	39
V. EFEKTYWNOŚĆ WYBRANYCH ROZWIĄZAŃ PODATKOWYCH	43
1. Polityka podatkowa gmin w zakresie ustalania stawek podatku od nieruchomości w 2015 r..	43
2. Odliczenie od podatku dochodowego, o którym mowa w art. 27g ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	53
VI. ZMIANA PRZEPISÓW PRAWA W OBSZARZE PREFERENCJI PODATKOWYCH.....	60
1. Podatki dochodowe.....	60
2. Podatki konsumpcyjne.....	60
3. Podatki majątkowe.....	68
VII. CEL I MECHANIZM PREFERENCJI PODATKOWYCH (ZAŁĄCZNIK A)	70
VIII. WARTOŚĆ PREFERENCJI PODATKOWYCH (ZAŁĄCZNIK B)	137

I. ISTOTA PREFERENCJI PODATKOWEJ

W najprostszym ujęciu, każde odstępstwo od przyjętego w danych warunkach standardu podatkowego, uznaje się za preferencję podatkową. Takie odstępstwo skutkuje wprost zmniejszeniem obciążenia podatkowego po stronie beneficjenta preferencji. „Zaoszczędzony” podatek ma w założeniu skłonić beneficjenta preferencji do oczekiwanych przez państwo zachowań. Określone rozwiązania systemu podatkowego preferują w ten sposób pewne grupy podatników (np. rodziców, rolników, przedsiębiorców), sektor gospodarki (budownictwo, rolnictwo) lub działalność (np. inwestycje, innowacyjność, oszczędzanie). Z technicznego punktu widzenia, preferencje podatkowe mogą przyjmować różną formę. Do najczęstszych należą: ulgi, zwolnienia, odliczenia, obniżone stawki, czy zaniechania.

Warto zwrócić uwagę, że każda z preferencji podatkowych niesie ze sobą skutek w postaci obniżonych wpływów budżetowych. Budżet państwa (gminy) otrzymuje mniej środków, niżby otrzymał, gdyby dana preferencja nie funkcjonowała. W tym sensie stanowią one wydatki podatkowe (ang. *tax expenditures*, fr. *dépenses fiscales*). Preferencje podatkowe – rozumiane jako specyficzne wydatki państwa – stoją przede wszystkim w sprzeczności z zasadą jedności budżetu³. W istocie finansowane są one poprzez podatki (jak większość wydatków budżetowych), jednak nie podlegają tak wnikliwej analizie i kontroli jak wydatki budżetowe. Wydatki budżetowe ujęte są w jednym dokumencie, nad którym toczy się debata budżetowa, podczas gdy preferencje podatkowe rozproszone są w różnych ustawach podatkowych, są często ukryte i trudne do zauważenia.

Preferencje podatkowe stanowią alternatywę dla bezpośrednich transferów budżetowych. Różnica sprowadza się w istocie do tego, że wydatkowanie środków z budżetu państwa obejmuje dwa stadia: otrzymanie pieniędzy i ich wydatkowanie – w przypadku preferencji podatkowych przychód jest od razu konsumowany. W przeciwieństwie do transferów bezpośrednich nie zawsze jednak znana jest wartość preferencji podatkowych (wartość utraconego przez budżet dochodu).

W celu odróżnienia obu form wydatkowania pieniędzy publicznych zidentyfikowano pewne cechy, które pozwalają odróżnić i dokonać porównawczej oceny preferencji podatkowych i bezpośrednich wydatków budżetowych. Są to m.in. łatwość dostępu dla potencjalnych beneficjentów, koszty administracyjne ponoszonych wydatków, możliwe nadużycia w wykorzystywaniu środków, elastyczność ich wydatkowania, przejrzystość i odpowiedzialność za wydatkowanie środków, kontrola ich wydatkowania, efektywność wydatków i sprawiedliwość ich redystrybucji⁴. Biorąc powyższe pod uwagę nie można przesądzić przewagi jednej formy wydatkowania nad drugą. Ocena,

³ Best practice guidelines – off budget and tax expenditures, Public Governance Committee, OECD 2004 [GOV/PGC/SBO(2004)6], s. 3 - 4

⁴ Tax Expenditure Budgets. Concepts and Challenges for Implementation, Luiz Villela, Andrea Lemgruber, Michael Jorratthe, Inter-American Development Bank, 2010, s. 12 [na podstawie: Tokman R., J. Rodriguez and C. Marshall S., Las excepciones tributarias como herramienta de política pública, In Estudios Públicos N. 102.]

którą formę wydatkowania środków publicznych zastosować dla realizacji założonego celu, musi zatem wynikać z wnikliwej analizy konkretnego przypadku.

W Polsce brak jest powszechnie akceptowalnej definicji preferencji podatkowej w prezentowanym wyżej ujęciu. W Ordynacji podatkowej zdefiniowano pojęcie ulgi podatkowej, jako przewidziane w przepisach prawa podatkowego zwolnienia, odliczenia, obniżki lub zmniejszenia, których zastosowanie powoduje obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku⁵. Definicja ta, choć oddaje istotę preferencji podatkowej, nie jest wystarczającą dla celu niniejszego opracowania.

Na potrzeby niniejszego raportu przyjęto proponowaną przez OECD definicję preferencji podatkowej, zgodnie z którą preferencją podatkową jest transfer środków publicznych dokonywany wskutek obniżenia zobowiązania podatkowego w relacji do przyjętego standardu podatkowego.

Wydaje się przy tym, że dodatkowym warunkiem uznania danego rozwiązania za preferencję podatkową powinna być jego abstrakcyjność i generalność, tj. skierowanie go do nieokreślonej liczby podatników. Warunek taki spełnią preferencje (zwolnienia, odliczenia, itp.) wynikające z ustaw podatkowych, czy zaniechanie poboru podatku w drodze rozporządzenia wydanego przez Ministra Finansów na podstawie przepisów art. 22 Ordynacji podatkowej. Nie spełni go natomiast ulga w spłacie zobowiązań podatkowych przyznana konkretnemu podatnikowi w jego indywidualnej sprawie przez organ podatkowy na podstawie przepisów art. 67a tejże ustawy.

Mając powyższe na względzie, kluczowym elementem procesu identyfikacji danej preferencji pozostaje precyzyjne określenie standardu podatkowego.

⁵ Z wyjątkiem obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego w podatku VAT w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług oraz innych odliczeń stanowiących element konstrukcji tego podatku.

II. STANDARD PODATKOWY

Określenie standardu podatkowego stanowi punkt wyjścia do dyskusji nad tym, czy określone rozwiązanie podatkowe jest preferencją podatkową, czy też stanowi immanentną cechę systemu podatkowego. Jak już wyżej wskazano, wśród państw OECD brak jest powszechnie akceptowalnego wzorca. Każde z nich, dla potrzeb swojego opracowania określa standard podatkowy we własnym zakresie.

Precyzyjne określenie standardu podatkowego nie jest zadaniem łatwym. W dyskusji nad jego kształtem ścierać się mogą opinie ekspertów, czy w istocie dane rozwiązanie stanowi immanentną cechę opodatkowania danym podatkiem, czy też stanowi przywilej dla określonej grupy podatników, działalności, sektora gospodarki, itp. Określenie standardu podatkowego jest więc z natury rzeczy obciążone pewnym subiektywizmem. W żadnej mierze nie dyskwalifikuje to jednak potrzeby jego zdefiniowania – jak już wyżej wskazano – jest on niezbędnym narzędziem (punktem odniesienia) w identyfikowaniu preferencji podatkowych.

Należy przy tym podkreślić, że uznanie danego rozwiązania za preferencją podatkową nie czyni go rozwiązaniem ani dobrym, ani złym *per se*. O tym, czy jest to dobre rozwiązanie powinna decydować wnikliwa analiza jego efektywności, w tym porównanie preferencji podatkowej z transferem bezpośrednim. Ze względu na przyjęte w opracowaniu cele (m.in. oszacowanie globalnej wartości preferencji podatkowych funkcjonujących w systemie), analizą objęto szeroki wachlarz preferencji. Wiele drobnych, marginalnych preferencji (np. różnego rodzaju świadczenia społeczne) mogłoby zostać pominięte, jednak przyjęto maksymalistyczne założenie, że zbadana będzie efektywność jak największej ilości preferencji i nie będzie w tym zakresie żadnych odstępstw.

Zdefiniowanie standardu podatkowego wymaga wskazania najważniejszych zasad podatkowych, jak i tych rozwiązań systemu podatkowego, które w sensie prawnym stanowią ulgę podatkową, ale w praktyce są elementem standardu podatkowego (nie są uznawane za preferencję podatkową).

Za wspólne dla całego systemu podatkowego należy uznać koncepcję powszechności⁶, zupełności i równości opodatkowania, które w praktyce nakazują każdej jednostce objętej zakresem podmiotowym danego podatku zapłacić podatek od każdego przedmiotu (zdarzenia) objętego zakresem przedmiotowym danego podatku, przy czym wszystkie podmioty charakteryzujące się daną cechą istotną powinny być traktowane równo, a więc bez zróżnicowań, zarówno dyskryminacyjnych jak i faworyzujących⁷.

⁶ Por. art. 84 Konstytucji RP: „Każdy jest obowiązany do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków określonych w ustawie”

⁷ Por. orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z 11 kwietnia 1994 r. (K 10/39)

Za standard podatkowy należy jednak uznać przewidziane w ustawach podatkowych wyłączenia, jako stanowiące doprecyzowanie zakresu przedmiotowego i podmiotowego opodatkowania (np. wyłączenie z zakresu przedmiotowego podatku dochodowego od osób fizycznych dochodów otrzymanych w postaci spadków i darowizn, jako że podlegają one opodatkowaniu odrębnym podatkiem). Niektóre jednak wyłączenia nie będą elementem standardu podatkowego – np. wyłączenie dochodów z działalności rolniczej, z uwagi na fakt, iż nie są opodatkowane innym podatkiem dochodowym.

Za standard podatkowy należy również przyjąć podstawowe stawki podatkowe w poszczególnych podatkach (skalę podatkową w PIT, opodatkowanie liniowe, czy stawkę podstawową w VAT), przyjęte zasady amortyzacji podatkowej, możliwość odliczania obowiązkowych płatności i wszelkie rozwiązania (np. zwolnienia) wynikające ze zobowiązań międzynarodowych, a także obligatoryjne w państwach członkowskich UE zasady ustanowione w prawie wspólnotowym.

Nie jest przy tym możliwe ustalenie tożsamego standardu podatkowego w odniesieniu do wszystkich podatków. O ile powyższe zasady można przyjąć na gruncie każdego podatku, to specyfika poszczególnych podatków implikuje konieczność przyjęcia dodatkowych założeń, choćby w odniesieniu do podatków zharmonizowanych, których konstrukcja wynika z prawodawstwa wspólnotowego i krajom członkowskim pozostawia niewielki wpływ na ich ostateczny kształt. Oznacza to, że w odniesieniu do podatków dochodowych, konsumpcyjnych, jak i majątkowych należy odrębnie zdefiniować (doprecyzować) standard podatkowy.

1. PODATKI DOCHODOWE

Za standard podatkowy w podatkach dochodowych przyjęto taki system opodatkowania dochodów, który uwzględnia następujące zasady:

- powszechność opodatkowania – opodatkowanie dochodu każdego podmiotu, bez względu na sferę, zakres i formę jego działalności,
- zupełność opodatkowania – opodatkowanie każdego przychodu/dochodu bez względu na źródło dochodu, kategorię płatnika, czy przeznaczenie dochodu,
- opodatkowanie rzeczywistego dochodu – opodatkowanie dochodu, który może zostać przeznaczony na konsumpcję lub powiększenie majątku,
- opodatkowanie jednostki - opodatkowanie wyłącznie osoby/podmiotu, który osiąga przychód, bez możliwości łączenia tego dochodu z innymi podmiotami,
- roczność opodatkowania⁸,
- opodatkowanie podmiotu wg danej stawki (PIT i CIT) lub progresywnej skali podatkowej (PIT).

⁸ Roczność opodatkowania łączy się m.in. z funkcjonowaniem progresywnej skali podatkowej i określonych limitów

Wszelkie rozwiązania podatkowe, które spełniają tak określone warunki powinny być uznane za standard podatkowy i stanowić punkt odniesienia dla identyfikacji preferencji podatkowych. Będzie tak m.in. w przypadku kosztów uzyskania przychodów, z uwzględnieniem jednak pewnych wyjątków dotyczących zryczałtowanych kosztów uzyskania przychodów. Standardem podatkowym są również wszelkie rozwiązania zapobiegające podwójnemu opodatkowaniu tj. zwolnienie dywidend, czy stosowanie metod wynikających z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Biorąc pod uwagę, iż podstawę opodatkowania stanowi rzeczywisty dochód, standardem podatkowym są także wszelkie zwolnienia stosowane w odniesieniu do zwrotów wcześniej poniesionych wydatków, wkładów, udziałów, dopłat itp.

Za element standardu podatkowego na potrzeby niniejszego raportu uznaje się:

- zwolnienia podmiotowe przewidziane dla Skarbu Państwa, jednostek budżetowych, jednostek samorządu terytorialnego, funduszy celowych i niektórych państwowych osób prawnych - z uwagi na tożsamość dokonujących transferów i beneficjenta przywilejów podatkowych,
- zwolnienie podmiotowe przewidziane dla Narodowego Banku Polskiego, ze względu na obowiązek odprowadzania części zysku do budżetu państwa,
- amortyzację środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wg ustalonych stawek – z uwagi na potrzebę dostosowania wysokości opodatkowania do rzeczywistego czasu wykorzystywania (zużycia) tych środków,
- uproszczone formy opodatkowania (np. karta podatkowa), gdzie wysokość podatku ustalana jest w oparciu o określone wskaźniki, a nie rzeczywisty dochód - z uwagi na fakt, iż stosowanie tych form opodatkowania funkcjonuje przede wszystkim z powodu ich prostoty i niskich kosztów obsługi, co nie jest równoznaczne ze zmniejszeniem obciążeń podatkowych,
- świadczenia rzeczowe i ekwiwalenty pieniężne otrzymywane przez pracowników od pracodawcy na podstawie prawa pracy – z uwagi na fakt, iż do świadczeń tych obligują pracodawcę zapisy ustawy, a ponadto świadczenia te służą w głównej mierze zapewnieniu pracownikowi podstawowych warunków umożliwiających świadczenie pracy (np. ubiór służbowy, ekwiwalent za wykorzystywanie w pracy własnych narzędzi).

2. PODATKI KONSUMPCYJNE

W zakresie podatku VAT oraz podatku akcyzowego za standard podatkowy należy uznać obligatoryjne dla państw członkowskich UE zasady ustanowione w prawie unijnym. Wszystkie rozwiązania podatkowe przyjęte na gruncie tych podatków, które są fakultatywne (państwo może, lecz nie musi ich stosować) powinny być uznane za odstępstwo od standardu podatkowego.

Dotyczy to również stawki podatku. Elementem standardu podatkowego powinna być stawka podstawowa. Stawki obniżone – tak w akcyzie, jak i VAT traktowane są jako preferencja podatkowa, np. obniżona stawka VAT na mięso (dyrektywa daje bowiem w tym względzie możliwość niestosowania stawki podstawowej).

Za standard podatkowy powinny być jednak uznane te rozwiązania, które ze względów administracyjnych lub kontrolnych ograniczają zakres opodatkowania, np. zwolnienie od akcyzy piwa, wina i napojów fermentowanych wytworzonych domowym sposobem przez osoby fizyczne na własny użytek i nieprzeznaczone do sprzedaży, czy też zwolnienie podmiotowe w ustawie o VAT⁹.

W podatku akcyzowym za standard podatkowy należy również uznać zwolnienia dotyczące wyrobów akcyzowych w przypadku, gdy ich opodatkowanie i tak wystąpi, tylko że na dalszym etapie obrotu tymi wyrobami (odroczenie opodatkowania), np. wyroby energetyczne pochodzące z przepadu przeznaczonych do przerobu w składzie podatkowym, dla których obowiązek podatkowy powstanie z tytułu wprowadzenia tych wyrobów do składu podatkowego.

3. PODATKI MAJĄTKOWE

Za normę podatkową w podatku od nieruchomości, podatku rolnym oraz podatku leśnym należy przyjąć zasadę powszechności opodatkowania. Jednocześnie jako standard podatkowy należy uznać istniejące wyłączenia w tych podatkach, jako stanowiące doprecyzowanie zakresu przedmiotowego i podmiotowego opodatkowania. Dodatkowo, za normę podatkową w podatku od nieruchomości należy uznać stawki w wysokości uchwalonej przez rady gmin, a nie górne granice tych stawek określone w ustawie.

Powyższe oznacza, że wszelkie zwolnienia i ulgi wynikające zarówno z ustaw podatkowych, jak i uchwał rad gmin, a także obniżanie cen żyta i drewna przyjmowanych do ustalenia stawek w podatku rolnym oraz w podatku leśnym, powinny być uznane za preferencje podatkowe. Za preferencje podatkowe powinny zostać również uznane odrębne stawki dla budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym oraz w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych, dla których górne granice stawek w podatku od nieruchomości są niższe, niż w przypadku stawki dla budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej innego rodzaju.

⁹ Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710, 846, 960, 1052, 1206, 1228, i 1579); dalej jako: „ustawa o VAT”

III. METODA SZACOWANIA PREFERENCJI PODATKOWYCH

Warunkiem koniecznym dla dokonywania właściwej alokacji środków publicznych jest poznanie ich wartości. W przeciwieństwie do transferów bezpośrednich (wydatków budżetowych i pozabudżetowych) wartość przywilejów podatkowych nie jest znana *ex ante*. Możliwości ustalenia ich dokładnej wartości *ex post* (po zakończeniu roku podatkowego) są również ograniczone, bowiem na ogół preferencje podatkowe nie podlegają szczegółowej sprawozdawczości.

Poznanie wartości preferencji podatkowych wymaga szacowania przy zastosowaniu określonej metody. Najczęściej wykorzystywaną metodą szacowania wartości preferencji podatkowych jest metoda utraconych wpływów. Sprowadza się ona do oszacowania kwot, które nie wpłynęły do budżetu na skutek funkcjonowania danej preferencji, przy pominięciu innych czynników z tym związanych, np. możliwości wyboru innej strategii opodatkowania w sytuacji braku danej preferencji. Metoda ta, wzorem większości państw szacujących wartość preferencji podatkowych została przyjęta dla potrzeb niniejszego opracowania.

Prezentowane w dalszej części raportu wartości preferencji podatkowych zostały obliczone na podstawie danych rzeczywistych, wynikających ze składanych przez podatników zeznań podatkowych, bądź na podstawie danych będących w posiadaniu Ministerstwa Finansów (np. oficjalnej sprawozdawczości budżetowej jednostek samorządu terytorialnego, danych pozyskanych w badaniach ankietowych gmin, informacji zawartych w bazach podatkowych i celnych), innych resortów i instytucji (np. GUS, Polskiej Akademii Nauk¹⁰).

Liczba preferencji podatkowych, których wartość ustalono na podstawie danych rzeczywistych, jest ograniczona m.in. ze względu na ograniczoną ilość danych wykazywanych w deklaracjach podatkowych. Jest to efektem dążenia resortu finansów do upraszczania rozliczeń podatkowych i tym samym obniżania kosztów wypełniania zobowiązań podatkowych. Przykładowo, w podatkach dochodowych obfitujących w różnego rodzaju zwolnienia przedmiotowe, tylko nieliczne z nich objęte są zeznaniem podatkowym, przy czym te, które podlegają wykazaniu często nie są zindywidualizowane - dana pozycja formularza może obejmować kwoty objęte zwolnieniem z różnych tytułów. Rodzi to trudności w ich wyodrębnieniu i przypisaniu do konkretnego zwolnienia. Dążąc do oszacowania możliwie największej liczby preferencji, autorzy opracowania posłużyli się danymi będącymi w posiadaniu różnych instytucji. W nie wszystkich przypadkach było to jednak możliwe, stąd w niektórych pozycjach wskazano na brak danych.

W podatku od towarów i usług szacunek wartości preferencji jest sporządzany w oparciu o stan prawny obowiązujący w okresie raportowania (stawki podatku) oraz o dane statystyczne

¹⁰ Dalej również jako: „PAN”

sporządzone na podstawie rachunków narodowych za rok n-2 oraz struktur z tablic wykorzystania wyrobów i usług za rok n-3. Zastosowana metoda n – 2 dotycząca opóźnienia danych statystycznych w stosunku do analizowanego okresu jest zgodna z zaleceniami Unii Europejskiej. Dane te dotyczą transakcji będących przedmiotem opodatkowania podatkiem od towarów i usług niepodlegających zwrotowi i obejmują dane nt. ostatecznego spożycia gospodarstw domowych, zużycia pośredniego oraz nakładów brutto na środki trwałe w sektorze instytucji rządowych, samorządowych, niekomercyjnych i pozostałych.

W raporcie z 2012 r. nastąpiły zmiany w prezentacji danych z zakresu VAT. Są one spowodowane faktem, że od 1 stycznia 2011 r. dostosowano przepisy ustawy o podatku od towarów i usług wykorzystujących odwołania do klasyfikacji statystycznej do klasyfikacji obecnie obowiązującej w statystyce, tj. Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług¹¹ z 2008 r.¹² Wcześniej towary i usługi w obrocie krajowym były identyfikowane, co do zasady, przy wykorzystaniu nieobowiązującej już dla potrzeb statystycznych PKWiU z 1997 r.¹³ Dostosowanie takie pozwala podatnikom podatku VAT na prowadzenie jednolitych zasad ewidencji zarówno dla potrzeb podatku od towarów i usług, jak i dokumentacji statystycznej.

Z uwagi na przedstawione powyżej zmiany PKWiU oraz zmianę stawek podatku od towarów i usług w niektórych przypadkach pozycje preferencji przedstawione w Załączniku B uległy przeszerzegowaniu (rozbiciu, scaleniu) lub pojawiły się zupełnie nowe pozycje. W związku z tym jednostkowe dane za 2011 r. nie są w pełni porównywalne z wartościami za 2010 r. (ale dane za 2012 rok są już porównywalne z danymi za 2011 rok) oraz trudno jest wyodrębnić dokładną liczbę funkcjonujących preferencji w tym podatku. Z uwagi na powyższe w opracowaniu skupiono się głównie na wartościach (szczególnie w podziale na podatki i obszary wsparcia), a nie na ilości wyodrębnionych tytułów.

W odniesieniu do podatków dochodowych (PIT i CIT), w których udziały posiadają jednostki samorządu terytorialnego, oszacowana wartość preferencji oznacza utratę dochodów globalnych, tj. dochodów, które nie wpłynęły zarówno do budżetu państwa, jak i do budżetów poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego (skutek dla sektora finansów publicznych).

Dążeniem autorów raportu było wskazanie wartości preferencji podatkowych, jaką miały one w danym okresie sprawozdawczym. W niektórych przypadkach - ze względu na brak aktualnych danych - wykazano wartości preferencji, jakie były dostępne w minionym okresie sprawozdawczym.¹⁴ Z uwagi na wyjątkową złożoność zadania i mnogość stanów faktycznych, których dotyczą poszczególne preferencje podatkowe, w wielu przypadkach przyjęto również założenia pozwalające

¹¹ Dalej również jako: „PKWiU”

¹² Wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 października 2008 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) (Dz. U. Nr 207, poz. 1293 z późn. zm.)

¹³ Wynikało to z obecnie uchylonego przepisu art. 41b ust. 14 ustawy o podatku od towarów i usług, jak i wskazanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów.

¹⁴ W przypadku aktywnego monitorowania wartości preferencji podatkowych dotyczących wyrobów węglowych i wyrobów gazowych nie jest możliwe w oparciu o centralną ogólnie dostępną bazę danych, tworzoną na podstawie sprawozdawczości podmiotów korzystających ze zwolnień. w przypadku wyrobów węglowych przyjęto dane z poprzednich okresów sprawozdawczych, w przypadku wyrobów gazowych wykazano brak danych.

stworzyć najbardziej reprezentatywny model dla dokonania szacunków. Przyjęte założenia, źródło oraz rok, z którego pochodzą dane przyjęte do oszacowania wartości wskazano w tabelach prezentujących wartości preferencji podatkowych.

Wartości preferencji podatkowych zostały wykazane w milionach złotych. Wartość „0” oznacza, że wartość preferencji jest mniejsza niż milion złotych.

Autorzy raportu dołożyli wszelkich starań, aby prezentowane wartości były rzetelne. W interpretacji wyników szacowania należy jednak zachować pewną ostrożność, choćby dlatego, że wykorzystane w badaniu dane są bardzo wrażliwe na zmieniające się parametry ekonomiczne - w praktyce na zachowanie beneficjentów preferencji podatkowych wpływa szereg czynników gospodarczych i działań regulacyjnych państwa, które zmieniają rzeczywistość, w jakiej beneficjenci się poruszają.

IV. ANALIZA WARTOŚCI PREFERENCJI PODATKOWYCH¹⁵

Na podstawie dostępnych danych, kwotę preferencji podatkowych funkcjonujących w 2015 r. w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT), podatku dochodowym od osób prawnych (CIT), podatku od towarów i usług (VAT), podatku akcyzowym oraz w podatkach lokalnych (tj. podatku od nieruchomości, podatku rolnym, podatku leśnym) oszacowano łącznie na **90,7 mld zł**, co stanowiło **5,04% PKB**.

W ujęciu nominalnym w 2015 r. preferencje wzrosły w stosunku do 2014 r. o ok. 3,0 mld zł (wzrost o 3,4%). Wzrost wartości preferencji odnotowano prawie we wszystkich kategoriach podatków objętych badaniem, za wyjątkiem preferencji w podatku akcyzowym.

Największy wzrost wartości preferencji wystąpił w podatku od towarów i usług (VAT). W stosunku do 2014 r. preferencje w tym podatku wzrosły o 2,3 mld zł (5,2%). Czynnikiem, który miał największy wpływ na zaobserwowany przyrost wartości preferencji w VAT było utrzymanie obniżonej stawki VAT na roboty budowlane i produkty lecznicze. Wartość tych preferencji wzrosła odpowiednio o ok. 1 mld zł i 0,4 mld zł. W 2015 r. istotnie wzrosła również wartość preferencji dot. usług branży gastronomicznej i hotelarskiej (wzrost o 11%; 0,4 mld zł) oraz usług związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, gospodarką odpadami itp. (w stosunku do 2014 r. wzrost wartości tej preferencji w 2015 r. oszacowano na 19,6%; 0,3 mld zł).

Przyrost wartości preferencji w podatku dochodowym od osób prawnych o 0,5 mld zł (3,6%) wynikał głównie ze zwolnienia z opodatkowania dochodów z udziału w zyskach osób prawnych (wartość tej preferencji wzrosła o 0,7 mld zł; 113%). Natomiast odnotowany w podatku dochodowym od osób fizycznych wzrost kwoty preferencji o 0,3 mld zł (1,3%) związany był ze wzrostem wartości pomocy państwa dla rodzin.

Jak wspomniano powyżej, w 2015 r. jedynie w przypadku podatku akcyzowego zaobserwowano spadek wartości preferencji w stosunku do 2014 r. (spadek w ujęciu nominalnym oszacowano na 0,15 mld zł tj. 20,1%).

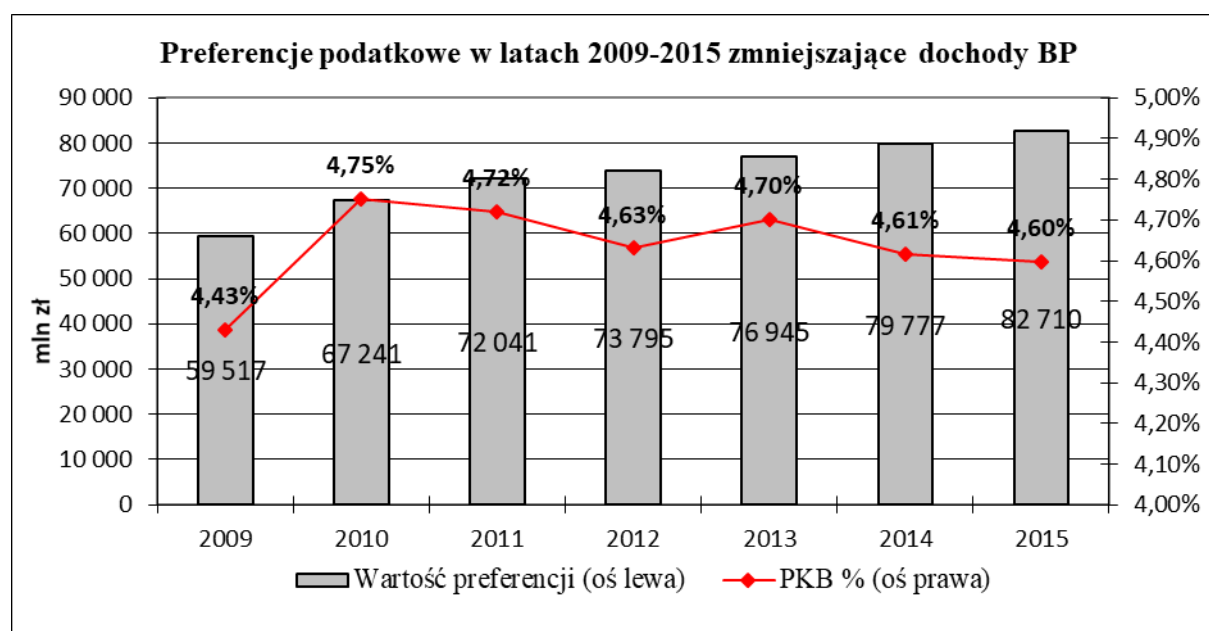
Utrzymujący się od 2014 r. trend spadkowy wartości preferencji w podatku akcyzowym ma związek z trudnościami w skwantyfikowaniu wartości poszczególnych preferencji funkcjonujących w tym podatku. Monitorowanie wartości preferencji podatkowych dotyczących wyrobów węglowych i wyrobów gazowych nie jest możliwe w oparciu o centralną ogólnie dostępną bazę danych, tworzoną na podstawie sprawozdawczości podmiotów korzystających ze zwolnień. Zebranie tych danych wymaga od terenowych organów administracyjnych wykonania czasochłonnnych czynności

¹⁵ Analizę przeprowadzono w oparciu o dostępne dane, które zostały przedstawione w Załączniku nr 2 do Raportu. Należy podkreślić, iż z uwagi na brak danych w odniesieniu do dużej liczby preferencji nie jest możliwe oszacowanie rzeczywistej kwoty dochodów publicznych utraconych w związku z funkcjonowaniem preferencji podatkowych. Prezentowaną w niniejszym Raporcie analizę należy traktować jako próbę oszacowania wartości preferencji podatkowych według dostępnych danych.

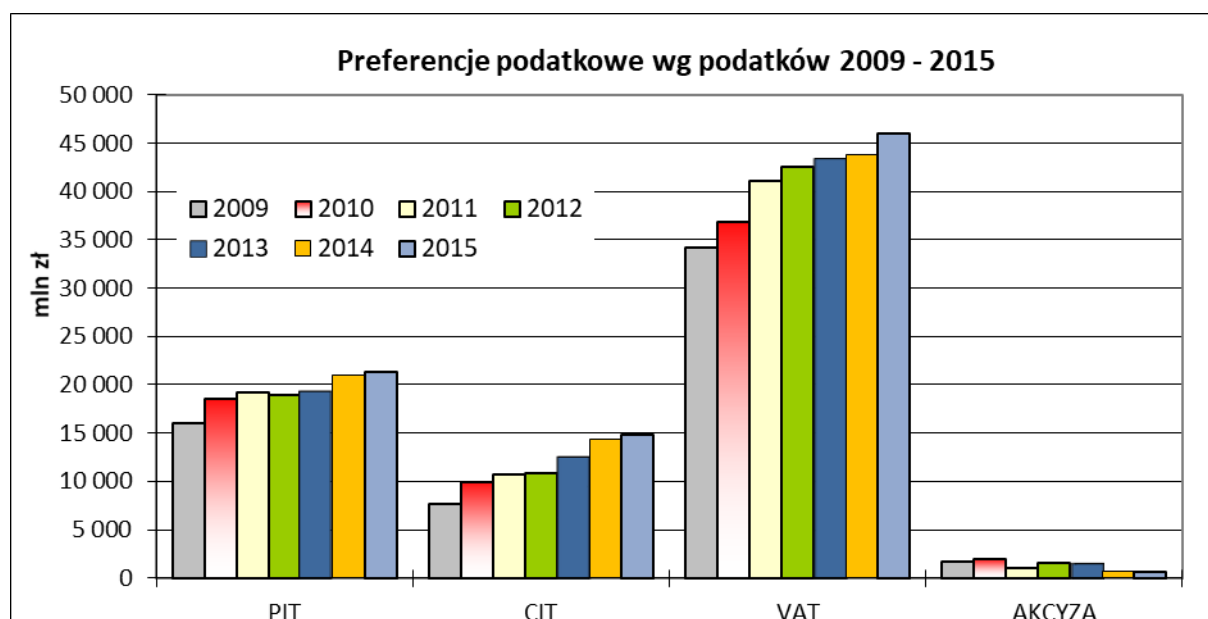
kontrolnych. Przy czym uzyskane dane mogą być jedynie orientacyjne (szacunkowe). Z uwagi na wysokie koszty pozyskania przedmiotowych informacji, nie przynoszących miarodajnych wyników, odstąpiono od ich gromadzenia, co skutkowało spadkiem oszacowanej kwoty preferencji w podatku akcyzowym w 2015 r. w stosunku do szacunków z 2013 r. o blisko 1 mld zł (63%).

W podatkach lokalnych stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego podobnie jak w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa zaobserwowano wzrost wartości preferencji (wzrost o 0,6 % tj. w ujęciu nominalnym 44 mln zł).

Wartość preferencji w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa (VAT, podatek akcyzowy, PIT i CIT) wyniosła w 2015 r. **82,7 mld zł**, tj. **4,6% PKB**.

Podobnie jak w latach poprzednich najwyższą wartość preferencji odnotowano w podatku VAT. Łączna kwota preferencji w tym podatku w 2015 r. wyniosła 46,0 mld zł, tj. 2,6% PKB. Kolejne miejsce pod względem wolumenu przyznanych ulg, zwolnień i odliczeń podatkowych zajął PIT. W sumie wartość preferencji podatkowych w tym podatku w 2015 r. wyniosła 21,3 mld zł, tj. 1,2% PKB. W przypadku CIT wartość preferencji ukształtowała się na poziomie 14,8 mld zł, tj. 0,8% PKB. Wartość preferencji w podatku akcyzowym w 2015 r. wyniosła 0,6 mld zł, tj. 0,03% PKB.

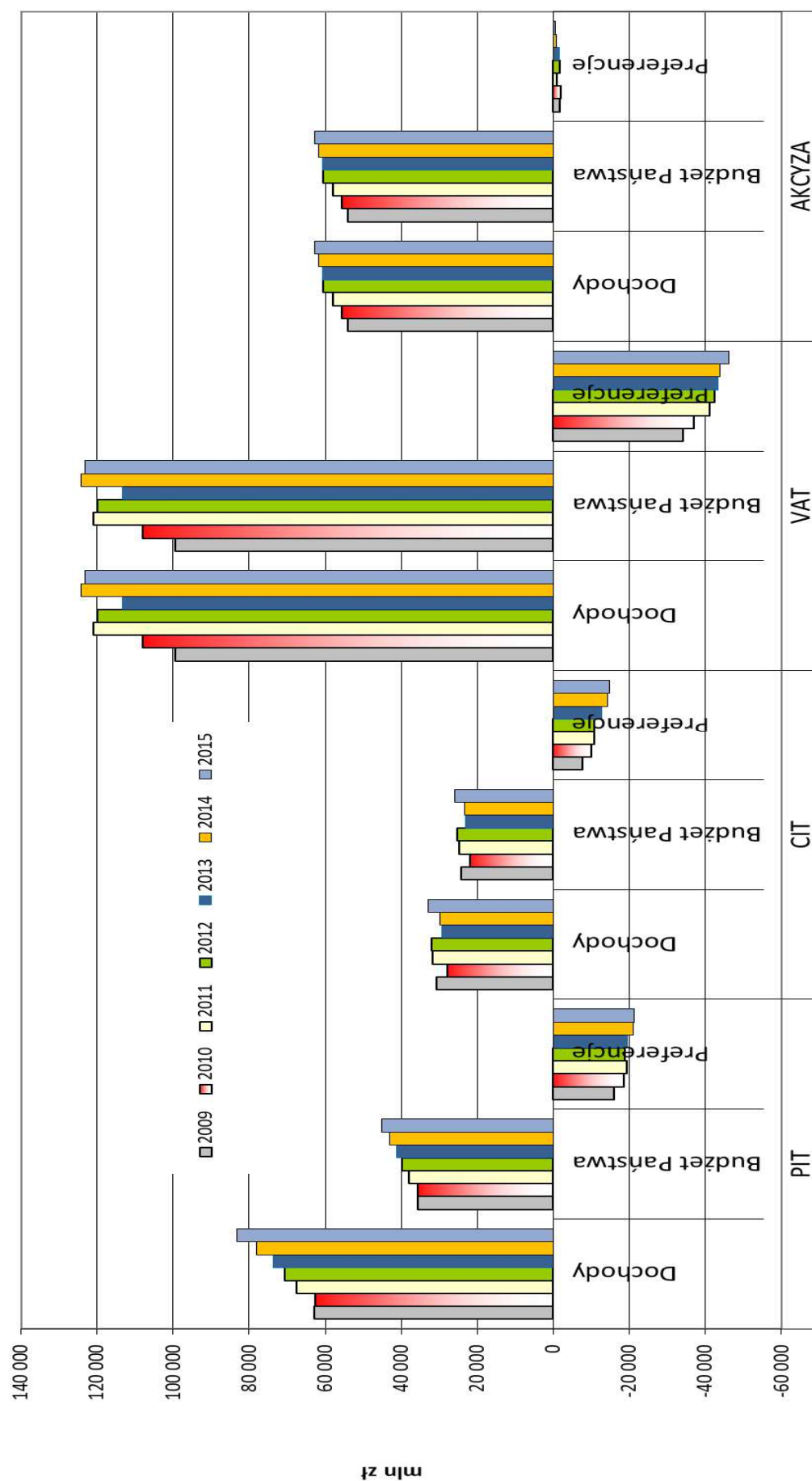
Analizując preferencje podatkowe w kontekście dochodów podatkowych¹⁶ należy zauważyć, że w 2015 r. stanowiły one 27,4% tych dochodów (302,0 mld zł¹⁷), czyli o 0,2 pp. więcej niż w 2014 r. W oparciu o ten wskaźnik można stwierdzić, że stosunek wartości preferencji podatkowych do dochodów podatkowych jest istotny. Należy mieć jednakże na uwadze, że wartość preferencji podatkowych przedstawiona w niniejszym opracowaniu jest szacunkowa. Analizę dokonano w oparciu o dostępne dane, przy czym wskaźnik dostępności danych wynosił ok. 40%.

Preferencje funkcjonujące w 2015 r. w VAT stanowiły 37,4% dochodów podatkowych z tego podatku (tj. z kwoty 123,1 mld zł). W zakresie CIT oraz PIT wyniosły odpowiednio 45% dochodów (tj. kwoty 32,9 mld zł) i 25,6% dochodów (tj. kwoty 83,1 mld zł). Preferencje funkcjonujące w podatku akcyzowym stanowiły najniższy odsetek tj. 0,9% dochodów z podatku akcyzowego (62,8 mld zł).

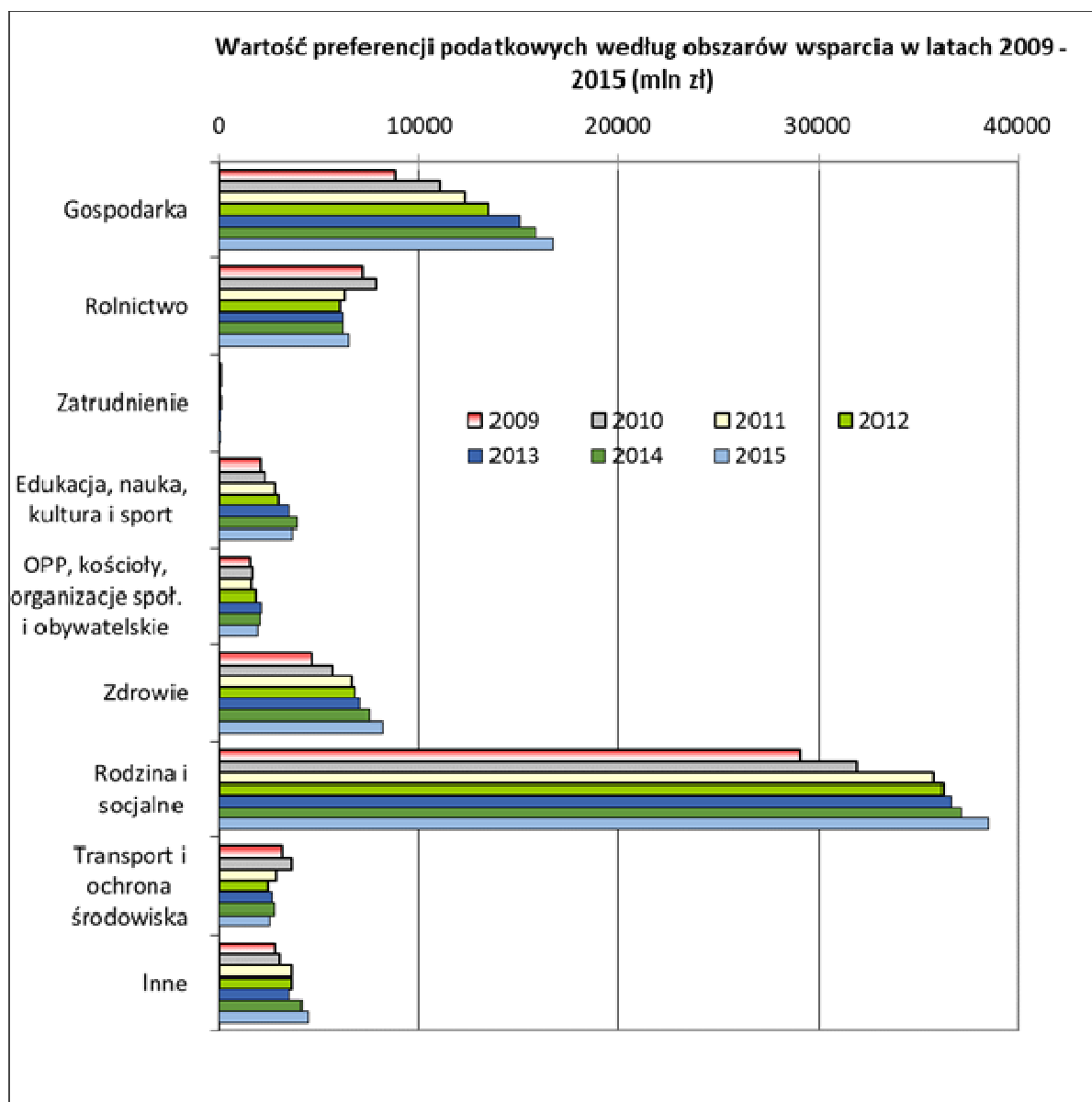
¹⁶ W przypadku podatków dochodowych uwzględniono pełne dochody łącznie z udziałami JST

¹⁷ Wartość ta uwzględnia udziały JST w podatkach dochodowych, nie uwzględnia pozostałych dochodów i środków z UE

Preferencje podatkowe wg podatków i dochodów podatkowych 2009 - 2015

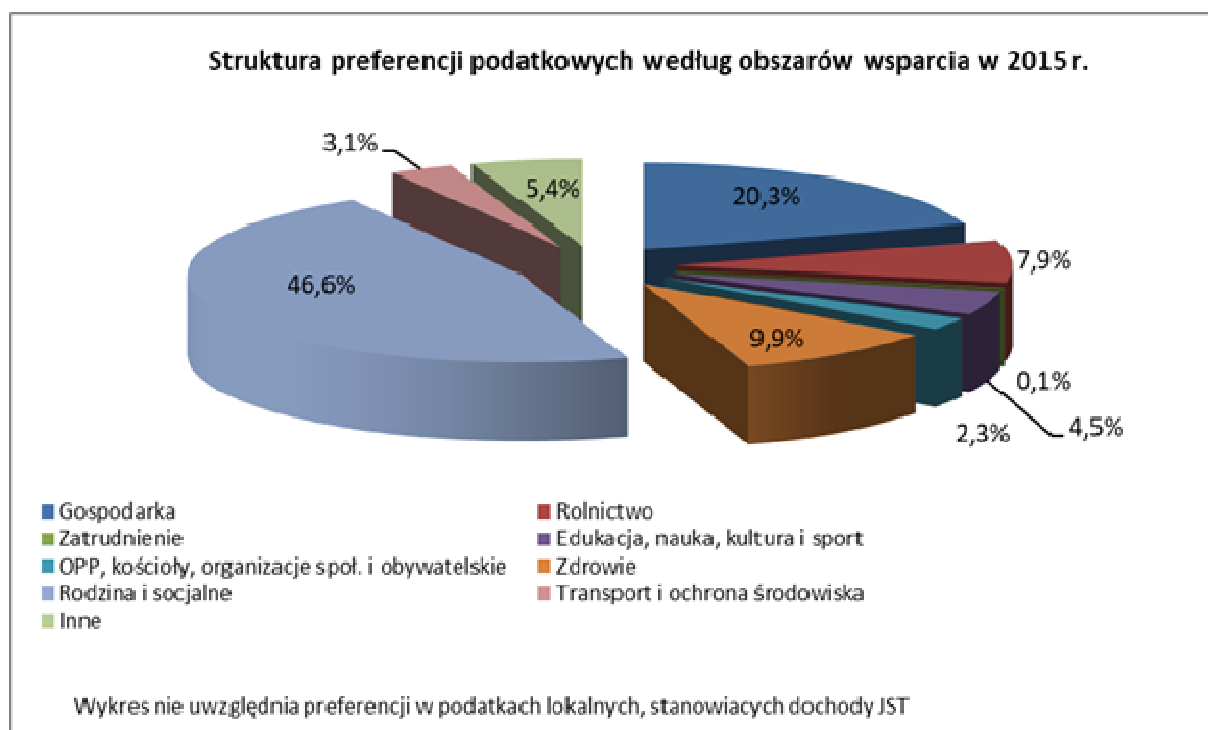

Analogicznie, jak w poprzednim okresie sprawozdawczym na potrzeby raportu wyodrębniono dziewięć obszarów wsparcia, tj. 1) gospodarka, 2) rolnictwo, 3) zatrudnienie, 4) edukacja, nauka, kultura, sport, 5) organizacje pożytku publicznego, kościoły, organizacje społeczne i obywatelskie, 6) zdrowie, 7) rodzina i pomoc socjalna, 8) transport i ochrona środowiska oraz 9) inne - obejmujące preferencje, których nie można przyporządkować do pozostałych grup.

Głównym obszarem wspieranym przez państwo (budżet państwa) poprzez udzielone preferencje podatkowe, tak jak w poprzednich okresach sprawozdawczych była rodzina i pomoc socjalna. Wydatki państwa wyniosły w tym przypadku 38,6 mld zł (tj. 2,1% PKB). Obszar ten stanowił 46,6% preferencji funkcjonujących w systemie podatkowym (nie wliczając preferencji funkcjonujących w podatkach lokalnych). Kolejnymi grupami, które korzystały z pomocy państwa poprzez system podatkowy były gospodarka (20,3% udziału w strukturze preferencji), zdrowie (9,9%) i rolnictwo (7,9%). Otrzymały one w sumie 31,5 mld zł pomocy w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa.

Dodatkowo, wymienione powyżej obszary - rolnictwo i zdrowie były wspierane przez preferencje funkcjonujące w podatkach lokalnych. Wartość wsparcia udzielonego poprzez system preferencji funkcjonujących w podatkach lokalnych w tych obszarach oszacowano w 2015 r. na odpowiednio 2,5 mld zł i 0,3 mld zł.

Ze względu na specyfikę poszczególnych podatków występują w nich różnego rodzaju ulgi, zwolnienia, odliczenia, obniżone stawki podatku itp. rozwiązania podatkowe zaliczane odpowiednio do wyodrębnionych obszarów wsparcia.

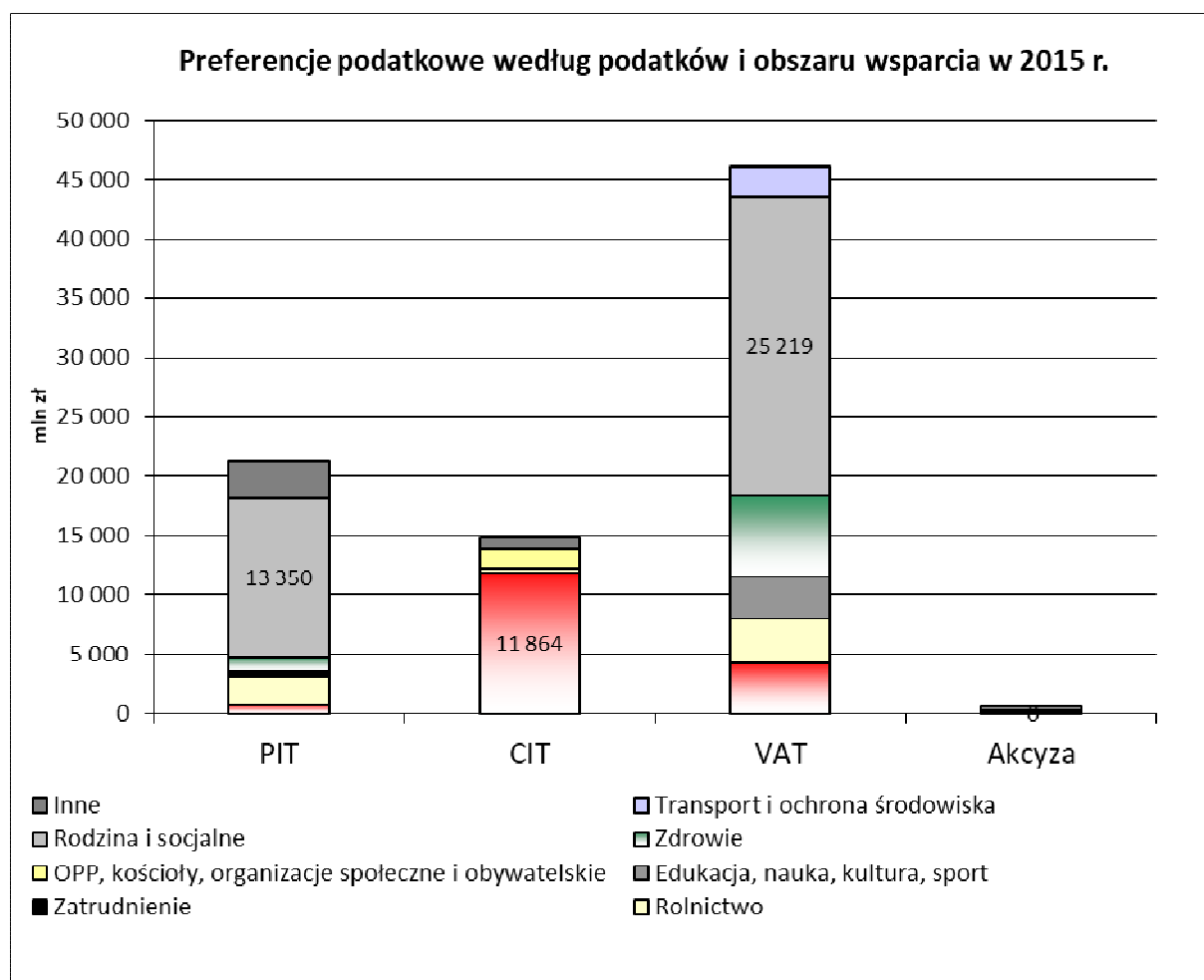
W podatku CIT zdecydowanie dominują preferencje w obszarze gospodarki (80,1% udziału w strukturze preferencji w CIT), których wartość oszacowano w 2015 r. na 11,9 mld zł.

W podatku PIT większość preferencji ma związek z realizowaną przez państwo polityką rodzinną i socjalną (62,7% udziału w strukturze preferencji w PIT). Wartość preferencji z tego obszaru oszacowano w 2015 r. na 13,4 mld zł.

Dominującym obszarem wsparcia poprzez system preferencji występujących w podatku VAT, podobnie jak w podatku PIT, jest obszar rodzina i pomoc socjalna. Wsparcie państwa, w przypadku podatku VAT, polega na opodatkowaniu niższą stawką VAT podstawowych produktów żywnościowych (np. pieczywa, mięsa, produktów mleczarskich itp.).

Pomoc państwa przekazana do rodzin poprzez system preferencji w VAT wyniosła w 2015 r. ok. 25,2 mld zł, co stanowiło 54,8% całego strumienia wsparcia występującego w podatku VAT.

W podatku akcyzowym głównym obszarem wsparcia w 2015 r. był transport i ochrona środowiska - preferencje zaliczone do tego obszaru oszacowano na 0,18 mld zł, co stanowiło 32,2% wszystkich skwantyfikowanych preferencji funkcjonujących w podatku akcyzowym.

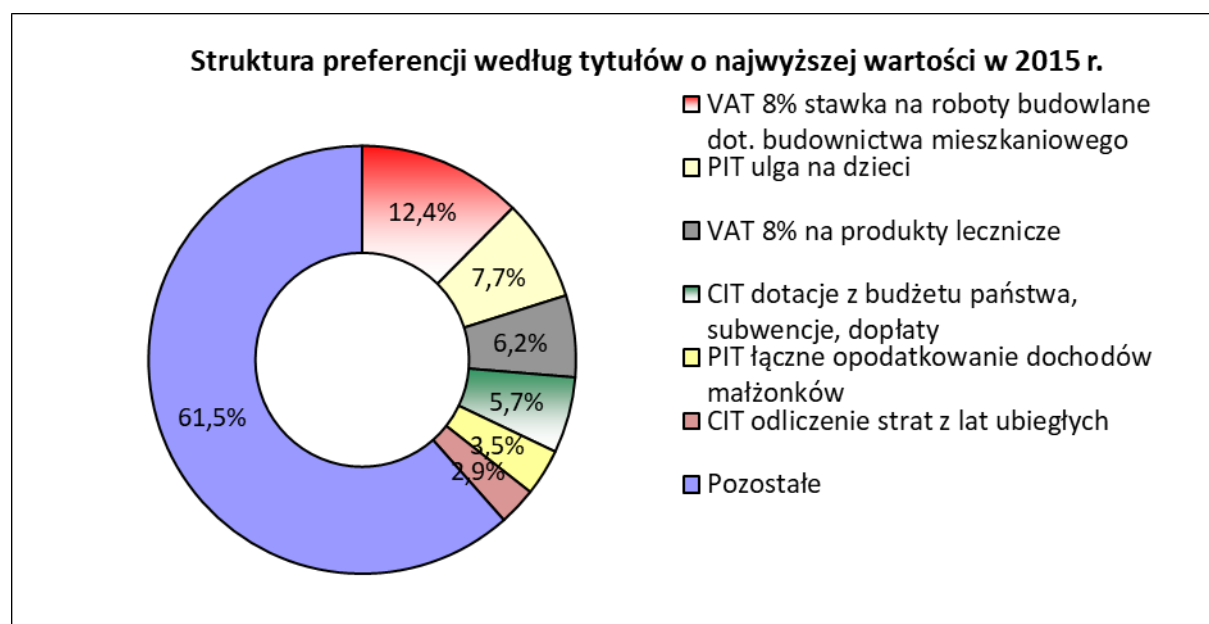

Analizując preferencje podatkowe funkcjonujące we wszystkich badanych podatkach pod kątem ich wartości ustalono, że w 2015 r. preferencją, która osiągnęła najwyższą wartość była obniżona 8% stawka VAT na roboty budowlane dotyczące budownictwa mieszkaniowego. Wartość tej preferencji oszacowano na 11,3 mld zł, co stanowiło 12,4% wartości preferencji funkcjonujących w systemie podatkowym. Kolejnymi najistotniejszymi preferencjami były:

- funkcjonująca w podatku dochodowym od osób fizycznych ulga na dzieci, której wartość oszacowano na 7,0 mld zł (7,7%),
- obniżona 8% stawka VAT na produkty lecznicze¹⁸ – 5,6 mld zł (6,2%),
- dotacje z budżetu państwa w CIT – 5,2 mld zł (5,8%),
- łączne opodatkowanie dochodów małżonków w podatku PIT – 3,2 mld zł (3,5%),
- odliczenie strat z lat ubiegłych w podatku CIT – 2,6 mld zł (2,9%).

¹⁸ Produkty lecznicze wpisane do Rejestru Produktów Leczniczych dopuszczone do obrotu na terytorium RP, o których mowa w przepisach Prawa Farmaceutycznego.

Sumaryczna wartość wyżej wspomnianych preferencji wyniosła 34,9 mld zł, czyli 38,5% wartości preferencji funkcjonujących w systemie podatkowym.

Wartość preferencji podatkowych według obszarów wsparcia i typów podatków

kwoty w mln zł

Obszary wsparcia	PIT	CIT	VAT	AKCYZA	OGÓŁEM
Gospodarka	679 0,04% PKB	11 864 0,66% PKB	4 204 0,23% PKB	18 0,00% PKB	16 765 0,93% PKB
Rolnictwo	2 459 0,14% PKB	276 0,02% PKB	3 775 0,21% PKB		6 510 0,36% PKB
Zatrudnienie	85 0,00% PKB				85 0,00% PKB
Edukacja, nauka, kultura, sport	64 0,00% PKB	125 0,01% PKB	3 537 0,20% PKB		3 726 0,21% PKB
OPP, kościoły, organizacje społeczne i obywatelskie	235 0,01% PKB	1 656 0,09% PKB			1 852 0,10% PKB
Zdrowie	1 287 0,07% PKB		6 842 0,38% PKB	49 0,00% PKB	8 178 0,45% PKB

Rodzina i socjalne	13 350 0,74% PKB	1 0,00% PKB	25 219 1,40% PKB		38 570 2,14% PKB
Transport i ochrona środowiska			2 370 0,13% PKB	187 0,01% PKB	2 557 0,14% PKB
Inne	3 119 0,17% PKB	887 0,05% PKB	96 0,01% PKB	326 0,02% PKB	4 428 0,25% PKB
RAZEM	21 278 1,18% PKB	14 809 0,82% PKB	46 043 2,56% PKB	580 0,03% PKB	82 671 4,60 % PKB

1. PODATKI DOCHODOWE

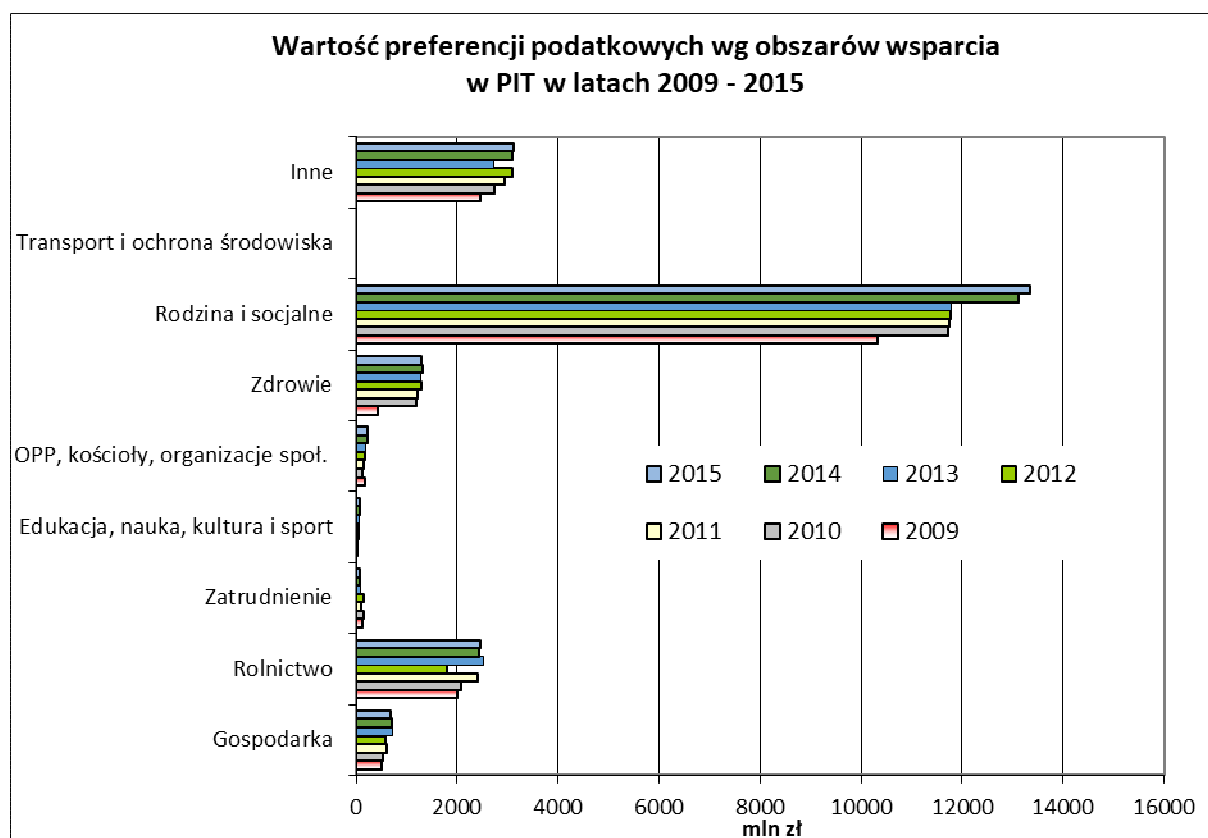
Z dostępnych danych wynika, że w 2015 r. poprzez system podatkowy do podatników podatków dochodowych została skierowana pomoc w wysokości co najmniej 36,1 mld zł, tj. 2,0% PKB. W porównaniu z 2014 r. wartość preferencji podatkowych w podatkach dochodowych w 2015 r. wzrosła o blisko 0,8 mld zł (2,2%). Preferencje w podatku dochodowym od osób fizycznych stanowiły 59% tej wartości, pozostała część preferencji wystąpiła w podatku dochodowym od osób prawnych.

Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)

Wartość możliwych do oszacowania preferencji w podatku dochodowym od osób fizycznych w 2015 r. wyniosła 21,3 mld zł. W stosunku do 2014 r. wartość preferencji w tym podatku wzrosła o 1,3% (0,3 mld zł). W ujęciu realnym preferencje w podatku PIT stanowiły, analogicznie jak w poprzednim okresie sprawozdawczym, 1,2% PKB.

Na podstawie dostępnych danych można stwierdzić, iż w 2015 r. dominującym obszarem wsparcia w podatku PIT, podobnie jak w poprzednich badanych latach, był obszar związany z rodziną i pomocą socjalną. Preferencje z tego obszaru stanowiły 62,7% wszystkich preferencji funkcjonujących w podatku PIT. Wartość ulg, zwolnień, odliczeń w ww. obszarze w PIT wyniosła 13,4 mld zł. Beneficjentami połowy tej kwoty były rodziny korzystające z ulgi na dzieci, które otrzymały wsparcie w kwocie ok. 7 mld zł, z czego 5,6 mld zł z tytułu ulgi na dzieci oraz 1,4 mld zł z tytułu zwrotu niewykorzystanej ulgi na dzieci. Kolejną znaczącą pozycją w omawianym obszarze była możliwość łącznego opodatkowania dochodów małżonków oraz zwolnienie z podatku świadczeń o charakterze rodzinnym i opiekuńczym. Wartość wyżej wymienionych preferencji wyniosła odpowiednio 3,2 mld zł oraz 1,6 mld zł.

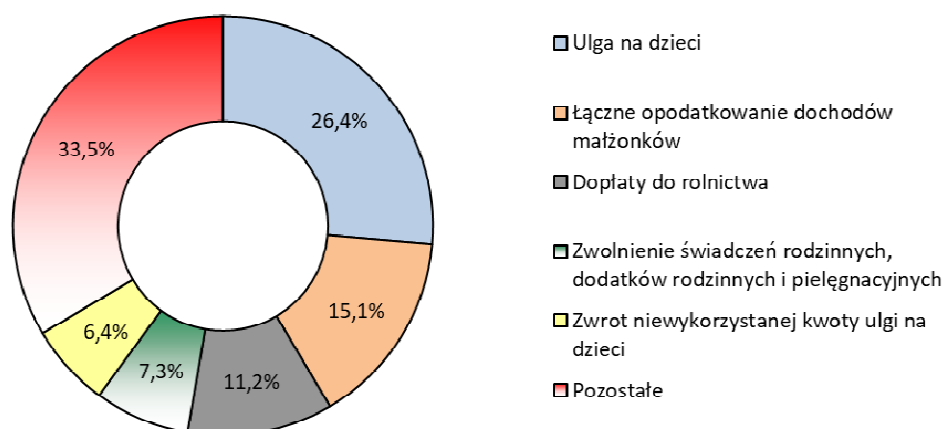
Innym znaczącym obszarem wsparcia w podatku PIT było rolnictwo. Pomoc państwa w postaci zwolnienia z opodatkowania dopłat do rolnictwa wyniosła w 2015 r. blisko 2,4 mld zł.

Łączna wartość pięciu wyżej wspomnianych preferencji w podatku PIT (ulga na dzieci, łączne opodatkowanie dochodów małżonków, dopłaty do rolnictwa, zwolnienie świadczeń rodzinnych, dodatków rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz zwrot niewykorzystanej kwoty ulgi na dzieci) stanowiła 66,5% oszacowanej za 2015 r. kwoty preferencji funkcjonujących w podatku PIT.

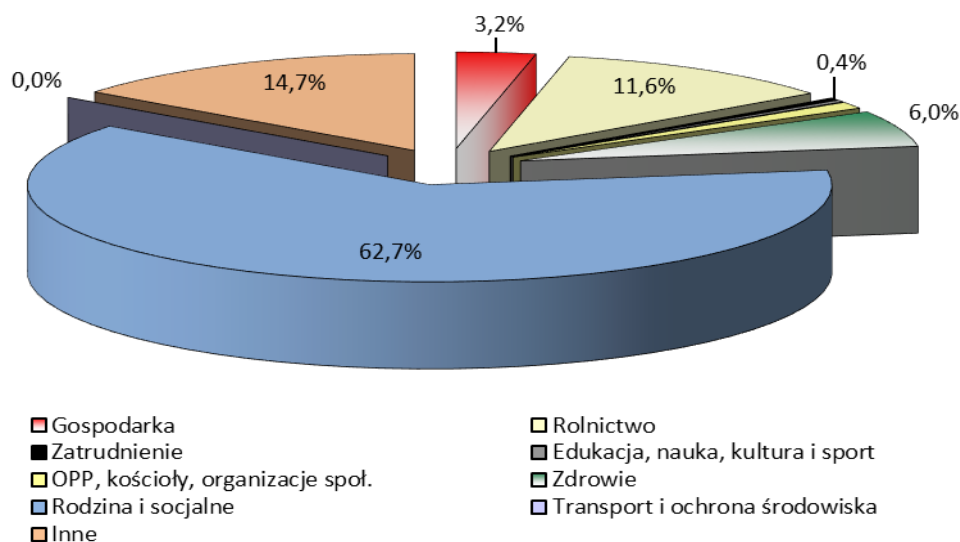
Analizując strukturę preferencji w podatku PIT należy zauważyć, iż w podatku tym nie występują preferencje w obszarze transport i ochrona środowiska. Ponadto trudne do oszacowania lub posiadające marginalną wartość są preferencje związane z edukacją, nauką, kulturą, sportem i zatrudnieniem. W 2015 r. wartość preferencji w ww. obszarach oszacowano łącznie na kwotę 149 mln zł (co stanowiło zaledwie 0,7% wszystkich możliwych do zmierzenia preferencji funkcjonujących w podatku PIT).

Struktura preferencji w PIT wg tytułów o najwyższej wartości w 2015 r.

Znaczącymi pod względem wartości preferencjami w kategorii „pozostałe” były w 2015 r. zryczałtowane koszty uzyskania przychodów (tj. koszty o których mowa w art. 22 ust. 9 pkt 3 i 4 ustawy o PIT), których wartość oszacowano na ok. 1,2 mld zł oraz zwolnienie z podatku dochodów z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych (zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o PIT), której wartość ustalono na ok. 0,9 mld zł.

Struktura preferencji wg obszarów wsparcia w PIT w 2015 r.

Dochody budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego uzyskane w 2015 r. z podatku dochodowego od osób fizycznych wyniosły łącznie 83,1 mld zł i były wyższe o 5 mld zł (6,42%) od dochodów uzyskanych z tego podatku w 2014 r.

Oszacowana na podstawie dostępnych danych wartość instrumentów podatkowych, które funkcjonowały w 2015 r. w podatku dochodowym od osób fizycznych w postaci ulg, zwolnień,

odliczeń itp. stanowiła 25,59% kwoty dochodów podatkowych uzyskanych z tego podatku (o 1,3 pp. mniej niż w 2014 r.).

Preferencje o najwyższej wartości w PIT	Wartość preferencji (mln zł)	Struktura preferencji	Odsetek dochodów z PIT ¹⁹	Odsetek PKB
1. Ulga na dzieci	5 617	26,4%	6,76%	0,31%
2. Łączne opodatkowanie dochodów małżonków	3 210	15,1%	3,86%	0,18%
3. Dopłaty do rolnictwa	2 388	11,2%	2,87%	0,13%
4. Zwolnienie świadczeń rodzinnych, dodatków rodzinnych i pielęgnacyjnych	1 562	7,3%	1,88%	0,09%
5. Zwrot niewykorzystanej kwoty ulgi na dzieci	1 365	6,4%	1,64%	0,08%
6. Pozostałe	7 136	33,5%	8,58%	0,40%
RAZEM	21 278	100,00%	25,59%	1,18%

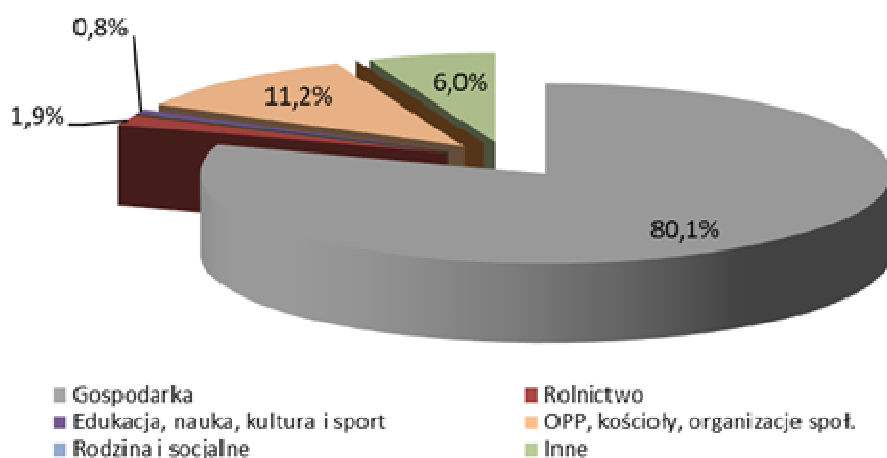
Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)

W oparciu o dostępne dane ustalono, iż łączna wartość preferencji w podatku dochodowym od osób prawnych w 2015 roku wyniosła co najmniej 14,8 mld zł. W porównaniu z 2014 r. wartość udzielonych ulg, zwolnień w CIT wzrosła o 3,6% (0,5 mld zł). W relacji do PKB preferencje w CIT w 2015 r. stanowiły 0,82% produktu krajowego brutto, czyli o 0,01 pp. mniej niż w 2014 r.

W 2015 r. struktura preferencji podatkowych w CIT według obszarów wsparcia nie uległa znaczącej zmianie względem lat wcześniejszych. W dalszym ciągu najwyższy odsetek preferencji, wynoszący 80,1% wystąpił w obszarze – gospodarka. Udział preferencji z tego obszaru w strukturze preferencji CIT nieznacznie się zwiększył w stosunku do roku 2014 (wzrost o 0,9 pp.). Trend wzrostowy zaobserwowano również w obszarze rolnictwo (wzrost o 0,9 pp.). Zmniejszeniu uległ natomiast udział preferencji z obszaru organizacje pożytku publicznego (OPP), kościoły i organizacje społeczne, (spadek o 1,6 pp.) oraz z obszaru edukacja, nauka, kultura i sport (spadek o 1,4 pp.).

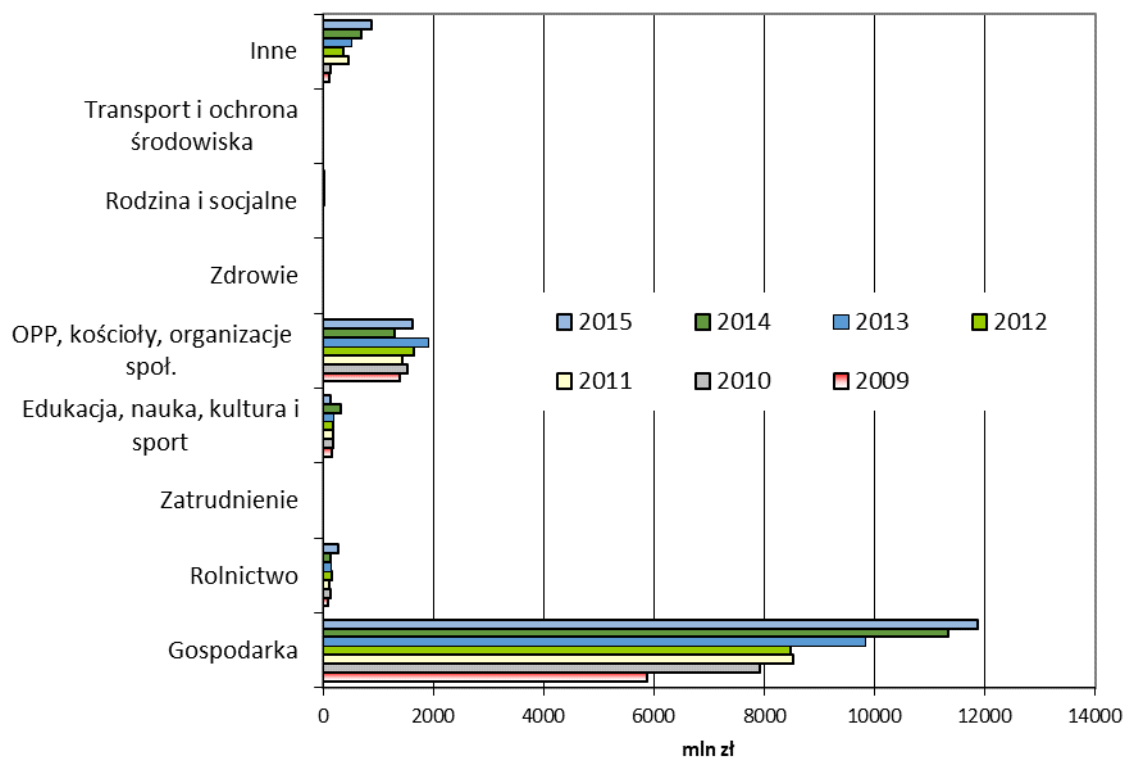
¹⁹ Dochodów budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego

Struktura preferencji podatkowych wg obszarów wsparcia w CIT w 2015 r.

Wysoki wolumen preferencji w obszarze gospodarka – oszacowany na 11,9 mld zł w 2015 r., wynika niewątpliwie z charakteru podatku CIT, którego podatnikami są w większości przedsiębiorstwa i instytucje finansowe oraz z celu preferencji, jakim jest wspieranie działalności gospodarczej oraz pośrednio poprawa płynności finansowej osób prawnych.

Wartość preferencji podatkowych wg obszarów wsparcia w CIT w latach 2009 - 2015

W porównaniu z 2014 r. w badanym 2015 roku kwota preferencji w obszarze – gospodarka wzrosła o 0,5 mld zł (4,7%), co było głównie związane ze wzrostem wartości preferencji w postaci zwolnienia z opodatkowania dochodów z udziału w zyskach osób prawnych (o której jest mowa w art. 20 ust. 3 oraz 22 ust. 4 ustawy o CIT).

Drugą, obok przedsiębiorstw i instytucji finansowych, znaczącą grupą korzystającą z pomocy państwa poprzez preferencje podatkowe w CIT są organizacje pożytku publicznego, organizacje społeczne i kościoły.

Wartość pomocy jaką otrzymały ww. instytucje w 2015 r. poprzez system zwolnień i ulg funkcjonujących w podatku CIT oszacowano na ok. 1,7 mld zł. W porównaniu z 2014 r. wartość tej pomocy zmalała o 9,2% (ok. 0,2 mld zł).

Preferencje o najwyższej wartości w CIT	Wartość preferencji (mln zł)	Struktura preferencji	Odsetek wpływów ²⁰	Odsetek PKB
1. Straty z lat ubiegłych	2 604	17,6%	7,92%	0,14%
2. Specjalne strefy ekonomiczne	2 515	17,0%	7,65%	0,14%
3. Zwolnienie dochodów organizacji non profit	1 280	8,6%	3,89%	0,07%
4. Zwolnienie dochodów organizacji pożytku publicznego	231	1,6%	0,70%	0,01%
5. Zwolnienie dochodów z prowadzenia szkół	110	0,7%	0,33%	0,01%
6. Dotacje z budżetu państwa	5 216	35,2%	15,86%	0,29%
7. Pozostałe	2 853	19,3%	8,67%	0,16%
RAZEM	14 809	100,00%	45,03%	0,82%

Analizując preferencje funkcjonujące w podatku CIT²¹ wyodrębnić można kilka pozycji dominujących w strukturze preferencji pod względem ich wartości.

W 2015 r. dominującą pozycją wśród preferencji funkcjonujących w podatku CIT były dotacje z budżetu państwa, które stanowiły 35,2% skwantyfikowanych preferencji CIT. Wartość tej preferencji wyniosła 5,2 mld zł, tj. 0,29% PKB. Kolejną istotną preferencją funkcjonującą w podatku

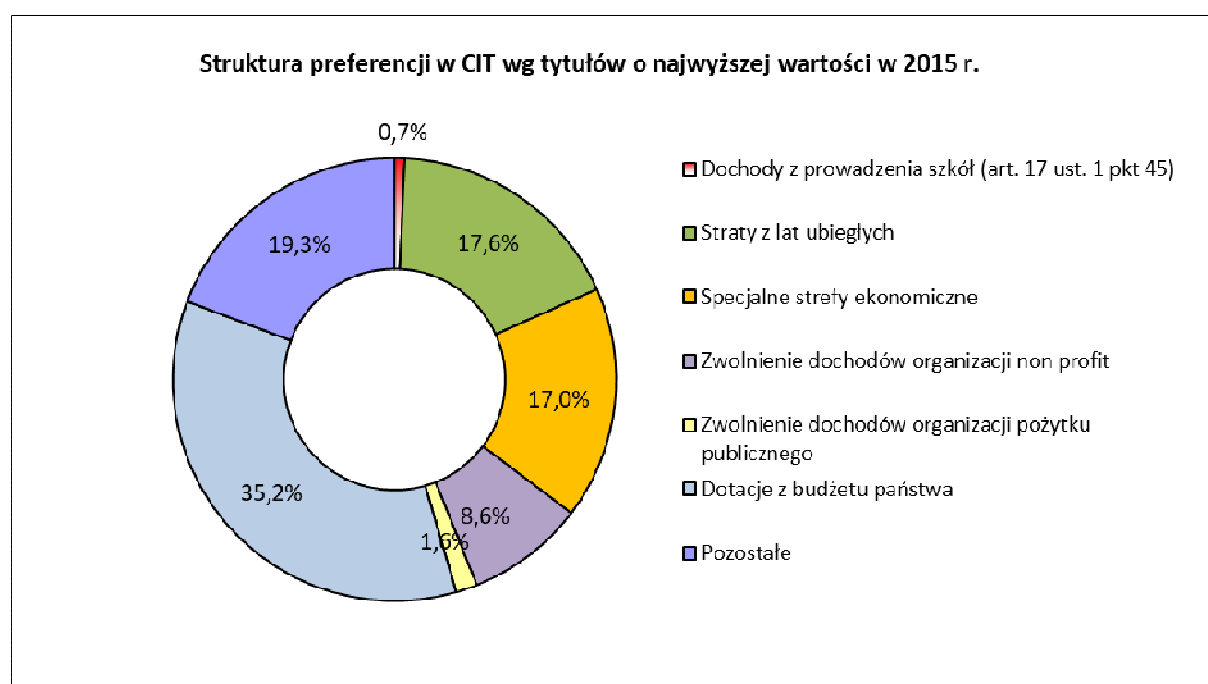
²⁰ Dochodów budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego

²¹ Dotyczy preferencji dla których możliwe jest oszacowanie wartości w oparciu o dostępne dane, statystyki

dochodowym od osób prawnych była możliwość odliczania strat z lat ubiegłych (17,6%). Jednakże w 2015 r. w stosunku do 2014 r. nastąpił spadek wolumenu tej preferencji o ok. 0,4 mld zł (12,2 %).

Udział preferencji w postaci zwolnienia dla podatników prowadzących działalność gospodarczą na terenie specjalnych stref ekonomicznych w strukturze skwantyfikowanych preferencji CIT zmalał z 17,6% do 17% pomimo utrzymania się wartości preferencji na niezmiennym poziomie 2,5 mld zł. Wzrósł natomiast z 7,4% do 8,6% udział preferencji w postaci zwolnienia dla organizacji non profit, której wartość oszacowano na (1,3 mld zł).

Warto również wskazać, na zaobserwowany w 2015 r. wzrost o 0,7 mld zł (o 113%) wartości preferencji w postaci zwolnienia z opodatkowania dochodów z udziału w zyskach osób prawnych (o której jest mowa w art. 20 ust. 3 oraz 22 ust. 4 ustawy o CIT), którą oszacowano na blisko 1,4 mld zł. Udział tej preferencji w strukturze preferencji w CIT wzrósł w stosunku do 2014 r. z 4,5% do 9,3%.

Dochody budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych wyniosły w 2015 r. 32,9 mld zł i były wyższe o 11% (3,2 mld zł) w stosunku do roku 2014.

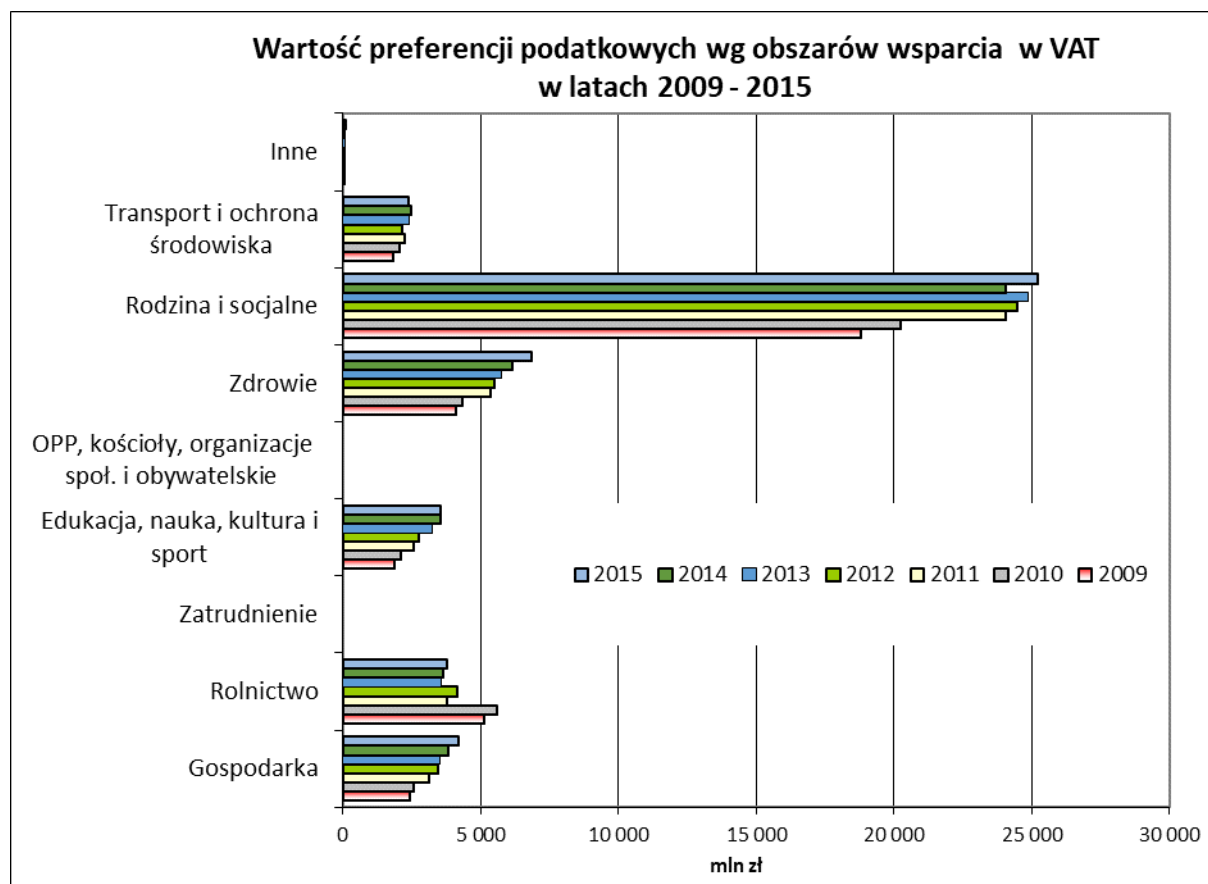
Wskaźnik wartości preferencji funkcjonujących w podatku dochodowym od osób prawnych do dochodów budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego uzyskanych z tego podatku ukształtował się w 2015 r. na poziomie 45,0% i był niższy o 3,1 pp. od wartości osiągniętej w 2014 r.

2. PODATKI KONSUMPCYJNE

Łączna kwota preferencji funkcjonujących w podatkach konsumpcyjnych tj. podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowym w 2015 r. została oszacowana na co najmniej 46,6 mld zł (2,59% PKB). Preferencje występujące w podatku od towarów i usług stanowiły 98,8% tej wartości, pozostała część, czyli zaledwie 1,2% przypadała na podatek akcyzowy.

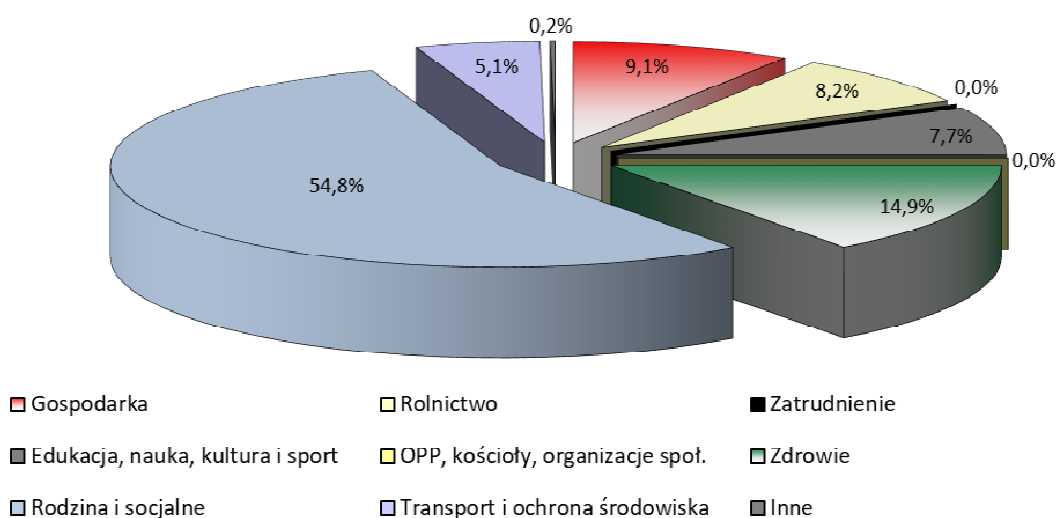
Podatek od towarów i usług (VAT)

Na podstawie dostępnych danych łączną wartość preferencji w podatku od towarów i usług w 2015 r. oszacowano na 46,0 mld zł (2,56% PKB). Wartość preferencji VAT w 2015 r. w stosunku do 2014 r. wzrosła o ok. 2,3 mld zł (o 5,2%) i był to najwyższy wzrost wartości preferencji w stosunku do wszystkich analizowanych w 2015 r. preferencji.

Dominującym obszarem wsparcia poprzez system preferencji występujących w podatku VAT, podobnie jak w podatku PIT, był niezmiennie obszar rodzina i pomoc socjalna. Wsparcie państwa, w przypadku podatku VAT, polega na opodatkowaniu niższą stawką VAT podstawowych produktów żywnościowych (np. pieczywa, mięsa, produktów mleczarskich itp.).

Struktura preferencji podatkowych wg obszarów wsparcia w VAT w 2015 r.

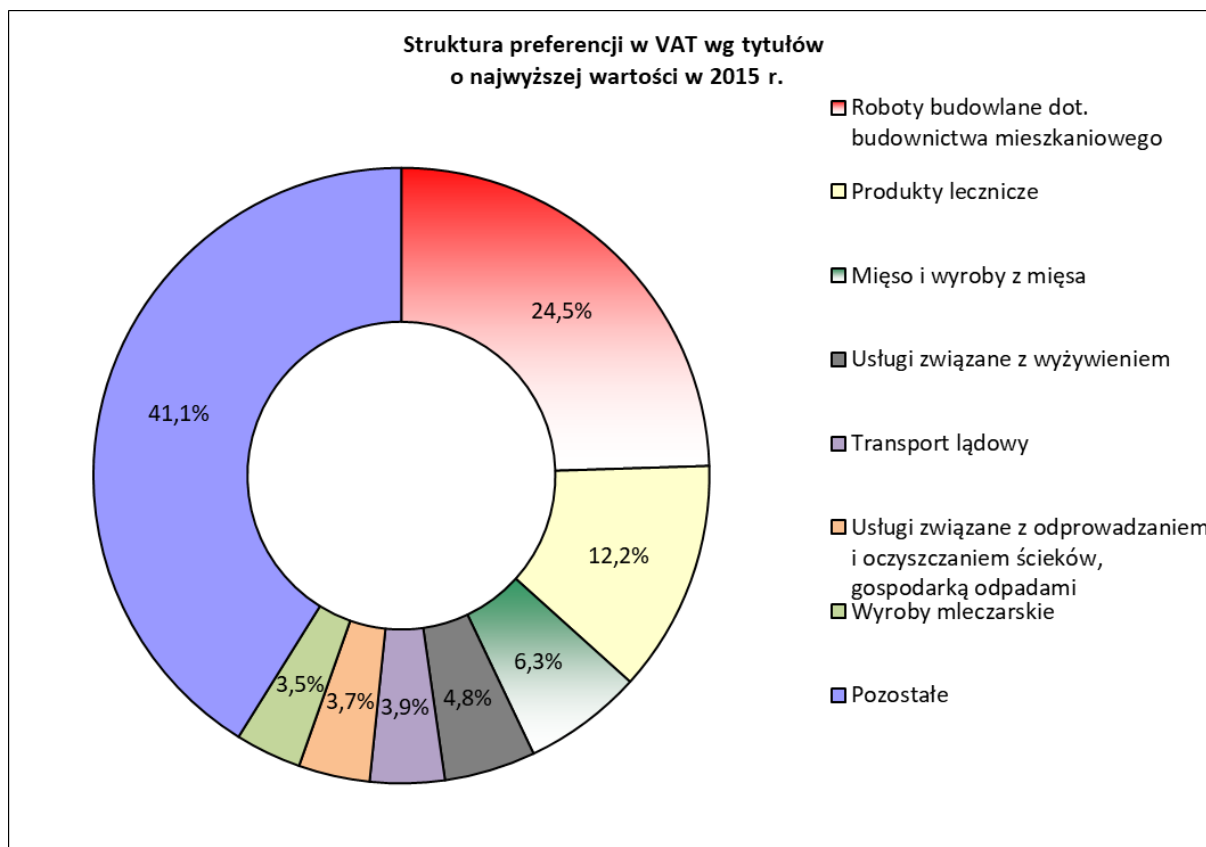

Pomoc państwa przekazana do rodzin poprzez system preferencji w VAT wyniosła w 2015 r. ok. 25,2 mld zł, co stanowiło 54,8% całego strumienia wsparcia występującego w podatku VAT.

Drugim pod względem wartości wsparcia w podatku VAT obszarem było w 2015 r. zdrowie. Preferencje z tego obszaru stanowiły 14,9% wszystkich skwantyfikowanych preferencji funkcjonujących w podatku od towarów i usług. Wprowadzenie preferencyjnego opodatkowania produktów leczniczych i wyrobów medycznych skutkowało zmniejszeniem dochodów budżetu państwa z tytułu podatku VAT o 6,8 mld zł.

Kolejnymi obszarami wsparcia w VAT była gospodarka, rolnictwo i obszar związany z edukacją, nauką, kulturą i sportem. Wartość preferencji przypisanych do obszaru gospodarka oszacowano na ponad 4,2 mld zł, czyli 9,1% w strukturze preferencji VAT. Natomiast wartość preferencji z obszarów rolnictwo oraz edukacja, nauka, kultura i sport ustalono odpowiednio na 3,8 mld zł i 3,5 mld zł, co stanowiło 8,2% i 7,7% w strukturze preferencji VAT.

Na uwagę zasługuje również wsparcie poprzez podatek VAT obszaru transport i ochrona środowiska, które oszacowano na 2,4 mld zł (5,1% w strukturze preferencji w VAT).

Z analizy danych wynika, że siedem preferencji o najwyższej wartości stanowiło w 2015 r. 58,9% wszystkich skwantyfikowanych preferencji występujących w podatku VAT. Obniżona 8% stawka VAT na roboty budowlane dotyczące budownictwa mieszkaniowego ograniczyła wpływy do budżetu państwa o kwotę 11,3 mld zł (0,63% PKB). W stosunku do 2014 r. kwota tej preferencji wzrosła o 9,5%, czyli blisko 1 mld zł.

Kolejną preferencją o znacznej wartości była w 2015 r. preferencyjna stawka na produkty lecznicze. Wartość tej preferencji w 2015 r. oszacowano na 5,6 mld zł (0,31% PKB), czyli o 8% więcej niż w 2014 r. (wzrost wartości preferencji o ponad 0,4 mld zł).

Do preferencji funkcjonujących w VAT, które osiągnęły najwyższe wartości zaliczyć należy również preferencyjne stawki na takie produkty jak mięso i wyroby mięsne (2,8 mld zł), wyroby mleczarskie (1,6 mld zł), usługi związane z wyżywieniem (2,2 mld zł) czy transport lądowy (1,8 mld zł).

W porównaniu do 2014 r. w 2015 r. nastąpił dynamiczny wzrost wolumenu preferencji w formie obniżonej stawki na usługi związane z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, gospodarką odpadami itp. Wartość tej preferencji w 2015 r. wyniosła 1,7 mld zł i była wyższa o 19,6% w stosunku do 2014 r. (0,3 mld zł).

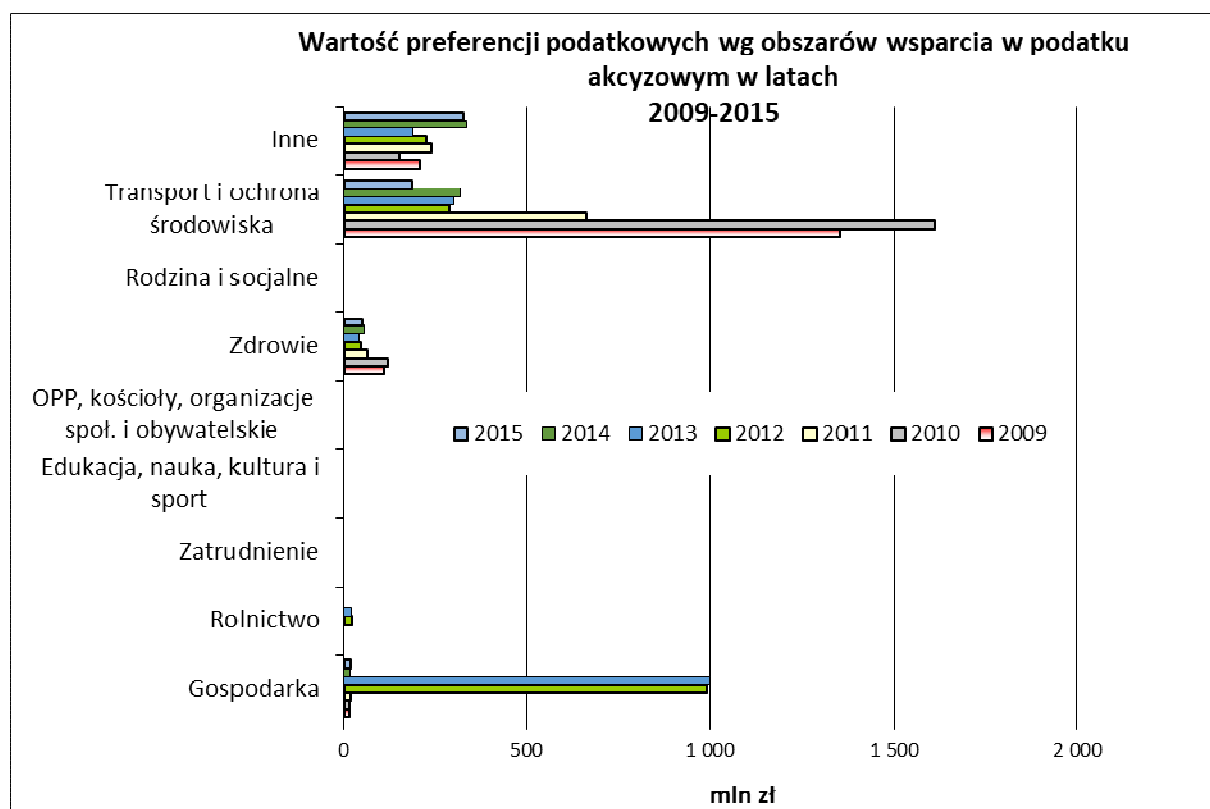
Dochody budżetu państwa osiągnięte w 2015 r. z tytułu podatku od towarów i usług wyniosły 123,12 mld zł (6,84% PKB) i były niższe o 1% (ok. 1 mld zł) od dochodów uzyskanych z tego podatku w 2014 r. Kwota skwantyfikowanych preferencji funkcjonujących w VAT stanowiła 37,4% tych dochodów, czyli o 2,2 pp. więcej niż w 2014 r.

Preferencje o najwyższej wartości w VAT	Wartość preferencji (mln zł)	Struktura preferencji	Odsetek wpływów	Odsetek PKB
1. Roboty budowlane dot. budownictwa mieszkaniowego	11 280	24,5%	9,16%	0,63%
2. Produkty lecznicze	5 610	12,2%	4,56%	0,31%
3. Mięso i wyroby z mięsa	2 883	6,3%	2,34%	0,16%
4. Usługi związane z wyżywieniem	2 207	4,8%	1,79%	0,12%
5. Transport lądowy	1 802	3,9%	1,46%	0,10%
6. Usługi związane z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, gospodarką odpadami	1 723	3,7%	1,40%	0,10%
7. Wyroby mleczarskie	1 601	3,5%	1,30%	0,09%
8. Pozostałe	18 937	41,1%	15,38%	1,05%
RAZEM	46 043	100,00%	37,40%	2,56%

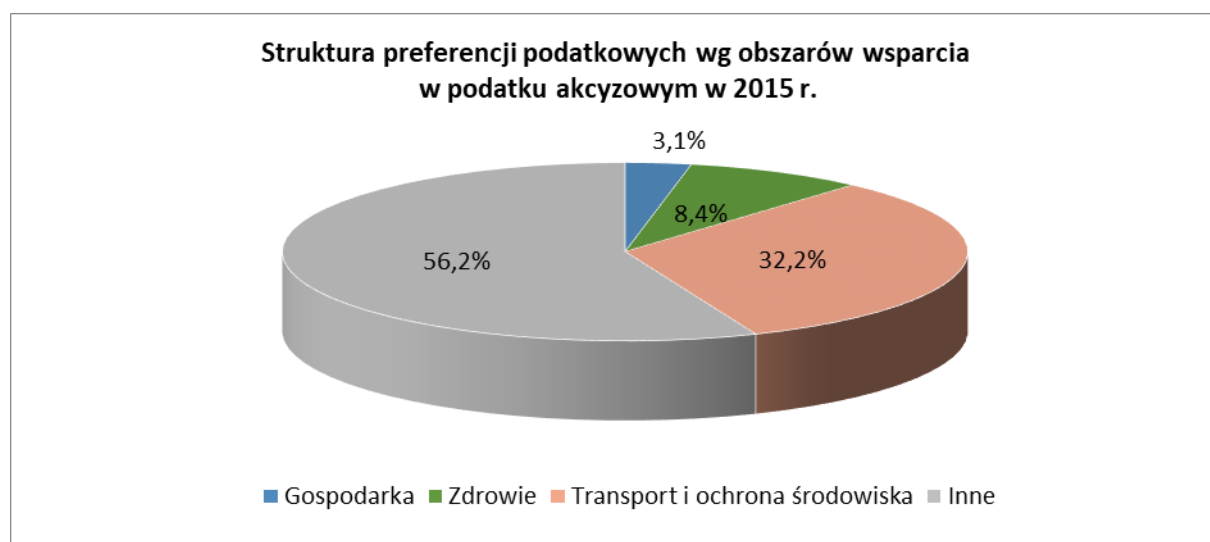
Podatek akcyzowy

Wartość preferencji w podatku akcyzowym w 2015 r. oszacowano na 0,6 mld zł (0,03% PKB). w stosunku do 2014 r. wartość tych preferencji uległa zmniejszeniu o 0,14 mld zł (20,1%).

Utrzymujący się od 2014 r. trend spadkowy wartości preferencji w podatku akcyzowym ma związek z trudnościami w skwantyfikowaniu wartości poszczególnych preferencji funkcjonujących w tym podatku. Monitorowanie wartości preferencji podatkowych dotyczących wyrobów węglowych i wyrobów gazowych nie jest możliwe w oparciu o centralną ogólnie dostępną bazę danych, tworzoną na podstawie sprawozdawczości podmiotów korzystających ze zwolnień. Zebranie tych danych wymaga od terenowych organów administracyjnych wykonania czasochłonnych czynności kontrolnych. Przy czym uzyskane dane mogą być jedynie orientacyjne (szacunkowe). Z uwagi na wysokie koszty pozyskania przedmiotowych informacji, nie przynoszących miarodajnych wyników, odstąpiono od ich gromadzenia, co skutkowało spadkiem oszacowanej kwoty preferencji w podatku akcyzowym w 2015 r. w stosunku do szacunków z 2013 r. o blisko 1 mld zł (63%).

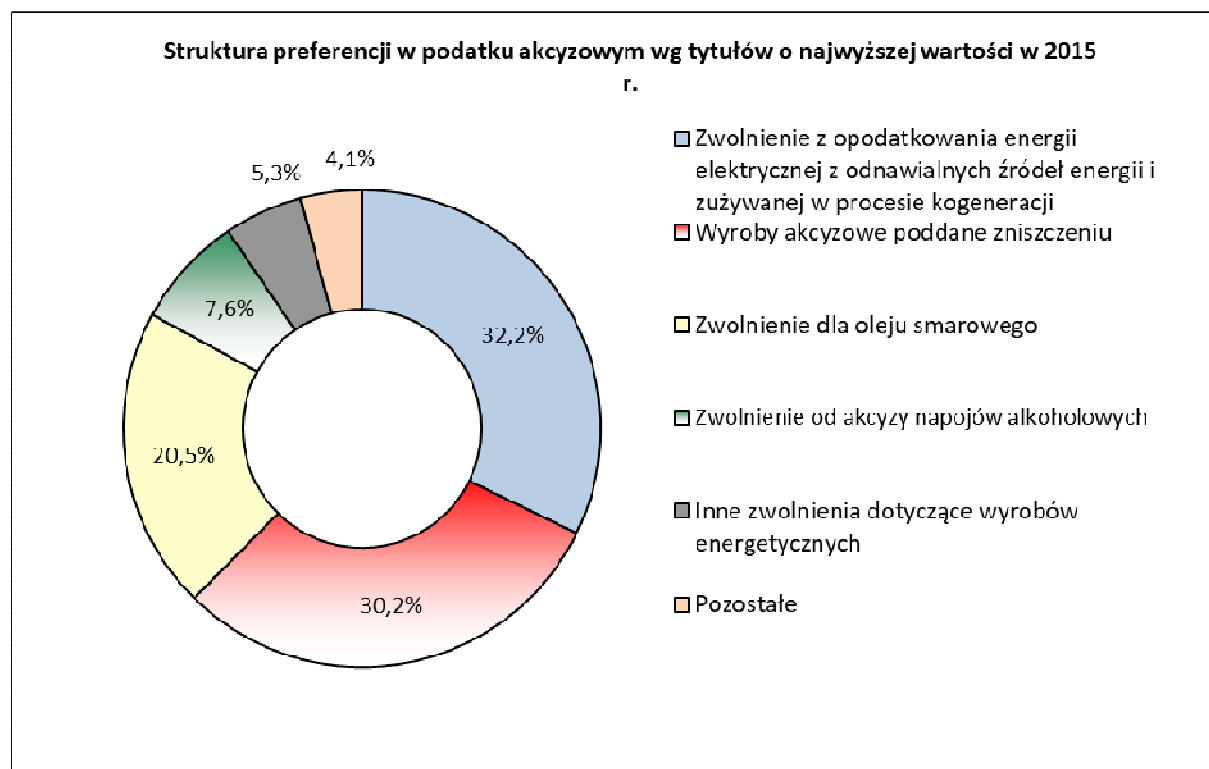

Głównym obszarem wsparcia w 2015 r. poprzez system preferencji funkcjonujących w podatku akcyzowym był transport i ochrona środowiska - preferencje zaliczone do tego obszaru oszacowano na 0,19 mld zł, co stanowiło 32,2% wszystkich skwantyfikowanych preferencji funkcjonujących w podatku akcyzowym.

Udział preferencji z obszaru zdrowie w strukturze skwantyfikowanych preferencji w podatku akcyzowym oszacowano na 8,4%. Łączna wartość preferencji tego obszaru wyniosła 0,05 mld zł.

Istotnymi preferencjami zaliczonymi do obszaru „inne” były zwolnienie dla wyrobów akcyzowych poddanych zniszczeniu (0,18 mld zł) oraz zwolnienie oleju smarowego (0,12 mld zł).

Analizując preferencje funkcjonujące w podatku akcyzowym²² wyodrębnić można kilka pozycji dominujących w strukturze preferencji pod względem ich wartości.

Z analizy danych wynika, że pięć preferencji o najwyższej wartości stanowiło w 2015 r. 95,86% wszystkich skwantyfikowanych preferencji występujących w podatku akcyzowym.

Dominującymi pozycjami wśród preferencji funkcjonujących w tym podatku było w 2015 r. zwolnienie z opodatkowania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i zużywanej w procesie kogeneracji, którego wartość stanowiła 32,2% (0,19 mld zł) wszystkich preferencji funkcjonujących w podatku akcyzowym oraz zwolnienie z akcyzy wyrobów akcyzowych poddanych zniszczeniu, którego udział w strukturze oszacowano na 30,2% (0,18 mld zł).

Kolejną istotną preferencją funkcjonującą w podatku akcyzowym było zwolnienie dla oleju smarowego (20,5% w strukturze preferencji podatku akcyzowego; 0,12 mld zł).

Dochody budżetu państwa osiągnięte w 2015 r. z tytułu podatku akcyzowego wyniosły 62,8 mld zł (3,49% PKB) i były wyższe o 2 % (ok. 1,2 mld zł) od dochodów uzyskanych z tego podatku w 2014 r. Kwota skwantyfikowanych preferencji funkcjonujących w podatku akcyzowym oszacowana na 0,6 mld zł stanowiła 0,92% tych dochodów, czyli o 0,3 pp. mniej niż w 2014 r.

²² Dotyczy preferencji dla których możliwe jest oszacowanie wartości w oparciu o dostępne dane, statystyki

Preferencje o najwyższej wartości w podatku akcyzowym	Wartość preferencji (mln zł)	Struktura preferencji	Odsetek wpływów	Odsetek PKB
1. Zwolnienie z opodatkowania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i zużywanej w procesie kogeneracji	187	32,2%	0,30%	0,01%
2. Wyroby akcyzowe poddane zniszczeniu	175	30,2%	0,28%	0,01%
3. Zwolnienie dla oleju smarowego	119	20,5%	0,19%	0,01%
4. Zwolnienie od akcyzy napojów alkoholowych	44	7,6%	0,07%	0,00%
5. Inne zwolnienia dotyczące wyrobów energetycznych	31	5,3%	0,05%	0,00%
6. Pozostałe	24	4,1%	0,04%	0,00%
RAZEM	580	100,00%	0,92%	0,03%

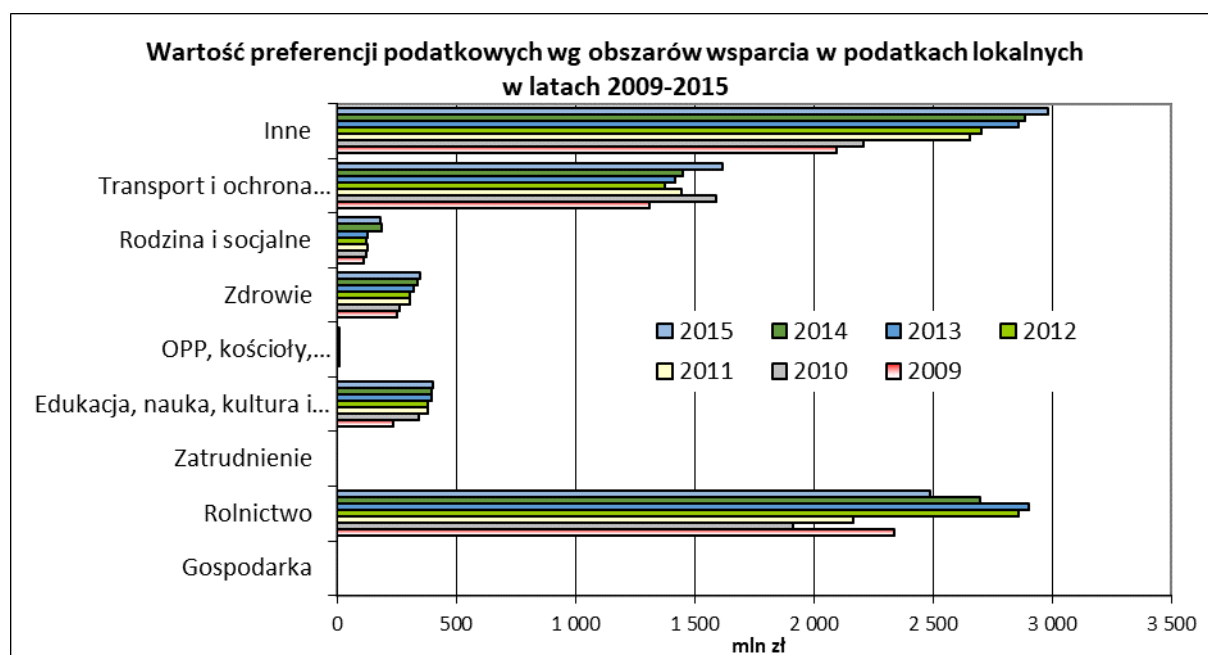
3. PODATKI LOKALNE

Wartość preferencji występujących w podatkach lokalnych, pomniejszających dochody jednostek samorządu terytorialnego, oszacowano według dostępnych za 2015 r. danych na 8,0 mld zł, co stanowiło, podobnie jak w poprzednich latach blisko 0,5% PKB. w stosunku do 2014 r. kwota preferencji w podatkach lokalnych wzrosła nieznacznie tj. o 0,6 % (44 mln zł).

Instrumenty podatkowe w postaci ulg, zwolnień, odliczeń itp. określone na potrzeby niniejszego opracowania jako preferencje w podatkach lokalnych to zarówno instrumenty określone wprost w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych, ustawie o podatku rolnym, ustawie o podatku leśnym, ustawie o specjalnych strefach ekonomicznych, jak również zwolnienia uchwalane przez radę gminy w drodze uchwały na podstawie przepisów ww. ustaw.

W 2015 r. głównymi obszarami wsparcia poprzez system preferencji funkcjonujących w podatkach lokalnych były, podobnie jak w latach poprzednich, rolnictwo oraz transport i ochrona środowiska. Kwotę preferencji w ww. obszarach oszacowano na 2,5 mld zł (rolnictwo) oraz 1,6 mld zł (transport i ochrona środowiska), co stanowiło łącznie 51% wartości skwantyfikowanych preferencji funkcjonujących w podatkach lokalnych.

W porównaniu z 2014 r. wartość preferencji w obszarze rolnictwa zmalała o 207 mln zł (7,7%), natomiast w obszarze transport i ochrona środowiska wzrosła o 141 mln zł (9,7%).

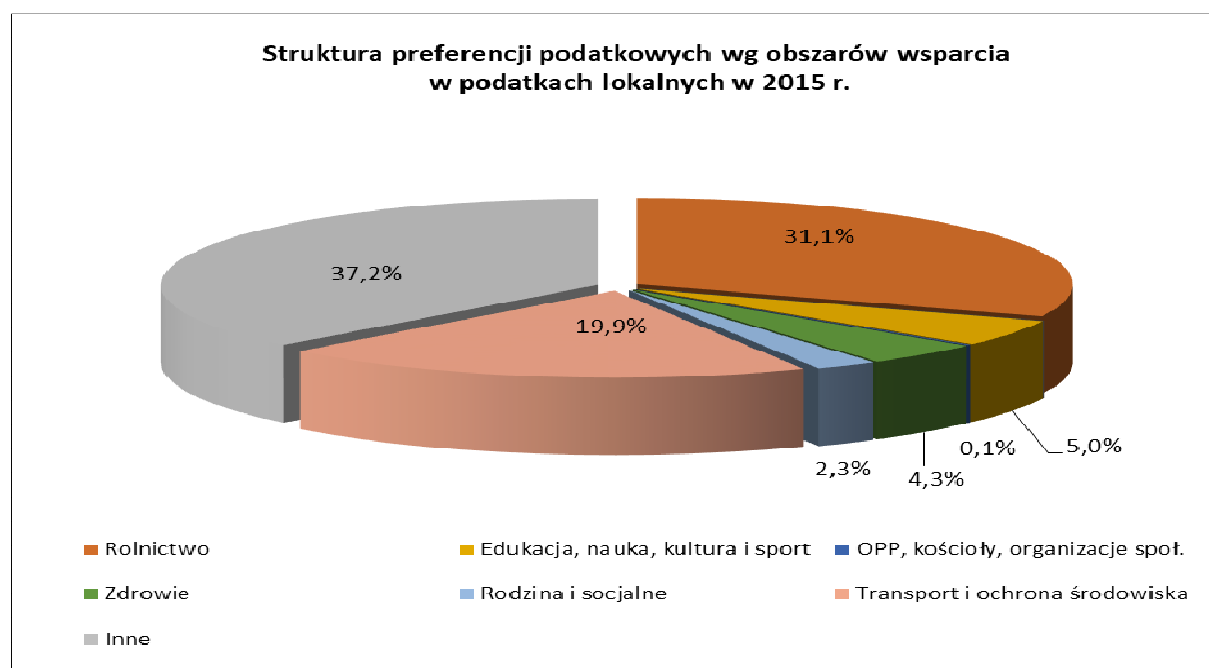
Kolejnym, pod względem wielkości wsparcia w podatkach lokalnych obszarem był obszar pod nazwą edukacja, nauka, kultura, sport.

Obszary wsparcia	Podatki lokalne (mln zł)	Odsetek PKB
Gospodarka	0	0,00%
Rolnictwo	2 490	0,14%
Zatrudnienie	0	0,00%
Edukacja, nauka, kultura, sport	402	0,02%
OPP, kościoły, organizacje społeczne i obywatelskie	10	0,00%
Zdrowie	348	0,02%
Rodzina i socjalne	185	0,01%
Transport i ochrona środowiska	1 593	0,09%
Inne	2 984	0,17%
RAZEM	8 012	0,45%

Wartość preferencji zaliczonych do tego obszaru w 2015 r. wyniosła łącznie 0,4 mld zł, z czego połowa (0,2 mld zł) dotyczyła funkcjonującego w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych zwolnienia od podatku od nieruchomości publicznych i niepublicznych jednostek organizacyjnych objętych systemem oświaty oraz prowadzących je organów, w zakresie nieruchomości zajętych na działalność oświatową.

Oszacowana na 0,3 mld zł w 2015 r. wartość preferencji w obszarze zdrowie dotyczyła wsparcia udzielonego przez rady gmin w formie zastosowania obniżonych stawek w podatku od nieruchomości dla budynków lub ich części związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń (art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy o podatkach i opłatach lokalnych).

Największą pozycją wśród preferencji zaliczonych do obszaru „inne”, oszacowaną na 2,1 mld zł było zwolnienie z podatku od nieruchomości, na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, gruntów stanowiących nieużytki, gruntów zadrzewionych i zakrzewionych, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

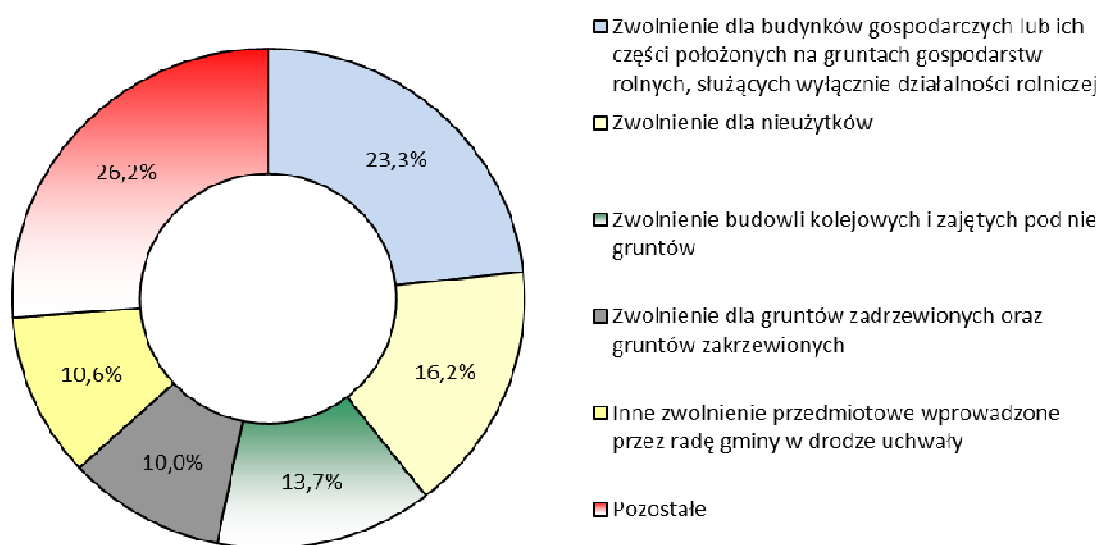
Z analizy danych wynika, że pięć preferencji o najwyższej wartości stanowiło w 2015 r. 73,8% (5,9 mld zł) wszystkich skwantyfikowanych preferencji występujących w podatkach lokalnych. Udział ww. preferencji w strukturze preferencji funkcjonujących w podatkach lokalnych w 2015 r. w porównaniu do 2014 r. nie uległ zmianie. Wspomniane 5 preferencji o najwyższej wartości dotyczyły podatku od nieruchomości.

Do preferencji w podatku od nieruchomości zalicza się zarówno zwolnienia od tego podatku wynikające z ustawy o podatkach i opłatach lokalnych tj. zwolnienie dla budynków gospodarczych położonych na gruntach gospodarstw rolnych, służących wyłącznie działalności rolniczej (1,9 mld zł), zwolnienie dla nieużytków (1,3 mld zł), zwolnienie budowli kolejowych i zajętych pod nie gruntów (1,1 mld zł), zwolnienie dla gruntów zadrzewionych oraz gruntów zakrzewionych (0,8 mld zł), jak

również zwolnienia przedmiotowe uchwalone przez rady gmin w drodze uchwały (które w 2015 r. oszacowano łącznie na blisko 0,9 mld zł).

Preferencje o najwyższej wartości w podatkach lokalnych	Wartość preferencji (mln zł)	Struktura preferencji	Odsetek PKB
1. Zwolnienie dla budynków gospodarczych lub ich części położonych na gruntach gospodarstw rolnych, służących wyłącznie działalności rolniczej	1 867	23,2%	0,10%
2. Zwolnienie dla nieużytków	1 294	16,1%	0,07%
3. Zwolnienie budowli kolejowych i zajętych pod nie gruntów	1 101	13,7%	0,06%
4. Zwolnienie dla gruntów zadrzewionych oraz gruntów zakrzewionych	799	9,9%	0,04%
5. Inne zwolnienie przedmiotowe wprowadzone przez radę gminy w drodze uchwały	851	10,6%	0,05%
6. Pozostałe	2 100	26,2%	0,12%
RAZEM	8 012	100,00%	0,45%

Struktura preferencji w podatkach lokalnych wg tytułów o najwyższej wartości w 2015 r.

V. Efektywność wybranych rozwiązań podatkowych

1. POLITYKA PODATKOWA GMIN W ZAKRESIE USTALANIA STAWEK PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI W 2015 R.

Unormowania prawne

Podatek od nieruchomości unormowany jest przepisami ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych²³. Przedmiotem tego podatku są grunty, budynki lub ich części (lokale) oraz budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlegają użytki rolne lub lasy, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. Podatkowi nie podlegają również m.in.: grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi (z wyłączeniem jezior lub zbiorników sztucznych) oraz pod morskimi wodami wewnętrznymi, grunty zajęte pod pasy drogowe dróg publicznych, nieruchomości zajęte na potrzeby organów jednostek samorządu terytorialnego, a także przedstawicielstwa dyplomatyczne i urzędy konsularne.

Określanie wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie danej gminy należy do kompetencji rad gmin. Ustawa określa jedynie wysokość górnych granic stawek podatkowych: trzy²⁴ kwotowe dla gruntów liczone od powierzchni w m², a w odniesieniu do gruntów pod jeziorami od powierzchni w hektarach oraz cztery kwotowe stawki dla budynków liczone od powierzchni użytkowej w m², a także jedną stawkę procentową od wartości budowli. Górne granice stawek kwotowych podlegają corocznej waloryzacji przy zastosowaniu wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego i podlegają ogłoszeniu przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w drodze obwieszczenia.

Rady gmin uchwalając stawki podatku mogą różnicować ich wysokość dla poszczególnych kategorii przedmiotów opodatkowania przy zastosowaniu kryteriów wskazanych w ustawie (lokalizacja, rodzaj zabudowy, rodzaj prowadzonej działalności, przeznaczenie, sposób wykorzystania gruntu, stan techniczny, wiek budynku) lub innych własnych. Oznacza to, że rady gmin są uprawnione, w ramach ustawowo wyodrębnionych kategorii przedmiotów opodatkowania, do dokonania dalszej kategoryzacji tych przedmiotów, a tym samym odpowiadających im stawek. Działania tego nie należy wyłączać jako tworzenia mechanizmu preferencji podatkowej, ale także jako dostosowanie wysokości obciążenia podatkowego do lokalnie występujących uwarunkowań społeczno-ekonomicznych.

Rady gmin posiadają również uprawnienie do wprowadzania w drodze uchwał zwolnień podatkowych o charakterze przedmiotowym innym niż zwolnienia określone w ustawie.

²³ Dz. U. z 2016 r. poz. 716 z późn. zm.

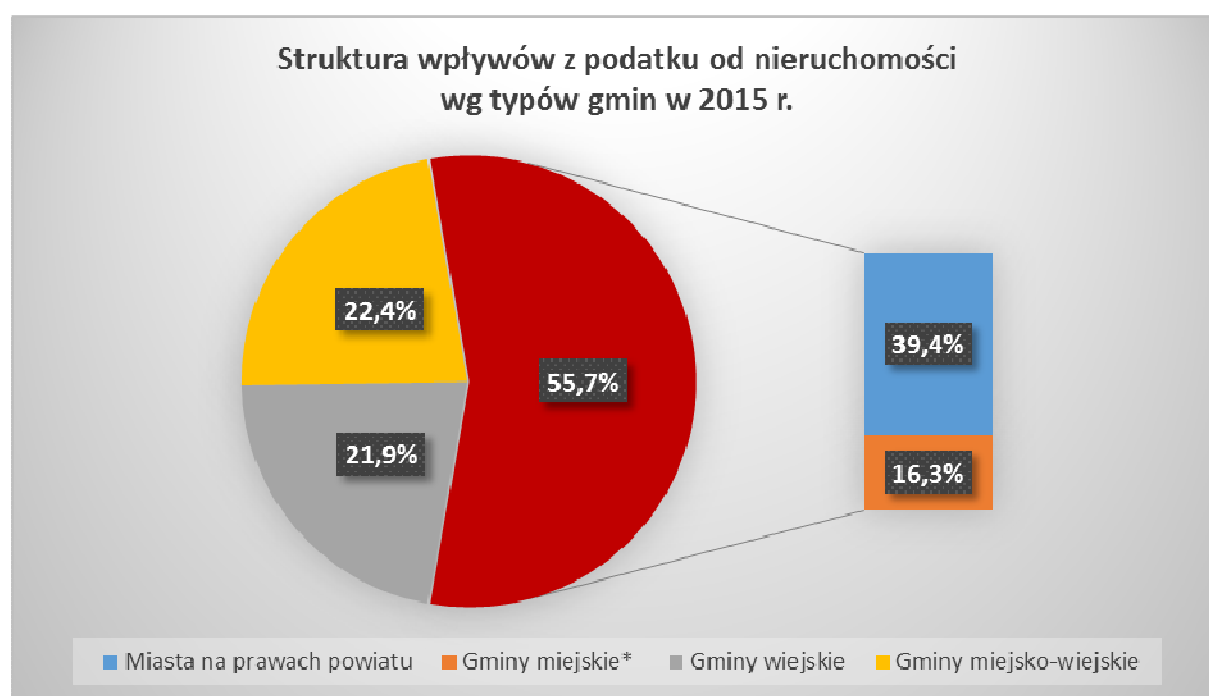
²⁴ Od 1 stycznia 2016 r. ustawa określa cztery górne granice stawek kwotowych dla gruntów.

Znaczenie fiskalne podatku od nieruchomości

Podatek od nieruchomości jest ważnym źródłem dochodów własnych gmin, drugim pod względem wielkości wśród dochodów podatkowych po udziale w podatku dochodowym od osób fizycznych.

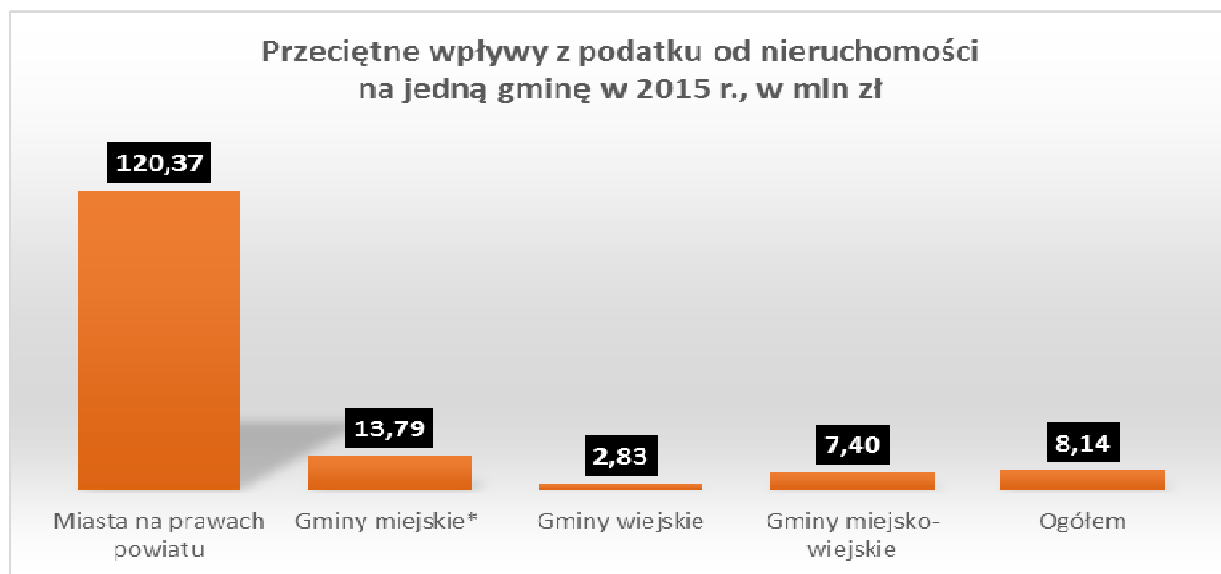
Globalne wpływy z podatku od nieruchomości w 2015 r. wyniosły 20,2 mld zł. Podatek od nieruchomości stanowił 1,13% PKB i 6,10% wszystkich dochodów podatkowych uzyskanych w tym roku. W miastach na prawach powiatu podatek od nieruchomości stanowił 11,3% dochodów ogółem i 17,7% dochodów własnych, natomiast w pozostałych gminach 13,9% dochodów ogółem i 28,1% dochodów własnych.

W Polsce w 2015 r. było 2478 gmin: 304 gminy miejskie (w tym 66 miast na prawach powiatu), 611 gmin miejsko-wiejskich i 1563 gminy wiejskie. Głównym beneficjentem dochodów z podatku od nieruchomości były gminy miejskie, bowiem na ten typ gmin przypadło prawie 56% wpływów ogółem z tego podatku. Wśród gmin miejskich najwięcej wpływów uzyskały miasta na prawach powiatu – 39,4% wpływów ogółem. Gminy miejsko-wiejskie uzyskały 22,4% wpływów ogółem, podobny udział we wpływach w wysokości 21,9% przypadł najliczniejszej grupie gmin wiejskich.

*/ z wyłączeniem miast na prawach powiatu

W 2015 r. przeciętne wpływy z podatku od nieruchomości przypadające na jedną gminę w Polsce wynosiły 8,14 mln zł. W gminach miejskich największe dochody z podatku od nieruchomości uzyskiwały miasta na prawach powiatu, przeciętne wpływy tej kategorii miasta wynosiły bowiem ponad 120 mln zł i były 15-krotnie większe od przeciętnych wpływów na jedną gminę ogółem. Pozostałe gminy miejskie uzyskiwały średnio 13,79 mln zł. Przeciętne wpływy gminy miejsko-wiejskiej wynosiły 7,40 mln, natomiast najniższe przeciętne wpływy w wysokości 2,83 mln zł uzyskiwały gminy wiejskie.

*/ z wyłączeniem miast na prawach powiatu

Maksymalne stawki podatku od nieruchomości w 2015 r.

Wysokość górnych granic stawek podatku od nieruchomości, które obowiązywały w 2015 r. przedstawiono w Tabeli 1.

Tabela 1. Górne granice stawek podatku od nieruchomości w 2015 r., w zł / (%)

Rodzaj przedmiotu opodatkowania	Wysokość stawki
Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	0,9
Grunty pod jeziorami, zajęte na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych	4,58
Grunty pozostałe	0,47
Budynki mieszkalne lub ich części	0,75
Budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	23,13
Budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	10,80
Budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych	4,70
Budynki pozostałe	7,77
Budowle	2

Górne granice stawek kwotowych podatku od nieruchomości na 2015 r. zostały zwaloryzowane przy zastosowaniu wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych wynoszącego 100,4 (wzrost cen o 0,4%)²⁵. Zgodnie z przepisami ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, stawki te po przeliczeniu wskaźnikiem inflacji, zostały zaokrąglone w górę do pełnych groszy z uwagi na mechanizm zaokrąglania wzrost poszczególnych maksymalnych stawek kwotowych w 2015 r. w porównaniu do stawek obowiązujących w 2014 r. był zróżnicowany i wynosił od 0,4% do nawet 2,2 % (stawka dla gruntów pozostałych).

Tabela 2. Porównanie górnych granic stawek kwotowych podatku od nieruchomości obowiązujących w 2015 r. ze stawkami obowiązującymi w 2014 r.

Rodzaj przedmiotu opodatkowania	Wysokość stawki w 2014 r., w zł	Wysokość stawki w 2015 r., w zł	Dynamika stawki 2015/2014, w %
Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	0,89	0,9	101,1
Grunty pod jeziorami, zajęte na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych	4,56	4,58	100,4
Grunty pozostałe	0,46	0,47	102,2
Budynki mieszkalne lub ich części	0,74	0,75	101,4
Budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	23,03	23,13	100,4
Budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	10,75	10,8	100,5
Budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych	4,68	4,7	100,4
Budynki pozostałe	7,73	7,77	100,5

²⁵ Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 15 lipca 2014 r. (M.P. poz. 575).

W 2015 r. jedynie 26 gmin z 2478 zdecydowało się na uchwalenie wszystkich stawek podatku od nieruchomości w wysokości równej górnym granicom stawek wynikających z ustawy, czyli w maksymalnej wysokości w tym roku. W tej liczbie było 12 gmin miejskich oraz po 7 gmin wiejskich i miejsko-wiejskich. Gminy te nie wprowadziły też dodatkowych stawek w podatku od nieruchomości, czyli nie zróżnicowały stawek w ramach poszczególnych typów przedmiotów opodatkowania.

Znacznie większa liczba gmin stosowała stawki podatku od nieruchomości w wysokości odpowiadającej górnym granicom ustawowym tych stawek dla niektórych wybranych rodzajów przedmiotów opodatkowania. Skłonność gmin do stosowania wybranych stawek w maksymalnej wysokości była różna dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania. Wszystkie gminy stosowały w 2015 r. maksymalną stawkę dla budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, jako jedyną lub jedną z kilku stawek dla tego rodzaju przedmiotu opodatkowania. Natomiast najrzadziej stosowana była natomiast maksymalna stawka dla budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - uchwaliło ją zaledwie 97 gmin, czyli 3,9% gmin ogółem, przy czym gminy miejskie najrzadziej stosowały maksymalną stawkę dla gruntów pozostałych.

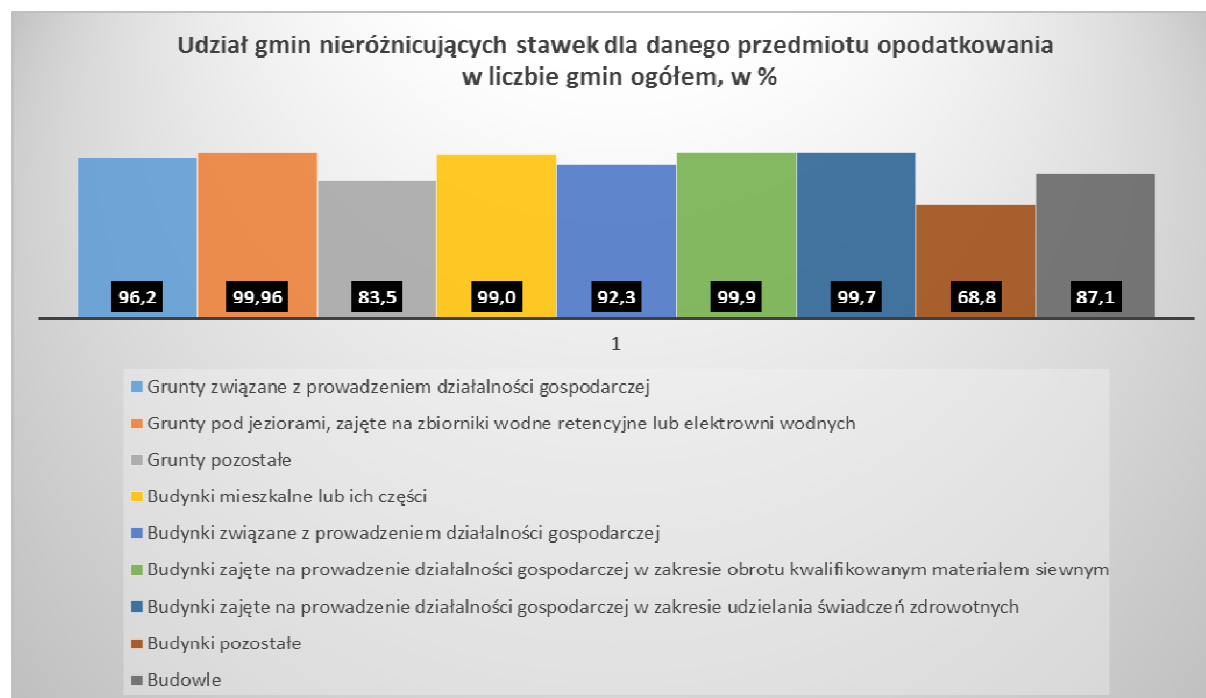
Tabela 3. Gminy stosujące maksymalne stawki podatku od nieruchomości w 2015 r. według rodzajów przedmiotu opodatkowania – liczba gmin i udział w liczbie gmin danego typu

Rodzaj przedmiotu opodatkowania	Gminy ogółem		Gminy miejskie		Gminy wiejskie		Gminy miejsko-wiejskie	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	204	8,2	28	9,2	132	8,4	44	7,2
Grunty pod jeziorami, zajęte na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych	782	31,6	56	18,4	540	34,5	186	30,4
Grunty pozostałe	194	7,8	23	7,6	131	8,4	40	6,5
Budynki mieszkalne lub ich części	212	8,6	27	8,9	136	8,7	49	8,0
Budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	97	3,9	26	8,6	46	2,9	25	4,1
Budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	641	25,9	50	16,4	449	28,7	142	23,2

Budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych	646	26,1	51	16,8	430	27,5	165	27,0
Budynki pozostałe	235	9,5	27	8,9	152	9,7	56	9,2
Budowle	2478	100,0	304	100,0	1563	100,0	611	100,0

Przeciętna wysokość stawek podatku od nieruchomości w 2015 r. w gminach, które nie różnicowały poszczególnych stawek podatku od nieruchomości

Przeciętna wysokość stawek w podatku od nieruchomości możliwa jest do ustalenia wyłącznie w odniesieniu do gmin, które nie dokonały ich zróżnicowania i tym samym stosowały tylko jedną stawkę dla danego przedmiotu opodatkowania. Takie podejście metodologiczne wynika z braku danych o podstawie wymiaru odnoszonej do poszczególnych stawek, co uniemożliwia wyliczenie średniej wysokości stawki w gminach różnicujących poszczególne stawki²⁶. Jednocześnie jest to uzasadnione relatywnie dużą liczbą gmin, które nie różnicowały wybranych stawek. Udział gmin nieróżnicujących stawek danego rodzaju przedmiotu opodatkowania kształtował się od 68,8% gmin ogółem w przypadku stawki od budynków pozostałych do blisko 100% gmin od gruntów pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych²⁷.

²⁶ Przykładowo, relatywnie niska stawka uchwalona przez radę gminy w rzeczywistości może mieć minimalne znaczenie, bo większość przedmiotów opodatkowania objęta jest drugą stawką uchwaloną w maksymalnej wysokości. Bez danych o podstawie wymiaru, do której dana stawka ma zastosowanie nie jest możliwe ustalenie wag poszczególnych stawek.

²⁷ Stawkę tę zróżnicowała tylko jedna gmina.

Przeciętne stawki uchwalane przez gminy wiejskie w większości były niższe od przeciętnych stawek stosowanych przez gminy ogółem, natomiast przeciętne stawki uchwalane przez gminy miejskie były zazwyczaj wyższe od stawek stosowanych przez gminy ogółem. Jedynie w przypadku przeciętnych stawek stosowanych przez gminy ogółem dla gruntów i budynków pozostałych ich wysokość w zdecydowanie znaczący sposób różniła się od górnej granicy stawek przewidzianych w ustawie (było to odpowiednio: 60,8% i 69% stawki maksymalnej), pozostałe stawki kwotowe były bliższe wysokości górnych granic ustawowych. W przypadku stawki procentowej dla budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, żadna z gmin, które nie różnicowały tej stawki, nie zdecydowała się na jej obniżenie.

Tabela 4. Przeciętna wysokość stawek stosowanych przez gminy nieróżnicujące stawek, według typów gmin, w zł/ (%)

Rodzaj przedmiotu opodatkowania	Przeciętna stawka, w zł/%				Udział stawki ogółem w stawce maksymalnej (w %)
	Gminy ogółem	Gminy miejskie	Gminy wiejskie	Gminy miejsko-wiejskie	
Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	0,77	0,81	0,76	0,78	86,0
Grunty pod jeziorami, zajęte na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych	4,33	4,32	4,32	4,37	94,6
Grunty pozostałe	0,29	0,34	0,28	0,28	60,8
Budynki mieszkalne lub ich części	0,60	0,66	0,58	0,63	80,6
Budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	19,18	21,13	18,69	19,62	82,9
Budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	9,86	10,13	9,76	9,98	91,3
Budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych	4,41	4,43	4,37	4,49	93,7
Budynki pozostałe	5,36	6,67	5,06	5,57	69,0
Budowle	2	2	2	2	100

Różnicowanie stawek podatku od nieruchomości w 2015 r.

W 2015 r. 1149 gmin, tj. 46,4% zróżnicowało stawkę podatku od nieruchomości dla co najmniej jednego rodzaju przedmiotu opodatkowania: 49,3% gmin miejskich, 40,7% gmin wiejskich oraz 59,4% gmin miejsko-wiejskich.

Najczęściej różnicowana była stawka od budynków pozostałych, którą zróżnicowało aż 31,2% gmin ogółem, natomiast najrzadziej stawka od gruntów pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych, którą zróżnicowało 0,04% gmin ogółem.

Tabela 5. Gminy różnicujące wybrane stawki podatku od nieruchomości w 2015 r. według rodzajów przedmiotu opodatkowania – liczba gmin i udział w liczbie gmin danego typu

Rodzaj przedmiotu opodatkowania	Gminy ogółem		Gminy miejskie		Gminy wiejskie		Gminy miejsko-wiejskie	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	94	3,8	21	6,9	35	2,2	38	6,2
Grunty pod jeziorami, zajęte na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych	1	0,04	0	0,0	0	0,0	1	0,2
Grunty pozostałe	409	16,5	33	10,9	246	15,7	130	21,3
Budynki mieszkalne lub ich części	24	1,0	6	2,0	10	0,6	8	1,3
Budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	192	7,7	44	14,5	76	4,9	72	11,8

Budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	2	0,1	0	0,0	1	0,1	1	0,2
Budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych	8	0,3	3	1,0	2	0,1	3	0,5
Budynki pozostałe	772	31,2	97	31,9	428	27,4	247	40,4
Budowle	319	12,9	41	13,5	145	9,3	133	21,8

Gminy najczęściej stosowały relatywnie wyższą stawkę w opodatkowaniu budynków pozostałych dla budynków letniskowych i garaży wolnostojących, natomiast relatywnie niższą stawkę w opodatkowaniu budynków przydomowych takich jak: składy na opał, komórki, budynki inwentarskie, a także budynki o przeznaczeniu rolniczym posadowione na gruntach o powierzchni poniżej 1 ha niestanowiących gospodarstwa rolnego. Część gmin uchwałała także odrębną stawkę, wyższą lub niższą od podstawowej, dla budynków pozostałych zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego. W opodatkowaniu gruntów pozostałych wyższa stawka uchwalana przez gminy dotyczyła głównie gruntów zajętych na cele letniskowo-rekreacyjne. Analogicznie jak w opodatkowaniu budynków pozostałych zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego, także w przypadku stawki dla gruntów pozostałych zajętych na te cele, gminy stosowały zarówno wyższe jak i niższe stawki podatku w stosunku do stawki podstawowej dla gruntów tego rodzaju. Preferencyjne stawki w opodatkowaniu gruntów pozostałych dotyczyły przede wszystkim gruntów zajętych na cele mieszkaniowe oraz dróg nieobjętych zwolnieniem ustawowym.

Różne stawki w opodatkowaniu budynków i gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej występowały już w znacznie mniejszej liczbie gmin niż w przypadku stawek dla budynków i gruntów pozostałych, przy czym kryteria były bardziej zróżnicowane. Relatywnie wyższe stawki w opodatkowaniu budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej dotyczyły między innymi budynków o określonej dużej powierzchni, sklepów, w których prowadzona była sprzedaż alkoholu, banków, notariatów, natomiast niższe stawki obejmowały takie rodzaje działalności jak przykładowo: rzemiosło, kultura fizyczna i sportu, prowadzenie żłobków i klubików dziecięcych oraz stołówek szkolnych, przetwórstwo rolno-spożywcze oraz zaopatrzenie rolnictwa, usługi komunalne, agroturystyka i usługi turystyczne, a także nowa działalność, dzięki której powstały dodatkowe miejsca pracy. w opodatkowaniu gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej preferencyjne stawki najliczniej stosowane były dla gruntów zajętych na prowadzenie działalności takiej jak usługi komunalne, usługi turystyczne, sport i rekreacja, zaś wyższe stawki gminy uchwałyły głównie w opodatkowaniu gruntów zajętych na handel wielkopowierzchniowy oraz wydobywanie kopalin. W pozostałych jednostkowych przypadkach odrębne stawki dotyczyły określonego rodzaju działalności (np. górnictwo, hutnictwo, rzemiosło, mechanika pojazdowa) lub rodzaju gruntu, jak np. plaże nadmorskie.

Nieliczne przypadki uchwalania przez gminy dodatkowych stawek w opodatkowaniu budynków mieszkalnych związane były głównie z preferowaniem ekologicznych źródeł ogrzewania.

W przypadku budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej większość preferencyjnych stawek podatku dotyczyła budowli przeznaczonych do świadczenia usług komunalnych, takich jak: zaopatrzenie w wodę, energię ciepłą, gaz oraz odprowadzanie ścieków i wody deszczowej, a także składowanie odpadów. Niektóre gminy stosowały ponadto preferencyjne stawki w opodatkowaniu obiektów sportowych, np. wyciągów narciarskich, torów saneczkowych, stadionów lub basenów.

Podział powierzchni gmin na strefy podatkowe występował rzadko i dotyczył raczej podziału na strefę miejską o relatywnie wyższych stawkach podatku i strefę wiejską o stosunkowo niższych stawkach w przypadku gmin typu miejsko-wiejskiego.

Skutki fiskalne polityki podatkowej gmin w 2015 r.

W 2015 r. gminy utraciły 2,6 mld zł dochodów podatkowych z tytułu tzw. obniżenia górnych stawek podatkowych, tj. uchwalenia stawek w niższej wysokości niż górna granica wynikająca z ustawy, w tym różnicowania ich wysokości, co stanowiło 13% dochodów wykonanych w podatku od nieruchomości. Wykorzystanie tego instrumentu władztwa podatkowego największy wpływ miało na dochody uzyskiwane z podatku od nieruchomości przez gminy wiejskie – utrata ponad 22% dochodów, najmniejszy zaś na dochody miast na prawach powiatu – zaledwie 4,2% dochodów.

Jednocześnie rady gmin decydowały się na wprowadzanie dodatkowych zwolnień z podatku od nieruchomości i z tego tytułu w 2015 r. utraciły łącznie 850 mln zł dochodów, co stanowiło 4,2% dochodów wykonanych w podatku od nieruchomości. Tutaj też największą skłonność do stosowania tego instrumentu polityki podatkowej wykazywały gminy wiejskie, tracąc aż 9% dochodów własnych z podatku od nieruchomości.

Tabela 6. Skutki fiskalne obniżania górnych granic stawek podatkowych oraz udzielania dodatkowych zwolnień z podatku od nieruchomości w 2015 r. według typów gmin

Typ gmin	Dochody wykonane	Utracone dochody z tytułu obniżania górnych granic stawek podatkowych	Utracone dochody z tytułu wprowadzania dodatkowych zwolnień	Udział utraconych dochodów z tytułu obniżania stawek w dochodach	Udział utraconych dochodów z tytułu wprowadzania dodatkowych zwolnień w dochodach
	w zł			w %	
Miasta na prawach powiatu	7 944 127 569,11	331 446 771,97	165 499 458,76	4,2	2,1
miejskie*	3 282 129 098,49	410 737 682,33	73 368 435,56	12,5	2,2

wiejskie	4 424 374 508,47	981 028 883,18	396 929 552,85	22,2	9,0
miejsko-wiejskie	4 520 674 123,36	904 513 519,67	214 737 604,04	20,0	4,8
Ogółem	20 171 305 299,43	2 627 726 857,15	850 535 051,21	13,0	4,2

W 2015 r. gminy powszechnie korzystały z przysługujących im możliwości realizowania lokalnej polityki podatkowej, w tym ustalania wysokości i różnicowania stawek podatku od nieruchomości dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania oraz udzielania zwolnień podatkowych innych niż ustawowe.

Można jednak zauważyć nieznaczny spadek skłonności gmin do różnicowania stawek podatku od nieruchomości. W 2015 r. porównaniu do 2010 r.²⁸ liczba gmin, które różnicowały wybrane stawki podatku zmniejszyła się z 1260 gmin (50,8% gmin ogółem) do 1149 gmin (46,4% gmin ogółem). Nadal najczęściej różnicowane były stawki dla gruntów i budynków pozostałych.

Łączne utracone dochody z tytułu obniżenia stawek podatku lub zastosowania zwolnienia podatkowego na mocy prawa lokalnego stanowiły w 2015 r. 17,2% globalnych wpływów z podatku od nieruchomości, przy czym: jedynie 6,3% w przypadku miast na prawach powiatu i aż 31,2% w przypadku gmin wiejskich.

2. ODLICZENIE OD PODATKU DOCHODOWEGO, O KTÓRYM MOWA W ART. 27G USTAWY O PODATKU DOCHODOWYM OD OSÓB FIZYCZNYCH

Istota i cel preferencji podatkowej

Funkcjonowanie ulgi, o której mowa w art. 27g ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PIT”, zostało wprowadzone do systemu podatku dochodowego od osób fizycznych na podstawie art. 14 i 15 ustawy z dnia 25 lipca 2008 r. o szczególnych rozwiązaniach dla podatników uzyskujących niektóre przychody poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. nr 143, poz. 894 i z 2012 r. poz. 1539).

Ulga, o której mowa w art. 27g ustawy PIT, zwana dalej „ulgą abolicyjną”, obejmuje podatników posiadających miejsce uzyskania na terytorium Polski (podlegających nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu), którzy rozliczają na zasadach metody proporcjonalnego odliczenia, o której mowa w art. 27 ust. 9 i 9a ustawy, dochody:

²⁸ *Preferencje podatkowe w Polsce 2011*

- 1) ze źródeł, o których mowa w art. 12 ust. 1, art. 13, art. 14 ustawy PIT, tj.:
 - a) przychody ze stosunku pracy (art.12 ust.1 ustawy PIT),
 - b) przychody z działalności wykonywanej osobiście (art.13 ustawy PIT),
 - c) przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej (art.14 PIT),
- 2) z praw majątkowych w zakresie praw autorskich i praw pokrewnych w rozumieniu odrębnych przepisów, z wykonywanej poza terytorium RP działalności artystycznej, literackiej, naukowej, oświatowej i publicystycznej, z wyjątkiem dochodów (przychodów) uzyskanych z tytułu korzystania z tych praw lub rozporządzania nimi.

Podatnik spełniający powyższe warunki ma prawo odliczyć od podatku dochodowego, obliczonego zgodnie z art. 27 ustawy PIT, kwotę stanowiącą różnicę między podatkiem obliczonym zgodnie z art. 27 ust. 9 albo 9a tej ustawy, a kwotą podatku obliczonego za dany rok podatkowy przy zastosowaniu do tych dochodów zasad określonych w art. 27 ust. 8 ustawy PIT.

Art. 27 ust. 9 albo 9a ustawy PIT

- określa metodę proporcjonalnego odliczenia

Art. 27 ust. 8 ustawy PIT

- określa metodę wyłączenia z progresją

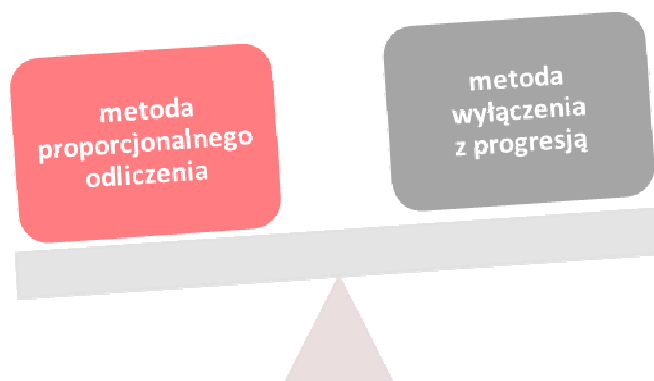
Z ulgi mogą skorzystać również podatnicy, uzyskujący przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowane ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych lub opodatkowane według 19% stawki podatku (art. 30c ustawy PIT).

Ulga nie dotyczy dochodów uzyskanych w krajach lub terytoriach stosujących szkodliwą konkurencję podatkową.

Celem wprowadzenia do systemu podatku dochodowego ulgi abolicyjnej było

zrównanie obciążenia podatkowego osób pracujących poza granicami Polski, wynikającego z różnic pomiędzy metodami unikania podwójnego opodatkowania, o których mowa w art. 27 ust. 8, 9 i 9a tej ustawy

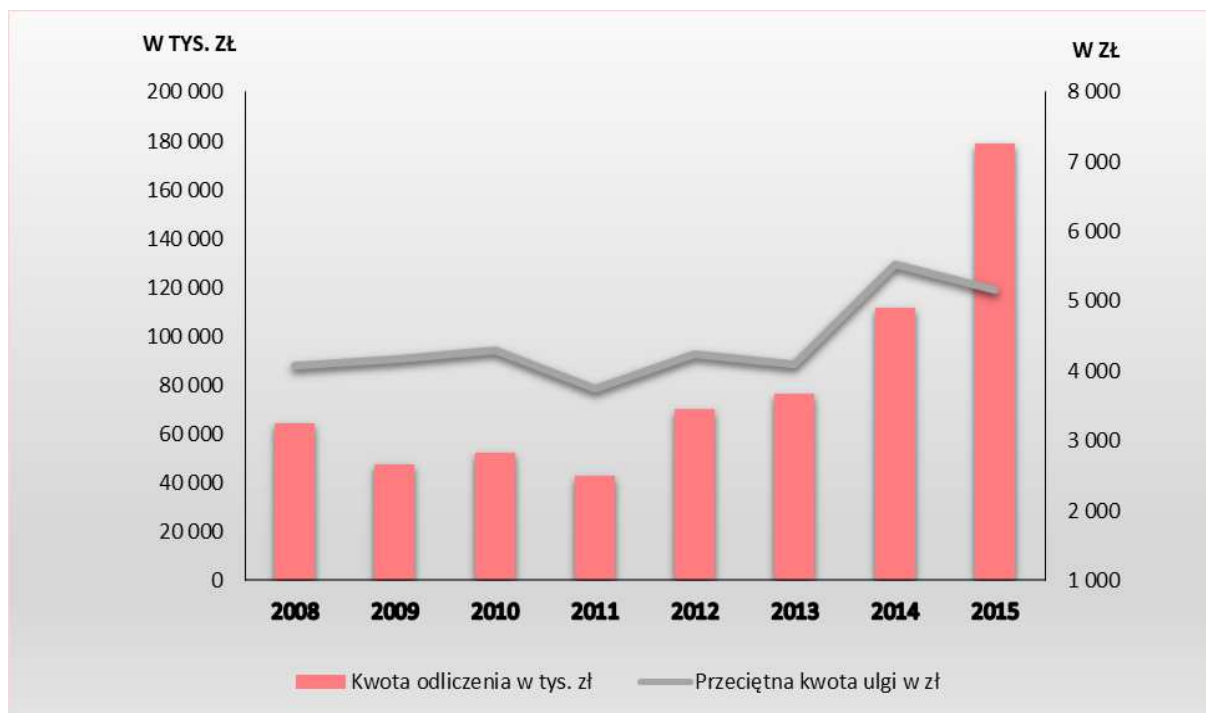
W odniesieniu do podatników, podlegających nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w Polsce, uzyskujących dochody w całości lub części poza jej terytorium następowało zróżnicowanie obciążenia podatkowego ze względu na państwo uzyskiwania dochodów. Podatnik rozliczający w Polsce dochody z zastosowaniem metody odliczenia proporcjonalnego w większości przypadków był zobowiązany do zapłaty podatku w wysokości wyższej niż w przypadku państwa, do którego miała zastosowanie metoda wyłączenia z progresją, biorąc pod uwagę zagregowaną wartość podatku, czyli łączne obciążenie podatkiem zapłaconym w państwie rezydencji i w państwie źródła. Różnica ta była największa w odniesieniu do tych podatników, którzy nie uzyskali w ogóle dochodów podlegających opodatkowaniu w Polsce. W takiej sytuacji podatnicy uzyskujący dochody podlegające opodatkowaniu z zastosowaniem metody wyłączenia z progresją nie są bowiem obowiązani do dokonania rozliczenia w Polsce (złożenia zeznania podatkowego).

Koszt preferencji

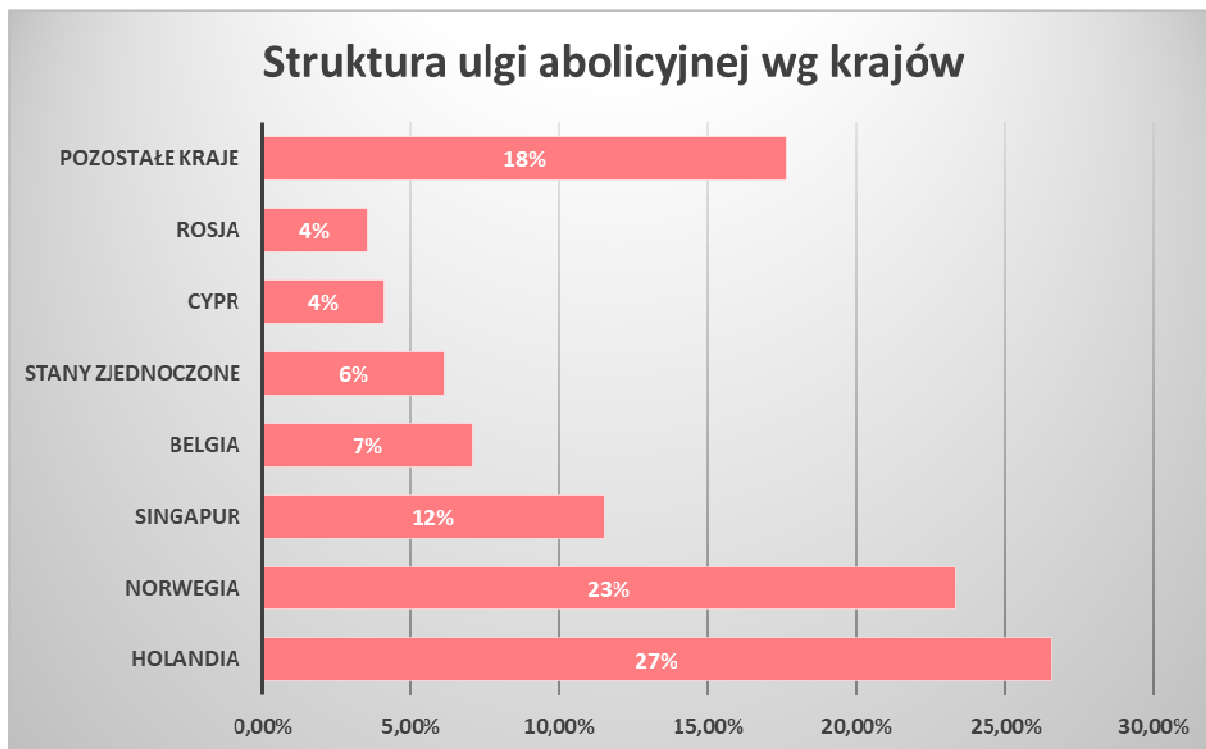
Z możliwości zrównania obciążenia podatkowego wynikającego z różnic pomiędzy metodami unikania podwójnego opodatkowania skorzystało 35 tys. podatników dokonujących rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za 2015 r., tj. o 14 tys. (o 66,7%) więcej niż w rozliczeniu za 2014 r.

Podatnicy dokonani odliczenia w łącznej kwocie 178,7 mln zł, tj. o 67,1 mln zł (o 60,1%) więcej niż w rozliczeniu za 2014 r.

Wykorzystanie ulgi abolicyjnej w rozliczeniu podatku dochodowego od osób fizycznych za lata 2008 – 2015 przedstawia poniższy wykres.

Badanie przeprowadzone na danych z rozliczenia podatku za 2015 r. wykazało, że największe korzyści z ulgi abolicyjnej uzyskali podatnicy uzyskujący dochody na terenie Holandii (27%) oraz Norwegii (23%).

Podsumowanie

Celem wprowadzenia ulgi abolicyjnej od 2008 r. było zrównanie obciążenia podatkowego osób fizycznych uzyskujących dochody poza granicami Polski, wynikającego z różnic pomiędzy metodami unikania podwójnego opodatkowania. Głównym zadaniem ulgi było wsparcie podatników uzyskujących dochody za granicą, które podlegają rozliczeniu na zasadach proporcjonalnego odliczenia, poprzez obniżenie ich obciążeń podatkowych w Polsce.

Od chwili wprowadzenia do systemu podatkowego ulgi abolicyjnej w 2008 r., uwarunkowania stanowiące uzasadnienie do wprowadzenia tej ulgi uległy zmianom:

- wzrost świadomości podatników

W pierwszej kolejności należy wskazać, że wzrosła świadomość podatników uzyskujących dochody za granicą, w zakresie konsekwencji podatkowych osiągania dochodów w drugim państwie. Obecnie powszechnie znane są różnice w zasadach rozliczania się z zagranicznych dochodów według metody proporcjonalnego odliczenia oraz metody wyłączenia z progresją. Podatnicy mają swobodę kreowania swojej sytuacji podatkowej poprzez wybór państwa, w którym będą osiągane dochody, do których będzie miało zastosowanie odpowiednia metoda.

- wykorzystanie ulgi abolicyjnej w agresywnym planowaniu podatkowym

W ostatnich latach nasiliła się praktyka wykorzystywania metody wyłączenia do celów agresywnego planowania podatkowego, skutkującego podwójnym nieopodatkowaniem dochodów.

Należy podkreślić, że podwójne nieopodatkowanie dochodów jest zjawiskiem niepożądanym, skutkującym uszczupleniem przychodów budżetowych, zwalczanym przez administracje podatkowe na całym świecie.

W ramach realizowanego przez OECD projektu BEPS (*Base Erosion and Profit Shifting*), którego celem jest identyfikacja i przeciwdziałanie erozji bazy podatkowej i przeliczaniu zysków, wskazano, iż metoda wyłączenia z progresją, która polega na zwolnieniu z opodatkowania dochodu w państwie rezydencji, w sytuacji gdy dochód korzysta w drugim państwie ze zwolnienia z opodatkowania wynikającego z prawa krajowego tego państwa, może powodować podwójne nieopodatkowanie dochodów (w państwie uzyskania dochodu ze względu na zwolnienia wynikające z prawa państwa źródła oraz w państwie rezydencji, ze względu na przewidzianą w umowie metodę wyłączenia z progresją).

Takim nadużyciom zapobiega metoda proporcjonalnego odliczenia, zgodnie z którą dochód, który może być opodatkowany w drugim państwie, powinien zostać rozliczony również w państwie rezydencji, przy czym podatek zapłacony za granicą podlega proporcjonalnemu odliczeniu od podatku w państwie rezydencji.

Przykładem ilustrującym praktyki agresywnego planowania podatkowego, wykorzystującego metody unikania podwójnego opodatkowania oraz ulgę abolicyjną, jest prowadzenie działalności gospodarczej przez polskiego rezydenta za pomocą spółki osobowej położonej w państwie, w którym traktowana jest w całości lub częściowo jako podmiot „transparentny podatkowo”, tj. przychód

spółki opodatkowany jest na poziomie jej wspólników (np. udział polskiego rezydenta w spółce komandytowo-akcyjnej na Słowacji). Dochody z tytułu tej działalności, jako dochody zakładu, podlegają opodatkowaniu w państwie, w którym spółka osobowa jest położona. Tym samym Polska, jako państwo rezydencji podatnika, obowiązana jest zastosować metodę unikania podwójnego opodatkowania wynikającą z umowy. Zgodnie z prawem wewnętrznym Słowacji dochody tego rodzaju mogą korzystać z różnego rodzaju zwolnień czy ulg podatkowych. W celu zapobieżeniu podwójnemu nieopodatkowaniu dochodów, w polsko-słowackiej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania przyjęto dla rozliczenia dochodów z m.in. działalności gospodarczej metodę proporcjonalnego odliczenia. Jednakże, skutek tej metody w stosunku do dochodów z działalności gospodarczej zostaje zniwelowany poprzez działanie ulgi abolicyjnej, która zezwala osobom fizycznym uzyskującym dochody z działalności gospodarczej za granicą, do których ma zastosowanie metoda proporcjonalnego odliczenia, rozliczyć się na zasadach zrównanych z metodą wyłączenia z progresją. W tym przypadku skutek zastosowania ulgi abolicyjnej jest niezgodny z jej pierwotnym założeniem.

- utrudnienie prowadzenia skutecznej polityki zapobiegającej podwójnemu nieopodatkowaniu dochodów

Przykładem ilustrującym zastosowanie ulgi abolicyjnej skutkujące podwójnym nieopodatkowaniem dochodów, jest opodatkowanie wynagrodzeń marynarzy zatrudnionych na statkach morskich eksploatowanych w transporcie międzynarodowym przez przedsiębiorstwo w Norwegii.

Zgodnie z polsko-norweską konwencją o unikaniu podwójnego opodatkowania (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2014 r.), główną metodą unikania podwójnego opodatkowania w stosunku do dochodów z pracy najemnej jest metoda wyłączenia z progresją. Jednocześnie, art. 22 ust. 1 pkt d) polsko-norweskiej konwencji przewiduje, że w sytuacji gdy dochód, który może być opodatkowany w Norwegii, jest zgodnie z norweskim prawem wewnętrznym zwolniony w tym państwie z podatku, w Polsce zamiast metody wyłączenia należy zastosować metodę proporcjonalnego odliczenia. Celem tego przepisu jest wyeliminowanie sytuacji, gdy dochód który może być opodatkowany w Norwegii jest w tym państwie nieopodatkowany ze względu na ulgi wynikające z prawa krajowego, natomiast w Polsce dochód ten byłby również zwolniony z opodatkowania na skutek zastosowania metody wyłączenia z progresją. Uzasadnione jest zatem w takiej sytuacji opodatkowanie tego dochodu z zastosowaniem metody proporcjonalnego odliczenia.

W przypadku wynagrodzeń marynarzy wykonujących pracę najemną na pokładzie statku morskiego eksploatowanego przez norweskie przedsiębiorstwo, art. 14 ust. 3 konwencji przewiduje opodatkowanie tego dochodu w Norwegii oraz w Polsce. Zgodnie z prawem krajowym Norwegii, wynagrodzenia marynarzy zatrudnionych na statkach zarejestrowanych w norweskim rejestrze NIS są zwolnione z opodatkowania w tym państwie, zatem w myśl art. 22 ust. 1 pkt d) konwencji, dochody te powinny być opodatkowane w Polsce z zastosowaniem metody proporcjonalnego odliczenia. Tylko w ten sposób można bowiem zapobiec podwójnemu nieopodatkowaniu tych dochodów. Jednakże, na skutek zastosowania ulgi abolicyjnej, która przewiduje opodatkowanie tych dochodów zgodnie z metodą wyłączenia z progresją - następuje nieopodatkowanie tych dochodów również w Polsce.

Powyższy przykład ilustruje mechanizm utrudniający skuteczne stosowanie instrumentów wymierzonych przeciwko podwójnemu nieopodatkowaniu dochodów. Pomimo bowiem przyjęcia w sposób celowy w umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania metody proporcjonalnego odliczenia, jako środka planowanej polityki podatkowej państwa polskiego, ulga abolicyjna przewidziana w ustawie podatku dochodowym od osób fizycznych uniemożliwia opodatkowanie tych dochodów w Polsce.

Skuteczne prowadzenie przez Ministerstwo Finansów polityki negocjacyjnej umów jest zatem znacznie utrudnione poprzez stosowanie ulgi abolicyjnej, która znajduje zastosowanie również w przypadku przychodów, co do których, z wyżej opisanych powodów, celowe jest utrzymanie metody proporcjonalnego odliczenia.

VI. Zmiana przepisów prawa w obszarze preferencji podatkowych

1. PODATKI DOCHODOWE

W zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych w 2015 r. dokonano kilku zmian w obowiązujących preferencjach podatkowych.

Ustawą z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. poz. 693) zwolniono od podatku świadczenie pieniężne lub pomoc pieniężną przyznaną na podstawie przepisów tej ustawy.

Ustawą z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. poz. 860) zwolniono od podatku świadczenia otrzymane w ramach rządowego programu ustanowionego na podstawie art. 42a ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym w związku z kształceniem w zagranicznych uczelniach na pokrycie kosztów rekrutacyjnych, czesnego, zakwaterowania, utrzymania, przejazdów i ubezpieczeń.

Ustawą z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1328 i 1478):

- 1) rozszerzono zakres zwolnienia dotyczącego m.in. nagród związanych ze sprzedażą premią także na usługi,
- 2) zwolniono od podatku dodatek energetyczny, otrzymany przez odbiorcę wrażliwego energii elektrycznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

Ustawą z dnia 7 listopada 2014 r. o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej (Dz. U. poz. 1662) zwolniono od podatku:

- ✓ wartość świadczenia otrzymanego przez pracownika z tytułu organizowanego przez pracodawcę dowozu pracowników autobusem w rozumieniu art. 2 pkt 41 ustawy – Prawo o ruchu drogowym,
- ✓ wartość nieodpłatnego świadczenia z tytułu pomocy prawnej udzielonej osobie uprawnionej i pobierającej świadczenie z pomocy społecznej lub zasiłek rodzinny, przyznane w formie decyzji administracyjnej na zasadach określonych odpowiednio w przepisach o pomocy społecznej oraz w przepisach o świadczeniach rodzinnych.

Ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. poz. 1863) zwolniono od podatku wartość świadczenia odpowiadającego opłacie za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny członkowi rodziny wielodzietnej.

W roku 2015 wydano rozporządzenia:

- Ministra Finansów z dnia 22 maja 2015 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatników podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. poz. 766).

Na podstawie rozporządzenia zaniechaniem poboru podatku PIT objęte zostały:

- 1) kwoty umorzone przez kredytodawcę z tytułu kredytów zaciągniętych na zaspokojenie własnych potrzeb mieszkaniowych kredytobiorców, jeżeli podatnicy nie skorzystali z umorzenia innego hipotecznego kredytu otrzymanego na własne cele mieszkaniowe oraz
- 2) kwoty przychodu z tytułu spłaty kwoty kredytu zaciągniętego na własne cele mieszkaniowe i zabezpieczonego hipotecznie, poniżej jego wartości nominalnej w związku z zastosowaniem przez kredytodawcę ujemnego oprocentowania.

Zaniechanie miało zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

- Ministra Finansów z dnia 11 sierpnia 2015 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. 1176).

Na podstawie rozporządzenia zaniechaniem poboru podatku PIT objęte zostały stypendia na wyjazdy zagraniczne otrzymane w ramach programu „Erasmus+”, w części przekraczającej dochody zwolnione od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 23a lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Zaniechanie miało zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

- Ministra Finansów z dnia 29 października 2015 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych od nagród otrzymanych w „Loterii Paragonowej” (Dz. U. poz. 1773).

Na podstawie rozporządzenia zaniechaniem poboru podatku PIT objęte zostały:

- 1) nagrody, których jednorazowa wartość przekracza 2280 zł, otrzymane przez podatników, będących osobami fizycznymi,
 - 2) dochody stanowiące równowartość nagród otrzymanych przez podatników będących osobami prawnymi
- w loterii promocyjnej pod nazwą „Loteria Paragonowa” zorganizowanej zgodnie z przepisami ustawy o grach hazardowych, na zamówienie Skarbu Państwa – Ministerstwa Finansów.

Zaniechanie miało zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 listopada 2015 r. do dnia 31 stycznia 2017 r.

- Ministra Finansów z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od dochodów (przychodów) związanych z uczestniczeniem w nieodpłatnych szkoleniach z zakresu opieki paliatywnej lub hospicyjnej (Dz. U. poz. 2061).

Na podstawie rozporządzenia zaniechaniem poboru podatku PIT objęte zostały świadczenia uzyskane przez podatników w związku z uczestnictwem w nieodpłatnych szkoleniach z zakresu opieki paliatywnej lub hospicyjnej organizowanych przez organizacje pozarządowe lub przez organy samorządu zawodowego lekarzy oraz pielęgniarek i położnych, mające siedzibę i działające w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej.

Zaniechanie miało zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

W 2015 r. w dalszym ciągu kontynuowane jest zaniechanie poboru podatku dochodowego wprowadzone w wydanych uprzednio rozporządzeniach:

- w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych, zaniechano poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów) uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2009 r. przez miasto stołeczne Warszawę, a także z odpłatnego zbycia obligacji (przedmiotowe zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2019 r.)²⁹,
- w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2009 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych³⁰, zaniechano poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów):
 - osób fizycznych, niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; oraz
 - osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej i spółek nieposiadających osobowości prawnej, niemających siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego państwa, na terytorium którego mają siedzibę lub zarząd, są traktowane jak osoby prawne i podlegają w tym państwie opodatkowaniu od całości swoich dochodów, niezależnie od miejsca ich osiągnięcia,
 - uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2010 r. przez miasto stołeczne Warszawę, a także z odpłatnego zbycia tych

²⁹ Dz. U. 2008 r. poz. 1395.

³⁰ Dz. U. z 2010 r. poz. 49.

obligacji (zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2020 r.),

- w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2009 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych³¹, objęto zaniechaniem poboru podatku dochodowego (przychodów) uzyskane z tytułu odsetek od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2009 r. przez Województwo Mazowieckie, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji (przedmiotowe zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2019 r.),
- w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych³², zarządzono zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od dochodów (przychodów) podatników niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zatrudnionych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki, uzyskanych z tytułu realizacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zadań wsparcia wdrożenia systemów uzbrojenia w ramach umowy z dnia 18 kwietnia 2003 r. na dostawę samolotów wielozadaniowych F-16 (PL-D-SAC), zawartej pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki (przedmiotowe zaniechanie miało zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.),
- w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 października 2011 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych³³ zaniechano poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów) od osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej i spółek nieposiadających osobowości prawnej, niemających siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego państwa, na terytorium którego mają siedzibę lub zarząd, są traktowane jak osoby prawne i podlegają w tym państwie opodatkowaniu od całości swoich dochodów, niezależnie od miejsca ich osiągnięcia – uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2011 r. przez miasto stołeczne Warszawę, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji (zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2021 r.),
- w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 listopada 2011 r.³⁴, zaniechano poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów):
 - 1) osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

³¹ Dz. U. poz. 900.

³² Dz. U. poz. 362.

³³ Dz. U. poz. 1357.

³⁴ Dz. U. poz. 1469.

2) osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej i spółek nieposiadających osobowości prawnej, niemających siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego państwa, na terytorium którego mają siedzibę lub zarząd, są traktowane jak osoby prawne i podlegają w tym państwie opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, niezależnie od miejsca ich osiągnięcia - uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w latach 2011-2015 przez Bank Gospodarstwa Krajowego, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji (zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2030 r (na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 września 2014 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych Dz. U. poz. 1147).

Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych³⁵ Minister Finansów zaniechał poboru podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez podatników mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia:

- 1) środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how),
- 2) prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze,
- 3) usług szkoleniowych

— w następstwie wykonywania: umowy offsetowej z dnia 17 lutego 2004 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Rafael Armament Development Authority w związku z dostawą przeciwpancernych pocisków kierowanych SPIKE, przenośnych wyrzutni przeciwpancernych pocisków kierowanych SPIKE oraz elementów zabezpieczenia logistycznego systemu SPIKE, umowy offsetowej z dnia 28 września 2006 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Harris Corporation związanej z dostawą radiostacji cyfrowych plecakowych i pokładowych, komponentów systemów łączności oraz części zamiennych dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, umowy offsetowej z dnia 3 października 2006 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Nammo Raufoss AS związanej z dostawą amunicji kaliber 12,7 mm oraz 30 mm dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, umowy offsetowej z dnia 15 lutego 2007 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Avio S.p. A związanej z dostawą silnika turbinowego wraz z kapsułą w związku z realizacją programu budowy korwety projekt 621 dla Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej, umowy offsetowej z dnia 22 października 2008 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Signalhorn S.à.r.l. (dawniej Satlynx S.a.r.l.)

³⁵ Dz. U. poz. 994.

Luxemburg związanej z dostawą anten satelitarnych oraz podzespołów satelitarnego sprzętu nadawczo-odbiorczego do mobilnych terminali satelitarnych PPTS-1,8 w związku z dostawą mobilnych terminali satelitarnych PPTS-1,8 dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, umowy offsetowej z dnia 10 grudnia 2008 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Rockwell Collins Inc. USA związanej z dostawą awioniki do samolotów M28 Bryza w związku z dostawą samolotów M28 Bryza dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, umowy offsetowej z dnia 10 grudnia 2008 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Pratt & Whitney Canada Corp. związanej z dostawą silników do samolotów M28 Bryza w związku z dostawą samolotów M28 Bryza dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, umowy offsetowej z dnia 30 grudnia 2008 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Kongsberg Defence & Aerospace AS związanej z dostawą uzbrojenia i sprzętu wojskowego dla Nadbrzeżnego Dywizjonu Rakietowego Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej, umowy offsetowej z dnia 11 lutego 2011 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Honeywell Regelsysteme GmbH związanej z dostawą systemu nawigacji lądowej INS do kołowego transportera opancerzonego w związku z dostawą kołowych transporterów opancerzonych dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, umowy offsetowej z dnia 3 grudnia 2012 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Excelis Inc. związanej z dostawą radiolokacyjnych systemów lądowania GCA-2000 dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, umowy offsetowej z dnia 16 maja 2013 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Harris Corporation związanej z umowami dostaw cyfrowego, taktycznego sprzętu łączności firmy Harris dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, umowy offsetowej z dnia 11 grudnia 2013 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Nammo Raufoss AS związanej z dostawą komponentów do produkcji amunicji kal. 30 mm w związku z dostawą amunicji kal. 30 mm dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, umowy offsetowej z dnia 12 grudnia 2013 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Thales Electronic Systems GmbH związanej z dostawą Zintegrowanego Systemu łączności dla okrętu patrolowego w wersji podstawowej typu Ślązak dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, umowy offsetowej z dnia 12 grudnia 2013 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Thales Nederland B. V. związanej z dostawą Zintegrowanego Systemu Walki (ZSW) dla okrętu patrolowego w wersji podstawowej typu Ślązak dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Zaniechanie to miało zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

- Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych³⁶, zaniechano poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od świadczeń z tytułu specyficznych elementów wspierających zatrudnienie otrzymanych w ramach programów specjalnych, jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej otrzymanych przez absolwentów centrum integracji społecznej oraz absolwentów klubów integracji społecznej, ryczałtów na przejazdy na szkolenia oraz ryczałtów na

³⁶ Dz. U. poz.1931.

zakwaterowanie, ryczałtów na koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu otrzymanego w ramach bonu stażowego oraz od świadczeń otrzymanych w ramach bonu na zasiedlenie przyznanych na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zaniechanie miało zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

— Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób prawnych³⁷, zaniechano poboru podatku od dochodów:

- 1) banków krajowych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, z tytułu: gwarancji wypłaconych im przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny (zaniechanie dotyczy dochodów uzyskanych od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2018 r.), a także dotacji udzielonych przez ten Fundusz (zaniechanie dotyczyło dochodów uzyskanych od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2016 r.);
- 2) spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, z tytułu przyznanej im bezzwrotnej pomocy finansowej ze środków funduszu stabilizacyjnego Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej (zaniechanie dotyczyło dochodów uzyskanych od 1 sierpnia 2013 r. do 31 grudnia 2016 r.).

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 28 marca 2014 r.

— Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2014 r. r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych³⁸ Minister Finansów zaniechał poboru podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez podatników mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia:

- 1) środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how),
- 2) prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze,
- 3) usług szkoleniowych

— w następstwie wykonywania: umowy offsetowej z dnia 30 czerwca 2014 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Oto Melara S.p.A. związanej z dostawą elementów do produkcji wież HITFIST 30 mm do kołowego transportera opancerzonego Rosomak dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Zaniechanie dotyczyło dochodów uzyskanych od dnia 19 sierpnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

³⁷ Dz. U. poz. 404.

³⁸ Dz. U. z 2015 r. poz. 57

- Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 marca 2015 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych³⁹ Minister Finansów zaniechał poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych wobec dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. przez UEFA oraz podmioty utworzone zgodnie z prawem Konfederacji Szwajcarskiej, których UEFA jest jedynym udziałowcem albo akcjonariuszem, w związku z organizacją Finału Ligi Europy UEFA 2015 oraz osoby fizyczne niemające miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio przed przybyciem na terytorium RP w celu organizacji Finału albo w celu wykonania pracy lub świadczenia usług w związku z tym Finałem; ponadto zaniechanie miało zastosowanie do dochodów uzyskanych do dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. dla osób akredytowanych przez UEFA – wyłącznie od dochodów (przychodów) uzyskanych z wykonywania pracy lub świadczenia usług w związku z Finałem.
- Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób prawnych oraz częściowego zaniechania poboru wpłat z zysku dokonano zaniechania poboru podatku w okresie do dnia 31 grudnia 2016 r.⁴⁰
- Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób prawnych⁴¹, zaniechano poboru podatku dochodowego od osób prawnych od wartości środków trwałych, której nie mogą amortyzować spółki prawa handlowego powstałe w wyniku przekształcenia samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (SP ZOZ).

Rozporządzenie dotyczy podatników powstałych z przekształcenia, o którym mowa powyżej (obecnie jest w Polsce 67 takich podmiotów), będących w dniu przekształcenia spółkami z wyłącznym udziałem Skarbu Państwa lub jednostkami samorządu terytorialnego i odnosiło się do dochodów osiągniętych między 1 stycznia 2014 r. a 31 grudnia 2016 r.

Dotychczasowa niemożność zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów - przez ww. spółki prawa handlowego - odpisów amortyzacyjnych od przekazywanego im nieodpłatnie majątku trwałego (m.in. budowli i budynków), wynikała z braku legitymacji podmiotu przekształcanego (SP ZOZ) do tytułu własności lub współwłasności tych środków trwałych, przed ich wniesieniem do spółki. Rodziło to dochód do opodatkowania.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 25 marca 2015 r.

³⁹ Dz. U. poz. 327

⁴⁰ Dz. U. poz. 399

⁴¹ Dz. U. poz. 416.

2. PODATKI KONSUMPCYJNE

Z uwagi na światowy kryzys ekonomiczny i jego konsekwencje dla polskiej gospodarki oraz stan finansów publicznych i deficyt strukturalny podwyższono na okres trzech lat, tj. do 31 grudnia 2013 r. wszystkie stawki VAT o 1 punkt procentowy.

Ustawą z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw⁴² przedłużono stosowanie wyżej wymienionych stawek do końca 2016 roku. Oznacza to, że podstawowa stawka VAT w 2015 r. w dalszym ciągu wynosiła 23%, zaś stawka obniżona 8%.

W obszarze podatku od towarów i usług w 2015 r. nie wprowadzono nowych preferencji podatkowych. W 2014 roku zmieniły się regulacje prawne w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy dotyczące preferencji „Zwolnienie z opodatkowania dostawy samochodów używanych”. Tym samym z dniem 1 stycznia 2014 r. rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień (Dz. U. poz. 1722, z późn. zm.) zwolniono z opodatkowania dostawę samochodów osobowych i innych pojazdów przez podatników, którym przy nabyciu tych samochodów i pojazdów przysługiwało częściowe odliczenie podatku naliczonego – § 3 ust. 1 pkt 20. Zmodyfikowane brzmienie przepisów dotyczących zwolnienia dla dostawy samochodów osobowych i innych pojazdów samochodowych, gdy podatnikom przy ich nabyciu przysługiwało częściowe odliczenie podatku naliczonego, poprzez wykreślenie warunku używania tych pojazdów przez pół roku, związane jest ze zmianą ustawy o VAT w zakresie towarów używanych. Regulacja ta obowiązywała do dnia 31 marca 2014 r. Następnie rozporządzeniem z dnia 19 marca 2014 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień (Dz. U. poz. 369) uchylono powyższą regulację i od dnia 1 kwietnia 2014 r. dostawa ta podlega opodatkowaniu. Działanie takie było związane z koniecznością dostosowania przepisów o podatku od towarów i usług w zakresie zwolnień od tego podatku do wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE) z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie C-160/11 Bawaria Motors. W wyroku tym TSUE wskazał (pkt 39 wyroku), że przedmiotowe zwolnienie z opodatkowania nie mieści się w ściśle określonej hipotezie normy art. 136 lit. b) dyrektywy 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, str. 1, z późn. zm.). W miejsce stosowanego wcześniej zwolnienia od podatku, w art. 90b ustawy o VAT wprowadzono system korekt podatku naliczonego, tj. rozwiązanie które pełniej realizuje zasadę neutralności i powszechności opodatkowania przy sprzedaży pojazdów, przy których nabyciu podatnikowi przysługiwało częściowe prawo do odliczenia podatku naliczonego. W konsekwencji przy sprzedaży takiego pojazdu podatnik jest uprawniony do dokonania korekty nieodliczonej przy nabyciu tego pojazdu kwoty podatku naliczonego.

3. PODATKI MAJĄTKOWE

W 2015 r. w podatkach majątkowych nie nastąpiły zmiany przepisów, które miałyby w omawianym okresie wpływ na istotę i wartość preferencji w tych podatkach.

⁴² Dz. U. poz. 1608.

Jedynie w zakresie podatku od nieruchomości ustawą z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 528) z dniem 30 kwietnia 2015 r. zmieniono brzmienie art. 7 ust. 1 pkt 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w części dotyczącej zwolnienia z podatku od nieruchomości budynków położonych na terenie rodzinnych ogrodów działkowych. W następstwie zmian dokonanych w ustawie Prawo budowlane, w szczególności zdefiniowania pojęcia „altany działkowej”, określono, że zwolnieniu z podatku od nieruchomości podlegać będą altany działkowe i obiekty gospodarcze o powierzchni zabudowy do 35 m² (w uprzednim brzmieniu przepisu zwolnienie dotyczyło budynków nieprzekraczających norm powierzchni ustalonych w przepisach prawa budowlanego dla altan i obiektów gospodarczych). Powyższa zmiana miała zatem charakter dostosowawczy do przepisów Prawa budowlanego.

VII. CEL I MECHANIZM PREFERENCJI PODATKOWYCH (ZAŁĄCZNIK A)

I. Preferencje podatkowe w PIT

1. GOSPODARKA

Specjalne strefy ekonomiczne

CEL: WSPARCIE NOWYCH INWESTYCJI REALIZUJĄCYCH POLITYKĘ ROZWOJU GOSPODARCZEGO ORAZ ZWIĘKSZAJĄCYCH ZATRUDNIENIE.

Wolne od opodatkowania są dochody podatników uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie specjalnych stref ekonomicznych. Wielkość udzielonej pomocy publicznej jest limitowana i może być różna dla poszczególnych stref ekonomicznych.

Jednorazowa amortyzacja

CEL: WSPARCIE DZIAŁAŃ INWESTYCYJNYCH PODEJMOWANYCH PRZEZ MAŁYCH I ROZPOCZYNAJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ PODATNIKÓW.

Z przyspieszonej amortyzacji mogą skorzystać w pierwszym roku podatkowym, w którym środki trwałe (dalej jako: „ŚT”) i wartości niematerialne i prawne (dalej jako: „WNiP”) zostały wprowadzone do ewidencji ŚT i WNiP, mali podatnicy (wartość przychodu ze sprzedaży – wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług – w poprzednim roku podatkowym nie przekroczyła 1 200 000 euro) oraz podatnicy rozpoczynający działalność gospodarczą.

Przyspieszona amortyzacja dotyczy zakupu ŚT zaliczanych do grupy 3–8 Klasyfikacji ŚT, z wyłączeniem samochodów osobowych. Limit dokonywanych odpisów nie może przekroczyć w ciągu roku podatkowego 50 000 euro.⁴³

Wydatki na nabycie nowych technologii (ulga obowiązywała do 31 grudnia 2015 r.)

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ.

Są to wydatki ponoszone przez podatnika uzyskującego przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej na nabycie nowych technologii (z wyłączeniem podatnika prowadzącego działalność na terenie specjalnej strefy ekonomicznej) tj. wiedzę technologiczną w postaci wartości

⁴³ W latach 2009 – 2010 limit ten podwyższono do 100 000 euro.

niematerialnych i prawnych, w szczególności wyniki badań i prac rozwojowych, która umożliwia wytwarzanie nowych lub udoskonalonych wyrobów lub usług i która nie jest stosowana na świecie przez okres dłuższy niż ostatnich 5 lat, co potwierdza opinia niezależnej od podatnika jednostki naukowej.

Komercjalizowana własność intelektualna

CEL: PROMOWANIE ROZWIĄZAŃ INNOWACYJNYCH

Preferencja polega na odroczeniu w czasie opodatkowania dochodu z tytułu wniesienia przez osoby fizyczne (twórców innowacyjnych) do spółki wkładu niepieniężnego w postaci komercjalizowanej własności intelektualnej (np. patentu, praw autorskich, know-how) na okres 5 lat od dnia objęcia w ten sposób udziałów (akcji) w spółce.

Możliwość rozliczenia straty z lat ubiegłych

CEL: POMOC W ZACHOWANIU PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ PODATNIKÓW. POPRAWA ELASTYCZNOŚCI PODEJMOWANIA DECYZJI INWESTYCYJNYCH.

O wysokość straty ze źródła przychodów, poniesionej w roku podatkowym można obniżyć dochód uzyskany z tego źródła w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych, z tym że wysokość obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% kwoty tej straty.

Dotacje

CEL: ZACHĘTA PODATNIKÓW DO REALIZACJI ZADAŃ FINANSOWANYCH Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB BUDŻETÓW SAMORZĄDOWYCH.

Zwolnione z opodatkowania są dotacje w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, otrzymane z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Kredyt podatkowy

CEL: POBUDZENIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI.

Podatnicy, którzy po raz pierwszy rozpoczęli działalność gospodarczą, po złożeniu odpowiedniego oświadczenia i spełnieniu warunków przewidzianych w ustawie o PIT (m.in. utrzymanie określonego poziomu zatrudnienia), zyskują prawo do rocznego zwolnienia od obowiązku zapłaty zaliczek na podatek dochodowy.

Zwolnienie to przysługuje w roku następującym po roku, w którym podatnicy rozpoczęli działalność, jeżeli w roku rozpoczęcia tej działalności była ona prowadzona przez co najmniej 10 pełnych miesięcy. w przeciwnym wypadku zwolnienie przysługuje w roku podatkowym następującym 2 lata po roku rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Wskazać należy, iż kredytem podatkowym objęty jest dochód uzyskany przez podatnika z pozarolniczej działalności gospodarczej, a nie podatek. Ponadto, jednym z warunków skorzystania

z kredytu w PIT jest konieczność rozliczania dochodów (przychodów) w roku korzystania z kredytu podatkowego według skali podatkowej lub w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

2. ROLNICTWO

Wyłączenie spod zakresu zastosowania ustawy o PIT przychodów z działalności rolniczej z wyłączeniem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ PAŃSTWA W ZAKRESIE ROLNICTWA.

Do przychodów z działalności rolniczej wyłączonej spod opodatkowania podatkiem dochodowym, zastosowanie mają przepisy ustawy o podatku rolnym. Konstrukcja podatku rolnego nie przyjmuje za podstawę opodatkowania dochodu uzyskanego przez podatnika. Podstawą opodatkowania w podatku rolnym jest liczba hektarów przeliczeniowych. Oznacza to, że niezależnie od tego, w jakiej wysokości podatnik podatku rolnego osiąga dochód z działalności rolniczej, wysokość podatku rolnego jaki płaci jest jednakowa.

Przychody uzyskane ze sprzedaży gospodarstwa rolnego

CEL: ZACHĘTA DO OBROTU NIERUCHOMOŚCIAMI ROLNYMI.

Zwolnione z opodatkowania są przychody uzyskane ze sprzedaży całości lub części nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego. Zwolnienie nie dotyczy przychodu uzyskanego ze sprzedaży gruntów, które w związku z tą sprzedażą utraciły charakter rolny.

Dochody z agroturystyki

CEL: WSPARCIE ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH.

Zwolnione z opodatkowania PIT są dochody uzyskane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych, w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym, osobom przebywającym na wypoczynku oraz dochody uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób, jeżeli liczba wynajmowanych pokoi nie przekracza pięciu.

Dotacje z budżetu państwa i dopłaty do rolnictwa

CEL: WSPARCIE DZIAŁAŃ OKREŚLONYCH W EUROPEJSKIEJ POLITYCE ROLNEJ.

Zwolnione z opodatkowania są dotacje z budżetu państwa otrzymane na dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach Specjalnego Przedakcesyjnego Programu na Rzecz Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (SAPARD).

Realizacja programu SAPARD przypadała na lata 2002 – 2006, stąd zwolnienie dotyczące środków uzyskanych w ramach programu SAPARD ma obecnie charakter historyczny.

Zwolnieniu podlegają natomiast dopłaty bezpośrednie stosowane w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.

Dochody ze sprzedaży przerobionych produktów rolnych

CEL: WSPARCIE PRODUKCJI TOWARÓW PRZETWORZONYCH POCHODZĄCYCH Z WŁASNYCH UPRAW LUB HODOWLI.

Działalność rolnicza, w rozumieniu ustawy o PIT, która polega na wytwarzaniu produktów roślinnych lub zwierzęcych w stanie nieprzetworzonym z własnych upraw albo hodowli lub chowu, za wyjątkiem działów specjalnych produkcji rolnej, jest wyłączona z opodatkowania PIT.

Dochody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy lub hodowli, niestanowiących działów specjalnych produkcji rolnej przerobione sposobem przemysłowym, jeżeli przerób polega na:

- kischeniu produktów roślinnych,
- przetwórstwie mleka,
- uboju zwierząt rzeźnych i obróbce poubojowej tych zwierząt, w tym również na rozbiorze, podziale i klasyfikacji mięsa

zwolnione są z opodatkowania PIT.

Wynagrodzenie za użytkowanie wniesionego wkładu gruntowego

CEL: ZACHĘTA DO UTRZYMYWANIA I WNOŚZENIA GRUNTÓW DO SPÓŁDZIELNI.

Zwolnione z opodatkowania PIT są wynagrodzenia otrzymywane przez członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu użytkowania przez spółdzielnie wniesionych wkładów gruntowych.

Zasiłki chorobowe dla rolników

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ PAŃSTWA W ZAKRESIE ROLNICTWA.

Zwolnione z opodatkowania są wypłacane rolnikom zasiłki chorobowe. Kwota zwolniona z opodatkowania ograniczona jest do części zasiłku odpowiadającej udziałowi dochodu z tytułu działalności rolniczej.

Umorzone należności i wierzytelności

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ ROLNĄ W ZAKRESIE ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH.

Zwolnione z opodatkowania są umorzone należności i wierzytelności przypadające agencjom płatniczym w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, a także należności z tytułu nienależnie pobranych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz w ramach wspierania rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz rozwoju Obszarów Wiejskich, od ustalenia których odstąpiono.

3. ZATRUDNIENIE

Diety i inne należności

CEL: REKOMPENSATA DODATKOWYCH KOSZTÓW PRACOWNIKA ZWIĄZANYCH Z PODRÓŻAMI ORAZ CZASOWYM POBYTEM POZA STAŁYM MIEJSCEM PRACY.

Zwolnione od podatku są wszelkie świadczenia należne w związku z podróżami służbowymi pracownika bądź osób niebędących pracownikami (np. członków organów spółki, osoby zatrudnione na podstawie umowy zlecenia) w wysokości odpowiadającej kwotom należnych diet.

Z opodatkowania zwolniona jest również część dochodów osób przebywających czasowo za granicą i uzyskujących dochody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy, za każdy dzień pobytu za granicą, w wysokości odpowiadającej równowartości 30% należnych diet.

Świadczenia związane z przeniesieniem pracownika

CEL: ŁAGODZENIE SKUTKÓW ZATRUDNIENIA POZA MIEJSCEM ZAMIESZKANIA.

Wolne od podatku są kwoty otrzymane przez pracowników z tytułu zwrotu kosztów przeniesienia służbowego oraz zasiłków na zagospodarowanie i osiedlenie w związku z przeniesieniem służbowym, do wysokości 200% wynagrodzenia należnego za miesiąc, w którym nastąpiło przeniesienie.

Zwalnia się z opodatkowania świadczenia ponoszone przez pracodawców na rzecz pracowników z tytułu zakwaterowania pracowników do limitu 500 zł miesięcznie.

Z opodatkowania zwolniony jest również dodatek za rozłąkę, wypłacany pracownikom czasowo przeniesionym, do wysokości diet za czas podróży służbowej na obszarze kraju.

Świadczenia o charakterze mieszkaniowym dla funkcjonariuszy

CEL: PRZYWILEJ WYNIKAJĄCY Z ZASADY ZAPEWNIENIA KWATER FUNKCJONARIUSZOM.

Przywilejami o charakterze mieszkaniowym mającymi równocześnie związek z pełnieniem służby są zwolnienia z opodatkowania:

- kwot wypłacanych żołnierzom z tytułu odprawy mieszkaniowej,
- świadczeń mieszkaniowych otrzymanych przez żołnierzy zawodowych,
- ekwiwalentów pieniężnych w zamian za rezygnację z lokalu wypłacanych pracownikom Biura Ochrony Rządu oraz
- równoważników pieniężnych do limitu 2 280 zł za brak kwatery wypłacanych pracownikom Policji i Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu oraz strażakom Państwowej Straży Pożarnej.

Świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

CEL: REALIZACJA CELÓW POLITYKI SPOŁECZNEJ.

Zwalnia się z opodatkowania wartość świadczeń:

- rzeczowych i pieniężnych otrzymanych przez pracownika, sfinansowanych w całości ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych – do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 380 zł,
- związanych z pobytem dzieci osób uprawnionych do tych świadczeń w żłobkach lub klubach dziecięcych, otrzymanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Przychody w służbie kandydackiej

CEL: ZACHĘTA DO PODEJMOWANIA SŁUŻBY KANDYDACKIEJ.

Zwolnione z podatku dochodowego są wszelkie przychody ze stosunku służbowego otrzymywane w służbie kandydackiej przez funkcjonariuszy Policji, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej. Służba kandydacka dotyczy osób skierowanych za ich zgodą do wyżej wymienionych służb w czasie i na okres równy okresowi zasadniczej służby wojskowej.

Powyższe zwolnienie ma obecnie charakter bardziej historyczny niż praktyczny.

Świadczenia członków służby zagranicznej

CEL: UWZGLĘDNIENIE SPECYFIKI WYKONYWANYCH ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z REPREZENTOWANIEM PAŃSTWA NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ.

Zwolniona z opodatkowania jest wartość świadczeń przysługujących członkowi służby zagranicznej wykonującemu obowiązki służbowe w placówce zagranicznej oraz wartość świadczeń przysługujących pracownikom polskich jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami RP, z wyjątkiem wynagrodzeń za pracę, ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, dodatku zagranicznego (należności zagranicznej) oraz zasiłków chorobowych i macierzyńskich.

Dojazd do pracy

CEL: ZACHĘTA DO PODEJMOWANIA PRACY W PRZYPADKU ŚWIADCZENIA PRACY POZA MIEJSCEM STAŁEGO ZAMIESZKANIA.

Zwalnia się z opodatkowania:

- zwrot kosztów dojazdu pracownika do zakładu pracy, jeżeli obowiązek ponoszenia tych kosztów przez zakład pracy wynika z przepisów innych ustaw,
- wartość świadczenia otrzymanego przez pracownika z tytułu organizowanego przez pracodawcę dowozu pracowników autobusem, w rozumieniu ustawy – Prawo o ruchu drogowym.

Ulga na wykształcenie uczniów

CEL: AKTYWIZACJA ZAWODOWA.

Na zasadzie praw nabytych, podatnicy mają prawo kontynuować odliczenie z tytułu wykształcenia ucznia pod warunkiem, że przed 1 stycznia 2004 r.:

- podpisali z uczniami lub szkołami właściwe umowy i rozpoczęli praktyczną naukę zawodu lub szkolenie w celu przygotowania zawodowego nie później niż w roku szkolnym 2003 - 2004,
- nabyli prawo do obniżki podatku dochodowego o kwotę ulgi uczniowskiej, a odliczenia te nie znalazły pokrycia w podatku dochodowym obliczonym za lata poprzedzające rok 2004.

Odliczenia dokonuje się od podatku. Obecnie kwota ulgi uczniowskiej nie podlega waloryzacji. z ulgi uczniowskiej mogą korzystać podatnicy, którym ulga ta została przyznana na podstawie decyzji wydanej przez organ podatkowy.

Ulga dla osób zatrudniających gosposie

CEL: AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH.

Na zasadzie praw nabytych, odliczenie od podatku przysługuje osobie prowadzącej gospodarstwo domowe, która zgodnie z przepisami o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zawarła umowę aktywizacyjną z osobą bezrobotną w celu wykonywania pracy zarobkowej w gospodarstwie domowym i poniosła z tego tytułu wydatki z własnych środków na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne. Odliczenie przysługuje po każdym okresie 12 miesięcy nieprzerwanego trwania tej umowy pod warunkiem, że:

- zawarta umowa aktywizacyjna została zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy, a fakt jej zawarcia został potwierdzony zaświadczeniem,
- poniesione wydatki zostały udokumentowane dowodami stwierdzającymi ich poniesienie.

Odliczeniu podlegają wydatki poniesione przez osobę prowadzącą gospodarstwo domowe z tytułu opłacenia z własnych środków składek na ubezpieczenia społeczne osoby zatrudnionej w ramach umowy aktywizacyjnej.

Odliczenia dokonuje się w zeznaniu podatkowym, składanym za rok podatkowy, w którym upłynął okres 12 miesięcy nieprzerwanego trwania umowy aktywizacyjnej.

Odliczenie będzie przysługiwać do końca obowiązywania umowy zawartej przed 1 stycznia 2007 r., z wyjątkiem gdy wydatki ponoszone są w związku z przedłużeniem umowy dokonany po dniu 31 grudnia 2006 r.

4. EDUKACJA, NAUKA, KULTURA, SPORT

Dochody z prowadzenia szkół

CEL: WSPARCIE ROZWOJU PRYWATNEGO SEKTORA ZWIĄZANEGO Z OŚWIATĄ.

Z opodatkowania zwolnione są dochody z tytułu prowadzenia szkół w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w części wydatkowanej na cele szkoły.

Stypendia i inne świadczenia związane z nauką

CEL: WSPARCIE PAŃSTWA W ZAKRESIE INWESTYCJI W WYKSZTAŁCENIE I NAUKĘ DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH, M.IN. POPRZEC WSPIERANIE SYSTEMU INDYWIDUALNEJ POMOCY FINANSOWEJ DLA UCZNIÓW I STUDENTÓW. UŁATWIENIE OBYWATELOM ZDOBYWANIA WYKSZTAŁCENIA OGÓLNEGO I ZAWODOWEGO ORAZ WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU OSOBOWOŚCI.

Z opodatkowania zwolniono:

- stypendia i pomoc materialną dla uczniów i studentów w postaci m.in. stypendiów za wyniki w nauce, stypendiów socjalnych, dofinansowania miejsc w internatach i akademikach, świadczeń stanowiących zwrot kosztów transportu dzieci do szkół środkami komunikacji publicznej,
- wygrane i nagrody otrzymane przez uczniów za udział w konkursach, turniejach i olimpiadach organizowanych na podstawie przepisów o systemie oświaty,
- świadczenia otrzymywane przez pracownika od pracodawcy na podnoszenie kwalifikacji zawodowych,
- pomoc dla studentów związaną z odbywaniem studenckich praktyk zawodowych, a także z umorzeniem kredytów studenckich,
- ryczałty na koszty utrzymania i zakwaterowania wypłacane z budżetu państwa w związku ze skierowaniem do pracy dydaktycznej w szkołach i ośrodkach akademickich za granicą, przyznanych na podstawie odrębnych przepisów,
- nagrody za wybitne osiągnięcia z dziedziny nauki, kultury i sztuki, a także z tytułu działalności na rzecz praw człowieka w części w jakiej osoba otrzymująca nagrodę przekazuje ją na cele działalności pożytku publicznego,
- świadczenia otrzymane w ramach rządowego programu ustanowionego na podstawie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym w związku z kształceniem w zagranicznych uczelniach na pokrycie kosztów rekrutacyjnych, czesnego, zakwaterowania, utrzymania, przejazdów i ubezpieczeń.

Nagrody dla olimpijczyków i paraolimpijczyków

CEL: UPOWSZECHNIANIE IDEI WSPÓŁZAWODNICTWA SPORTOWEGO ORAZ PROMOWANIE SPORTOWCÓW OSIĄGAJĄCYCH WYNIKI NA POZIOMIE ŚWIATOWYM.

Zwalnia się od opodatkowania nagrody za osiągnięcia sportowe związane ze zdobyciem najważniejszego trofeum sportowego jakim jest medal olimpijski i paraolimpijski, wypłacane przez Polski Komitet Olimpijski i Polski Komitet Paraolimpijski.

Opodatkowaniu nie podlega także wartość otrzymanego przez członka polskiej reprezentacji olimpijskiej i paraolimpijskiej ubioru reprezentacyjnego.

5. ORGANIZACJE POŻYTKU PUBLICZNEGO, KOŚCIOŁY, ORGANIZACJE SPOŁECZNE I OBYWATELSKIE

Działalność pożytku publicznego i krwiodawstwo

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO, PROPAGOWANIE FILANTROPII WŚRÓD OBYWATELI, IDEI WOŁONTARIATU, A TAKŻE HONOROWEGO KRWIODAWSTWA.

Od dochodu podatnik ma prawo odliczyć darowizny dokonywane na cele:

- określone w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (np. ochrona i promocja zdrowia, działania na rzecz osób niepełnosprawnych, ochrona dóbr kultury),
- krwiodawstwa.

Ulga limitowana jest do wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż 6% dochodu (limit ten dotyczy łącznie wszystkich przekazanych darowizn).

Natomiast z opodatkowania zwolniono:

- świadczenia otrzymywane przez wolontariuszy na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego,
- przychody uzyskane przez krwiodawców ze sprzedaży pobranej od nich krwi lub osocza.

Dochody z organizacji loterii i gry bingo fantowe

CEL: WSPARCIE DZIAŁAŃ UKIERUNKOWANYCH NA CELE SZLACHETNE.

Jeżeli dochód uzyskany z tytułu urządzenia przez uprawniony podmiot loterii fantowych i gry bingo fantowe przeznaczony został na realizację określonych celów społecznie użytecznych, dochód taki zwolniony jest z opodatkowania.

Darowizny na cele kultu religijnego

CEL: WSPARCIE KOŚCIOŁÓW I ORGANIZACJI RELIGIJNYCH.

Od dochodu podatnik ma prawo odliczyć darowizny dokonywane na cele kultu religijnego. Nie ma znaczenia, czy darowizna została dokonana na rzecz kościoła czy organizacji religijnej. Ważne jest, by przekazana została na cele kultu religijnego i udowodniona dowodem wpłaty na rachunek bankowy obdarowanego, a w przypadku darowizny innej niż pieniężna - dokumentem, z którego wynika wartość tej darowizny oraz oświadczeniem obdarowanego o jej przyjęciu.

Powyższa ulga limitowana jest do wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż 6% dochodu (limit ten dotyczy łącznie wszystkich przekazanych darowizn).

Darowizny na działalność charytatywno – opiekuńczą dla kościelnych osób prawnych

CEL: WSPARCIE KOŚCIELNEJ DZIAŁALNOŚCI CHARYTATYWNO – OPIEKUŃCZEJ.

W odróżnieniu od darowizn na cele kultu religijnego, w przypadku darowizn na kościelną działalność charytatywno–opiekuńczą (np. realizowaną przez parafie) możliwe jest odliczenie od dochodu dokonanej darowizny bez limitu tj. do wysokości uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym dochodu.

Przychody osób pełniących funkcje społeczne i obywatelskie

CEL: PROMOWANIE POSTAW OBYWATELSKICH I SPOŁECZNYCH.

Wolne od opodatkowania są:

- diety oraz kwoty stanowiące zwrot kosztów, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich – do wysokości nie przekraczającej miesięcznie kwoty 2 280 zł,
- świadczenia otrzymane przez posłów lub senatorów w związku z wykonywaniem mandatu parlamentarnego (np. ryczałt na pokrycie kosztów związanych z funkcjonowaniem biur, wartość bezpłatnych przejazdów środkami transportu publicznego oraz przelotów w krajowym przewozie lotniczym, wartość świadczeń otrzymanych na zapewnienie bezpłatnego dostępu do opracowań specjalistycznych, literatury i ekspertyz),
- przychody posłów wybranych w RP do Parlamentu Europejskiego otrzymywane na podstawie regulacji wewnętrznych Parlamentu Europejskiego, na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem przez nich mandatu posła.

Za pełnienie obowiązków obywatelskich i społecznych uważa się m.in. działalność posłów i senatorów, radnych, składów komisji wyborczych czy ławników sądów powszechnych.

6. ZDROWIE

Wydatki na cele rehabilitacyjne

CEL: WSPARCIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH LUB MAJĄCYCH NA UTRZYMANIU TAKIE OSOBY. ULGA ZWIĄZANA JEST Z PONOSZENIEM PRZEZ TE OSOBY WIĘKSZYCH WYDATKÓW UKIERUNKOWANYCH NA PRZYWRÓCENIE PEŁNEJ LUB MOŻLIWEJ DO OSIĄGNIĘCIA SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ I PSYCHICZNEJ, ZDOLNOŚCI DO PRACY I ZAROBKOWANIA ORAZ ZDOLNOŚCI DO BRANIA CZYNNEGO UDZIAŁU W ŻYCIU SPOŁECZNYM.

Ulga na cele rehabilitacyjne przysługuje osobom niepełnosprawnym, bądź podatnikom mającym na utrzymaniu osoby niepełnosprawne, których dochód nie przekroczył w roku podatkowym kwoty 9 120 zł. Ulga obejmuje m.in. wydatki na zakup leków, opłacenie przewodników osób niewidomych, utrzymanie przez osoby niewidome psa asystującego itp.

Generalną zasadą jest możliwość odliczenia w pełnej wysokości poniesionego wydatku pod warunkiem posiadania dokumentów stwierdzających jego wysokość (brak limitowania), z pewnymi wyjątkami, gdzie wprowadzono limit odliczenia. W przypadkach gdy istnieje limit odliczenia, np. na opłacenie przewodnika (limit roczny 2 280 zł), podatnik nie jest obowiązany posiadać dokumentów stwierdzających wysokość poniesionych wydatków, jednakże powinien posiadać dowody niezbędne do ustalenia prawa do odliczenia (np. wskazać z imienia i nazwiska osoby, które opłacono w związku z pełnieniem przez nie funkcji przewodnika).

Świadczenia rehabilitacyjne

CEL: PREFERENCJA DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH UKIERUNKOWANA NA PRZYWRÓCENIE PEŁNEJ LUB MOŻLIWEJ DO OSIĄGNIĘCIA SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ I PSYCHICZNEJ, ZDOLNOŚCI DO PRACY I ZAROBKOWANIA ORAZ ZDOLNOŚCI DO BRANIA CZYNNEGO UDZIAŁU W ŻYCIU SPOŁECZNYM.

Zwolnione z opodatkowania są:

- świadczenia otrzymywane na rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z zakładowych funduszy rehabilitacji osób niepełnosprawnych lub zakładowych funduszy aktywności,
- nagrody wypłacane na podstawie przepisów w sprawie organizacji zajęć rehabilitacyjnych w szpitalach psychiatrycznych i nagradzania uczestników tych zajęć.

7. RODZINA I SOCJALNE

Ulga na dzieci

CEL: WSPARCIE RODZIN WYCHOWUJĄCYCH DZIECI.

Ulga przysługuje na każde małoletnie dziecko, w stosunku do którego w roku podatkowym podatnik:

- wykonywał władzę rodzicielską,
- pełnił funkcję opiekuna prawnego mieszkającego z dzieckiem,
- sprawował funkcje rodziny zastępczej.

Ulga przysługuje także podatnikowi, który w związku z wykonywaniem ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego oraz w związku ze sprawowaniem funkcji rodziny zastępczej utrzymywał w roku podatkowym pełnoletnie dziecko:

- które otrzymywało zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,
- uczące się, które nie ukończyło 25 roku życia, jeżeli w roku podatkowym nie uzyskało dochodów podlegających opodatkowaniu według skali podatkowej lub z kapitałów pieniężnych opodatkowanych 19% podatkiem dochodowym w łącznej wysokości

przekraczającej kwotę stanowiącą iloraz kwoty zmniejszającej podatek oraz stawki podatku, określonych w pierwszym przedziale skali podatkowej, z wyjątkiem renty rodzinnej.

Wysokość ulgi jest zróżnicowana w zależności od liczby dzieci i wynosi na:

- dziecko – 92,67 zł miesięcznie (rocznie 1 112,04 zł),
- dziecko – 92,67 zł miesięcznie (rocznie 1 112,04 zł),
- dziecko – 166,67 zł miesięcznie (rocznie 2 000,04 zł),
- 4 i każde kolejne dziecko – 225 zł miesięcznie (rocznie 2 700 zł).

Podatnik posiadający jedno dziecko skorzysta z odliczenia pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego.

Wynosi ono rocznie:

- 112 000 zł dla osób samotnie wychowujących dzieci oraz dla małżeństw,
- 56 000 zł dla pozostałych osób.

Przy ustalaniu kryterium dochodowego odlicza się składki na ubezpieczenia społeczne (krajowe i zagraniczne).

Podatnicy, którym zabrakło podatku do odliczenia pełnej kwoty przysługującej ulgi mają prawo do otrzymania kwoty niewykorzystanej ulgi, jednakże kwota ta nie może przekroczyć łącznej kwoty zapłaconych przez podatnika składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, które podlegają odliczeniu.

Jeżeli ulga na dzieci przysługuje obojgu rodzicom, opiekunom prawnym dziecka lub rodzicom zastępczym, którzy pozostawali w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy, zwrot kwoty niewykorzystanej ulgi jest limitowany ich łączną kwotą składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, które podlegają odliczeniu.

Dodatkowo kwota otrzymanego zwrotu została zwolniona z podatku dochodowego.

Łączne opodatkowanie dochodów małżonków

CEL: OBNIŻENIE PROGRESJI PODATKOWEJ MAŁŻONKÓW OSIĄGAJĄCYCH ZRÓŻNICOWANE DOCHODY.

Z wnioskiem o łączne opodatkowanie dochodów mogą wystąpić małżonkowie: podlegający nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, pozostający w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy, między którymi istnieje przez cały rok podatkowy wspólność majątkowa.

Zatem po spełnieniu określonych warunków małżonkowie obliczają podatek w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy ich łącznych dochodów, co oznacza możliwość skorzystania z dwóch kwot zmniejszających podatek oraz ewentualne obniżenie stawki podatku, w przypadku gdy jeden z małżonków osiąga niskie dochody.

Preferencyjne opodatkowanie dochodów osób samotnie wychowujących dzieci

CEL: WSPARCIE OSÓB SAMOTNIE WYCHOWUJĄCYCH DZIECI POPRZECZ OBNIŻENIE OBCIĄŻEŃ PODATKOWYCH.

Sposób opodatkowania dochodów podobny jak w przypadku wspólnego opodatkowania dochodów małżonków. Osoba samotnie wychowująca dzieci uprawniona jest do obliczenia podatku w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy swoich dochodów, co oznacza możliwość skorzystania z dwóch kwot zmniejszających podatek oraz ewentualne obniżenie stawki podatku.

Świadczenia o charakterze rodzinnym i opiekuńczym

CEL: REALIZACJA SZEROKO ROZUMIANEJ POLITYKI PRORODZINNEJ.

Realizacja polityki prorodzinnej państwa przejawia się zwolnieniem z opodatkowania:

- świadczeń rodzinnych, dodatków rodzinnych i pielęgnacyjnych, zasiłków dla opiekunów otrzymanych na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, świadczeń pieniężnych w związku z bezskuteczną egzekucją alimentów oraz zasiłków porodowych, w tym również podwyżek (zwiększeń) mających charakter dodatków rodzinnych przy emeryturach i rentach zagranicznych,
- jednorazowych zasiłków z tytułu urodzenia dziecka, wypłacanych z funduszy związków zawodowych,
- świadczeń, dodatków i innych kwot oraz wartości nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych z tytułu szkolenia⁴⁴ oraz środków finansowych na utrzymanie lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego⁴⁵, w części przysługującej na umieszczone w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej,
- zwrotu kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem lub osobą zależną,
- świadczeń przyznanych członkom rodzin zmarłych pracowników oraz zmarłych emerytów i rencistów - do wysokości nie przekraczającej w roku podatkowym kwoty 2 280 zł,
- dopłat do: wypoczynku zorganizowanego przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie, w formie wczasów, kolonii, obozów i zimowisk, pobytu na leczeniu sanatoryjnym, w placówkach leczniczo - sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych i leczniczo-opiekuńczych, oraz przejazdów związanych z tym wypoczynkiem i pobytem na leczeniu - dzieci i młodzieży do lat 18,
- wynagrodzeń za sprawowanie opieki przyznane przez sąd,
- alimentów na rzecz dzieci (do ukończenia 25 roku życia oraz dzieci bez względu na wiek, które otrzymują zasiłek /dodatek/ pielęgnacyjny lub rentę socjalną), oraz do kwoty 700 zł miesięcznie na rzecz innych osób,
- opłaty za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny członkowi rodziny wielodzietnej na podstawie ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

⁴⁴ Art. 31, art. 44 ust. 1, art. 80 ust. 1, art. 81, art. 83 ust. 1 i 4, art. 84 pkt 2 i 3, art. 140 ust. 1 pkt 1 i art. 156 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

⁴⁵ Art. 83 ust. 2 i art. 84 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Świadczenia związane z zaistnieniem zdarzeń losowych

CEL: WSPARCIE OSÓB ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TRUDNEJ SYTUACJI ZE WZGLĘDU NA NIEPRZEWIDZIANE OKOLICZNOŚCI.

Od podatku zwolnione są zapomogi otrzymane w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci – do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2 280 zł.

Bez limitu zwolnione są jednorazowe świadczenia otrzymane z budżetu państwa lub budżetów JST w związku z zaistniałym zdarzeniem losowym.

Zwolniona z opodatkowania jest również odprawa pośmiertna – wypłacana przez pracodawcę rodzinie pracownika zmarłego w czasie trwania stosunku pracy lub w czasie pobierania po jego rozwiązaniu zasiłku z tytułu niezdolności do pracy wskutek choroby, a także zasiłek pogrzebowy – wypłacany przez Fundusz Ubezpieczeń Społecznych osobie, która poniosła koszty pogrzebu.

Na podstawie ustawy z dnia 24 czerwca 2010 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z maja i czerwca 2010 r. (Dz. U. poz. 835) zwolniono z opodatkowania świadczenia otrzymane na usuwanie skutków powodzi.

Zwolnienie dotyczy wszelkiego rodzaju nieodpłatnych lub częściowo odpłatnych świadczeń otrzymanych na usuwanie skutków powodzi jak również darowizn otrzymanych na ten cel przez osoby fizyczne i prawne, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy o podatku od spadków i darowizn.

W związku z powodzią zwolnione są również:

- środki z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych przeznaczone na rzecz pracowników pracodawcy oraz na rzecz pracowników innego pracodawcy, niż ten który tworzy fundusz,
- środki otrzymane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- środki otrzymane z zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- umorzone pożyczki np. z PFRON i refundacje przyznane na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zwolnienie z opodatkowania kwot umorzonych pożyczek przyznanych przedsiębiorcom, którzy ponieśli szkodę w wyniku powodzi w 2010 r. oraz dotacji otrzymanych przez fundusze pożyczkowe – ustawa z dnia 12 sierpnia 2010 r. o wspieraniu przedsiębiorców dotkniętych skutkami powodzi z 2010 r. (Dz. U. poz. 992).

Świadczenia otrzymywane przez emerytów i rencistów

CEL: REALIZACJA CELÓW POLITYKI PROSPOŁECZNEJ POPRZEC WSPARCIE EMERYTÓW I RENCISTÓW.

Zwolnione od podatku są świadczenia otrzymywane przez emerytów i rencistów od zakładów pracy w związku z łączącym ich poprzednio z zakładami pracy stosunkiem służbowym, stosunkiem pracy lub spółdzielczym stosunkiem pracy oraz od związków zawodowych – do wysokości nieprzekraczającej w ciągu roku podatkowego kwoty 2 280 zł.

Zwolnione z opodatkowania są również:

- wypłacone, za pośrednictwem płatnika, przy emeryturach i rentach zagranicznych podwyżki (zwiększenia) mające charakter dodatków rodzinnych,
- świadczenia w postaci pokrycia całości lub części kosztów abonamentowych opłat telewizyjnych i radiowych.

Świadczenia o charakterze pomocy społecznej

CEL: POMOC W ZABEZPIECZANIU EGZYSTENCJI, PRZYSPOSOBIENIU DO PRACY ORAZ ZDOLNOŚCI DO BRANIA CZYNNEGO UDZIAŁU W ŻYCIU SPOŁECZNYM.

Zwolnione z opodatkowania są świadczenia o charakterze pomocy społecznej. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny, w tym uchodźców w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

W ramach tej pomocy zwolnione z opodatkowania są m.in. następujące świadczenia:

- zasiłki celowe oraz okresowe,
- pomoc rzeczowa (np. ubranie, posiłek),
- interwencja kryzysowa,
- dodatki mieszkaniowe i ryczałt na zakup opału,
- dodatek energetyczny, otrzymany przez odbiorcę wrażliwego energii elektrycznej w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo energetyczne,
- pomoc pieniężna i wartość innych świadczeń finansowanych ze środków budżetowych przyznawanych osobom, które ubiegają się o status uchodźcy.

Świadczenia dla bezrobotnych związane z aktywizacją zawodową

CEL: POMOC W PRZYSPOSOBIENIU DO PRACY (PRZECIWDZIAŁANIE BEZROBOCIU) ORAZ ZDOLNOŚCI DO BRANIA CZYNNEGO UDZIAŁU W ŻYCIU SPOŁECZNYM.

Od podatku zwolnione są niektóre świadczenia przyznane bezrobotnym na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy⁴⁶.

Zgodnie z powyżej wskazaną ustawą bezrobotny ma możliwość otrzymania jednorazowego dofinansowania ze środków Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej. Przyznane dofinansowanie zwolnione jest z opodatkowania.

Od podatku zwalnia się również:

- nieodpłatne świadczenia w postaci opłat za: studia podyplomowe, szkolenia i przygotowania zawodowe dorosłych, egzaminy lub licencje, badania lekarskie lub psychologiczne, a także ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków,
- kwoty otrzymywane m.in. na: przejazd na badania lekarskie lub psychologiczne, przejazd do miejsca wykonywania prac społecznie użytecznych, zakwaterowanie w miejscu odbywania stażu, szkolenia lub przygotowania zawodowego dorosłych,
- świadczenia za wykonanie prac społecznie użytecznych, tj. prac organizowanych przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach statutowo zajmujących się

⁴⁶ Ustawa z 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.).

pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Do prac takich kierowane są głównie osoby bezrobotne, bez prawa do zasiłku, które korzystają ze świadczeń pomocy społecznej,

- zwrot kosztów otrzymany przez bezrobotnego w związku z przejazdem na egzamin.

Wartość ulgowych lub bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji publicznej

CEL: RACJONALIZACJA POBORU PODATKÓW ZWIĄZANA Z MINIMALIZOWANIEM KOSZTÓW ADMINISTRACYJNYCH.

Zgodnie z odrębnymi przepisami określonym grupom społecznym przysługują uprawnienia do ulgowych przejazdów środkami transportu publicznego. Ulgi te ustalone są w różnych wysokościach i dotyczą m.in. dzieci do lat 4, studentów, nauczycieli, posłów, senatorów, emerytów czy rencistów. Wartość świadczeń z tytułu uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego, jak również wartość świadczeń z tytułu realizacji uprawnień do ulgowych lub bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej, zwolniona jest z opodatkowania.

8. INNE

Świadczenia dla kombatantów osób poszkodowanych w wyniku działań wojennych a także ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych

CEL: OTOCZENIE SPECJALNĄ OPIEKĄ WETERANÓW WALK O NIEPODLEGŁOŚĆ, ZWŁASZCZA INWALIDÓW WOJENNYCH ORAZ OSÓB POSZKODOWANYCH W WYNIKU DZIAŁAŃ WOJENNYCH I REPRESJI OKRESU POWOJENNEGO.

W dowód uznania dla weteranów walk o niepodległość, zwłaszcza tych, którzy ponieśli ofiary stając się inwalidami wojennymi, państwo przyznaje im specjalną opiekę, również poprzez system podatkowy, wprowadzając zwolnienia podatkowe. Państwo wspiera również w ten sposób osoby cywilne poszkodowane w wyniku działań wojennych, a także ofiary zbiorowych wystąpień wolnościowych po okresie II wojny światowej. Dotyczy to:

- rent inwalidów wojennych i wojskowych oraz świadczeń przez nich otrzymanych z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów samochodowych,
- rent wypłaconych osobom represjonowanym i członkom ich rodzin,
- kwot zaopatrzenia przyznanym za granicą ofiarom wojny oraz członkom ich rodzin,
- doraźnej lub okresowej pomocy pieniężnej dla kombatantów oraz pozostałych po nich członków rodzin,
- dodatku kombatanckiego oraz dodatku za tajne nauczanie,
- ryczałtu energetycznego dla kombatantów,
- kwot jednorazowej pomocy finansowej wypłaconej ofiarom prześladowań hitlerowskich przez Fundację Polsko – Niemieckie Pojednanie,
- świadczeń pieniężnych przysługujących osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR,
- świadczeń pieniężnych oraz ryczałtu energetycznego przyznanych żołnierzom zastępczej służby wojskowej, przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach wydobywania rud uranu i batalionach budowlanych,

- świadczeń pieniężnych przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych,
- zagranicznych rent wypadkowych otrzymanych w związku z przymusowym pobytem na robotach w III Rzeszy Niemieckiej w latach 1939 – 1945,
- świadczeń pieniężnych przysługujących rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956 – 1989,
- świadczeń otrzymanych przez weteranów działań wojennych poza granicami państwa (np. w postaci darmowego munduru galowego, szkoleń itp.),
- świadczeń pieniężnych lub pomocy pieniężnej przyznanych na podstawie przepisów ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych.

Pomoc prawna

CEL: ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI BEZPŁATNYCH PORAD PRAWNYCH DLA OSÓB NIEZAMOŻNYCH

Z uwagi na ograniczenia finansowe osób będących w trudnej sytuacji materialnej, które nie mają możliwości uzyskania fachowej pomocy prawnej zwolniono z opodatkowania wartość nieodpłatnego świadczenia z tytułu pomocy prawnej udzielonej osobie uprawnionej i pobierającej świadczenie z pomocy społecznej lub zasiłek rodzinny, przyznane w formie decyzji administracyjnej na zasadach określonych odpowiednio w przepisach o pomocy społecznej oraz w przepisach o świadczeniach rodzinnych.

Odszkodowania

CEL: ZACHOWANIE NEUTRALNOŚCI PODATKOWEJ. ODSZKODOWANIE JEST ŚWIADCZENIEM ZWIĄZANYM Z NAPRAWIENIEM UPRZEDNIO WYRZĄDZONEJ SZKODY.

Zwolnione z opodatkowania są odszkodowania przyznane na podstawie:

- przepisów prawa (ustaw lub rozporządzeń), jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z tych przepisów, np. odszkodowanie otrzymane na podstawie przepisów o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu państwa polskiego,
- ugody sądowej lub wyroku sądowego, do wysokości określonej w tej ugodzie lub wyroku,
- postanowień układów zbiorowych pracy, innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów lub statutów, o których mowa w art. 9 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z tych regulacji.

Zwolnione z opodatkowania są również:

- renty wyrównawcze, przyznane na podstawie Kodeksu cywilnego,
- odszkodowania otrzymane na podstawie rezolucji Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych wypłacane osobom poszkodowanym na skutek działań wojennych w Kuwejcie,
- rekompensaty (w tym odsetki od tych rekompensat) wypłacone osobom, które wniosły przedpłaty na zakup samochodów osobowych marki Fiat 126p lub FSO 1500 i dotychczas samochodu nie odebrały,

- odszkodowania majątkowe i osobowe,
- odsetki z tytułu nieterminowej wypłaty wynagrodzeń, emerytur i rent,
- odszkodowania wypłacone posiadaczom gruntów wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, z tytułu ustanowienia służebności gruntowej, rekultywacji gruntów, szkód powstałych w uprawach rolnych i drzewostanie, w wyniku prowadzenia na tych gruntach inwestycji (np. budowa infrastruktury technicznej),
- przychody uzyskane z tytułu wywłaszczenia bądź przymusowej sprzedaży nieruchomości (np. w związku z budową autostrady, czy w związku z zagrożeniem życia w wyniku osunięcia ziemi),
- przychody uzyskane z tytułu sprzedaży prawa wieczystego użytkowania oraz nieruchomości nabytych w zamian za mienie pozostawione za granicą, a także przychody uzyskane z tytułu realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Polski,
- przychody uzyskane z tytułu odszkodowania wypłacanego stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu⁴⁷; nie dotyczy to przypadków, gdy właściciel nieruchomości, o której mowa w zdaniu pierwszym, nabył jej własność w okresie 2 lat przed wszczęciem postępowania wywłaszczeniowego za cenę niższą o co najmniej 50% od wysokości uzyskanego odszkodowania, przychody uzyskane z tytułu odpłatnego zbycia nieruchomości lub jej części na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu,
- przychody uzyskane z tytułu odstąpienia od obowiązku wniesienia dopłaty, o którym mowa w art. 13h ust. 4 ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu,
- sumy pieniężne otrzymane z tytułu naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki,
- wynagrodzenia otrzymane za ustanowienie służebności przesyłu w rozumieniu przepisów prawa cywilnego.

Dochody z tytułu oszczędzania na indywidualnym koncie emerytalnym

CEL: ZACHĘTA DO DODATKOWEGO OSZCZĘDZANIA NA PRZYSZŁĄ EMERYTURĘ.

Zwolnione od podatku są dochody z tytułu oszczędzania na indywidualnym koncie emerytalnym (IKE) uzyskane w związku z gromadzeniem (pod warunkiem gromadzenia oszczędności na jednym IKE) i wypłatą środków przez oszczędzającego, wypłatą środków dokonaną na rzecz osób uprawnionych do tych środków po śmierci oszczędzającego oraz wypłatą transferową (tj. przy przenoszeniu

⁴⁷ Dz. U. poz. 906 oraz z 2010 r. poz. 996.

środków zgromadzonych na jednym IKE do innego IKE bądź do innego rodzaju programu emerytalnego).

Ulga dla oszczędzających w IKZE

CEL: ZACHĘTA DO DODATKOWEGO OSZCZĘDZANIA NA PRZYSZŁĄ EMERYTURĘ.

Wpłaty na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (IKZE) dokonane przez podatnika w roku podatkowym, do wysokości określonej w przepisach o indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, podlegają odliczeniu od dochodu stanowiącego podstawę obliczenia podatku dochodowego opodatkowanego według skali podatkowej lub według jednolitej 19% stawki podatku obowiązującej przy opodatkowaniu przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej i działań specjalnych produkcji rolnej, a także od przychodu opodatkowanego ryczałtem ewidencjonowanym.

Zwolnieniu podlegają również wypłaty transferowe środków zgromadzonych przez oszczędzającego na IKZE:

- pomiędzy instytucjami finansowymi prowadzącymi IKZE;
- na IKZE osoby uprawnionej, po śmierci oszczędzającego;
- w postępowaniu likwidacyjnym lub upadłościowym na IKZE oszczędzającego (art. 21 ust. 1 pkt 58b ustawy o PIT).

Dochód z tytułu zbycia akcji otrzymanych w drodze darowizny

CEL: CZĘŚCIOWA KOMPENSATA BRAKU MOŻLIWOŚCI ODLICZENIA KOSZTU NABYCIA AKCJI PRZEZ OBDAROWANEGO.

Zwalnia się od podatku dochód uzyskany ze zbycia akcji (udziałów) otrzymanych w drodze darowizny – w części odpowiadającej kwocie zapłaconego podatku od spadków i darowizn.

Dochody uzyskiwane przez nierezydentów z tytułu odsetek i dyskonta od obligacji emitowanych przez skarb państwa

CEL: ZAPEWNIENIE ATRAKCYJNOŚCI POLSKICH PAPIERÓW DŁUŻNYCH NA ZAGRANICZNYCH RYNKACH KAPITAŁOWYCH.

Zwalnia się z opodatkowania odsetki lub dyskonto od obligacji emitowanych przez Skarb Państwa i oferowanych na rynkach zagranicznych oraz dochody z odpłatnego zbycia tych obligacji uzyskiwane przez osoby fizyczne podlegające w Polsce ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu.

Dochody uzyskane z tytułu zakupu mieszkań zakładowych

CEL: REKOMPENSATA PONOSZONYCH W LATACH WCZEŚNIEJSZYCH NAKŁADÓW ZWIĄZANYCH Z ZACHOWANIEM SUBSTANCJI MIESZKANIOWEJ.

Zwalnia się od podatku dochód uzyskany z tytułu zakupu zakładowych budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych przez dotychczasowych najemców w postaci różnicy między ceną rynkową tych budynków lub lokali, a ceną zakupu.

Dochody z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych

CEL: POLITYKA PAŃSTWA W ZAKRESIE ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKANIOWYCH LUDNOŚCI.

Wolne od opodatkowania są dochody z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych w wysokości, która odpowiada iloczynowi tego dochodu i udziału wydatków poniesionych na własne cele mieszkaniowe w przychodzie z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych, jeżeli poczynwszy od dnia odpłatnego zbycia, nie później niż w okresie 2 lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym nastąpiło odpłatne zbycie, przychód uzyskany ze zbycia tej nieruchomości lub tego prawa majątkowego został wydatkowany na własne cele mieszkaniowe. Udokumentowane wydatki poniesione na te cele uwzględnia się do wysokości przychodu z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych.

Dochody uzyskane z tytułu zaciągniętego kredytu

CEL: POMOC PAŃSTWA ZWIĄZANA Z NABYCIEM PRZEZ MŁODYCH LUDZI PIERWSZEGO MIESZKANIA.

Zwalnia się z opodatkowania kwoty finansowego wsparcia udzielanego na podstawie ustawy o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi.

Zwrot wydatków mieszkaniowych

CEL: POMOC PAŃSTWA ZWIĄZANA ZE ZWROTEM CZĘŚCI WYDATKÓW PONIESIONYCH NA ZAKUP MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH PRZEZ MŁODYCH LUDZI W ZWIĄZKU Z BUDOWĄ PIERWSZEGO MIESZKANIA.

Zwalnia się od podatku kwoty zwrotu wydatków poniesionych od 1 stycznia 2014 r. przez młodych ludzi na zakup materiałów budowlanych, które do dnia 30 kwietnia 2004 r. były opodatkowane stawką podatku od towarów i usług w wysokości 7%, a obecnie są opodatkowane 23% stawką, otrzymane na podstawie ustawy o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi.

Zwrot wydatków mieszkaniowych

CEL: REKOMPENSATA WZROSTU CEN NA MATERIAŁY BUDOWLANE W ZWIĄZKU Z PODNIESIENIEM STAWKI VAT DO 22%, A NASTĘPNIE DO 23%.

Osoby fizyczne realizujące określone inwestycje mieszkaniowe mogą ubiegać się o zwrot części wydatków poniesionych na materiały budowlane na podstawie ustawy o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym. Zwrot obejmuje kwotę o jaką wzrosły ceny brutto materiałów budowlanych po 1 maja 2004 r., kiedy to 7% stawkę VAT zastąpiono stawką 22% (podwyższoną z kolei od 1 stycznia 2011 r. do 23%). Od dnia 1 stycznia 2014 r. prawo do ubiegania się o zwrot części wydatków z tego tytułu przysługuje w stosunku do wydatków poniesionych przed tym dniem. Przedmiotowa ustawa została bowiem uchylona przez ustawę o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi (która wprowadziła zbliżoną preferencję). Otrzymana kwota zwrotu zwolniona jest z opodatkowania PIT.

Dopłaty do oprocentowania kredytów

CEL: POMOC PAŃSTWA W UZYSKANIU WŁASNEGO MIESZKANIA ORAZ WSPARCIE BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO.

Zwalnia się z opodatkowania PIT dopłaty do oprocentowania kredytów preferencyjnych stosowane na podstawie ustawy o finansowym wsparciu rodzin w nabywaniu własnego mieszkania.

Ulga odsetkowa

CEL: PROMOWANIE DZIAŁAŃ EKONOMICZNYCH PODATNIKÓW ZWIĄZANYCH Z UZYSKANIEM WŁASNEGO MIESZKANIA, A TAKŻE WSPARCIE SEKTORA MIESZKANIOWEGO.

Na zasadzie praw nabytych, odliczeniu od dochodu podlegają wydatki związane ze spłatą odsetek od kredytu zaciągniętego na sfinansowanie inwestycji mającej na celu zaspokojenie własnych potrzeb mieszkaniowych. Podstawowym warunkiem skorzystania z tej ulgi było udzielenie kredytu (pożyczki) do końca 2006 r. Odliczeniu podlegają odsetki od tej części kredytu, która nie przekracza kwoty stanowiącej iloczyn 70 m² powierzchni użytkowej i wskaźnika przeliczeniowego 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, ustalonego dla celów obliczenia premii gwarancyjnej od wkładów na oszczędnościowych książeczkach mieszkaniowych za III kwartał roku poprzedzającego rok podatkowy, określonej na rok zakończenia inwestycji. w 2015 r. kwota ta wynosiła 325.990 zł. Prawo do odliczenia wydatków na spłatę odsetek od kredytu (pożyczki) przysługuje do upływu terminu spłaty określonego w umowie o kredyt (pożyczkę) zawartej przed dniem 1 stycznia 2007 r., nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2027 r.

W ramach ulgi odsetkowej odliczeniu podlegają zarówno faktycznie spłacone odsetki od kredytu (pożyczki) mieszkaniowej, jak i od kredytu (pożyczki) zaciągniętego na spłatę kredytu (pożyczki) mieszkaniowego oraz od każdego kolejnego kredytu (pożyczki) zaciągniętego na spłatę ww. zobowiązań.

Oszczędności w kasach mieszkaniowych

CEL: PROPAGOWANIE DZIAŁAŃ PODATNIKÓW ZWIĄZANYCH Z UZYSKANIEM WŁASNEGO MIESZKANIA, A TAKŻE WSPARCIE SEKTORA MIESZKANIOWEGO.

Na zasadzie praw nabytych, odliczeniu od podatku podlegają wydatki związane z systematycznym oszczędzaniem w kasie mieszkaniowej. Limit roczny tego odliczenia wynosi 30% poniesionych wydatków nie więcej niż 11 340 zł. Dokonując odliczenia należy sprawdzić, czy odliczana kwota mieści się w kwocie limitu odliczeń przysługującego w roku podatkowym, obliczonej jako różnica limitu odliczeń określonego na lata obowiązywania przepisów ustawy (tj. od 1992 r.), a limitu odliczeń wykorzystanego w latach ubiegłych. Odliczenie przysługuje podatnikom, którzy przed dniem 1 stycznia 2002 r. nabyli prawo do odliczeń z tego tytułu i po tym dniu dokonują dalszych wpłat na kontynuację systematycznego gromadzenia oszczędności wyłącznie na tym samym rachunku i w tym samym banku prowadzącym kasę mieszkaniową.

Premie

CEL: POMOC PAŃSTWA DLA INICJATYW ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH, W TYM ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIEM ZUŻYCIA ENERGII (OCHRONA ŚRODOWISKA), A TAKŻE WSPARCIE SEKTORA BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO.

Zwolnione od podatku zostały premia termomodernizacyjna, remontowa i kompensacyjna przyznane na podstawie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów.

Ulga abolicyjna

CEL: WYRÓWNANIE RÓŻNIC POMIĘDZY METODAMI UNIKANIA PODWÓJNEGO OPODATKOWANIA TJ. METODĄ PROPORCJONALNEGO ODLICZENIA A METODĄ WYŁĄCZENIA Z PROGRESJĄ.

Ulga abolicyjna przysługuje podatnikom o nieograniczonym obowiązku podatkowym w Polsce, którzy uzyskali określone dochody (w tym z pracy, z umów cywilnoprawnych, z niektórych praw majątkowych czy z działalności gospodarczej) w kraju, z którym zawarta umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania, przewiduje jako metodę unikania podwójnego opodatkowania – metodę proporcjonalnego odliczenia m.in. Holandia i Stany Zjednoczone lub w kraju, z którym Polska nie ma zawartej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (z wyjątkiem tzw. rajów podatkowych). Metoda proporcjonalnego odliczenia oznacza, że dochód osiągany za granicą jest opodatkowany w Polsce, ale od należnego podatku odlicza się podatek zapłacony za granicą. Kwota odliczenia (podatku zapłaconego za granicą) nie może jednak przekroczyć kwoty podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia przypadającej proporcjonalnie na dochód uzyskany poza Polską.

Ulga abolicyjna pozwala natomiast podatnikowi rozliczającemu dochody uzyskane za granicą, zgodnie z metodą proporcjonalnego odliczenia na odliczenie od podatku dochodowego kwoty stanowiącej różnicę między podatkiem obliczonym zgodnie z metodą proporcjonalnego odliczenia a kwotą podatku obliczonego od wspomnianych dochodów przy zastosowaniu metody wyłączenia z progresją. w praktyce oznacza to, że niezależnie od tego, jaką metodę unikania podwójnego opodatkowania dochodu przewiduje umowa podatkowa zawarta przez Polskę, ostateczne obciążenie podatkowe danego podatnika będzie takie, jak przy zastosowaniu metody wyłączenia z progresją. Zgodnie natomiast z tą metodą, dochody uzyskane przez polskiego podatnika za granicą są wyłączone z opodatkowania w Polsce. Dochody te brane są jedynie pod uwagę w celu ustalenia stawki właściwej dla dochodów tego podatnika podlegających opodatkowaniu w Polsce.

Zryczałtowane koszty uzyskania przychodów

CEL: UŁATWIENIE USTALENIA DOCHODU PRZEZ PODATNIKA.

Ustawa o PIT przewiduje kategorie przychodów, co do których koszty ich uzyskania ustalone zostały w formie ryczałtu w wysokości 20% lub 50% przychodów.

Koszty uzyskania przychodów w wysokości 20% znajdują zastosowanie do przychodów:

- uzyskiwanych z szeroko rozumianej działalności artystycznej,
- z działalności polskich arbitrów uczestniczących w procesach arbitrażowych z partnerami zagranicznymi,

- osób, którym organ władzy lub administracji państwowej albo samorządowej, sąd lub prokurator, na podstawie właściwych przepisów, zlecił wykonanie określonych czynności (np. biegli czy członkowie komisji powoływani przez wyżej wskazane organy),
- uzyskiwanych z tytułu wykonywania usług, na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, z uwzględnieniem wyjątków wskazanych w ustawie o PIT.

Koszty uzyskania przychodów w wysokości 50% znajdują zastosowanie do przychodów z następujących tytułów:

- z tytułu zapłaty twórcy za przeniesienie praw własności przemysłowej,
- z tytułu opłaty licencyjnej za przeniesienie prawa stosowania wynalazku, topografii układu scalonego, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego, znaku towarowego lub wzoru zdobniczego, otrzymanej w pierwszym roku trwania licencji od pierwszej jednostki, z którą zawarto umowę licencyjną,
- z tytułu korzystania przez twórców z praw autorskich oraz artystów i wykonawców z praw pokrewnych lub rozporządzenia przez nich tymi prawami.

Ustawa o PIT wskazuje, iż w sytuacji gdy podatnik udowodni, iż koszty uzyskania przychodów były wyższe, niż wynikające z zastosowania kosztów zryczałtowanych, to koszty uzyskania przychodów przyjmuje się w wysokości kosztów faktycznie poniesionych.

50% koszty uzyskania przychodów z w/w tytułów stosuje się do momentu, w którym nie zostanie przekroczony ich roczny limit wynoszący 1/2 kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej, tj. 42 764 zł.

Jeżeli zryczałtowane 50% koszty uzyskania przychodów okażą się za niskie w stosunku do poniesionych nakładów, podatnik ma prawo do odliczenia kosztów faktycznie poniesionych. Do kosztów tych zalicza się także koszty poniesione w latach poprzedzających rok podatkowy, w którym został uzyskany odpowiadający im przychód oraz koszty poniesione w roku złożenia zeznania, nie później jednak niż do upływu terminu określonego do złożenia tego zeznania.

Wyżej wymienione zryczałtowane koszty uzyskania przychodu nie mają zastosowania do przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej.

Podatek zryczałtowany od niektórych przychodów (dochodów)

CEL: ZMINIMALIZOWANIE KOSZTÓW ADMINISTRACYJNYCH USTALENIA WYSOKOŚCI I POBORU PODATKU (OPTIMALIZACJA OPODATKOWANIA).

Opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 10% podlegają przychody z tytułu:

- wygranych w konkursach, grach i zakładach wzajemnych lub nagród związanych ze sprzedażą premiową, uzyskanych w państwach członkowskich UE lub innym państwie należącym do EOG;
- świadczeń otrzymanych przez emerytów i rencistów, w związku z łączącym ich uprzednio z zakładem pracy, stosunkiem służbowym, stosunkiem pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczym stosunkiem pracy.

Wydatki na Internet

CEL: ZACHĘTA DO ZAKUPU USŁUGI ORAZ ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA INFORMATYCZNEGO.

Są to wydatki ponoszone z tytułu użytkowania sieci Internet. Wysokość wydatków podlegających odliczeniu jest limitowana i wynosi 760 zł rocznie. Jednakże odliczenie to przysługuje podatnikowi wyłącznie w kolejno po sobie następujących dwóch latach podatkowych, jeżeli w okresie poprzedzającym te lata nie korzystał z tego odliczenia.

Wydatki muszą być udokumentowane dowodem potwierdzającym wysokość poniesionego wydatku, np. fakturą w rozumieniu przepisów ustawy o VAT, przelewem bankowym ze wskazaniem wysokości kwoty opłaty za Internet.

Środki pomocowe

CEL: WSPARCIE PAŃSTWA DOTYCZĄCE REALIZACJI CELÓW SPOŁECZNO - GOSPODARCZYCH FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH.

Zwolnione z opodatkowania są:

- dochody pochodzące od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych ze środków bezzwrotnej pomocy, w tym ze środków programów ramowych badań, rozwoju technicznego i prezentacji Unii Europejskiej i z programów NATO, przyznanych na podstawie jednostronnej deklaracji lub umów zawartych z tymi państwami, organizacjami lub instytucjami przez Radę Ministrów, właściwego ministra, agencje rządowe lub agencje wykonawcze pod warunkiem, że podatnik bezpośrednio realizuje cel programu finansowanego z bezzwrotnej pomocy,
- nieodpłatne lub częściowo odpłatne świadczenia oraz świadczenia rzeczowe (w naturze) finansowane lub współfinansowane ze środków budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego, ze środków agencji rządowych, agencji wykonawczych lub ze środków pochodzących od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych, w ramach rządowych programów,
- płatności na realizację projektów w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, otrzymane z Banku Gospodarstwa Krajowego, z wyłączeniem płatności otrzymanych przez wykonawców,
- środki finansowe otrzymane przez uczestnika projektu jako pomoc udzielona w ramach programu finansowanego z udziałem środków europejskich, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Odsetki od nadpłat podatkowych

CEL: ZACHOWANIE ZASADY NEUTRALNOŚCI PODATKOWEJ.

Zwolnione od podatku dochodowego są odsetki otrzymane w związku ze zwrotem nadpłaconych zobowiązań podatkowych i innych należności budżetowych, a także oprocentowanie zwrotu różnicy podatku VAT.

Umorzone zaległości

CEL: KONSEKWENCJA ROZWIĄZAŃ PRZEWIDZIANYCH W USTAWIE ABOLICYJNEJ.

Zwalnia się od podatku dochodowego kwoty umorzenia zaległości oraz zwrotu wynikające z ustawy o szczególnych rozwiązaniach dla podatników uzyskujących niektóre przychody poza terytorium RP.

Dochody z kapitałów pieniężnych

CEL: ZACHOWANIE ZWOLNIENIA DLA PODATNIKÓW, KTÓRZY INWESTOWALI W SYTUACJI BRAKU PODATKU.

Zwalnia się od podatku dochodowego:

- dochody z tytułu odsetek i dyskonta od papierów wartościowych wyemitowanych przez Skarb Państwa oraz obligacji wyemitowanych przez JST – nabytych przez podatnika przed dniem 1 grudnia 2001 r.;
- dochody (przychody) od odsetek bankowych, jeżeli są wypłacane albo stawiane do dyspozycji podatnika od środków pieniężnych zgromadzonych przez podatnika przed dniem 1 grudnia 2001 r., na podstawie umów zawartych na czas oznaczony przed tym dniem;
- dochody z tytułu udziału w funduszach kapitałowych, jeżeli dochody te są wypłacane podatnikowi na podstawie umów zawartych lub zapisów dokonanych przez podatnika przed dniem 1 grudnia 2001 r.;
- odsetki i premie gwarancyjne od wkładów zgromadzonych na książeczkach mieszkaniowych.

Powyższe zwolnienie przysługuje na zasadzie praw nabytych.

Wygrane w grach i konkursach

CEL: ZMINIMALIZOWANIE KOSZTÓW ADMINISTRACYJNYCH USTALENIA WYSOKOŚCI I POBORU PODATKU (OPTYMALIZACJA OPODATKOWANIA).

Zwolnione z opodatkowania są:

- wygrane w kasynach, wygrane na wieloloteriach, automatach, automatach o niskich wygranych, a także wygrane w grach bingo pieniężne i fantowe urządzanych i prowadzone przez uprawniony podmiot,
- wygrane w grach liczbowych, loteriach pieniężnych, grze telebingo, zakładach wzajemnych, loteriach promocyjnych, loteriach audiotekstowych i loteriach fantowych, jeżeli jednorazowa wartość tych wygranych nie przekracza 2 280 zł,
- wygrane w konkursach i grach organizowanych i emitowanych (ogłaszanych) przez środki masowego przekazu (prasa, radio i telewizja) oraz konkursach z dziedziny nauki, kultury, sztuki, dziennikarstwa i sportu, a także nagród związanych ze sprzedażą premii towarów lub usług - jeżeli jednorazowa wartość tych wygranych lub nagród nie przekracza kwoty 760 zł (zwolnienie nie dotyczy nagród otrzymanych w związku z prowadzoną przez podatnika pozarolniczą działalnością gospodarczą, stanowiących przychód z tej działalności).

Drobne produkty reklamowe

CEL: ZMINIMALIZOWANIE KOSZTÓW ADMINISTRACYJNYCH USTALENIA WYSOKOŚCI I POBORU PODATKU (OPTIMALIZACJA OPODATKOWANIA).

Zwolniona z opodatkowania została wartość otrzymanych gadżetów reklamowych i promocyjnych jeżeli ich wartość nie przekracza 200 zł.

Diety i kieszonkowe dla gości zagranicznych

CEL: ZMINIMALIZOWANIE KOSZTÓW ADMINISTRACYJNYCH USTALENIA WYSOKOŚCI I POBORU PODATKU (OPTIMALIZACJA OPODATKOWANIA).

Zwolnione z opodatkowania są kwoty diet i kieszonkowego dla gości zagranicznych przybywających do Polski w ramach programów i umów oraz wartość wyżywienia dla tłumaczy towarzyszących tym gościom, z wyjątkiem ekwiwalentów za to wyżywienie.

Dochody ze sprzedaży runa leśnego

CEL: ZMINIMALIZOWANIE KOSZTÓW ADMINISTRACYJNYCH USTALENIA WYSOKOŚCI I POBORU PODATKU (OPTIMALIZACJA OPODATKOWANIA).

Zwolniona z opodatkowania jest sprzedaż surowców roślin zielarskich i ziół dziko rosnących leśnych, jagód, owoców leśnych i grzybów leśnych zbieranych osobiście lub przy pomocy członków najbliższej rodziny.

Zaniechanie ustalania i poboru podatku

CEL: WAŻNY INTERES PUBLICZNY.

Minister Finansów może w drodze rozporządzenia, w przypadkach uzasadnionych interesem publicznym lub ważnym interesem podatników:

- zaniechać w całości lub w części poboru podatków, określając rodzaj podatku, okres, w którym następuje zaniechanie, i grupy podatników, których dotyczy zaniechanie,
- zwolnić niektóre grupy płatników z obowiązku pobierania podatków lub zaliczek na podatki oraz określić termin wpłacania podatku i wynikające z tego zwolnienia obowiązki informacyjne podatników, chyba że podatnik jest obowiązany do dokonania rocznego lub innego okresowego rozliczenia tego podatku.

II. Preferencje podatkowe w CIT

1. GOSPODARKA

Specjalne strefy ekonomiczne

CEL: WSPARCIE NOWYCH INWESTYCJI REALIZUJĄCYCH POLITYKĘ ROZWOJU GOSPODARCZEGO ORAZ ZWIĘKSZAJĄCYCH ZATRUDNIENIE.

Wolne od opodatkowania są dochody podatników uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej na podstawie zezwolenia na prowadzenie tej działalności. Wielkość udzielonej pomocy publicznej jest limitowana.

Jednorazowa amortyzacja

CEL: STWORZENIE ISTOTNEGO BODŹCA INWESTYCYJNEGO DLA PODATNIKÓW ROZPOCZYNAJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ ORAZ MAŁYCH PODATNIKÓW, PRZY ZACHOWANIU ELASTYCZNYCH ZASAD ROZLICZENIA AMORTYZACJI.

Na analogicznych zasadach jak w PIT podatnicy CIT mogą dokonać jednorazowego odpisu amortyzacyjnego do limitu 50 000 euro⁴⁸.

Wydatki na nabycie nowych technologii (ulga obowiązywała do 31 grudnia 2015 r.)

CEL: WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ.

Odliczenie od podstawy opodatkowania wydatków poniesionych na nabycie nowych technologii dokonuje się analogicznie jak w PIT.

Komercjalizowana własność intelektualna

CEL: PROMOWANIE ROZWIĄZAŃ INNOWACYJNYCH.

Preferencja polega na odroczeniu w czasie opodatkowania dochodu z tytułu wniesienia przez osoby fizyczne (twórców innowacyjnych) do spółki wkładu niepieniężnego w postaci komercjalizowanej własności intelektualnej (np. patentu, praw autorskich, know-how) na okres 5 lat od dnia objęcia w ten sposób udziałów (akcji) w spółce.

Odliczenie straty z lat ubiegłych

CEL: POMOC W ZACHOWANIU PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ PRZEDSIĘBIORCÓW. POPRAWA ELASTYCZNOŚCI PODEJMOWANIA DECYZJI INWESTYCYJNYCH.

O wysokość straty poniesionej w roku podatkowym przedsiębiorca ma możliwość obniżyć dochód w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych. Wysokość obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% kwoty tej straty.

⁴⁸ W latach 2009-2010 limit ten podwyższono do 100 000 euro.

Dotacje z budżetu państwa

CEL: ZACHĘCENIE PODATNIKA DO REALIZACJI ZADAŃ FINANSOWANYCH Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB BUDŻETÓW SAMORZĄDOWYCH.

Podobnie jak w PIT ustawodawca zwolnił z opodatkowania CIT dotacje w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, otrzymane z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Zwolnieniu nie podlegają dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych określonych w odrębnych ustawach.

Dopłaty otrzymane od agencji rządowych lub agencji wykonawczych

CEL: NIEOPODATKOWANIE ŚRODKÓW BUDŻETOWYCH PRZEZNACZONYCH NA REALIZACJĘ KONKRETNÝCH ZADAŃ.

Zwolnienie z opodatkowania dotacji z budżetu państwa wskazane powyżej, nie obejmuje swym zakresem pieniędzy pochodzących z budżetu państwa, a dystrybuowanych przez agencje rządowe czy wykonawcze. w związku z powyższym, aby zapewnić efektywność wydatkowania środków budżetowych przekazywanych na wsparcie określonych przedsięwzięć, wprowadzono zwolnienie, które pozwala na osiągnięcie tego założenia również w przypadku wsparcia pośredniego przez agencje rządowe lub agencje wykonawcze. Przedmiotowemu zwolnieniu nie podlegają jednak dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych przekazywanych – w tym przypadku przez te agencje – bankom.

Dotacje, subwencje, dopłaty i inne nieodpłatne świadczenia

CEL: WSPARCIE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI. POPRAWA WARUNKÓW PRACY SPOŁECZEŃSTWA.

Wolne od podatku dochodowego są środki (dotacje, subwencje, dopłaty i inne nieodpłatne świadczenia) otrzymane przez podatnika nieodpłatnie na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Warunkiem skorzystania ze zwolnienia jest nabycie lub wytworzenie takich składników majątkowych, od których dokonuje się odpisów amortyzacyjnych zgodnie z CIT.

Podatkowa grupa kapitałowa

CEL: UMOŻLIWIENIE SPÓŁKOM POWIĄZANYM KAPITAŁOWO USTALANIA WSPÓLNEJ PODSTAWY OPODATKOWANIA.

Podatkową grupę kapitałową mogą tworzyć wyłącznie spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością mające siedzibę na terytorium RP, które spełnią warunki przewidziane w ustawie o CIT.

Przez utworzenie podatkowej grupy kapitałowej uzyskuje ona status samodzielnego podatnika podatku dochodowego od osób prawnych, a spółki wchodzące w jej skład tracą prawo do samodzielnej zapłaty podatku.

Korzyści wynikające z zawiązania podatkowej grupy kapitałowej wynikają z faktu ustalania dla spółek stanowiących grupę kapitałową wspólnej podstawy opodatkowania. Przedmiotem opodatkowania podatkowej grupy kapitałowej jest osiągnięty w roku podatkowym dochód stanowiący nadwyżkę sumy dochodów wszystkich spółek tworzących grupę, nad sumą ich strat.

Oznacza to m.in.:

- możliwość rozliczenia przez spółki osiągające dochód strat poniesionych przez inne spółki i to już w roku poniesienia straty;
- możliwość czynnego wpływania na kształtowanie poziomu przychodów i kosztów w poszczególnych spółkach grupy poprzez stosowanie cen transferowych, jako że do spółek wchodzących do podatkowej grupy kapitałowej nie mają zastosowania przepisy o szacowaniu przez organy podatkowe dochodów podmiotów powiązanych kapitałowo, majątkowo lub przez wzajemne relacje personalne;
- możliwość obciążania nakładami inwestycyjnymi dowolnej spółki, podczas gdy z odliczeń tych wydatków dla celów podatkowych korzysta cała podatkowa grupa kapitałowa.

Odliczenie nadwyżki kosztów wytworzenia biokomponentów

CEL: OKRESOWA POMOC PAŃSTWA DLA PRODUCENTÓW BIOKOMPONENTÓW. REKOMPENSOWANIE CZĘŚCI KOSZTÓW PRODUKCJI BIOKOMPONENTÓW Z UWAGI NA WYŻSZE KOSZTY PRODUKCJI BIOPALIW W PORÓWNIANIU Z KOSZTAMI PRODUKCJI PALIW TRADYCYJNYCH.

Podatnik, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie składu podatkowego i który wytwarzał w tym składzie biokomponenty, wykorzystując w tym celu surowce pochodzące z własnej produkcji lub nabyte, w tym pochodzące z importu lub nabycia wewnątrzwspólnotowego, mógł w okresie 2007 – do 30 kwietnia 2011 r. skorzystać z ulgi podatkowej⁴⁹.

Ulga polegała na odliczeniu od podatku kwoty stanowiącej 19 % nadwyżki kosztów wytworzenia biokomponentów nad kosztami wytworzenia paliw ciekłych o takiej samej wartości opałowej, z tym że odliczenie to nie mogło być wyższe niż 19 % nadwyżki wartości wytworzonych biokomponentów nad wartością wytworzonych paliw ciekłych, obliczonych według średnich cen biokomponentów i paliw ciekłych, o takiej samej wartości opałowej. Jeżeli podatnik nie wytwarzał paliw ciekłych, do obliczenia kwoty nadwyżki stosowało się średnie ceny tych ciekłych paliw.

Zwolnienie dochodów na podstawie przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków

CEL: FINANSOWE WZMOCNIENIE BANKÓW ZA POMOCĄ ŚRODKÓW BUDŻETOWYCH W SYTUACJI ZAGROŻENIA ICH KONDYCJI FINANSOWEJ Z UWAGI NA NIESPŁACONE KREDYTY W OKRESIE TRANSFORMACJI GOSPODARCZEJ.

Ustawa CIT zwalnia z opodatkowania dochody w wysokości nominalnej wartości obligacji skarbowych lub środków pieniężnych otrzymanych na zwiększenie funduszy własnych i rezerw bankowych na podstawie przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków dla zwiększenia funduszy własnych i rezerw. Przepisy, do których odsyła powyższe zwolnienie, to

⁴⁹ Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 18.09.2009 Nr 57/08 (Dz. Urz. UE nr C 247 z dn. 15 października 2009 r.) wskazała, że omawiany środek pomocy może obowiązywać do dnia 30 kwietnia 2011 r. Utrzymanie ulgi podatkowej po tej dacie oznaczałoby możliwość stosowania niedozwolonego środka pomocowego; z uwagi na powyższe ustawą z dnia 25 listopada 2010 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 226, poz. 1478) z dniem 1 maja 2011 r. uchylono przepis art. 19a ustawy CIT zawierający przedmiotową ulgę. Dalsze jej rozliczenie dopuszczono wyłącznie na zasadach praw nabytych.

ustawa z 3 lutego 1993 r. o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz zmianie niektórych ustaw⁵⁰. Ustawa ta dopuszcza dokapitalizowanie banków państwowych oraz banków z większościovym udziałem Skarbu Państwa w związku z ich trudną sytuacją spowodowaną niespłaceniem kredytów w okresie transformacji.

Wsparcie przybrało formę przekazywanych obligacji skarbowych oraz środków pieniężnych, które zostały zwolnione z opodatkowania.

Powyższe zwolnienie ma obecnie charakter bardziej historyczny, gdyż obligacje te w większości zostały już wykupione.

Umorzone kredyty (pożyczki)

CEL: PREMIOWANIE UDZIAŁU BANKÓW W PROCESACH RESTRUKTURYZACYJNYCH.

Banki uprawnione są do odliczenia 20% kwoty umorzonych kredytów lub pożyczek, które udzielone zostały podmiotom objętym następnie programem restrukturyzacji i w związku z objęciem programem restrukturyzacji udzielone kredyty (pożyczki) umorzono, zaklasyfikowano do straconych i zaliczono do kosztów uzyskania przychodów.

Odliczenia z tytułu wydatków inwestycyjnych

CEL: WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCÓW PONOSZĄCYCH WYDATKI INWESTYCYJNE.

Zgodnie z zasadą ochrony praw nabytych przedsiębiorca ma prawo do kontynuowania odliczeń inwestycyjnych (na zakup maszyn i urządzeń służących do przetwórstwa rolno-spożywczego) rozpoczętych przed 1 stycznia 1992 r. aż do wyczerpania puli tych odliczeń.

Majątek likwidowanej spółdzielni

CEL: WSPARCIE PROCESÓW TRANSFORMACJI GOSPODARKI.

W okresie trwania likwidacji spółdzielni oraz w okresie postępowania związanego z podziałem spółdzielni, przeniesienie własności rzeczy i innych praw majątkowych jest wolne od podatków, opłat skarbowych oraz opłat sądowych i notarialnych z wyłączeniem opłat kancelaryjnych.

Powyższe zwolnienie funkcjonuje w CIT na zasadzie praw nabytych.

Spółki z udziałem kapitału zagranicznego

CEL: PRZYCIĄGNIĘCIE DO POLSKI INWESTORÓW ZAGRANICZNYCH, DOKONANIE POSTĘPU W ZAKRESIE TECHNOLOGII WYKORZYSTYWANYCH W GOSPODARCE NARODOWEJ ORAZ AKTYWIZACJA REGIONÓW DOTKNIĘTYCH SZCZEGÓLNIE WYSOKIM BEZROBOCIEM STRUKTURALNYM.

Zgodnie z przepisami nieobowiązującej już ustawy z 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym⁵¹, Minister Finansów zobowiązany był przyznać zwolnienie podatkowe w podatku

⁵⁰ Dz.U.1993.18.82 ze zm.

⁵¹ Dz.U.1997.26.143 ze zm.

dochodowym podmiotom krajowym (spółkom kapitałowym), w których do 31 grudnia 1993 r. zostały objęte lub nabyte przez podmioty zagraniczne udziały bądź akcje za kwotę minimum 2 000 000 ECU (obecnie euro).

O zwolnienie na podstawie przedmiotowej ustawy mogły ubiegać się spółki produkcyjne, prowadzące działalność w rejonach o szczególnym zagrożeniu wysokim bezrobociem strukturalnym lub zapewniające wdrożenie nowych niestosowanych wcześniej w Polsce rozwiązań technologicznych lub zapewniające sprzedaż towarów i usług na eksport w wysokości co najmniej w 20% ogólnej wartości sprzedaży.

W związku z tym, iż powyższe zwolnienia określone były kwotowo (do wysokości objętych przez wspólników zagranicznych do 31 grudnia 1993 r. udziałów lub akcji w spółkach krajowych), niektóre z tych spółek nadal korzystają z przyznanego im mocą tych decyzji zwolnienia z CIT.

Uprawnienie banków do pomniejszania zobowiązania podatkowego (od 2010 r. ulga nie obowiązuje)

CEL: REKOMPENSATA DLA BANKÓW ZA PRZEKAZANIE CZĘŚCI OPROCENTOWANIA REZERW OBOWIĄZKOWYCH NA FUNDUSZ PORĘCZEŃ UNIJNYCH.

Przedmiotowe zwolnienie dla banków zostało dodane do ustawy o CIT w związku z utworzeniem Funduszu Poręczeń Unijnych⁵². Zadaniem Funduszu było udzielanie gwarancji i poręczeń spłaty kredytów lub wykonania zobowiązań wynikających z obligacji, jeżeli kredyty lub środki z emisji obligacji były przeznaczone na realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Głównym źródłem dofinansowania Funduszu była część oprocentowania rezerw obowiązkowych, które banki miały obowiązek odprowadzić do NBP. Jako rekompensatę dla banków za utratę części oprocentowania rezerw obowiązkowych przekazanego na rzecz Funduszu Poręczeń Unijnych, wprowadzono poniższą ulgę podatkową.

W myśl tej ulgi, w latach 2007 – 2009 banki były uprawnione do pomniejszenia zobowiązania podatkowego (kwoty podatku) o kwotę równą odpowiednio:

- za 2007 r. - 20%,
- za 2008 r. - 40%,
- za 2009 r. - 40%

- kwoty 8% łącznej wartości utworzonych i niezaliczonych na 31 grudnia 2002 r. do kosztu uzyskania przychodów, rezerw celowych na pokrycie wierzytelności z tytułu kredytów (pożyczek) zakwalifikowanych przez banki do kategorii stracone i wątpliwe oraz należności z tytułu udzielonych przez bank po dniu 1 stycznia 1997 r. gwarancji (poręczeń) spłaty kredytów i pożyczek zakwalifikowanych do kategorii stracone i wątpliwe. Pomniejszenie nie dotyczy rezerw rozwiązanych lub zmniejszonych albo zaliczonych do kosztów uzyskania przychodów w 2003 r.

⁵² Utworzony na mocy ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o Funduszu Poręczeń Unijnych (Dz. U. 2004.121.1262); zlikwidowany na mocy ustawy z 2 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 09.65.545).

łączna kwota pomniejszenia zobowiązania podatkowego banków (kwota podatku), nie może być wyższa od łącznej kwoty środków pieniężnych przekazanych na zasilenie Funduszu Poręczeń Unijnych z tytułu oprocentowania rezerwy obowiązkowej w latach 2004 – 2006.

Zwolnienie z opodatkowania kolejnej transakcji wymiany udziałów

CEL: ZACHĘTA DO INWESTYCJI W POLSCE.

Zgodnie z ustawą CIT transakcja wniesienia aportu w postaci udziałów, powoduje powstanie przychodu po stronie wnoszącego⁵³.

Jednak aport udziałów w ramach transakcji wymiany udziałów⁵⁴, przy spełnieniu określonych warunków (m.in. uzyskania bezwzględnej większości głosów przez spółkę nabywającą udziały w spółce, której udziały są zbywane) został wyłączony z opodatkowania.

Powyższe zwolnienie wynika z przepisów implementowanej do polskiego porządku prawnego Dyrektywy 2009/133/WE (w tym zakresie zwolnienie należy traktować jako standard podatkowy). Polski ustawodawca poszedł jednak dalej, a mianowicie zwolnił z opodatkowania CIT także szereg kolejnych transakcji wymiany udziałów. Wskazać więc należy, iż zapis pozwalający na zwolnienie z opodatkowania transakcji wymiany udziałów, gdy przedmiotem wymiany są udziały (akcje) objęte uprzednio zwolnieniem podatkowym (tj. udziały (akcje) uczestniczące uprzednio w transakcji wymiany udziałów lub udziały spółki przejmującej lub nowo zawiązanej, przydzielonej uprzednio w wyniku połączenia lub podziału spółki), należy uznać za preferencję podatkową.

Zwolnienie z opodatkowania dochodów z udziału w zyskach osób prawnych

CEL: ZRÓWNANIE ZASAD OPODATKOWANIA WSZYSTKICH KATEGORII DOCHODÓW Z UDZIAŁU W ZYSKACH OSÓB PRAWNYCH.

W myśl ustawy o CIT zwolnione z opodatkowania są dochody (przychody) otrzymywane jak również wypłacane z tytułu dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych. Powyższe zwolnienie może mieć miejsce przy spełnieniu dodatkowych warunków odnoszących się m.in. do ilości udziałów oraz okresu posiadania tych udziałów przez spółkę, która otrzymuje dywidendę bądź inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych.

Powyższe zwolnienie należy traktować jako standard podatkowy, w części w jakiej stanowi implementację Dyrektywy 90/435/EWG, której postanowienia stosuje się do wszelkiego rodzaju „podziału zysków” w spółkach (obecnie Dyrektywa Rady 2011/96/UE z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich (wersja przekształcona)).

Za „podział zysków” w spółkach, na gruncie polskich przepisów podatkowych mając na uwadze regulacje ustawy Kodeks spółek handlowych⁵⁵, należy rozumieć: wypłatę dywidend, niepodzielone

⁵³ Art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy o CIT.

⁵⁴ Transakcja wymiany udziałów polega na wniesieniu aportu w postaci udziałów jednej spółki zależnej (spółki A) do drugiej spółki (spółki B) w ten sposób, że po transakcji kontrola wnoszącego (W) nad udziałami wniesionymi staje się pośrednia.

⁵⁵ Art. 191 § 1 oraz 192 ustawy z 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz.U.00.94.1037 ze zm.).

zyski z lat ubiegłych oraz kwoty kapitału zakładowego powstałe z przeniesienia z utworzonych z zysku innych kapitałów.

Zwolnienie przez ustawę o CIT dochodów pochodzących z: przymusowego umorzenia udziałów (akcji), otrzymania majątku w związku z likwidacją osoby prawnej, otrzymania dopłat i zapłaty w gotówce oraz dochodów powstałych przy podziale spółek, należy uznać za preferencje podatkową.⁵⁶

Kredyt podatkowy

CEL: POPRAWA PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ W SEKTORZE MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTW.

Kredyt podatkowy polega na tym, iż podatnicy będący małymi przedsiębiorcami mogą w początkowym okresie swojej działalności skorzystać ze zwolnienia polegającego na braku obowiązku wpłacania zaliczek miesięcznych, zaś po zakończeniu tego okresu, w którym skorzystali z kredytu podatkowego składają zeznania podatkowe, a podatek uiszczają w pięciu kolejnych latach po 20% należnego podatku w terminach określonych dla złożenia zeznań podatkowych.

2. ROLNICTWO

Wyłączenie spod zakresu zastosowania ustawy o CIT przychodów z działalności rolniczej, z wyłączeniem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ PAŃSTWA W ZAKRESIE ROLNICTWA.

Analogicznie jak w PIT, wyłączone z opodatkowania CIT są przychody z działalności rolniczej, z wyłączeniem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej. Do przychodów tych, tj. z działalności rolniczej zastosowanie mają przepisy ustawy o podatku rolnym.

Zwolnienie dochodów ze sprzedaży nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ PAŃSTWA W ZAKRESIE ROLNICTWA.

Zwolnione z opodatkowania CIT są dochody ze sprzedaży nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego. Zwolnienie nie ma zastosowania jeżeli sprzedaż ta następuje przed upływem pięciu lat licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie całości lub części zbywanej nieruchomości.

⁵⁶ Art. 10 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 5, 6, 7 ustawy o CIT.

Zwolnienie dochodów z działalności pozarolniczej przeznaczonych na działalność rolniczą

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ PAŃSTWA W ZAKRESIE ROLNICTWA. ZACHĘCANIE OSÓB PROWADZĄCYCH ZARÓWNO DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ JAK I POZAROLNICZĄ DO INWESTOWANIA ŚRODKÓW Z DZIAŁALNOŚCI POZAROLNICZEJ W DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ.

Ustawodawca zwolnił od podatku dochody z działalności pozarolniczej w części przeznaczonej na działalność rolniczą. Aby skorzystać ze zwolnienia, podatnik musi wykazać w ogólnych przychodach (zarówno z działalności rolniczej jak również z działalności pozarolniczej) co najmniej 60 % przychodów z działalności rolniczej. Powyższe zwolnienie związane jest z faktem, iż podatnik inwestując w działalność pozarolniczą ma możliwość wliczenia sobie poczynionych wydatków w koszty, czego nie może zrobić inwestując w działalność rolniczą. Zwolnienie to stanowi więc swoistą zachętę do rozszerzania prowadzonej działalności rolniczej kosztem działalności pozarolniczej.

Zwolnienie dochodów Funduszu Składowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ PAŃSTWA W ZAKRESIE ROLNICTWA.

Z opodatkowania zwolnione są dochody Funduszu Składowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników w części przeznaczonej na cele statutowe, z wyłączeniem działalności gospodarczej.

Dotacje z budżetu państwa

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ PAŃSTWA W ZAKRESIE ROLNICTWA. EFEKTYWNE UDZIELANIE POMOCY NA ZAKŁADANYM POZIOMIE.

Podobnie jak w PIT, wszystkie podmioty opodatkowane CIT, korzystające z dotacji z budżetu państwa otrzymanych na dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach programu SAPARD korzystają ze zwolnienia swoich przychodów w części pochodzącej z tych dotacji.

Realizacja programu SAPARD przypadała na lata 2002 – 2006. w związku z powyższym, przedmiotowe zwolnienie ma obecnie charakter historyczny.

Dopłaty na rolnictwo

CEL: WYŁĄCZENIE MOŻLIWOŚCI ZASILANIA BUDŻETU PAŃSTWA POPRZEC OPODATKOWANIE ŚRODKÓW ZA POMOCĄ KTÓRYCH UNIA EUROPEJSKA REALIZUJE WSPÓLNĄ POLITYKĘ ROLNĄ.

Zwalnia się z opodatkowania dopłaty bezpośrednie stosowane w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.

Zwolnienie dochodów z działalności pozarolniczej przeznaczonych na wynagrodzenia za pracę

CEL: ZWOLNIENIE ZWIĄZANE JEST Z FAKTEM, IŻ CZŁONKOWIE SPÓŁDZIELNI, A TAKŻE DOMOWNICY WYNAGRADZANI SĄ ZA PRACĘ W FORMIE UDZIAŁU W DOCHODZIE PODZIELNYM. OZNACZA TO, IŻ WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW SPÓŁDZIELNI ORAZ DOMOWNIKÓW NIE STANOWI KOSZTU TEJ SPÓŁDZIELNI.

Zwolnione z opodatkowania są dochody z działalności pozarolniczej i działów specjalnych produkcji rolnej przeznaczone na wynagrodzenia za pracę członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych

i innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną, a także ich domowników – jeżeli wynagrodzenia te związane są z działalnością rolną.

Zwolnienia dochodów grupy producentów rolnych

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ PAŃSTWA W ZAKRESIE ROLNICTWA. ZACHĘCANIE PRODUCENTÓW ROLNYCH DO TWORZENIA GRUP PRODUCENTÓW ROLNYCH W CELU ZWIĘKSZENIA EFEKTYWNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI CZŁONKÓW GRUPY NA RYNKU ROLNYM PRZEZ WSPÓLNIE REALIZOWANE INWESTYCJE I PRZEDSIĘWZIĘCIA.

Grupy producentów rolnych mogą być tworzone przez podmioty (osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej) prowadzące gospodarstwo rolne albo działalność rolniczą w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej⁵⁷.

Dochody takiej grupy podatkowej korzystają ze zwolnienia jeśli spełnione zostaną następujące warunki:

- grupa zostanie wpisana do rejestru grup,
- rejestr taki prowadzony jest przez właściwego marszałka województwa,
- dochody pochodzą ze sprzedaży produktów lub grup produktów, dla których grupa została utworzona,
- produkty wytworzone zostały w gospodarstwach członków tej grupy.

Zwolnienie ograniczone jest do dochodów z podstawowej działalności grupy i tylko w części przekazanej (wydatkowanej) na rzecz członków grupy.

Umorzone należności i wierzytelności

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ ROLNĄ W ZAKRESIE ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH.

Zwolnione z opodatkowania są umorzone należności i wierzytelności przypadające agencjom płatniczym w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, a także należności z tytułu nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz w ramach wspierania rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz rozwoju Obszarów Wiejskich, od ustalenia których odstąpiono.

3. EDUKACJA NAUKA KULTURA SPORT

Dochody z prowadzenia szkół

CEL: WSPARCIE PRZEZ PAŃSTWO ROZWOJU PRYWATNEGO SEKTORA ZWIĄZANEGO Z OŚWIATĄ, A TYM SAMYM PODNOSZENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA ORAZ UJEDNOLICENIE ZASAD OPODATKOWANIA SZKÓŁ PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH.

Z opodatkowania zwolnione są dochody z tytułu prowadzenia szkół w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w części wydatkowanej na cele szkoły.

⁵⁷ Art. 2 ustawy z 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. 00.88.983).

Dochody klubów sportowych

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI SPORTOWEJ I ROZWOJU FIZYCZNEGO DZIECI I MŁODZIEŻY.

Zwolnione z opodatkowania są dochody klubów sportowych, przeznaczone i wydatkowane w roku podatkowym lub w roku po nim następującym na szkolenie i współzawodnictwo sportowe dzieci i młodzieży do 23 roku życia w części niezliczonej do kosztów uzyskania przychodów.

4. ORGANIZACJE POŻYTKU PUBLICZNEGO, KOŚCIOŁY, ORGANIZACJE SPOŁECZNE I OBYWATELSKIE

Zwolnienie dochodów organizacji non profit a także spółek których jedynymi udziałowcami są stowarzyszenia

CEL: INSTRUMENT UZUPEŁNIAJĄCY REALIZACJE ZADAŃ PUBLICZNYCH NAŁOŻONYCH NA PAŃSTWO KONSTYTUCJĄ.

W ramach zwolnień w podatku CIT wprowadzonych w celu wspierania zadań publicznych ustawodawca wprowadził zwolnienie dla dochodów organizacji non profit, a także spółek, których udziałowcami (akcjonariuszami) są wyłącznie stowarzyszenia, których celem statutowym jest:

- działalność naukowa,
- działalności naukowo - techniczna,
- działalność oświatowa, w tym również polegająca na kształceniu studentów,
- działalność kulturalna,
- działalność w zakresie kultury fizycznej i sportu,
- ochrona środowiska,
- wspieranie inicjatyw społecznych na rzecz budowy dróg i sieci telekomunikacyjnej na wsi oraz zaopatrzenie wsi w wodę,
- działalność dobroczynna,
- ochrona zdrowia i pomoc społeczna inwalidów,
- ochrona kultu religijnego.

Zwolnienie obejmuje jedynie dochody takich organizacji i spółek w części przeznaczonej na powyższe cele.

Zwolnione z CIT są również dochody organizacji non profit w części przeznaczonej na inne cele niż powyższe, stanowiące jednak działalność statutową tych organizacji, z wyłączeniem działalności gospodarczej.

Darowizny na rzecz organizacji pożytku publicznego

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO, PROPAGOWANIE FILANTROPII WŚRÓD OBYWATELI.

Podatnik ma prawo odliczyć od dochodu darowizny dokonywane na cele określone w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (np. ochrona i promocja zdrowia, działania na rzecz osób niepełnosprawnych, ochrona dóbr kultury). Ulga limitowana jest do wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż 10% dochodu.

Darowizny na cele kultu religijnego

CEL: WSPARCIE KOŚCIOŁÓW I ORGANIZACJI RELIGIJNYCH.

Od dochodu podatnik ma prawo odliczyć darowizny dokonywane na cele kultu religijnego. Nie ma znaczenia, czy darowizna została dokonana na rzecz kościoła, organizacji religijnej czy podobnego obdarowanego. Ważne jest, by przekazana została na cele kultu religijnego i udowodniona dowodem wpłaty na rachunek bankowy obdarowanego, a w przypadku darowizny innej niż pieniężna – dokumentem, z którego wynika wartość tej darowizny oraz oświadczeniem obdarowanego o jej przyjęciu.

Powyższa ulga limitowana jest do wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż 10% dochodu.

Darowizny na działalność charytatywno – opiekuńczą dla kościelnych osób prawnych

CEL: WSPARCIE KOŚCIELNEJ DZIAŁALNOŚCI CHARYTATYWNO-OPIEKUŃCZEJ.

W odróżnieniu od darowizn na cele kultu religijnego, w przypadku darowizn na kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą (np. realizowaną przez parafie) możliwe jest odliczenie od dochodu dokonanej darowizny bez limitu tj. do wysokości uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym dochodu. Powyższe zwolnienie obejmujące podatników CIT zawarte jest w ustawach regulującym stosunek Państwa Polskiego z Kościołem Katolickim oraz z Polskim Autokefalicznym Kościołem Prawosławnym.

Zwolnienie dochodów kościelnych osób prawnych oraz spółek w których jedynymi udziałowcami są kościelne osoby prawne

CEL: WSPARCIE KOŚCIELNYCH OSÓB PRAWNYCH PRZEZNACZAJĄCYCH DOCHODY M.IN. NA CELE KULTU RELIGIJNEGO.

Zwolnione z opodatkowania są dochody kościelnych osób prawnych tj. Kościoła Katolickiego, Kościoła Zielonoświątkowego, Kościoła Starokatolickiego Mariawitów, Kościoła Katolickiego Mariawitów, gmin wyznaniowych żydowskich, Kościoła Polskokatolickiego, Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, Kościoła Chrześcijan Baptystów, Kościoła Ewangelicko – Metodystycznego, Kościoła Ewangelicko-Reformowanego, Kościoła Ewangelicko – Augsburskiego, Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego.

Dochody te zwolnione są w całości od podatku, jeżeli pochodzą z niegospodarczej działalności statutowej kościelnych osób prawnych, tj. głównie z działalności religijnej (np. dochody z ofiar, darowizn, ze ślubów, chrztów, pogrzebów itp.). Działalnością statutową kościelnych osób prawnych może być również działalność dobroczynna, kulturalna, ochrona zabytków i inna związana z działalnością religijną. Nie płacąc podatku dochodowego, kościelna osoba prawna nie musi też prowadzić dokumentacji wymaganej przez przepisy ustawy Ordynacja podatkowa. w przypadku prowadzenia przez kościelne osoby prawne pozostałej działalności zarobkowej (np. prowadzenie browaru), dochody z takiej działalności zwolnione są w części w jakiej przeznaczone są na cele kultu religijnego, oświatowo – wychowawcze, naukowe, kulturalne, charytatywno – opiekuńcze oraz na konserwację zabytków, prowadzenie punktów katechetycznych, inwestycje sakralne w zakresie

budowy, rozbudowy i odbudowy kościołów oraz kaplic, adaptacje innych budynków na cele sakralne, a także innych inwestycji przeznaczonych na punkty katechetyczne i zakłady charytatywno – opiekuńcze. w tym przypadku wymagane jest prowadzenie dokumentacji podatkowej.

Zwolnione z opodatkowania są również dochody spółek, których jedynymi udziałowcami są kościelne osoby, w części przeznaczonej na cele kultu religijnego, oświatowo – wychowawcze, naukowe, kulturalne itp.

Zwolnienie dochodów organizacji społecznych zawodowych i politycznych

CEL: PROMOWANIE DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKOWEJ I SPOŁECZNEJ. BRAK OPODATKOWANIA ŚWIADCZEŃ ZWIĄZANYCH Z POSTAWAMI OBYWATELSKIMI I SPOŁECZNYMI.

Zwalnia się z opodatkowania CIT dochody:

- związków zawodowych,
- społeczno - zawodowych organizacji rolników,
- izb rolniczych,
- izb gospodarczych,
- organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła,
- spółdzielczych związków rewizyjnych,
- organizacji pracodawców,
- partii politycznych,

w części przeznaczonej na cele statutowe. Cele statutowe powyższych organizacji powinny być zgodne z przepisami ustaw na podstawie których są tworzone oraz innymi przepisami bezwzględnie obowiązującymi.

Zwolnienie dochodów pochodzących ze składek członkowskich organizacji politycznych społecznych i zawodowych

CEL: PROMOWANIE DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKOWEJ I SPOŁECZNEJ. BRAK OPODATKOWANIA ŚWIADCZEŃ ZWIĄZANYCH Z POSTAWAMI OBYWATELSKIMI I SPOŁECZNYMI.

Zwolnione z opodatkowania są składki członkowskie członków organizacji politycznych, społecznych i zawodowych – w części nieprzeznaczonej na działalność gospodarczą.

5. SOCJALNE

Ogrody działkowe

CEL: WSPARCIE AKTYWIZACJI OSÓB NIEAKTYWNYCH ZAWODOWO ORAZ OSÓB O NAJNIŻSZYCH DOCHODACH, A TAKŻE POPRAWA SYTUACJI SOCJALNO - BYTOWEJ SPOŁECZEŃSTWA.

Od podatków i opłat z tytułu prowadzenia statutowej działalności zwolniony jest Polski Związek Działkowców, a także jego członkowie.

Dochody spółdzielni socjalnej

CEL: ROZWÓJ SPÓŁDZIELCZOŚCI SOCJALNEJ, A PRZEZ TO WSPOMAGANIE CZŁONKÓW SPÓŁDZIELNI, KTÓRYMI SĄ PRZYNAJMNIEJ W 50% OSOBY ZAGROŻONE WYKLUCZENIEM ZE SPOŁECZEŃSTWA W POWROCIE DO UREGULOWANEGO ŻYCIA SPOŁECZNEGO I AKTYWNOŚCI NA RYNKU PRACY.

Zwolnione z opodatkowania są dochody spółdzielni socjalnej przeznaczone na rzecz społecznej i zawodowej reintegracji jej członków, nie wykonywane w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, w części niezliczonej do kosztów uzyskania przychodów.

6. INNE

Zwolnienie dochodów Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, Rzecznika Ubezpieczonych oraz Polskiego Biura Ubezpieczeń Komunikacyjnych

CEL: STWORZENIE GWARANCJI BEZPIECZNEGO FUNKCJONOWANIA SYSTEMU UBEZPIECZEŃ.

Zwolnione z opodatkowania są dochody z działalności Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego. Do podstawowych zadań takiego funduszu należy wypłata odszkodowań poszkodowanym, w sytuacji gdy nie można ustalić osoby odpowiedzialnej za zdarzenie objęte ubezpieczeniem obowiązkowym albo gdy nie zawarto ubezpieczenia obowiązkowego.

Dochody Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego stanowią między innymi wpłaty zakładów ubezpieczeń, dochody z lokat, wpływy z opłat sankcyjnych, stanowiących konsekwencje niedopełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, jak również wpłaty zakładów ubezpieczeń prowadzących ubezpieczenia na życie w przypadku ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń prowadzącego działalność w tym zakresie⁵⁸.

Zwolnione z opodatkowania są także dochody Biura Ubezpieczeń Komunikacyjnych, które zrzesza zakłady ubezpieczeń, prowadzące działalność w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, w razie objęcia zakresem tego ubezpieczenia obszarów poza granicami krajów. Dochód Biura Ubezpieczeń Komunikacyjnych stanowią wpłaty (składki) takich zakładów ubezpieczeń.

Zwolnione z opodatkowania były również dochody Rzecznika Ubezpieczonych, do którego zadań należała reprezentacja interesów ubezpieczonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, członków funduszy emerytalnych, uczestników pracowniczych programów emerytalnych, a także osób otrzymujących emeryturę kapitałową lub osób przez nie uposażonych⁵⁹.

Działalność Rzecznika Ubezpieczonych, finansowana była z wpłat zakładów ubezpieczeń oraz powszechnych towarzystw emerytalnych.

⁵⁸ Art. 117 ust. 2 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym oraz Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. 03.124.1152 ze zm.).

⁵⁹ Art. 5 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. 03.123.1153 ze zm.).

Dochody jednostek organizacyjnych Ochotniczej Straży Pożarnej

CEL: WSPARCIE IDEI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.

Część dochodów jednostek organizacyjnych Ochotniczej Straży Pożarnej, która jest przeznaczona na cele statutowe jest wolna od podatku. Ponadto w zakresie zwolnienia od podatku jednostki te nie mają obowiązku prowadzenia dokumentacji.

Zwolnienie Dochodów Funduszu Gwarancyjnego w systemie funduszy emerytalnych

CEL: OCHRONA WYSOKOŚCI ŚRODKÓW FUNDUSZU GWARANCYJNEGO PRZEWIDZIANYCH NA WYKONANIE ZADAŃ PUBLICZNYCH W RAMACH SYSTEMU EMERYTALNEGO.

Zwolnione z opodatkowania są dochody Funduszu Gwarancyjnego. Dochody te pochodzą z wpłat dokonywanych przez powszechne towarzystwa emerytalne oraz z lokowania zgromadzonych środków.

Dochody spółek wodnych

CEL: WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI POLEGAJĄCEJ NA ZAPEWNIENIU WODY DLA LUDNOŚCI, OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ, MELIORACJI WODNYCH, UTRZYMYWANIA WÓD.

Z opodatkowania CIT zwolnione są dochody spółek wodnych i związków przeznaczonych na cele statutowe. Celem działalności spółek wodnych nie może być osiąganie zysku, aczkolwiek mogą one prowadzić działalność zmierzającą do jego osiągnięcia.

Celem spółki wodnej może być m.in. utrzymywanie i eksploatacja urządzeń służących do: zapewnienia wody dla ludności, ochrony wód przed zanieczyszczeniem, melioracji, ochrony przed powodzią, zapewnienia wody dla celów przeciwpożarowych, utrzymania wód.

Dochody z tytułu prowadzenia loterii fantowych i gry bingo fantowe

CEL: WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI SŁUŻĄCEJ GROMADZENIU ŚRODKÓW NA CELE CHARYTATYWNE.

Zwolnione z opodatkowania CIT są dochody z tytułu prowadzenia loterii fantowych i gry w bingo, przeznaczone w całości na realizację określonych w zezwoleniu i regulaminie gry celów społecznie użytecznych, w szczególności dobroczynnych.

Dochody banku prowadzącego kasę mieszkaniową

CEL: STYMULOWANIE ROZWOJU BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO W ZAKRESIE OBEJMUJĄCYM SYSTEM KAS MIESZKANIOWYCH.

Zwolnione z podatku są dochody banku prowadzącego kasę mieszkaniową. Zwolnienie to zależne jest od przeznaczenia dochodów wyodrębnionej w banku działalności w postaci kasy mieszkaniowej w całości na kredyty kontraktowe i utrzymanie bieżącej płynności płatniczej w zakresie związanym z działalnością kasy. Oznacza to, iż bank prowadzący kasę nie ma możliwości innego rozdysponowania dochodu uzyskanego z prowadzenia kasy mieszkaniowej niż w zakresie związanym z działalnością kasy.

Zwolnienie dochodów spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych towarzystw budownictwa społecznego oraz samorządowych jednostek organizacyjnych prowadzących działalność w zakresie gospodarki mieszkaniowej

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE GOSPODARKI MIESZKANIOWEJ.

Z CIT zwolnione są dochody spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, towarzystw budownictwa społecznego oraz samorządowych jednostek organizacyjnych prowadzących działalność w zakresie gospodarki mieszkaniowej uzyskanych z gospodarki zasobami mieszkaniowymi – w części przeznaczonej na cele związane z utrzymaniem tych zasobów, z wyłączeniem dochodów z innej działalności gospodarczej niż gospodarka zasobami mieszkaniowymi.

Odsetki lub dyskonto od obligacji emitowanych przez Skarb Państwa

CEL: ZACHĘCANIE DO ZAKUPU POLSKICH OBLIGACJI OFEROWANYCH PRZEZ SKARB PAŃSTWA.

Zwolnione z CIT są odsetki lub dyskonto od obligacji emitowanych przez Skarb Państwa i oferowanych na rynkach zagranicznych oraz dochody z odpłatnego zbycia tych obligacji uzyskane przez podatników mających ograniczony obowiązek podatkowy w Polsce.

Dochody związków jednostek samorządu terytorialnego

CEL: DBAŁOŚĆ PAŃSTWA O ROZWÓJ GMIN I POWIATÓW.

Ustawodawca zwolnił z opodatkowania dochody związków JST w części, która jest przekazywana (dystrybuowana) na rzecz jednostek tworzących związek. Pozostałe dochody związków – nieprzeznaczone dla członków związków tj. gmin i powiatów podlegają opodatkowaniu.

Dochody podmiotów zarządzających portami i przystaniami morskimi

CEL: WSPARCIE ROZWOJU INFRASTRUKTURY PORTOWEJ.

Zwalnia się z opodatkowania CIT tę część dochodów podmiotów zarządzających portami lub przystaniami morskimi, która zostanie przeznaczona na budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury portowej oraz na prognozowanie, programowanie i planowanie rozwoju portu, a także pozyskiwanie gruntów na potrzeby rozwoju portu.

Podmiotami zarządzającymi, których dotyczy zwolnienie są spółki akcyjne, zawiązane przez Skarb Państwa i właściwe gminy, posiadające status podmiotów zarządzających w portach o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Ponadto zwolnienie obejmuje także podmioty zarządzające portami i przystaniami niemającymi takiego znaczenia, jeżeli nieruchomości gruntowe, na których jest położony port lub przystań morska, stanowią mienie komunalne.

Zaniechanie ustalania i poboru podatku

CEL: WAŻNY INTERES PUBLICZNY.

Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, w przypadkach uzasadnionych interesem publicznym lub ważnym interesem podatników może:

- zaniechać w całości lub w części poboru podatków, określając rodzaj podatku, okres, w którym następuje zaniechanie, i grupy podatników, których dotyczy zaniechanie,
- zwolnić niektóre grupy płatników z obowiązku pobierania podatków lub zaliczek na podatki oraz określić termin wpłacania podatku i wynikające z tego zwolnienia obowiązki informacyjne podatników, chyba że podatnik jest obowiązany do dokonania rocznego lub innego okresowego rozliczenia tego podatku.

Środki europejskie

CEL: NIEOPODATKOWANIE ŚRODKÓW POCHODZĄCYCH Z FUNDUSZY STRUKTURALNYCH UNII EUROPEJSKIEJ.

Zwolnienie z podatku dochodowego dotyczy płatności otrzymanych z Banku Gospodarstwa Krajowego na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem płatności otrzymanych przez wykonawców. Zwolnienie dotyczy także uczestników projektów, jeżeli otrzymane przez nich środki finansowe stanowią pomoc udzieloną w ramach programu finansowanego z udziałem środków europejskich.

Odszkodowania

CEL: POMOC OFIAROM KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH.

Wolne od podatku dochodowego są m.in. przychody uzyskane z tytułu wypłaconego zgodnie z przepisami ustawy o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych w wyniku działania żywiołu, w tym z tytułu wywłaszczenia nieruchomości.

III. Preferencje podatkowe w VAT

1. GOSPODARKA

Stawka 8 % na usługi pracochłonne

CEL: WSPARCIE NIEWIELKICH PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH DZIAŁAJĄCYCH NA RYNKU LOKALNYM, ZWIĘKSZENIE ZATRUDNIENIA.

Usługi pracochłonne do których stosuje się obniżoną 8 % stawkę VAT to usługi w zakresie:

- napraw obuwia i pozostałych wyrobów skórzanych,
- napraw odzieży i wyrobów włókienniczych użytku domowego,
- napraw rowerów,
- fryzjerstwa damskiego i męskiego.

Stawka ta ma charakter czasowy (przejściowy) - obowiązuje od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2016 r.⁶⁰. Stawka ta w ww. okresie zastępuje 7 % - ową stawkę VAT, w związku z koniecznością ograniczenia nadmiernego deficytu budżetowego.

Stawka 8 % na usługi branży gastronomicznej i hotelowej

CEL: NIEPODWYŻSZANIE WYDATKÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH.

Obniżona stawka VAT na usługi branży gastronomicznej i hotelarskiej wprowadzona została z uwagi na fakt, iż klienci – w większości osoby fizyczne, nie mają możliwości późniejszego odliczenia kwoty podatku VAT od nabywanych usług. Wprowadzenie obniżonej stawki VAT miało na celu niepodwyższanie wydatków gospodarstw domowych na gastronomię i zakwaterowanie w hotelach czy innych obiektach turystycznych, a przez to rozwój tych sektorów gospodarki. Jak wykazała jednak przeprowadzona przez Ministerstwo Finansów analiza dotycząca obniżonej stawki VAT na usługi hotelarskie, nabywcami tych usług są z reguły klienci biznesowi czy goście zagraniczni, w przypadku których wysokość stawki VAT nie determinuje korzystania z usług branży hotelarskiej.

W 2014 r. przedsiębiorcy branży zarówno gastronomicznej jak i hotelowej zachowali prawo do obniżonej stawki VAT na swoje usługi. Stawka ta wynosi 8 % i ma charakter czasowy (przejściowy) - obowiązuje od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2016 r.⁶¹ Stawka ta w ww. okresie zastępuje 7% - ową stawkę VAT, w związku z koniecznością ograniczenia nadmiernego deficytu budżetowego.

⁶⁰ Ustawą z dnia 8 listopada 2013r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1608) przedłużono stosowanie stawki 8% do końca 2016 roku.

⁶¹ Jak w przypisie 60.

2. ROLNICTWO

Stawka 5% oraz 8 %

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ. OBNIŻENIE KOSZTÓW PRODUKCJI ROLNICZEJ.

Obniżoną stawką VAT w wysokości 8% w 2014 r. objęte były m.in. surowce i półfabrykaty do produkcji torfu używane do celów rolniczych, nawozy (m.in. fosforowe, potasowe, zwierzęce i roślinne), produkty leśne, wyroby torfowe, wełna czy usługi związane z rolnictwem oraz chowem i hodowlą zwierząt.

Większość produktów rolniczych nieprzetworzonych (tj. zboża, ziemniaki, owoce, mięso, mleko) podlegała od momentu wejścia Polski do UE, opodatkowaniu 3% stawką VAT.

Z uwagi na wygaśnięcie derogacji zapisanej w Traktacie Akcesyjnym z 2004 r. i przedłużonej w grudniu 2007 r. na dalsze trzy lata, tj. do 31 grudnia 2010 r., od stycznia 2011 r. stawki VAT m.in. na nieprzetworzoną żywność muszą wynosić co najmniej 5%. Mając na uwadze to, aby przeciętna stawka na żywność nie wzrosła, obniżona została z 7% do 5% stawka na podstawowe produkty żywnościowe oraz soki. Inne towary (wymienione w załączniku B w obszarze wsparcia: Rolnictwo i Rodzina i socjalne) pozostały opodatkowane obniżoną stawką podatku w wysokości 8%.

Stawka 8% ma charakter czasowy (przejściowy) – obowiązuje od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2016 r.⁶² Stawka ta w ww. okresie zastępuje 7% - ową stawkę VAT, w związku z koniecznością ograniczenia nadmiernego deficytu budżetowego. Należy wspomnieć, iż z tego obszaru wsparcia przeniesiono pozycje dotyczące mięsa i wyrobów z mięsa, ryb przetworzonych i zakonserwowanych, olejów i tłuszczów zwierzęcych oraz mleka płynnego przetworzonego do obszaru Rodzina i socjalne z uwagi na fakt, że towary te w większym stopniu realizują cel przypisany tej preferencji.

Od dnia 1 kwietnia 2013 r. w wyniku zmian wprowadzonych ustawą z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw⁶³ wełna szarpana nie korzysta już z preferencyjnego opodatkowania stawką obniżoną 8%, lecz stosuje się do tego towaru opodatkowanie według stawki podstawowej (23%).

3. EDUKACJA, NAUKA, KULTURA I SPORT

Stawka 5% oraz 8%

CEL: NIEPODWYŻSZANIE WYDATKÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH NA SZEROKO ROZUMIANĄ KULTURĘ, ROZRYWKĘ, REKREACJĘ, SPORT, A TAKŻE NA KSIĄŻKI ORAZ CZASOPISMA. DZIAŁANIE NA RZECZ OCHRONY WARTOŚCI O CHARAKTERZE KULTURALNYM. WSPIERANIE CZYTELNICTWA.

W ramach wspierania przez państwo kultury, rekreacji i sportu przy równoczesnym niepodwyższaniu wydatków gospodarstw domowych na te cele, obniżona stawka VAT w wysokości 8% została

⁶² Jak w przypisie 60.

⁶³ Dz. U. poz. 35.

wprowadzona m.in. na usługi świadczone przez biblioteki, muzea czy archiwa, a także na część usług świadczonych przez radio i telewizję, czy usług związanych z wyświetlaniem filmów i taśm wideo.

Od dnia 1 kwietnia 2013 r. w wyniku zmian wprowadzonych ustawą z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw⁶⁴ zmianie uległ zakres opodatkowania usług świadczonych przez radio i telewizję. Przyznane w tym zakresie preferencje wykraczały poza ramy dopuszczalne dyrektywą. w efekcie tej zmiany podstawową stawką VAT objęte zostały:

- usługi w zakresie produkcji programów telewizyjnych (PKWiU ex 59.11.1),
- usługi związane z projekcją filmów (PKWiU ex 59.14.10.0),
- usługi w zakresie nagrywania dźwięku i wydarzeń na żywo (PKWiU ex 59.20.1),
- usługi związane z produkcją programów radiofonicznych (PKWiU ex 59.20.2),
- usługi związane z nadawaniem programów ogólnodostępnych i abonamentowych, innych niż określone w art. 43 ust. 1 pkt 34 ustawy (PKWiU ex 60).

Równocześnie preferencyjną stawką VAT w wysokości 8% objęto usługi, inne niż usługi elektroniczne, polegające na umożliwieniu odbioru programów telewizyjnych i radiowych w rozumieniu przepisów o radiofonii i telewizji, za pomocą urządzeń odbiorczych, z wyłączeniem usług polegających na wypożyczaniu filmów i audycji w wybranym przez korzystającego z usługi czasie. Zaznaczyć trzeba, że wyżej wymienione obniżenie stawki obejmuje część zlikwidowanych preferencji, tj.: usług udostępniania programów radiowych i telewizyjnych realizowanych za pomocą sieci telekomunikacji ruchomej oraz za pomocą satelity.

Obniżoną stawką VAT w wysokości 8% opodatkowane zostały także bilety wstępu na koncerty, przedstawienia i imprezy, w tym sportowe.

Ponadto ww. obniżoną stawką VAT opodatkowane zostały dzieła sztuki dostarczane przez ich twórców lub spadkobierców twórców, oraz okazjonalnie przez podatnika nie stosującego szczególnych procedur w zakresie dostawy towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków, którego działalność jest opodatkowana, w przypadku, gdy dzieła sztuki zostały osobiście przywiezione przez podatnika lub zostały przez niego nabyte od ich twórcy lub spadkobiercy twórcy, lub też w przypadku gdy uprawniają go one do pełnego odliczenia podatku. Obniżoną stawkę podatku stosuje się również do importu dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich oraz antyków.

Wspierając czytelnictwo, ustawodawca wprowadził obniżoną stawkę VAT w wysokości 8% na gazety i czasopisma oraz od 2011 r. stawkę VAT w wysokości 5% na książki i czasopisma specjalistyczne oznaczone stosowanymi na podstawie odrębnych przepisów symbolami ISBN i ISSN.

Na podstawie Traktatu Akcesyjnego z 2004 r.⁶⁵ i w konsekwencji na podstawie Dyrektywy 2006/112/WE Rady z 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości

⁶⁴ Dz. U. poz. 35.

⁶⁵ Załącznik XII, rozdział 1, art. 1(a).

dodanej⁶⁶ (dalej jako: „Dyrektywa 2006/112/WE”)⁶⁷, Polska do końca 2007 r. miała możliwość stosowania 0% stawki VAT w odniesieniu do książek i czasopism specjalistycznych. Możliwość ta została przedłużona do 31 grudnia 2010 r.

Z uwagi na wygaśnięcie derogacji zapisanej w Traktacie Akcesyjnym (przedłużonej na kolejne 3 lata), od stycznia 2011 r. stawka podatku na książki (w tym e – książki na fizycznych nośnikach), czasopisma specjalistyczne oraz nuty wynosi 5%.

Od stycznia 2011 r. stawkę obniżoną 5% określono też dla książek drukowanych na dyskach, taśmach i innych nośnikach. Stawka ta obowiązywała również w 2013 r.

Stawka podatku 8% ma charakter czasowy (przejściowy) i obowiązuje od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2016 r.⁶⁸ Stawka ta w ww. okresie zastępuje 7% - ową stawkę VAT, w związku z koniecznością ograniczenia nadmiernego deficytu budżetowego.

4. ZDROWIE

Stawka 8%

CEL: WSPARCIE OCHRONY ZDROWIA. NIEPODWYŻSZANIE POZIOMU WYDATKÓW PLACÓWEK SŁUŻBY ZDROWIA. NIEPODWYŻSZANIE PODSTAWOWYCH WYDATKÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ ZDROWIA.

W ramach wspierania przez państwo ochrony zdrowia przy równoczesnym niepodwyższaniu wydatków placówek służby zdrowia jak również wydatków gospodarstw domowych na te cele, ustawodawca wprowadził obniżoną stawkę VAT m.in. na:

- podstawowe produkty sanitarne, np.:
 - wata celulozowa paczkowana,
 - pieluszki i podobne artykuły sanitarne dla dorosłych,
- sprzęt medyczny, np.:
 - testy i odczynniki diagnostyczne, medyczne,
 - aparatura do transfuzji
 - stymulatory serca,
- wyroby medyczne, np.:
 - wyroby higieniczne i farmaceutyczne (w tym odciągacze do mleka), z kauczuku wulkanicznego, innego niż ebonit,
 - wyroby medyczne w rozumieniu ustawy o wyrobach medycznych dopuszczone do obrotu na terytorium RP,
- produkty lecznicze dopuszczone do obrotu na terytorium RP,
- zaopatrzenie ortopedyczne, protezy i endoprotezy, np.:
 - elementy składowe i wymienne do wyrobów ortopedycznych, rehabilitacyjnych i protetycznych drewniane,

⁶⁶ Dz. Urz. UE L 347 z 11. 12. 2006 r., str. 1, z późn. zm.

⁶⁷ Art. 128 (1).

⁶⁸ Jak w przypisie 60.

- sztuczne stawy, aparaty i protezy ortopedyczne, sztuczne zęby, protezy dentystyczne, protezy innych części ciała (z wyjątkami),
- wózki inwalidzkie,
- usługi weterynaryjne.

Stawka w wysokości 8% ma charakter czasowy (przejściowy) i obowiązuje od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2016 r.⁶⁹

Stawka ta w ww. okresie zastępuje 7% -ową stawkę VAT, w związku z koniecznością ograniczenia nadmiernego deficytu budżetowego.

5. RODZINA I SOCJALNE

Stawka 5% oraz 8%

CEL: UTRZYMANIE OKREŚLONEGO POZIOMU WYDATKÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH NA PODSTAWOWE ARTYKUŁY ŻYWNOŚCIOWE. WSPIERANIE DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU PODWYŻSZANIE WSKAŹNIKA DIETNOŚCI, JAK RÓWNIEŻ WSPIERANIE BUDOWNICTWA SPOŁECZNEGO.

W celu wspierania gospodarstw domowych, ustawodawca wprowadził obniżoną 7% stawkę VAT na podstawowe produkty żywnościowe tj. m.in. chleb, przetwory mleczarskie, owoce, konserwy, produkty mączne, a także soki. w związku z faktem, iż od 1 stycznia 2011 r. przestała obowiązywać preferencyjna 3% stawka VAT na produkty rolne, aby przeciętna stawka na żywność nie wzrosła, obniżona została z 7% do 5% stawka na większość podstawowych artykułów żywnościowych.

Pozostałe produkty żywnościowe (m.in. przetwory homogenizowane oraz żywność dietetyczna czy zupy oraz buliony oraz przetwory z nich) do tej pory opodatkowane 7% stawką VAT, opodatkowane zostały stawką 8%, podobnie jak inne produkty i usługi mające na celu obniżenie wydatków gospodarstw domowych, tj. m.in. foteliki do przewozu dzieci w samochodach, usługi w zakresie gospodarki ściekami czy usługi pogrzebowe.

Od dnia 1 kwietnia 2013 r. w wyniku zmian wprowadzonych ustawą z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw⁷⁰ podwyższona została stawka VAT dla odpadów zwierzęcych surowych, niejadalnych (za wyjątkiem jelit, pęcherzy, żołądków) do 23%. Do końca marca 2013 r. produkty te podlegały opodatkowaniu 5 – procentową stawką podatku.

Odpadami zwierzęcymi surowymi, niejadalnymi, dla których wzrosła stawka podatku do 23% są m.in.:

- szczecina i sierść świń lub dzików, sierść borsuka i inne szczeciny do wyrobu szczotek i pędzli, odpadki takiej szczeciny lub sierści,
- kości (w tym słoniowe) i rdzenie rogów oraz proszek i odpady z tych produktów,
- skorupy żółwi, kopyta, paznokcie, szpony, pazury i dzioby.

W związku z tym, że przedmiotowe towary nie stanowią produktów żywnościowych, brak jest merytorycznego uzasadnienia do stosowania dla tych produktów obniżonych stawek podatku.

⁶⁹ Jak w przypisie 60.

⁷⁰ Dz. U. poz. 35.

Spośród produktów sklasyfikowanych wg PKWiU 10.11.60.0 jako odpady zwierzęce surowe pozostawiono stosowanie stawki w wysokości 5% dla jelit, pęcherzy i żołądków. Towary te są wykorzystywane m.in. do produkcji kiełbas, salcesonów, a żołądki np. z drobiu w praktyce dla wielu rodzin stanowią ważny produkt spożywczy.

Stawka podatku w wysokości 8% ma charakter czasowy (przejściowy) i obowiązuje od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2016 r.⁷¹ Stawka ta w ww. okresie zastępuje stawkę w wysokości 7% i została wprowadzona w związku z koniecznością ograniczenia nadmiernego deficytu budżetowego.

Preferencyjna stawka VAT obowiązuje również do dostawy, budowy, remontu, modernizacji, termomodernizacji lub przebudowy obiektów budowlanych lub ich części zaliczonych do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym.

Przez budownictwo objęte społecznym programem mieszkaniowym rozumie się obiekty budownictwa mieszkaniowego lub ich części z wyjątkiem lokali użytkowych oraz lokale mieszkalne w budynkach niemieszkalnych sklasyfikowanych w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w dziale 12, jak również budynki instytucji ochrony zdrowia świadczących usługi zakwaterowania z opieką lekarską i pielęgnarską, zwłaszcza dla ludzi starszych i niepełnosprawnych. Przy czym, do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym nie zalicza się budynków mieszkalnych jednorodzinnych, których powierzchnia użytkowa przekracza 300 m², oraz lokali mieszkalnych, których powierzchnia użytkowa przekracza 150 m².

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług, oraz warunków stosowania stawek obniżonych⁷² obniża się do wysokości 8% stawkę podatku dla:

- robót konserwacyjnych dotyczących budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym;
- robót konserwacyjnych dotyczących:
 - obiektów budownictwa mieszkaniowego, o których mowa w art. 2 pkt 12 ustawy, lub ich części, z wyłączeniem lokali użytkowych,
 - lokali mieszkalnych w budynkach niemieszkalnych sklasyfikowanych w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budownictwa w dziale 12
- w zakresie, w jakim wymienione roboty nie są objęte tą stawką w ramach budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym.

Od dnia 1 stycznia 2012 r. ustawą z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy Prawo o miarach⁷³ wprowadzono zmianę polegającą na podwyższeniu stawki podatku VAT na odzież i dodatki odzieżowe dla niemowląt oraz obuwiu dziecięce z 8% do 23%, tym samym opodatkowanie ww. towarów nie stanowi już preferencji podatkowej.

Decyzja o podwyżce stawki podatku na ww. towary to skutek wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TS UE) z 28 października 2010 r. w sprawie C-49/09⁷⁴ Komisja Europejska przeciwko

⁷¹ Jak w przypisie 60.

⁷² Dz. U. poz. 1719 z 2013 r.

⁷³ Dz. U. Nr 64, poz. 332.

⁷⁴ Dz. Urz. UE C 346 z 18.12.2010, str. 9.

Polsce Trybunał orzekł o niezgodności z prawem Unii Europejskiej stosowania przez Polskę obniżonej stawki podatku VAT w wysokości 7 % w odniesieniu do dostaw, importu i wewnątrzwspólnotowego nabycia odzieży i dodatków odzieżowych dla niemowląt oraz obuwia dziecięcego. Polska była zobowiązana do zastosowania się do ww. wyroku Trybunału. Niewykonanie tego wyroku mogłoby spowodować konsekwencje finansowe dla Polski.

6. TRANSPORT I OCHRONA ŚRODOWISKA

Stawka 8%

CEL: WSPARCIE ROZWOJU TRANSPORTU PUBLICZNEGO I PRYWATNEGO. NIEPODWYŻSZANIE PODSTAWOWYCH WYDATKÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH NA USŁUGI TRANSPORTU.

W ramach wspierania przez państwo rozwoju usług transportu przy równoczesnym niepodwyższaniu wydatków gospodarstw domowych na te cele, ustawodawca wprowadził obniżoną stawkę VAT m.in. na: usługi w zakresie kolejowych przewozów pasażerskich międzymiastowych, przewozy lotnicze, usługi morskiego, przybrzeżnego i śródlądowego transportu pasażerów czy na usługi taksówkowe oraz wynajmowania samochodów osobowych z kierowcą.

Stawka podatku VAT w wysokości 8% ma charakter czasowy (przejściowy) i obowiązuje od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2016 r.⁷⁵ Stawka ta w ww. okresie zastępuje stawkę w wysokości 7% i została wprowadzona w związku z koniecznością ograniczenia nadmiernego deficytu budżetowego.

Stawka 0%

CEL: ZRÓWNANIE POZYCJI KONKURENCYJNEJ POLSKICH PRZEDSIĘBIORCÓW Z PRZEDSIĘBIORSTWAMI Z INNYCH PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, KTÓRE STOSUJĄ ANALOGICZNE REGULACJE ODNOŚNIE USŁUG MIĘDZYNARODOWEGO TRANSPORTU TOWARÓW I OSÓB.

Stawką 0% stanowiącą swoisty rodzaj zwolnienia z zachowaniem prawa podatnika do odliczenia podatku naliczonego, opodatkowane są usługi transportu międzynarodowego osób. Do usług transportu międzynarodowego osób zalicza się:

- przewóz lub inny sposób przemieszczania osób środkami transportu morskiego, lotniczego i kolejowego:
 - z miejsca wyjazdu na terytorium kraju do miejsca przyjazdu poza terytorium kraju,
 - z miejsca wyjazdu poza terytorium kraju do miejsca przyjazdu na terytorium kraju,
 - z miejsca wyjazdu poza terytorium kraju do miejsca przyjazdu poza terytorium kraju, jeżeli trasa przebiega na pewnym odcinku przez terytorium kraju (tranzyt);
- usługi pośrednictwa i spedycji międzynarodowej, związane z powyższymi usługami.

Ponadto, 0% stawkę VAT stosuje się również do:

- usług transportu towarów przewożonych przez osoby podróżujące, takich jak bagaż lub pojazdy samochodowe, jeżeli transport tych osób jest opodatkowany podatkiem w wysokości 0%,

⁷⁵ Jak w przypisie 60.

- usług świadczonych osobom w środkach transportu morskiego, lotniczego i kolejowego, jeżeli transport tych osób jest opodatkowany podatkiem w wysokości 0%,
- usług świadczonych na obszarze polskich portów morskich, polegających na obsłudze pasażerów w tych portach.

Możliwość zastosowania 0% stawki VAT do usług transportu towarów, zarówno na podstawie ustawy o VAT, jak również rozporządzenia z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług, oraz warunków stosowania stawek obniżonych⁷⁶, niewymienionych powyżej, stanowi standard podatkowy.

7. INNE

Odliczenie od podatku kwoty wydatkowanej na zakup kas rejestrujących

CEL: ZŁAGODZENIE CIĘŻARU EKONOMICZNEGO OBOWIĄZKU STOSOWANIA KAS REJESTRUJĄCYCH.

Podatnicy, którzy rozpoczną ewidencjonowanie obrotu i kwot podatku należnego w obowiązujących terminach, mogą odliczyć od tego podatku kwotę wydatkowaną na zakup każdej z kas rejestrujących zgłoszonych na dzień rozpoczęcia (powstania obowiązku) ewidencjonowania w wysokości 90% jej ceny zakupu (bez podatku), nie więcej jednak niż 700 zł.

Stawka 8 %

CEL: WSPIERANIE DZIEDZIN GOSPODARKI WRAŻLIWYCH SPOŁECZNIE.

Obniżona stawka VAT obowiązuje na usługi związane z leśnictwem z wyłączeniem patrolowania lasów wykonywanego na zlecenie przez jednostki inne niż leśne oraz doradztwa w zakresie zarządzania lasami. Obniżona stawka obowiązuje również na usługi wspomagające rybołówstwo, z wyłączeniem usług związanych z rybołówstwem morskim.

W roku 2012 nadal obowiązuje stawka w wysokości 8%. Stawka ta ma charakter czasowy (przejściowy) i obowiązuje od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2016 r.⁷⁷ Stawka ta, w ww. okresie zastępuje stawkę w wysokości 7%, i została wprowadzona w związku z koniecznością ograniczenia nadmiernego deficytu budżetowego.

⁷⁶ Dz. U. poz. 1719, z późn. zm.

⁷⁷ Jak w przypisie 60.

Bezzwrotna pomoc

CEL: REALIZACJA POSTANOWIEŃ TRAKTATU AKCESYJNEGO. KONTYNUOWANIE PO DNIU PRZYSTĄPIENIA DO UE PREFERENCJI PODATKOWYCH STOSOWANYCH PRZED AKCESJĄ DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW POMOCOWYCH PRZYZNANYCH W RAMACH PRZEDAKCESYJNYCH PROGRAMÓW. ZAPEWNIENIE JEDNAKOWEGO TRAKTOWANIA POD WZGLĘDEM PODATKOWYM FUNDUSZY PRZEDAKCESYJNYCH BEZ WZGLĘDU NA MOMENT, W KTÓRYM SĄ ONE REALIZOWANE I WYPŁACANE.

Beneficjenci programów pomocowych mogą korzystać z preferencji podatkowych w postaci zwolnień z podatku VAT, jak również z możliwości zastosowania 0% stawki VAT.

Zwalnia się od podatku do dnia 31 grudnia 2014 r. nieodpłatne świadczenie usług oraz czynności nieodpłatnej dostawy towarów, które uprzednio zostały sfinansowane ze środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej.

Stawkę podatku obniża się natomiast do wysokości 0% w przypadku świadczenia usług przez zarejestrowanych podatników oraz imporcie usług, nabywanych za środki bezzwrotnej pomocy zagranicznej.

Za środki bezzwrotnej pomocy zagranicznej uważa się bezzwrotne środki przekazane polskim podmiotom z budżetu UE na podstawie przedakcesyjnych programów (PHARE, ISPA, SAPARD), jak również bezzwrotne środki przekazane polskim podmiotom na podstawie umów zawartych pomiędzy rządami państw obcych lub organizacjami międzynarodowymi a rządem RP, a także na podstawie jednostronnych deklaracji rządów i organizacji międzynarodowych.

Zwolnienie z opodatkowania dostawy samochodów używanych

CEL: BRAK MOŻLIWOŚCI ODLICZENIA CAŁEJ KWOTY PODATKU NALICZONEGO PRZY NABYCIU SAMOCHODÓW OSOBOWYCH, PRZY JEDNOCZESNYM OPODATKOWANIU KWOTY NALEŻNEJ Z TYTUŁU SPRZEDAŻY TYCH SAMOCHODÓW, SPOWODOWAŁBY NIEWSPÓŁMIERNY DO STANU TECHNICZNEGO WZROST CENY SPRZEDAWANEGO SAMOCHODU UŻYWANEGO.

Zwalnia się od podatku dostawę samochodów osobowych i innych pojazdów samochodowych, przez podatników, którym przy ich nabyciu przysługiwało prawo do odliczenia części podatku naliczonego, jeżeli te samochody i pojazdy są towarami używanymi, tj. okres ich używania wynosi co najmniej pół roku.

Z dniem 1 stycznia 2014 r. rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień (Dz. U. poz. 1722) zwolniono z opodatkowania dostawę samochodów osobowych i innych pojazdów przez podatników, którym przy nabyciu tych samochodów i pojazdów przysługiwało częściowe odliczenie podatku naliczonego – § 3 ust. 1 pkt 20. Zmodyfikowane brzmienie przepisów dotyczących zwolnienia dla dostawy samochodów osobowych i innych pojazdów samochodowych, gdy podatnikom przy ich nabyciu przysługiwało częściowe odliczenie podatku naliczonego, poprzez wykreślenie warunku używania tych pojazdów przez pół roku, związane jest ze zmianą ustawy o VAT w zakresie towarów używanych. Regulacja ta obowiązywała do dnia 31 marca 2014 r. Następnie rozporządzeniem z dnia 19 marca 2014 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień (Dz. U. poz. 369) uchylono powyższą regulację i od dnia 1 kwietnia 2014 r. dostawa ta podlega opodatkowaniu. Działanie takie

było związane z koniecznością dostosowania przepisów o podatku od towarów i usług w zakresie zwolnień od tego podatku do wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE) z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie C-160/11 Bawaria Motors. W wyroku tym TSUE wskazał (pkt 39 wyroku), że przedmiotowe zwolnienie z opodatkowania nie mieści się w ściśle określonej hipotezie normy art. 136 lit. b) dyrektywy 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, str. 1, z późn. zm.). W miejsce stosowanego wcześniej zwolnienia od podatku, w art. 90b ustawy o VAT wprowadzono system korekt podatku naliczonego, tj. rozwiązanie które pełniej realizuje zasadę neutralności i powszechności opodatkowania przy sprzedaży pojazdów, przy których nabyciu podatnikowi przysługiwało częściowe prawo do odliczenia podatku naliczonego. W konsekwencji przy sprzedaży takiego pojazdu podatnik jest uprawniony do dokonania korekty nieodliczonej przy nabyciu tego pojazdu kwoty podatku naliczonego.

Stawka 0%

CEL: ZRÓWNANIE KONKURENCYJNOŚCI POLSKICH PRZEDSIĘBIORCÓW Z PRZEDSIĘBIORCAMI Z INNYCH PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, KTÓRE STOSUJĄ ANALOGICZNE REGULACJE.

Stawka 0% stosowana jest do dostawy towarów w składzie celnym, wprowadzonych do składu celnego z terytorium państwa członkowskiego innego niż terytorium kraju, a także do dostawy towarów objętych procedurą składu celnego. Obniżona stawka związana jest z faktem, iż przeznaczeniem tych towarów nie jest ostateczna konsumpcja.

IV. Preferencje podatkowe w podatku akcyzowym

1. GOSPODARKA

Małe browary

CEL: WYRÓWNANIE KONKURENCJI Z UWAGI NA ZWIĘKSZONE KOSZTY JEDNOSTKOWE PRODUKCJI W PRZYPADKU MAŁYCH BROWARÓW W PORÓWNANIU Z DUŻYMI PODMIOTAMI.

Zwalnia się od akcyzy podatników produkujących piwo, którzy w roku kalendarzowym poprzedzającym rok podatkowy sprzedali:

- do 20 000 hl piwa - w wysokości 30,00 zł/hl,
- do 70 000 hl piwa - w wysokości 15,00 zł/hl,
- do 150 000 hl piwa - w wysokości 12,00 zł/hl,
- do 200 000 hl piwa - w wysokości 9,00 zł/hl

- nie więcej jednak niż 50% kwoty akcyzy obliczonej z zastosowaniem stawki 7,79 zł od 1 hektolitra za każdy stopień Plato gotowego wyrobu.

Powyższe zwolnienie ma zastosowanie do podatników:

- prawnie i ekonomicznie niezależnych od innych przedsiębiorców wytwarzających piwo,
- posiadających miejsce prowadzenia działalności gospodarczej w odrębnym miejscu niż inni przedsiębiorcy zajmujący się produkcją piwa,
- niewytwarzających piwa na podstawie licencji uzyskanych od innych przedsiębiorców.

Wyroby węglowe

CEL: ZMNIEJSZENIE KOSZTÓW ŻUŻYCIA PODSTAWOWEGO SUROWCA ENERGETYCZNEGO KRAJU.

Zwalnia się od akcyzy ze względu na przeznaczenie wyroby węglowe zużywane:

- przez gospodarstwa domowe, organy administracji publicznej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, szkoły, przedszkola i inne podmioty systemu oświaty, żłobki i kluby dziecięce, szpitale, przychodnie i inne podmioty lecznicze, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pożytku publicznego,
- do łącznego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej,
- w procesach mineralogicznych, elektrolitycznych i metalurgicznych oraz do redukcji chemicznej
- przez zakłady energochłonne do celów opałowych.

Wyroby gazowe

CEL: ZMNIEJSZENIE KOSZTÓW ŻUŻYCIA PODSTAWOWEGO SUROWCA ENERGETYCZNEGO KRAJU.

Zwalnia się od akcyzy ze względu na przeznaczenie wyroby gazowe zużywane:

- przez gospodarstwa domowe, organy administracji publicznej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, szkoły, przedszkola i inne podmioty systemu oświaty, żłobki i kluby dziecięce, szpitale, przychodnie i inne podmioty lecznicze, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pożytku publicznego
- do łącznego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej,
- w procesach mineralogicznych, elektrolitycznych i metalurgicznych oraz do redukcji chemicznej,
- przez zakłady energochłonne do celów opałowych.

2. ROLNICTWO

Wyroby węglowe

CEL: ZMNIEJSZENIE KOSZTÓW ŻYWIENIA PODSTAWOWEGO SUROWCA ENERGETYCZNEGO KRAJU.

Zwalnia się od akcyzy ze względu na przeznaczenie wyroby węglowe używane w pracach rolniczych, ogrodniczych, w hodowli ryb, oraz w leśnictwie (zwolnienie fakultatywne).

Wyroby gazowe

CEL: ZMNIEJSZENIE KOSZTÓW ŻYWIENIA PODSTAWOWEGO SUROWCA ENERGETYCZNEGO KRAJU.

Zwalnia się od akcyzy ze względu na przeznaczenie wyroby gazowe używane w pracach rolniczych, ogrodniczych, w hodowli ryb, oraz w leśnictwie.

3. ZDROWIE

Napoje alkoholowe nieprzeznaczone do konsumpcji

CEL: NIEOPODATKOWANIE NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH, KTÓRE NIE SĄ PRZEZNACZONE DO KONSUMPCJI.

Od akcyzy zwalnia się alkohol etylowy:

- używany do celów medycznych w szpitalach, aptekach i zakładach opieki zdrowotnej, przy czynnościach leczniczych lub do zabiegów dezynfekcyjnych powierzchni i przedmiotów mających bezpośredni kontakt z pacjentem czy do wytwarzania leków recepturowych w aptekach,
- pochodzący z przepadku, z chwilą jego sprzedaży przez uprawnione organy szpitalom, aptekom i zakładom opieki zdrowotnej.

Zwalnia się również napoje alkoholowe używane:

- jako próbki do analiz, niezbędnych prób produkcyjnych lub celów naukowych,
- do badań naukowych,
- do procesów produkcyjnych, pod warunkiem że produkt końcowy nie zawiera alkoholu.

Wyroby tytoniowe nieprzeznaczone do konsumpcji

CEL: NIEOPODATKOWANIE WYROBÓW TYTONIOWYCH, KTÓRE NIE SĄ PRZEZNACZONE DO KONSUMPCJI.

Zwalnia się od akcyzy wyroby tytoniowe, z chwilą ich przeznaczenia do badań naukowych oraz badań związanych z jakością produktu.

4. TRANSPORT I OCHRONA ŚRODOWISKA

Wyroby węglowe

CEL: ZMNIEJSZENIE KOSZTÓW ZUŻYCIA PODSTAWOWEGO SUROWCA ENERGETYCZNEGO KRAJU.

Zwalnia się od akcyzy ze względu na przeznaczenie wyroby węglowe zużywane:

- do przewozu towarów i pasażerów koleją (zwolnienie fakultatywne),
- przez podmioty gospodarcze, w których wprowadzone zostały w życie systemy prowadzące do osiągania celów dotyczących ochrony środowiska lub do podwyższenia efektywności energetycznej (zwolnienie fakultatywne).

Wyroby gazowe

CEL: ZMNIEJSZENIE KOSZTÓW ZUŻYCIA PODSTAWOWEGO SUROWCA ENERGETYCZNEGO KRAJU.

Zwalnia się od akcyzy ze względu na przeznaczenie wyroby gazowe zużywane do przewozu towarów i pasażerów koleją.

Biokomponenty przeznaczone do paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych

CEL: REALIZACJA NARODOWEGO CELU WSKAŹNIKOWEGO, WSPARCIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII, A TAKŻE AKTYWACJA REGIONÓW ROLNICZYCH.

Zwalnia się od akcyzy biokomponenty przeznaczone do paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych.

Paliwa z zawartością biokomponentów

CEL: REALIZACJA NARODOWEGO CELU WSKAŹNIKOWEGO, WSPARCIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII, A TAKŻE AKTYWACJA REGIONÓW ROLNICZYCH.

Do dnia 30 kwietnia 2011 r. przepisy przewidywały, że w przypadku zmieszania paliw silnikowych (benzyn i olejów napędowych) z biokomponentami zastosowanie miała stawka obniżona o 1,565 zł od każdego litra biokomponentu dodanego do benzyn silnikowych oraz o 1,048 zł od każdego litra biokomponentów dodanych do olejów napędowych, z tym że kwota należnej akcyzy nie mogła być niższa niż 10 zł na 1000 l.

W 2015 r. stawka akcyzy na benzyny silnikowe oraz wyroby powstałe ze zmieszania tych benzyn z biokomponentami, spełniające wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach, wynosiła 1 540 zł/1 000 litrów natomiast stawka akcyzy na oleje napędowe i wyroby powstałe ze

zmieszania tych olejów z biokomponentami, spełniające wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach, wynosiła 1 171 zł/1 000 litrów.

Biokomponenty stanowiące samoistne paliwa

CEL: REALIZACJA NARODOWEGO CELU WSKAŹNIKOWEGO, WSPARCIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII, A TAKŻE AKTYWACJA REGIONÓW ROLNICZYCH.

Do 30 kwietnia 2011 r. biokomponenty stanowiące samoistne paliwa silnikowe opodatkowane były preferencyjną stawką 10 zł za 1000 l. W 2015 r. paliwa te opodatkowane były stawką podatku akcyzowego w wysokości 1 171 zł/1000 l.

Energia elektryczna

CEL: WSPARCIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII ORAZ KOGENERACJI.

Zwalnia się z opodatkowania energię elektryczną wytwarzaną z odnawialnych źródeł energii. W myśl ustawy prawo energetyczne⁷⁸, za odnawialne źródło energii uznaje się źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

W konsekwencji wykorzystanie tylko wyżej wymienionych odnawialnych źródeł przy wytwarzaniu energii elektrycznej będzie powodować, że wytworzona energia elektryczna będzie korzystać ze zwolnienia od akcyzy.

Warunkiem realizacji przedmiotowego zwolnienia jest posiadanie dokumentu potwierdzającego umorzenie świadectwa pochodzenia energii elektrycznej.

Zwolnieniu od akcyzy podlega również energia elektryczna zużywana w procesie produkcji energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu.

Olej opałowy

CEL: WSPARCIE ROZWOJU TRANSPORTU MORSKIEGO I PROEKOLOGICZNYCH ROZWIĄZAŃ W TRANSPORCIE MORSKIM.

Zwalnia się od akcyzy olej opałowy, niepodlegający znakowaniu i barwieniu, wykorzystywany do prowadzenia prób zdawczych u producentów silników dla morskich jednostek pływających.

⁷⁸ Ustawa z 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (Dz.U.06.89.625 j.t.).

5. INNE

Zwolnienie dla oleju smarowego

CEL: NIEOPODATKOWANIE PRODUKTU, KTÓRY NIE MOŻE ZOSTAĆ ZUŻYTY DO CELÓW NAPĘDOWYCH.

Zwolnienie od akcyzy oleju smarowego, przeznaczonego do wykorzystania do celów innych niż napędowe lub opałowe albo jako dodatki lub domieszki do paliw silnikowych albo jako oleje smarowe do silników albo do produkcji paliw silnikowych, olejów opałowych, dodatków lub domieszek do paliw silnikowych lub olejów smarowych do silników.

Zwolnienie w podróży

CEL: ZAPEWNIENIE RÓWNEJ KONKURENCJI.

Zwalnia się z podatku akcyzowego napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe ze względu na ich przeznaczenie do konsumpcji przez podróżnych lub załogę podczas trwania podróży w rejsach międzynarodowych na pokładach samolotów, statków oraz promów morskich.

Wyroby akcyzowe poddane zniszczeniu

CEL: NIEOPODATKOWANIE WYROBÓW AKCYZOWYCH, KTÓRE NIE SĄ PRZEZNACZONE DO KONSUMPCJI.

Zwalnia się od akcyzy wyroby akcyzowe objęte procedurą zawieszenia poboru akcyzy nieprzydatne do spożycia, dalszego przerobu lub zużycia:

- w składzie podatkowym albo
- w innym miejscu spełniającym warunki niszczenia wyrobów na podstawie przepisów odrębnych, w obecności przedstawiciela organu podatkowego.

V. Preferencje podatkowe w podatkach lokalnych

1. GOSPODARKA

Specjalne strefy ekonomiczne

CEL: WSPARCIE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA WYZNACZONYM OBSZARZE.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości są grunty, budowle i budynki, które są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej.⁷⁹ Zakres zwolnienia ograniczony jest wyłącznie do przedsiębiorców, którzy funkcjonowali na terenie danej strefy ekonomicznej przed 1 stycznia 2001 r. i w 2003 r. nie posiadali statusu małego lub średniego przedsiębiorcy.

2. ROLNICTWO

Zwolnienie dla budynków gospodarczych lub ich części położonych na gruntach gospodarstw rolnych służących wyłącznie działalności rolniczej

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości są budynki gospodarcze lub ich części położone na gruntach gospodarstw rolnych, służące wyłącznie działalności rolniczej oraz zajęte na prowadzenie działów specjalnych produkcji rolnej.

Zwolnienie dla budynków i budowli zajętych przez grupę producentów rolnych

CEL: WSPARCIE DLA POWSTAWANIA GRUP PRODUCENTÓW ROLNYCH JAKO FORMY GOSPODARKI ROLNEJ.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości są budynki i budowle zajęte przez zarejestrowaną grupę producentów rolnych, wykorzystywane wyłącznie na prowadzenie działalności w zakresie sprzedaży produktów lub grup produktów wytworzonych w gospodarstwach członków grupy lub dla innych potrzeb wynikających z aktu założycielskiego grupy dotyczących m.in. przechowywania produktów wytwarzanych przez grupę.

Obniżona stawka dla budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym

CEL: ZWIĘKSZENIE I POPRAWA JAKOŚCI PRODUKCJI ROLNEJ.

⁷⁹ Ustawa z 2 października 2003 o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz.U.03.188.1840 ze zm.).

Ustawowa górna granica stawki podatku od nieruchomości dla budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym stanowi mniej niż 50% górnej granicy stawki dla budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Zwolnienie dla użytków rolnych klasy V, VI i VIz oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych

CEL: NISKA PRODUKTYWNOŚĆ GRUNTÓW.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem rolnym są użytki rolne klasy V, VI i VIz (tj. gleby orne słabe, gleby orne najłabsze, gleby pod zalesienia) oraz grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych.

Zwolnienie dla gruntów objętych melioracją

CEL: WSPARCIE ROBÓT MELIORACYJNYCH - POPRAWA ZDOLNOŚCI PRODUKCYJNEJ GLEB.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem rolnym zostały te części gruntów ornych, łąk i pastwisk, których objęcie melioracją doprowadziło do zniszczeń upraw na skutek robót drenarskich. Zwolnienie obejmuje rok podatkowy, w którym wystąpiły zniszczenia upraw.

Zwolnienie dla gruntów przeznaczonych na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego do powierzchni 100 ha

CEL: WSPARCIE POPRAWY STRUKTURY POWIERZCHNIOWEJ GOSPODARSTW ROLNYCH.

Pięcioletnie zwolnienie z opodatkowania podatkiem rolnym gruntów przeznaczonych na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego do powierzchni nieprzekraczającej 100 ha:

- będące przedmiotem prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego, nabyte w drodze umowy sprzedaży,
- będące przedmiotem umowy o oddanie gruntów w użytkowanie wieczyste,
- wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, objęte w trwałe zagospodarowanie.

Zwolnienie dla gruntów powstałych z zagospodarowania nieużytków

CEL: WSPARCIE PEŁNEGO ZAGOSPODAROWANIA GRUNTÓW.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem rolnym są grunty gospodarstw rolnych powstałe z zagospodarowania nieużytków. Zwolnienie obejmuje okres 5 lat i przysługuje od roku następnego po zakończeniu zagospodarowania nieużytków.

Zwolnienie dla gruntów rolnych otrzymanych w drodze wymiany lub scalenia

CEL: WSPARCIE POPRAWY STRUKTURY POWIERZCHNIOWEJ GOSPODARSTW ROLNYCH.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem rolnym są grunty gospodarstw rolnych otrzymane w drodze wymiany lub scalenia w pierwszym roku następującym po roku, w którym dokonano wymiany lub scalenia gruntów.

Zwolnienie dla użytków rolnych na których zaprzestano produkcji rolnej

CEL: ZWOLNIENIE GRUNTÓW CZASOWO WYŁĄCZONYCH Z PRODUKCJI ROLNEJ (ODŁOGOWANE).

Zwolnione z opodatkowania podatkiem rolnym są grunty gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej. Zwolnienie może dotyczyć nie więcej niż 20% powierzchni użytków rolnych gospodarstwa, lecz nie więcej niż 10 ha powierzchni. Okres zwolnienia nie może przekroczyć 3 lat w stosunku do tych samych gruntów.

Ulga inwestycyjna

CEL: WSPARCIE DLA NIEKTÓRYCH INWESTYCJI, GŁÓWNIE O CHARAKTERZE EKOLOGICZNYM.

Ulga inwestycyjna przysługuje podatnikom podatku rolnego na budowę lub modernizację budynków inwentarskich służących do chowu, hodowli i utrzymania zwierząt gospodarskich oraz obiektów służących ochronie środowiska. z ulgi inwestycyjnej mogą również skorzystać podatnicy podatku rolnego dokonujący zakupu i zainstalowania deszczowni, urządzeń melioracyjnych i urządzeń zaopatrzenia gospodarstwa w wodę, urządzeń do wykorzystywania na cele produkcyjne naturalnych źródeł energii (wiatru, biogazu, słońca, spadku wód). Warunkiem przyznania ulgi inwestycyjnej jest brak finansowania poniesionych wydatków w całości lub w części ze środków publicznych.

Ulga inwestycyjna przyznawana jest po zakończeniu inwestycji i polega na odliczeniu od należnego podatku rolnego od gruntów położonych na terenie gminy, na której została dokonana inwestycja – w wysokości 25% udokumentowanych rachunkami nakładów inwestycyjnych. Ulga z tytułu tej samej inwestycji nie może być stosowana dłużej niż przez 15 lat.

Ulga żołnierska

CEL: UMOŻLIWIENIE DODATKOWEGO ZATRUDNIENIA ZE WZGLĘDU NA ZMNIJSZENIE SIŁY ROBOCZEJ W GOSPODARSTWIE ROLNYM.

Ulgę w podatku rolnym wynoszącą 60 % stosuje się przy opodatkowaniu gospodarstw rolnych do podatników podatku rolnego prowadzących te gospodarstwa, którzy odbywają zasadniczą służbę wojskową lub długotrwałe przeszkolenie wojskowe, a także spełniają zastępczo obowiązek służby wojskowej w formie skoszarowanej.

Ulgę w podatku rolnym wynoszącą 40% stosuje się przy opodatkowaniu gospodarstw rolnych członków rodzin osób spełniających ww. warunki, jeżeli bezpośrednio przed powołaniem do służby osoby te pracowały w tych gospodarstwach, zamieszkiwały tam i nie osiągały przychodów z innych źródeł.

Ulgi dla gruntów położonych na terenach podgórskich i górskich

CEL: WSPARCIE DLA GOSPODARSTW O TRUDNYCH WARUNKACH UPRAWY.

Ulgę w podatku rolnym wynoszącą 30% stosuje się dla gruntów położonych na terenach podgórskich i górskich klas I, II, IIa, III i IIIb, a wynoszącą 60% dla gruntów klas IVa, IV, IVb. Za miejscowości położone na terenach podgórskich i górskich uważa się miejscowości, w których co najmniej 50% użytków rolnych jest położonych powyżej 350 m n.p.m.

Ulga związana z wystąpieniem klęski żywiołowej

CEL: WSPARCIE OSÓB DOTKNIĘTYCH KLĘSKAMI ŻYWIOŁOWYMI, KTÓRYCH ZDOLNOŚĆ PŁATNICZA ZE WZGLĘDU NA PONIESIONE STRATY JEST OGRANICZONA.

Ulga z tytułu wystąpienia klęski żywiołowej, która spowodowała istotne szkody w budynkach, ziemiopłodach, inwentarzu żywym lub martwym albo w drzewostanie, polega na zaniechaniu ustalania podatku rolnego lub zaniechaniu jego poboru w całości lub części w zależności od rozmiarów strat. Ulgę przyznaje się za rok podatkowy, w którym klęska miała miejsce, a w przypadku gdy klęska wystąpiła po zapłaceniu podatku za dany rok, ulgę stosuje się w następnym roku podatkowym.

Ulgi stanowiące kontynuację niektórych zwolnień z podatku rolnego

CEL: CEL ZGODNY Z CELAMI POSZCZEGÓLNYCH ZWOLNIEŃ.

Po upływie okresów zwolnienia: gruntów na nabycie lub powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego do 100 ha (5 lat), gruntów powstałych z zagospodarowania nieużytków (5 lat) oraz gruntów po wymianie lub scaleniu (1 rok) - stosuje się ulgę w podatku rolnym, polegającą na obniżeniu podatku w pierwszym roku o 75% i w drugim roku o 50%.

Uprawnienie rad gmin do obniżania ceny skupu żyta stanowiącej podstawę obliczania stawek podatku rolnego

CEL: WSPARCIE ROLNICTWA. ZAPEWNIENIE GMINOM NARZĘDZI DO PROWADZENIA AUTONOMICZNEJ POLITYKI PODATKOWEJ.

Rady gmin posiadają uprawnienia do obniżania średniej ceny skupu żyta stanowiącej podstawę obliczenia stawek podatku rolnego.

3. ZATRUDNIENIE

Zwolnienie dla prowadzących zakłady pracy chronionej oraz zakłady aktywności zawodowej

CEL: AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

Ze zwolnienia korzystają prowadzący zakłady pracy chronionej oraz zakłady aktywności zawodowej. Zwolnienie dotyczy przedmiotów opodatkowania zajętych na prowadzenie tego zakładu objętych podatkiem od nieruchomości, podatkiem rolnym i leśnym.

4. EDUKACJA NAUKA KULTURA SPORT

Zwolnienie dla nieruchomości lub ich części zajętych na potrzeby oświaty wychowania nauki techniki kultury fizycznej i sportu

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI PROWADZONEJ WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY.

Zwalnia się z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, nieruchomości lub ich części zajęte na potrzeby prowadzenia przez stowarzyszenia statutowej działalności wśród dzieci i młodzieży w zakresie oświaty, wychowania, nauki i techniki, kultury fizycznej i sportu, z wyjątkiem wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej, jak również grunty zajęte trwale na obozowiska i bazy wypoczynkowe dla dzieci i młodzieży.

Zwolnienie instytutów naukowych i pomocniczych jednostek naukowych PAN

CEL: WSPARCIE DLA ROZWOJU NAUKI ORAZ SZKOLNICTWA WYŻSZEGO.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, a także z opodatkowania podatkiem rolnym są wszystkie instytuty naukowe i pomocnicze jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk, w odniesieniu do przedmiotów opodatkowania, które są niezbędne do realizacji zadań Akademii, z wyjątkiem przedmiotów opodatkowania zajętych na działalność gospodarczą. Podmioty te są również zwolnione z podatku leśnego.

Zwolnienie dla szkół

CEL: WSPARCIE DLA SYSTEMU OŚWIATY.

Z podatku od nieruchomości, a także z podatku rolnego i leśnego zwolnione są publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne objęte systemem oświaty oraz prowadzące je organy, w zakresie nieruchomości zajętych na działalność oświatową (w szczególności są to szkoły publiczne i niepubliczne).

Zwolnienia dla gruntów i budynków wpisanych do rejestru zabytków oraz muzeów

CEL: WSPARCIE OCHRONY ZABYTKÓW ORAZ NAJWAŻNIEJSZYCH MUZEÓW DLA KULTURY POLSKIEJ.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, a także z opodatkowania podatkiem rolnym zostały grunty i budynki wpisane indywidualnie do rejestru zabytków, pod warunkiem ich zagospodarowania, utrzymania i konserwacji, zgodnie z przepisami o ochronie zabytków, z wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości są również grunty i budynki we władaniu muzeów rejestrowanych.

Instytuty badawcze i centra badawczo-rozwojowe

CEL: WSPARCIE DLA ROZWOJU NAUKI.

Z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, jak również z opodatkowania podatkiem rolnym i leśnym zwolnione są instytuty badawczo rozwojowe z wyjątkiem przedmiotów opodatkowania zajętych na działalność gospodarczą, a także przedsiębiorcy mający status centrum badawczo-rozwojowego, przyznanego na zasadach określonych w przepisach o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej w odniesieniu do przedmiotów opodatkowania zajętych na cele prowadzonych badań i prac rozwojowych.

5. ORGANIZACJE POŻYTKU PUBLICZNEGO, KOŚCIOŁY, ORGANIZACJE SPOŁECZNE I OBYWATELSKIE

Nieruchomości należące do kościołów i związków wyznaniowych

CEL: WYNIKA Z KONSTYTUCYJNEJ GWARANCJI WOLNOŚCI RELIGII, Z KTÓRĄ ZWIĄZANE JEST PRAWO DO POSIADANIA ŚWIĄTYŃ I INNYCH MIEJSC KULTU.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości zostały nieruchomości lub ich części przeznaczone na cele niemieszkalne, z wyjątkiem nieruchomości zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej należące do kościołów i związków wyznaniowych działających w Polsce na podstawie ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, a także na podstawie odrębnych ustaw o stosunku Państwa do kościołów i związków wyznaniowych.

Zwolnienie dla nieruchomości zajętych przez organizacje pożytku publicznego

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO.

Zwolnienie z opodatkowania podatkiem od nieruchomości są nieruchomości lub ich części zajęte na prowadzenie nieodpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego.

6. ZDROWIE

Obniżona stawka na budynki lub ich części związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI MAJĄCEJ NA CELU OCHRONĘ ZDROWIA OBYWATELI.

Ustawowa górna granica stawki podatku od nieruchomości dla budynków lub ich części związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń stanowi ok. 20% górnej granicy stawki dla budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

7. SOCJALNE

Zwolnienie dla działek przyzagrodowych

CEL: WSPARCIE O CHARAKTERZE SOCJALNYM.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości oraz podatkiem rolnym są grunty stanowiące działki przyzagrodowe członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, którzy spełniają jeden z warunków:

- osiągnęli wiek emerytalny,
- są inwalidami zaliczonymi do I albo II grupy,
- są niepełnosprawnymi o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- są osobami całkowicie niezdolnymi do pracy w gospodarstwie rolnym albo niezdolnymi do samodzielnej egzystencji.

Zwolnienie gruntów i budynków położonych na terenie rodzinnych ogrodów działkowych

CEL: WSPARCIE O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA WYPOCZYNKU I REKREACJI PRACOWNIKÓW NAJEMNYCH, RENCISTÓW I EMERYTÓW.

Z opodatkowania podatkiem od nieruchomości zwolnione są położone na terenie rodzinnych ogrodów działkowych: grunty, altany działkowe i obiekty gospodarcze o powierzchni zabudowy do 35 m² oraz budynki stanowiące infrastrukturę ogrodową, w rozumieniu ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Grunty położone na terenie rodzinnych ogrodów działkowych zwolnione są również z podatku rolnego.

8. TRANSPORT I OCHRONA ŚRODOWISKA

Zwolnienie budowli kolejowych i zajętych pod nie gruntów

CEL: WSPARCIE INFRASTRUKTURY TRANSPORTU PUBLICZNEGO.

Zwolnieniu od podatku od nieruchomości podlegają budowle wchodzące w skład infrastruktury kolejowej oraz zajęte pod nie grunty, jeżeli:

- zarządca infrastruktury jest obowiązany do jej udostępniania licencjonowanym przewoźnikom kolejowym,
- są one przeznaczone wyłącznie do przewozu osób, wykonywanego przez przewoźnika kolejowego, który równocześnie zarządza tą infrastrukturą bez udostępniania jej innym przewoźnikom,
- są to linie kolejowe o szerokości torów większej niż 1 435 mm.

Czasowe zwolnienie gruntów budynków i budowli pozostałych po likwidacji linii kolejowych

CEL: WSPARCIE TRANSPORTU PUBLICZNEGO.

Zwolnione z podatku od nieruchomości są grunty, budynki i budowle pozostałe po likwidacji linii kolejowych lub ich odcinków do czasu przeniesienia ich własności lub prawa użytkowania wieczystego. Zwolnienie to ma charakter czasowy (maksymalnie 3 lata) i nie dotyczy nieruchomości zajętych na działalność inną niż działalność, o której mowa w przepisach o transporcie kolejowym.

Zwolnienie budowli infrastruktury portowej i zajętych pod nie gruntów

CEL: WSPARCIE GOSPODARKI MORSKIEJ ORAZ JEJ KONKURENCYJNOŚCI NA RYNKU MIĘDZYNARODOWYM.

Zwalnia się z podatku od nieruchomości budowle infrastruktury portowej, budowle infrastruktury zapewniającej dostęp do portów i przystani morskich oraz zajętych pod nie gruntów.

Zwalnia się również z opodatkowania grunty, które znajdują się w posiadaniu podmiotu zarządzającego portem lub przystanią morską, pozyskane na potrzeby rozwoju portu lub przystani morskiej, położone w granicach portów i przystani morskich. Zwolnienie to nie może trwać dłużej niż 5 lat.

Zwolnienie budynków budowli i gruntów na obszarze części lotniczych lotnisk użytku publicznego

CEL: WSPARCIE TRANSPORTU PUBLICZNEGO.

Zwalnia się z opodatkowania budynki, budowle i zajęte pod nie grunty na obszarze części lotniczych lotnisk użytku publicznego. Część lotnicza lotniska to obszar lotniska stale przeznaczony do startów i lądowań statków powietrznych oraz do związanego z tym ruchu statków powietrznych, wraz z urządzeniami przeznaczonymi do obsługi tego ruchu, do którego dostęp jest kontrolowany.

Zwolnienie dla inwestycji drogowych

CEL: WSPARCIE DLA PUBLICZNYCH INWESTYCJI DROGOWYCH.

Zwolnione z opodatkowania są grunty i budynki wchodzące w skład nieruchomości przeznaczonych na budowę dróg publicznych.⁸⁰

Zwolnienie dla nieruchomości w parkach i rezerwatach przyrody

CEL: WSPARCIE OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO. ZWOLNIENIE REKOMPENSOWANE GMINOM Z BUDŻETU PAŃSTWA.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości zostały grunty położone na obszarach objętych ochroną ścisłą, czynną lub krajobrazową, a także budynki i budowle trwale związane

⁸⁰ Ustawa z 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2031).

z gruntem, służące bezpośrednio osiągnięciu celów z zakresu ochrony przyrody – w parkach narodowych oraz w rezerwach przyrody.

Zwolnienie użytków ekologicznych

CEL: OCHRONA OBIEKTÓW CENNYCH POD WZGLĘDEM PRZYRODNICZYM.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, a także podatkiem rolnym i leśnym są użytki ekologiczne. Zwolnienie z podatku od nieruchomości nie dotyczy użytków ekologicznych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Zwolnienie dla lasów z drzewostanem w wieku do lat 40, zwolnienie dla lasów wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków oraz obniżona stawka dla lasów wchodzących w skład rezerwatów i parków narodowych

CEL: WSPARCIE OCHRONY PRZYRODY, POPRAWA STRUKTURY WIEKOWEJ LASÓW.

Zwolnione od podatku leśnego są lasy z drzewostanem do 40 lat. Zwolnieniu od podatku leśnego podlegają również lasy wpisane do rejestru zabytków.

Stawka podatku leśnego za rok podatkowy dla lasów ochronnych oraz lasów wchodzących w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych ulega obniżeniu o 50%.

Uprawnienie rad gmin do obniżania ceny sprzedaży drewna

CEL: ZAPEWNIENIE GMINOM NARZĘDZI DO PROWADZENIA AUTONOMICZNEJ POLITYKI PODATKOWEJ.

Rada gminy może obniżyć średnią cenę sprzedaży drewna stanowiącą podstawę obliczania stawki podatku leśnego.

9. INNE

Grunty pod jeziorami i sztucznymi zbiornikami

CEL: ZMNIEJSZENIE OBCIĄŻEŃ PODATKOWYCH JEDNOSTEK ADMINISTRUJĄCYCH WODAMI I URZĄDZENIAMI WODNYMI FINANSOWANYCH Z BUDŻETU PAŃSTWA. ZWOLNIENIE REKOMPENSOWANE Z WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości zostały będące własnością Skarbu Państwa grunty pokryte wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz grunty zajęte pod sztuczne zbiorniki wodne.

Wały ochronne i zajęte pod nie grunty

CEL: OCHRONA PRZED POWODZIĄ. OGRANICZONY ZAKRES WYKORZYSTANIA TYCH GRUNTÓW DO DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości są budowle wałów ochronnych.

Z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, a także podatkiem rolnym zwolnione są również grunty pod wałami ochronnymi i położone w międzywałach, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej przez inne podmioty niż spółki wodne, ich związki oraz związki wałowe.

Zwolnienie dla gruntów zajętych przez zbiorniki wody służące do zaopatrzenia ludności w wodę

CEL: ZAPEWNIENIE ZAOPATRZENIA W WODĘ.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem rolnym są grunty zajęte przez zbiorniki wody służące do zaopatrzenia ludności w wodę.

Grunty położone w pasie drogi granicznej

CEL: OGRANICZONA MOŻLIWOŚĆ PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI OGRODNICZEJ.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem rolnym są grunty położone w pasie drogi granicznej (granica państwa).

Zwolnienie dla nieużytków, zwolnienie dla gruntów zadrzewionych oraz gruntów zakrzewionych

CEL: NISKA PRZYDATNOŚĆ GRUNTÓW DO GOSPODARCZEGO WYKORZYSTANIA, EWENTUALNE ZAGOSPODAROWANIE WYMAGA WYSOKICH NAKŁADÓW (NIEUŻYTKI, GRUNTY ZADRZEWIONE, ZAKRZEWIONE).

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości zostały grunty stanowiące nieużytki, grunty zadrzewione i zakrzewione, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Zwolnienie budynków gospodarczych lub ich części służących działalności leśnej lub rybackiej

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI LEŚNEJ I RYBACKIEJ.

Zwalnia się z opodatkowania podatkiem od nieruchomości budynki gospodarcze lub ich części służące działalności leśnej lub rybackiej.

Zwolnienia uchwalane przez rady gmin

CEL: ZAPEWNIENIE GMINOM NARZĘDZI DO PROWADZENIA AUTONOMICZNEJ POLITYKI PODATKOWEJ.

Rada gminy w drodze uchwały może wprowadzić inne zwolnienia przedmiotowe niż wskazane w ustawach, a w przypadku podatku rolnego może również wprowadzać dodatkowe ulgi w tym podatku.

VIII. Wartość preferencji podatkowych (Załącznik B)

I. Preferencje podatkowe w PIT

Preferencje podatkowe w PIT								
Nr	Opis	Wartość preferencji ⁸¹						
		(mln zł)						
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1. GOSPODARKA								
1.	Specjalne strefy ekonomiczne (art. 21 ust. 1 pkt 63a oraz ustawa o SSE)	50	70	47	37	39	40	46
2.	Jednorazowa amortyzacja (art. 22k ust. 7)	258	258 ⁸²	150	150	150	150	150 ⁸³
3.	Wydatki na nabycie nowych technologii (art. 26c) ⁸⁴	0	0	0	0	0	0	x
4.	Komercjalizowana własność intelektualna (art. 17 ust. 1a pkt 5)	x	x	x	x	x	x	BD
5.	Możliwość rozliczenia straty z lat ubiegłych (art. 9 ust. 3)	294	383	406	404	529	507	483
6.	Dotacje (art. 21 ust. 1 pkt 129)	75 ⁸⁵	75 ⁸⁶	BD	BD	BD	BD	BD
7.	Kredyt podatkowy (art. 44 ust. 7a - 7j)	-	-	- ⁸⁷	0	0	0	0
2. ROLNICTWO								
8.	Wyłączenie spod zakresu zastosowania ustawy o PIT przychodów z działalności rolniczej, z wyłączeniem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej (art. 2 ust. 1 pkt 1)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
9.	Przychody uzyskane ze sprzedaży gospodarstwa	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD

⁸¹ Wartości preferencji podatkowych w większości pozycji została oszacowana na podstawie zeznań rocznych PIT.

⁸² Szacunek zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, z uwzględnieniem skutku podwyższenia limitu jednorazowego odpisu amortyzacji z 50 tys. euro do 100 tys. euro na lata 2009 – 2010.

⁸³ Szacunek zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

⁸⁴ Preferencja obowiązywała do 31 grudnia 2015 r.

⁸⁵ Szacunek na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. Przyjęto kwoty dotacji przedmiotowych, podmiotowych dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych. Podziału na PIT i CIT dokonano na podstawie struktury przychodów podatników prowadzących działalność.

⁸⁶ z powodu niedostępności danych przyjęto wartość z 2009 r.

⁸⁷ w 2009 r., 2010 r. i 2011 r. nie wystąpiły przypadki korzystania z kredytu podatkowego.

	rolnego (art. 21 ust. 1 pkt 28)							
10.	Dochody z agroturystyki (art. 21 ust. 1 pkt 43)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
11.	Dotacje z budżetu państwa i dopłaty do rolnictwa:							
a.	Dotacje z budżetu państwa (art. 21 ust. 1 pkt 47a)	-	-	-	-	-	-	-
b.	Dopłaty do rolnictwa (art. 21 ust. 1 pkt 116)	1 947	2 008	2 334	1 715	2 445	2 348	2388 ⁸⁸
12.	Dochody ze sprzedaży przerobionych produktów rolnych (art. 21 ust. 1 pkt 71)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
13.	Wynagrodzenie za użytkowanie wniesionego wkładu gruntowego (art. 21 ust. 1 pkt 94)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
14.	Zasiłki chorobowe dla rolników (art. 21 ust. 1 pkt 65)	65	71	71	72	74	73	71 ⁸⁹
15.	Umorzone należności i wierzytelności m.in. w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (art. 21 ust. 1 pkt 116a)	x	x	BD	BD	BD	BD	BD
3. ZATRUDNIENIE								
16.	Diety i inne należności:							
a.	Diety i inne należności za czas podróży służbowej pracownika bądź osoby niebędącej pracownikiem (art. 21 ust. 1 pkt 16)	5	5	5	5	5	6	4 ⁹⁰
b.	Część przychodów osób (30% diety) przebywających czasowo za granicą (art. 21 ust. 1 pkt 20)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
17.	Świadczenia związane z przeniesieniem pracownika:							
a.	Zwrot kosztów przeniesienia służbowego (art. 21 ust. 1 pkt 14)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
b.	Wartość świadczeń ponoszonych przez pracodawcę z tytułu zakwaterowania pracowników (art. 21 ust. 1 pkt 19)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
c.	Dodatek za rozłąkę (art. 21 ust. 1 pkt 18)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD

⁸⁸ Szacunek na podstawie danych MRiRW i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej. Różnica w stosunku do 2011 r. jest wynikiem przesunięcia terminu realizacji płatności.

⁸⁹ Szacunek na podstawie danych KRUS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁹⁰ Szacunek na podstawie analizy PIT-R – podana wartość dotyczy wyłącznie osób, które nie są pracownikami pełniącymi obowiązki społeczne i obywatelskie. w przypadku pozostałych osób brak danych.

18.	Świadczenia o charakterze mieszkaniowym dla funkcjonariuszy:							
a.	Kwoty wypłacone żołnierzom z tytułu odprawy mieszkaniowej (art. 21 ust. 1 pkt 49 lit. a)	5	19 ⁹¹	19 ⁹²	69	26	16	21 ⁹³
b.	Świadczenia mieszkaniowe dla żołnierzy zawodowych (art. 21 ust. 1 pkt 49 lit. b)	x	x	x	x	x	BD	BD
c.	Ekwiwalent pieniężny w zamian za rezygnację z lokalu, wypłacany na podstawie przepisów o Biurze Ochrony Rządu (art. 21 ust.1 pkt 49a)	BD	0	0	0	0	2	3 ⁹⁴
d.	Równoważniki pieniężne za brak kwatery (art. 21 ust. 1 pkt 77)	4	4	3	4	3	3 ⁹⁵	3 ⁹⁶
19.	Świadczenia z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (art. 21 ust. 1 pkt 67)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
20.	Świadczenia otrzymane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, związane z pobytem dzieci osób uprawnionych do tych świadczeń w żłobkach lub klubach dziecięcych (art. 21 ust. 1 pkt 67a)	x	x	BD	BD	BD	BD	BD
21.	Przychody w służbie kandydackiej (art. 21 ust. 1 pkt 80)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
22.	Świadczenia członków służby zagranicznej (art. 21 ust. 1 pkt 110)	31	48	51	53	51	51	54 ⁹⁷
23.	Zwrot kosztów dojazdu (art. 21 ust. 1 pkt 112)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
24.	Świadczenia otrzymane z tytułu dowozu pracowników autobusem (art. 21 ust. 1 pkt 14a)	x	x	x	x	x	x	BD
25.	Ulga na wykształcenie uczniów (na zasadzie praw nabytych)	77	71	25	28	11	BD	BD

⁹¹ Szacunek na podstawie danych MON i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁹² z powodu niedostępności danych przyjęto wartość z 2010 r.

⁹³ Szacunek na podstawie danych MON i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁹⁴ Szacunek na podstawie danych MSW i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁹⁵ Szacunek na podstawie danych MS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁹⁶ z powodu niedostępności danych przyjęto wartość z 2014 r.

⁹⁷ Szacunek na podstawie danych MSZ, MR i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

26.	Ulga dla osób zatrudniających gospodzie (art. 27e) (na zasadzie praw nabytych)	0	0	0	0	0	0	0
4. EDUKACJA NAUKA KULTURA SPORT								
27.	Dochody z prowadzenia szkół prywatnych (art. 21 ust. 1 pkt 36)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
28.	Stypendia i inne świadczenia związane z nauką:							
a.	Stypendia otrzymywane na podstawie przepisów o stopniach naukowych (art. 21 ust. 1 pkt 39)	BD	23	24	24	40	44	46 ⁹⁸
b.	Stypendia dla uczniów i studentów (art. 21 ust. 1 pkt 40b)	2	2	12	15	17	19	18 ⁹⁹
c.	Umorzone kredyty i pożyczki studenckie (art. 21 ust. 1 pkt 61)	BD	1	1	1	1	1	0 ¹⁰⁰
d.	Świadczenia pomocy materialnej (art. 21 ust. 1 pkt 40)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
e.	Wygrane i nagrody otrzymane przez uczniów za udział w konkursach (art. 21 ust. 1 pkt 115)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
f.	Świadczenia na kształcenie pracowników (art. 21 ust. 1 pkt 90)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
g.	Świadczenia otrzymywane w związku z odbywaniem studenckich praktyk zawodowych (art. 21 ust. 1 pkt 89)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
h.	Świadczenia związane ze skierowaniem do pracy dydaktycznej za granicą (art. 21 ust. 1 pkt 23a)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
i.	Świadczenia otrzymane w ramach rządowego programu ustanowionego na podstawie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym w związku z kształceniem w zagranicznych uczelniach (art. 21 ust. 1 pkt	x	x	x	x	x	x	BD

⁹⁸ Szacunek na podstawie danych MNiSW i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁹⁹ Szacunek na podstawie PIT-8S/PIT-8C.

¹⁰⁰ Szacunek na podstawie danych MNiSW i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

	40d)							
j.	Nagrody za wybitne osiągnięcia (art. 21 ust. 1 pkt 132)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
29.	Nagrody dla olimpijczyków i paraolimpijczyków¹⁰¹:							
a.	Nagrody wypłacane przez Polski Komitet Olimpijski i Polski Komitet Paraolimpijski (art. 21 ust. 1 pkt 40a)	0	0	0	0	0	0	0
b.	Wartość otrzymanego przez członka polskiej reprezentacji olimpijskiej i paraolimpijskiej ubioru reprezentacyjnego (art. 21 ust. 1 pkt 10a)	0	0	0	1	0	0	0
5. ORGANIZACJE POŻYTKU PUBLICZNEGO, KOŚCIOŁY, ORGANIZACJE SPOŁECZNE I OBYWATELSKIE								
30.	Działalność pożytku publicznego i krwiodawstwo (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a i c, art. 21 ust. 1 pkt. 101 i 113)	BD	4	3	4	4	4	5 ¹⁰²
31.	Dochody z organizacji loterii i gry bingo fantowe (art. 21 ust. 1 pkt 37)	BD	0	0	0	0	0	0 ¹⁰³
32.	Darowizny na cele kultu religijnego (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. b) ¹⁰⁴	48	33	49	60	58	62	68
33.	Darowizny na działalność charytatywno-opiekuńczą dla kościelnych osób prawnych przyznawane na podstawie odrębnych ustaw o stosunku Państwa do kościołów i związków wyznaniowych działających w RP tj.: Kościoła Katolickiego, Kościoła Zielonoświątkowego, Kościoła Starokatolickiego Mariawitów, Kościoła Katolickiego Mariawitów, gmin wyznaniowych żydowskich, Kościoła Polskokatolickiego, Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, Kościoła Chrześcijan Baptystów, Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego, Kościoła Ewangelicko-	35	10	19	26	16	19	19

¹⁰¹ Preferencje dotyczą lat, w których odbywają się Igrzyska Olimpijskie (co dwa lata).

¹⁰² Szacunek na podstawie danych MZ i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej w zakresie przychodów uzyskanych przez krwiodawców ze sprzedaży pobranych od nich krwi lub osocza.

¹⁰³ Szacunek na podstawie danych MF i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹⁰⁴ Łączny skutek dla preferencji wymienionych w art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a, b, c.

	Reformowanego, Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego.							
34.	Przychody osób pełniących funkcje społeczne i obywatelskie:							
a.	Diety osób pełniących funkcje społeczne i obywatelskie (art. 21 ust. 1 pkt 17)	78	80	84	90	106	132	139 ¹⁰⁵
b.	Świadczenia rzeczowe otrzymywane przez posłów i senatorów (art. 21 ust. 1 pkt 104)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
c.	Przychody posłów Parlamentu Europejskiego (art. 21 ust. 1 pkt 46b)	3	4	4	4	4	4	4 ¹⁰⁶
6. ZDROWIE								
35.	Wydatki na cele rehabilitacyjne (art. 26 ust. 1 pkt 6)	432	466	460	412	402	457	459
36.	Świadczenia rehabilitacyjne (art. 21 ust. 1 pkt 27 i pkt 107)	BD	735	767	871	877	857	828 ¹⁰⁷
7. RODZINA I SOCJALNE								
37.	Ulga na dzieci (art. 27f)	5 633	5 684	5 740	5 699	5 530	5 589	5617
38.	Zwrot niewykorzystanej kwoty ulgi na dzieci	x	x	x	x	x	1 338	1365
39.	Łączne opodatkowanie dochodów małżonków (art. 6 ust. 2)	2 693	2 880	2 979	3 067	3 174	3 143	3210
40.	Preferencyjne opodatkowanie dochodów osób samotnie wychowujących dzieci (art. 6 ust. 4)	385	334	335	397	397	426	449
41.	Świadczenia o charakterze rodzinnym i opiekuńczym:							
a.	Świadczenia rodzinne, a także zasiłki dla opiekunów otrzymane na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (art. 21 ust. 1 pkt 8)	1 478	1 557	1 625	1 582	1 540	1 458	1562 ¹⁰⁸
b.	Dodatki do rent rodzinnych dla sierot zupełnych (art. 21 ust. 1	0	1	1	1	1	1	1 ¹⁰⁹

¹⁰⁵ Szacunek na podstawie danych PIT-R.

¹⁰⁶ Szacunku dokonano przyjmując wynagrodzenie posła Parlamentu Europejskiego zgodnie z jednolitym statutem Parlamentu Europejskiego, który wszedł w życie w lipcu 2009 r.

¹⁰⁷ Szacunek na podstawie danych MF, MZ i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹⁰⁸ Szacunek na podstawie danych MRPiPS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹⁰⁹ Szacunek na podstawie danych ZUS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

	pkt 64)							
c.	Jednorazowe zasiłki z tytułu urodzenia dziecka (art. 21 ust. 1 pkt 9)	BD	74	72	67	49	50	50 ¹¹⁰
d.	Pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych oraz jednorazowa pomoc pieniężna na zagospodarowanie (art. 21 ust. 1 pkt 24)	88	88	88	103	102	101	105 ¹¹¹
e.	Wynagrodzenie za sprawowanie opieki (art. 21 ust. 1 pkt 79a)	4 ¹¹²	0	1	1	1	2	2 ¹¹³
f.	Świadczenia przyznane członkom rodzin zmarłych pracowników oraz zmarłych emerytów i rencistów (art. 21 ust. 1 pkt 92)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
g.	Dopłaty do wypoczynku dzieci i młodzieży (art. 21 ust. 1 pkt 78)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
h.	Opłaty za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny (art. 21 ust. 1 pkt 141)	x	x	x	x	x	x	BD
i.	Zwrot kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem lub osobą zależną (art. 21 ust. 1 pkt. 26b)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
j.	Alimenty (art. 21 ust. 1 pkt 127)	BD	BD	BD	BD	10	2 ¹¹⁴	2 ¹¹⁵
42.	Świadczenia związane z zaistnieniem zdarzeń losowych:							
a.	Zapomogi otrzymane w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałe choroby lub śmierci (art. 21 ust. 1 pkt 26)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
b.	Jednorazowe świadczenia otrzymane z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego w związku z zaistniałym	4 ¹¹⁶	4 ¹¹⁷	BD	BD	BD	BD	BD

¹¹⁰ Szacunek na podstawie danych MRPiPS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹¹¹ Szacunek na podstawie danych MRPiPS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹¹² Szacunek zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw - dane dotyczą 2008 r.

¹¹³ Szacunek na podstawie danych MRPiPS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹¹⁴ Szacunek na podstawie danych MS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹¹⁵ Z powodu niedostępności danych przyjęto wartość z 2014 r.

¹¹⁶ Szacunek na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

¹¹⁷ Szacunek na podstawie danych z 2009 r.

	zdarzeniem losowym (art. 21 ust. 1 pkt 26a)							
c.	Odprawa pośmiertna (art. 21 ust 1 pkt 7)	7	7	5	4	4	4	4 ¹¹⁸
43.	Świadczenia otrzymywane przez emerytów i rencistów (art. 21 ust. 1 pkt 38, 91 i pkt 87)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
44.	Świadczenia o charakterze pomocy społecznej (art. 21 ust. 1 pkt 79, 97, 97a i pkt 108)	BD	820	813	727	821	819	808 ¹¹⁹
45.	Nieodpłatne/częściowo odpłatne świadczenia otrzymane na usuwanie skutków powodzi, darowizny otrzymane na ten cel przez osoby fizyczne i prawne na podstawie ustawy z dnia 24 czerwca 2010 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z maja i czerwca 2010 r. (Dz. U. poz. 835).	x	BD	BD	BD	BD	BD	BD
46.	Zwolnienie z opodatkowania kwot umorzonych pożyczek przyznanych przedsiębiorcom, którzy ponieśli szkodę w wyniku powodzi w 2010 r. oraz dotacji otrzymanych przez fundusze pożyczkowe - ustawa z dnia 12 sierpnia 2010 r. o wspieraniu przedsiębiorców dotkniętych skutkami powodzi z 2010 r. (Dz. U. poz. 992).	x	BD	BD	BD	BD	BD	BD
47.	Świadczenia dla bezrobotnych związane z aktywizacją zawodową:							
a.	Jednorazowe środki przyznane na rozpoczęcie działalności (art. 21 ust. 1 pkt 121)	23 ¹²⁰	250	80	123	158	177	164 ¹²¹
b.	Nieodpłatne świadczenia (art. 21 ust. 1 pkt 118)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
c.	Zwrot kosztów otrzymany przez bezrobotnego (art. 21 ust. 1 pkt	11	12	3	2	4	2	4 ¹²³

¹¹⁸ Szacunek na podstawie danych ZUS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹¹⁹ Szacunek na podstawie danych MF, MRPiPS, Urzędu ds. Cudzoziemców i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹²⁰ Szacunek zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Szacunek przedstawiony przez projektodawcę MPiPS - kwota dla 2005 r.

¹²¹ Szacunek na podstawie danych MRPiPS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

	102) ¹²²							
d.	Świadczenia wypłacane za wykonywanie prac społecznie użytecznych (art. 21 ust. 1 pkt 128)	7	7	5	5	7	7	7 ¹²⁴
48.	Wartość ulgowych lub bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji publicznej (art. 21 ust.1 pkt 84 i 85)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
8. INNE								
49.	Świadczenia dla osób poszkodowanych w wyniku działań wojennych oraz kombatantów¹²⁵:							
a.	Renty przyznane na podstawie odrębnych przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (art. 21 ust. 1 pkt 2)	128	125	120	116	111	105	98
b.	Renty wypłacone osobom represjonowanym i członkom ich rodzin, przyznane na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (art. 21 ust. 1 pkt 75)	196	195	192	189	184	176	168
c.	Wypłacane z zagranicy renty inwalidzkie i wypadkowe, a także kwoty zaopatrzenia przyznane ofiarom wojny oraz członkom ich rodzin (art. 21 ust. 1 pkt 74)	7	12	7	5	5	4	3
d.	Kwoty refundacji z tytułu opłaconej składki na obowiązkowe ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów samochodowych lub na dobrowolne ubezpieczenie casco (art. 21 ust. 1 pkt 98a)	0	0	0	0	0	0	0

¹²³ Szacunek na podstawie danych MF i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹²² Od 2011 r. dodano podpunkt f) zwalniający z podatku zwrot kosztów otrzymany przez bezrobotnego w związku z przejazdem na egzamin.

¹²⁴ Szacunek na podstawie danych MRPiPS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹²⁵ Wartość preferencji w większości pozycji została oszacowana na podstawie danych ZUS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

e.	Zwrot kwoty zniżki z tytułu opłacenia przez inwalidę wojennego i wojskowego składki na obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub składki na dobrowolne ubezpieczenie casco, otrzymanej od organu rentowego (art. 21 ust. 1 pkt 98b)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
f.	Otrzymywane świadczenia ze środków Państwowego Funduszu Kombatanatów (art. 21 ust. 1 pkt 27)	2 ¹²⁶	2	2	2	2	2	2 ¹²⁷
g.	Dodatek kombatancki oraz dodatek za tajne nauczanie przyznawane na podstawie odrębnych przepisów (art. 21 ust. 1 pkt 98)	54	52	49	47	44	41	37
h.	Dodatek kompensacyjny przyznany na podstawie ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (art. 21 ust. 1 pkt 25a)	17	17	16	16	15	14	13
i.	Ryczałt energetyczny dla kombatanatów (art. 21 ust. 1 pkt 25)	99	100	98	98	96	90	83
j.	Kwoty jednorazowej pomocy finansowej wypłacone ofiarom prześladowań hitlerowskich przez Fundację Polsko-Niemieckie Pojednanie (art. 21 ust. 1 pkt 73)	2	1	1	0	0	0	0 ¹²⁸
k.	Świadczenie pieniężne przyznane osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR (art. 21 ust. 1 pkt 45)	38	38	36	34	33	30	27

¹²⁶ Szacunek na podstawie informacji o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2009 r. (część 54, Urząd do Spraw Kombatanatów i Osób Represjonowanych).

¹²⁷ Szacunek na podstawie danych MF i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹²⁸ Szacunek na podstawie danych Fundacji Polsko-Niemieckie Pojednanie i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

l.	Świadczenie pieniężne oraz ryczałt energetyczny przyznane żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach wydobywania rud uranu i batalionach budowlanych (art. 21 ust. 1 pkt 63)	10	10	9	9	9	8	7
m.	Świadczenia pieniężne dla cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych (art. 21 ust. 1 pkt 100)	0	0	0	0	0	0	0
n.	Świadczenia pieniężne dla osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu państwa polskiego (art. 21 ust. 1 pkt 3a)	BD	0 ¹²⁹	0	0	0 ¹³⁰	0	0 ¹³¹
o.	Świadczenia pieniężne lub pomoc pieniężna przyznana na podstawie przepisów ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (art. 21 ust. 1 pkt 25c)	x	x	x	x	x	x	BD
p.	Świadczenia otrzymane przez weteranów działań poza granicami państwa (o których mowa w art. 19 ust. 2, art. 26-28 i art. 36 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa, art. 21 ust. 1 pkt 90a)	x	x	BD	BD	BD	BD	BD
50.	Pomoc prawna udzielana osobie uprawnionej i pobierającej świadczenie z pomocy społecznej lub zasiłek rodzinny (art. 21 ust. 1 pkt 117a)	x	x	x	x	x	x	BD
51.	Odszkodowania (art. 21 ust. 1 pkt 3, 3b, 3c, 3e, 4, 29, 29a, 30, 52, 95, 106, 120, 120a) ¹³²	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD

¹²⁹ Szacunek na podstawie danych MON i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹³⁰ z powodu niedostępności danych przyjęto wartość z 2010 r.

¹³¹ Szacunek na podstawie danych MON i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹³² Art. 21 ust. 1 pkt 29a dodany ustawą z dnia 6 sierpnia 2010 r. (Dz. U. poz. 996), która weszła w życie 16 sierpnia 2010 r.

52.	Dochody z tytułu sprzedaży akcji Narodowego Funduszu Inwestycyjnego - zwolnienie ma zastosowanie do dochodów ze sprzedaży akcji, nabytych przed dniem 1 stycznia 2013 r., osiągniętych do dnia 31 grudnia 2013r. (art. 21 ust. 1 pkt 42)	BD	BD	BD	BD	BD	x	x
53.	Dochody z tytułu oszczędzania na indywidualnym koncie emerytalnym (IKE) (art. 21 ust. 1 pkt 58a)	6	8	10	13 ¹³³	11	11	11 ¹³⁴
54.	Wpłaty na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (IKZE) (art. 26 ust. 1 pkt 2b)	x	x	x	8	11	40	71
55.	Dochód z tytułu zbycia akcji otrzymanych w drodze spadku (do dnia 31 grudnia 2013 r.) albo darowizny (art. 21 ust. 1 pkt 105)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
56.	Dochody uzyskiwane przez nierezydentów z tytułu odsetek i dyskonta od obligacji emitowanych przez Skarb Państwa (art. 21 ust. 1 pkt 130)	0	0	0	0	1	1	0
57.	Dochody uzyskane z tytułu zaciągniętego kredytu (kwoty finansowego wsparcia udzielonego na podstawie ustawy o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi)	x	x	x	x	0	37	94 ¹³⁵
58.	Zwrot wydatków mieszkaniowych (kwoty zwrotu wydatków poniesionych od 1 stycznia 2014 r. przez młodych ludzi na zakup materiałów budowlanych)	x	x	x	x	x	0	0 ¹³⁶
59.	Dochody uzyskane z tytułu zakupu mieszkań zakładowych (art. 21 ust 1 pkt 93)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
60.	Dochody z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych (art. 21 ust 1 pkt 131)	129	398	590	566	678	836	890

¹³³ Szacunek na podstawie danych MPiPS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹³⁴ Szacunek zgodnie z uzasadnieniem do ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych.

¹³⁵ Szacunek na podstawie informacji MF.

¹³⁶ Szacunek na podstawie informacji dotyczącej zwrotu osobom fizycznym części wydatków poniesionych na zakup materiałów budowlanych.

61.	Zwrot wydatków mieszkaniowych (art. 21 ust. 1 pkt 123) - kwoty zwrotu wydatków poniesionych do 31 stycznia 2013 r. przez podatników na zakup materiałów budowlanych	180	184	192	187	187	241	27 ¹³⁷
62.	Dopłaty do oprocentowania kredytów (art. 21 ust. 1 pkt 124)	68 ¹³⁸	38	79	129	130	106	85 ¹³⁹
63.	Ulga odsetkowa (art. 26b)	107	78	83	78	42	49	34
64.	Oszczędności w kasach mieszkaniowych (art. 4 ust. 3 nowelizacji ustawy z dnia 21 listopada 2001 r.)	0	0	0	0	0	0	0
65.	Premie (art. 21 ust. 1 pkt 133)	2	2 ¹⁴⁰	BD	BD	BD	BD	BD
66.	Ulga abolicyjna (art. 27g)	41	40	53	63	70	101	179
67.	Zryczałtowane koszty uzyskania przychodów:							
a.	Koszty uzyskania przychodu z umowy zlecenie lub o dzieło podatnika (KUP - 20% przychodu) (art. 22 ust. 9 pkt 4)	172	180	197	208	220	227	240
b.	Koszty uzyskania przychodu z praw autorskich lub z praw pokrewnych (KUP - 50% przychodu) (art. 22 ust. 9 pkt 3)	628	719	664	783	740	839	920
68.	Podatek zryczałtowany - 10% od niektórych przychodów (dochodów) art. 30 ust. 1 pkt 2 i 4	98	99	88	91	81	89 ¹⁴¹	96
69.	Wydatki na Internet (art. 26 ust. 1 pkt 6a)	393	424	446	439	57	41	34
70.	Środki pomocowe (art. 21 ust. 1 pkt 114)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
71.	Odsetki od nadpłat podatkowych (art. 21 ust. 1 pkt 111)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
72.	Umorzone kwoty zaległości i zwrotu (art. 52e)	89 ¹⁴²	x	x	x	x	x	x

¹³⁷ Szacunek na podstawie informacji dotyczącej zwrotu osobom fizycznym części wydatków poniesionych na zakup materiałów budowlanych.

¹³⁸ Szacunek na podstawie danych z uzasadnienia do projektu ustawy o finansowym wsparciu rodzin w nabywaniu własnego mieszkania.

¹³⁹ Szacunek na podstawie danych MliB i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹⁴⁰ Szacunek na podstawie danych z 2009 r. z uzasadnienia do projektu ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów.

¹⁴¹ Szacunek na podstawie danych z deklaracji PIT-8 AR

¹⁴² Szacunek na podstawie informacji dotyczącej realizacji ustawy o szczególnych rozwiązaniach dla podatników uzyskujących niektóre przychody poza terytorium RP.

73.	Dochody z kapitałów pieniężnych (art. 52a)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
74.	Wygrane w grach i konkursach (art. 21 ust. 1 pkt 6, 6a i 68)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
75.	Drobne produkty reklamowe (art. 21 ust. 1 pkt 68a)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
76.	Kwoty diet i kieszonkowego dla gości zagranicznych (art. 21 ust. 1 pkt 76)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
77.	Dochody ze sprzedaży runa leśnego (art. 21 ust. 1 pkt 72)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
78.	Zaniechanie ustalania i poboru podatku:							
a.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych, zaniechano poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od świadczeń mieszkaniowych wypłaconych żołnierzom zawodowym na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 206, poz. 1367, z 2011 r. Nr 22, poz. 114 i Nr 185, poz. 1092 oraz z 2012 r. poz. 908) ¹⁴³	x	x	x	-	⁻¹⁴⁴	x	x

¹⁴³ Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. (Dz. U. poz. 399).

¹⁴⁴ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia skutek finansowy w 2012 r. wyniesie 66 mln zł, a w 2013 r. – 68,5 mln zł.

b.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów): 1) osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 2) osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej i spółek nieposiadających osobowości prawnej, niemających siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego państwa, na terytorium którego mają siedzibę lub zarząd, są traktowane jak osoby prawne i podlegają w tym państwie opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, niezależnie od miejsca ich osiągnięcia - uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w latach 2011-2015 przez Bank Gospodarstwa Krajowego, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji. Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2023 r. ¹⁴⁵ .	x	x	-	-	-	-	_146
----	--	---	---	---	---	---	---	------

¹⁴⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych z dnia 4 listopada 2011 r. (Dz.U.11.246.1469 z późn. zm.). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2030 r.

¹⁴⁶ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT kształtuje się w wysokości: 2012 r. - 12 mln zł, 2013 r. - 22 mln zł, 2014 r. - 27 mln zł, 2015 r. - 29 mln zł, 2016 r. - 27 mln zł, 2017 r. - 23 mln zł, 2018 r. - 21 mln zł, 2019 r. - 20 mln zł, 2020 r. - 18 mln zł, 2021 r. - 18 mln zł, 2022 r. - 8 mln zł, 2023 r. - 3 mln zł.

c.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów): 1) osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 2) osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej i spółek nieposiadających osobowości prawnej, niemających siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego państwa, na terytorium którego mają siedzibę lub zarząd, są traktowane jak osoby prawne i podlegają w tym państwie opodatkowaniu od całości swoich dochodów, niezależnie od miejsca ich osiągnięcia – uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2011r. przez miasto stołeczne Warszawę, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji. Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2021r. ¹⁴⁷ .	x	x	-	-	- ¹⁴⁸	BD	BD
d.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez podatników mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia:	x	x	- ¹⁵⁰	x	x	x	x

¹⁴⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych z dnia 5 października 2011 r. (Dz.U.11.226.1357).

¹⁴⁸ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia skutek trudny do oszacowania z uwagi na brak możliwości na etapie wdrażania rozporządzenia oceny stopnia zainteresowania ewentualnych nabywców emitowanymi obligacjami.

¹⁵⁰ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT szacuje się na 7,86 mln zł.

	1) środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), 2) prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze, 3) usług szkoleniowych – w następstwie wykonywania umowy offsetowej z dnia 11 lutego 2011 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Honeywell Regelsysteme GmbH związanej z dostawą systemu nawigacji lądowej INS do kołowego transportera opancerzonego w związku z dostawą kołowych transporterów opancerzonych dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 11 lutego 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. ¹⁴⁹							
e.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od świadczeń uzyskiwanych przez podatników w związku z uczestnictwem w nieodpłatnych szkoleniach z zakresu opieki paliatywnej lub hospicyjnej organizowanych przez organizacje pozarządowe lub przez organy samorządu zawodowego lekarzy oraz	x	0	0	0 ¹⁵²	x	x	x

¹⁴⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych z dnia 7 września 2011 r. (Dz.U.11.201.1186).

¹⁵² Z powodu braku dostępności danych przyjęto wartość z 2010 r.

	pielęgniarek i położnych, mające siedzibę i działające w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej ¹⁵¹ .							
f.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od dochodów (przychodów) uzyskanych: 1) przez osoby fizyczne niemające miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu organizacji turnieju UEFA EURO 2012 albo w celu wykonywania pracy lub świadczenia usług w związku z tym turniejem: a) delegowane przez podmioty, o których mowa w pkt 1, w celu organizacji turnieju UEFA EURO 2012 - wyłącznie od dochodów uzyskanych z wykonywania czynności związanych z organizacją tego turnieju, albo b) akredytowane przez UEFA - wyłącznie od dochodów uzyskanych z wykonywania pracy lub świadczenia usług w związku z turniejem UEFA EURO 2012 ¹⁵³ .	x	_154	BD	BD	x	x	x
g.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od dochodów uzyskanych przez podatników mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia:	x	_156	BD	x	x	x	x

¹⁵¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 kwietnia 2011 r. (Dz.U.11.90.521). Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.

¹⁵³ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lutego 2011 r. (Dz.U.11.52.267), pkt 1 lit. a, ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2012 r., pkt 1 lit. b, ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.

¹⁵⁴ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia brak skutków z uwagi na incydentalny charakter wydarzenia.

¹⁵⁶ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT za okres 2 lat szacuje się na 80,3 mln zł.

	1) środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), 2) prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze, 3) usług szkoleniowych - w następstwie wykonania określonych umów offsetowych ¹⁵⁵ .							
h.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od dochodów (przychodów) podatników niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zatrudnionych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki, uzyskanych z tytułu realizacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zadań wsparcia wdrożenia systemów uzbrojenia w ramach umowy z dnia 18 kwietnia 2003 r. na dostawę samolotów wielozadaniowych F-16 (PL-D-SAC), zawartej pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki ¹⁵⁷ .	x	¹⁵⁸	BD	BD	BD	BD	BD

¹⁵⁵ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 marca 2010 r. (Dz.U.10.57.363). Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych do dnia 31 grudnia 2011 r.

¹⁵⁷ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 marca 2010 r. (Dz.U.10.57.362).

¹⁵⁸ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia brak skutków finansowych.

i.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów) uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2010 r. przez miasto stołeczne Warszawę, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji ¹⁵⁹ . Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2020 r.	x	_ ¹⁶⁰	BD	BD	BD	BD	BD
j.	Zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od pomocy materialnej otrzymanej od zakładu pracy przez osoby poszkodowane na skutek katastrofy naturalnej ¹⁶¹ .	5	5 ¹⁶²	x	x	x	x	x
k.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od nierezydentów uzyskanego z tytułu odsetek od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2009 r. przez województwo mazowieckie, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji ¹⁶³ .	-	_ ¹⁶⁴	BD	BD	BD	BD	BD
l.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od nierezydentów uzyskanego z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2009r. przez miasto stołeczne Warszawę, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji ¹⁶⁵ .	-	_ ¹⁶⁶	BD	BD	BD	BD	BD

¹⁵⁹ § 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2009 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U.10.7.49).

¹⁶⁰ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia, łączny skutek dla PIT i CIT w latach 2010-2020 ukształtowałby się na poziomie ok. 7,9-9,5 mln zł rocznie.

¹⁶¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2009 r. (Dz.U.09.226.1819). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.

¹⁶² Kwota z uzasadnienia do projektu rozporządzenia.

¹⁶³ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z 29 czerwca 2009r. (Dz.U.09.108.900). Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych do dnia 31 grudnia 2019 r.

¹⁶⁴ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia, łączny maksymalny skutek dla PIT i CIT w latach 2009-2019 kształtowałby się w przedziale od ok. 6,5 mln zł do ok. 72 mln zł.

¹⁶⁵ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z 27 listopada 2008 r. (Dz.U.08.218.1395).

m.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów nierezydentów uzyskanych z tytułu odsetek od obligacji wyemitowanych w 2008 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 26 czerwca 2006 r. w sprawie warunków emitowania obligacji skarbowych oferowanych na rynkach zagranicznych (Dz.U.06.113.773) oraz z tytułu sprzedaży, zamiany lub innej czynności prawnej mającej za przedmiot rozporządzanie tymi obligacjami, na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z 11 grudnia 2007 r. (Dz.U.07.236.1738).	-	¹⁶⁷	BD	BD	BD	BD	BD
n.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów nierezydentów uzyskanych z tytułu odsetek od obligacji wyemitowanych w 2007 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 26 czerwca 2006 r. w sprawie warunków emitowania obligacji skarbowych oferowanych na rynkach zagranicznych (Dz.U.06.113.773) oraz z tytułu sprzedaży, zamiany lub innej czynności prawnej mającej za przedmiot rozporządzanie tymi obligacjami, na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z 20 grudnia 2006 r. (Dz.U.06.246.1802).	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
o.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów nierezydentów uzyskanych z tytułu odsetek od obligacji wyemitowanych w 2006 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 26 czerwca	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD

¹⁶⁶ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia, łączny skutek dla PIT i CIT za okres 10 lat szacuje się na 0,1 mld zł.

¹⁶⁷ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia brak przedmiotowych regulacji spowodowałby konieczność ubruttowienia odsetek, czyli zwiększenia odsetek o równowartość obciążeń podatkowych. Ubruttowienie odsetek pociągnęłoby za sobą zwiększenie wydatków o 35-40 mln euro rocznie. Część z tych kwot stanowiłaby dochody z opodatkowania obligacji, które podlegałyby zwrotowi z uwagi na umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

	2006 r. w sprawie warunków emitowania obligacji skarbowych oferowanych na rynkach zagranicznych (Dz.U.06.113.773) oraz z tytułu sprzedaży, zamiany lub innej czynności prawnej mającej za przedmiot rozporządzanie tymi obligacjami, na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z 20 października 2006 r. (Dz.U.06.192.1420).							
p.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów nierezydentów uzyskanych z tytułu odsetek od obligacji wyemitowanych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 7 września 1999 r. w sprawie warunków emitowania obligacji skarbowych oferowanych na rynkach zagranicznych (Dz.U.99.75.845) oraz z tytułu sprzedaży, zamiany lub innej czynności prawnej mającej za przedmiot rozporządzanie tymi obligacjami, na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z 7 marca 2002 r. (Dz.U.02.19.191).	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
q.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych należnego od wynagrodzeń walutowych należnych pracownikom polskich placówek dyplomatycznych i urzędów konsularnych, na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z 10 stycznia 2001 r. (Dz.U.01.4.34).	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD

r.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych Minister Finansów zaniechał poboru podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez podatników mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia: - środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), - prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze, - usług szkoleniowych - w następstwie wykonywania: umowy offsetowej z dnia 18 kwietnia 2003 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Lockheed Martin Corporation związanej z dostawą samolotów wielozadaniowych dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 1 lipca 2003 r. zawartej	x	x	x	-	¹⁶⁹	¹⁷⁰	BD
----	---	---	---	---	---	----------------	----------------	----

¹⁶⁹ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT w latach 2012-2013 szacuje się na 132 mln zł.

¹⁷⁰ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT w 2014 r. szacuje się na 98 mln zł.

pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Patria Land Services Oy związanej z dostawą dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej kołowych transporterów opancerzonych; umowy offsetowej z dnia 1 lipca 2003 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a OTO Melara S.p.A związanej z dostawą dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej kołowych transporterów opancerzonych; umowy offsetowej z dnia 17 lutego 2004 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Rafael Armament Development Authority w związku z dostawą przeciwpancernych pocisków kierowanych SPIKE, przenośnych wyrzutni przeciwpancernych pocisków kierowanych SPIKE oraz elementów zabezpieczenia logistycznego systemu SPIKE; umowy offsetowej z dnia 28 września 2006 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Harris Corporation związanej z dostawą radiostacji cyfrowych plecakowych i pokładowych, komponentów systemów łączności oraz części zamiennych dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 3 października 2006 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a NAMMO RAUFOSS AS związanej z dostawą amunicji kaliber 12,7 mm oraz 30 mm dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 6 października 2006 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa							
--	--	--	--	--	--	--	--

Rzeczypospolitej Polskiej a Saab Bofors Dynamics AB związanej z dostawą rakiet RBS15 Mk3 dla Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 15 lutego 2007 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Avio S.p. A związanej z dostawą silnika turbinowego wraz z kapsułą w związku z realizacją programu budowy korwety projekt 621 dla Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 22 października 2008 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Satlynx S.a.r.l. Luxemburg związanej z dostawą anten satelitarnych oraz podzespołów satelitarnego sprzętu nadawczo-odbiorczego do mobilnych terminali satelitarnych PPTS-1,8 w związku z dostawą mobilnych terminali satelitarnych PPTS-1,8 dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 10 grudnia 2008 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Rockwell Collins Inc. USA związanej z dostawą awioniki do samolotów M28 Bryza w związku z dostawą samolotów M28 Bryza dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 10 grudnia 2008 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Pratt & Whitney Canada Corp. związanej z dostawą silników do samolotów M28 Bryza w związku z dostawą samolotów M28 Bryza dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej							
---	--	--	--	--	--	--	--

	Polskiej; umowy offsetowej z dnia 30 grudnia 2008 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Kongsberg Defence & Aerospace AS związanej z dostawą uzbrojenia i sprzętu wojskowego dla Nadbrzeżnego Dywizjonu Rakietowego Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 27 października 2009 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Thales Communications & Security S.A. Francja związanej z dostawami komponentów dla Taktycznych Radiostacji Pola Walki w związku z dostawą radiostacji RRC 9210 i RRC 9310AP dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 11 lutego 2011 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Honeywell Regelsysteme GmbH związanej z dostawą systemu nawigacji lądowej INS do kołowego transportera opancerzonego w związku z dostawą kołowych transporterów opancerzonych dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej¹⁶⁸.							
s.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od świadczeń z tytułu specyficznych elementów wspierających zatrudnienie otrzymanych w ramach programów specjalnych, o których mowa	x	x	x	x	_172	x	x

¹⁶⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2012 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. poz. 268). Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. Kontynuacja przedmiotowego zaniechania - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatnika podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U. poz. 994). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

	w art. 2 ust. 1 pkt 27b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przez osoby bezrobotne i poszukujące pracy ¹⁷¹ .							
t.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od świadczeń uzyskiwanych przez podatników w związku z uczestnictwem w nieodpłatnych szkoleniach z zakresu opieki paliatywnej lub hospicyjnej organizowanych przez organizacje pozarządowe lub przez organy samorządu zawodowego lekarzy oraz pielęgniarek i położnych, mające siedzibę i działające w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej ¹⁷³ .	x	x	x	x	_174	BD	BD
u.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od dodatku energetycznego otrzymanego przez odbiorcę wrażliwego energii elektrycznej w rozumieniu przepisów ustawy - Prawo energetyczne ¹⁷⁵ .	x	x	x	x	x	_176	x

¹⁷² Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT w 2013 r. szacuje się w wysokości 12 mln zł. w dłuższym okresie czasu ubytek dochodów winien zostać zrekomensowany wzrostem wpływów z podatku dochodowego od wynagrodzeń osób korzystających z programów wspierających zatrudnienie.

¹⁷¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 września 2013 r. (Dz. U. poz. 1123). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

¹⁷³ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 kwietnia 2014 r. (Dz. U. poz. 553). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.

¹⁷⁴ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia brak jest skutku dla PIT (przedłużenie rozporządzenia obowiązującego w latach ubiegłych).

¹⁷⁵ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2014 r. (Dz. U. poz. 401). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.

¹⁷⁶ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia przepisy proponowanego aktu normatywnego wpływać jedynie będą na stronę dochodową jednostek sektora finansów publicznych.

v.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od świadczeń z tytułu specyficznych elementów wspierających zatrudnienie otrzymanych w ramach programów specjalnych, jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej otrzymanych przez absolwentów centrum integracji społecznej oraz absolwentów klubów integracji społecznej, ryczałtów na przejazdy na szkolenia oraz ryczałtów na zakwaterowanie, ryczałtów na koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu otrzymanego w ramach bonu stażowego oraz od świadczeń otrzymanych w ramach bonu na zasiedlenie przyznanych na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ¹⁷⁷ .	x	x	x	x	x	_178	BD
w.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatników podatku dochodowego od osób prawnych, w związku z kredytami mieszkaniowymi zaciągniętymi przed dniem 15 stycznia 2015 r. ¹⁷⁹	x	x	x	x	x	x	_180

¹⁷⁷ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 grudnia 2014 r. (Dz. U. poz.1931). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

¹⁷⁸ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia jego wydanie nie wpłynie na dochody sektora finansów publicznych, gdyż stanowi kontynuację zaniechania poboru podatku dochodowego obejmującego lata 2010-2012.

¹⁷⁹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 maja 2015 r. (Dz. U. poz. 766). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

¹⁸⁰ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT kształtuje się w wysokości 7,6 mln zł.

y.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu stypendiów na wyjazdy zagraniczne otrzymywanych w ramach programu „Erasmus+” ¹⁸¹	x	x	x	x	x	x	_182
z.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych od nagród otrzymanych w „Loterii Paragonowej”. ¹⁸³	x	x	x	x	x	x	_184
aa.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od świadczeń uzyskiwanych przez podatników w związku z uczestnictwem w nieodpłatnych szkoleniach z zakresu opieki paliatywnej lub hospicyjnej organizowanych przez organizacje pozarządowe lub przez organy samorządu zawodowego lekarzy oraz pielęgniarek i położnych, mające siedzibę i działające w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej ¹⁸⁵ .	x	x	x	x	x	x	_ 186

¹⁸¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 sierpnia 2015 r. (Dz. U. poz. 1176). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

¹⁸² Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia skutek dla PIT kształtuje się w wysokości: 2015 r. – 1,9 mln zł, 2016 r. – 1,9 mln zł.

¹⁸³ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 października 2015 r. (Dz. U. poz. 1773). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 listopada 2015 r. do dnia 31 stycznia 2017 r.

¹⁸⁴ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT kształtuje się w wysokości 0,2 mln zł.

¹⁸⁵ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 listopada 2015 r. (Dz. U. poz. 2061). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

¹⁸⁶ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia brak jest skutku dla PIT (przedłużenie rozporządzenia obowiązującego w latach ubiegłych).

ab.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych uzyskanych przez Unię Europejskich Związków Piłkarskich (Union des Associations Européennes de Football), zwanej dalej „UEFA”, oraz podmioty utworzone zgodnie z prawem Konfederacji Szwajcarskiej, których UEFA jest jedynym udziałowcem albo akcjonariuszem, w związku z organizacją Finału Ligi Europy UEFA 2015 ¹⁸⁷	x	x	x	x	x	x	_188
ac	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez podatników mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia: 1) środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), 2) prawa do używania środków	x	x	x	x	x	x	_190

¹⁸⁷ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 marca 2015 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. poz. 327) zaniechanie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. przez UEFA oraz podmioty utworzone zgodnie z prawem Konfederacji Szwajcarskiej, których UEFA jest jedynym udziałowcem albo akcjonariuszem, w związku z organizacją Finału Ligi Europy UEFA 2015 oraz osoby fizyczne niemające miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu organizacji Finału albo w celu wykonania pracy lub świadczenia usług w związku z tym Finałem; ponadto zaniechanie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. dla osób akredytowanych przez UEFA – wyłącznie od dochodów (przychodów) uzyskanych z wykonania pracy lub świadczenia usług w związku z Finałem.

¹⁸⁸ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia, z uwagi na incydentalny charakter wydarzenia, którego dotyczy projektowane rozporządzenie, nie jest możliwe oszacowanie ubytku dochodów sektora finansów publicznych związanych z jego wydaniem.

¹⁹⁰ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT kształtuje się w wysokości 14,5 mln zł.

trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze, 3) usług szkoleniowych – w następstwie wykonywania umowy offsetowej z dnia 30 czerwca 2014 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Oto Melara S.p.A, związanej z dostawą elementów do produkcji wież HITFISTR30 mm do kołowego transportera opancerzonego Rosomak dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej ¹⁸⁹							
--	--	--	--	--	--	--	--

¹⁸⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 57). Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 19 sierpnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

II. Preferencje podatkowe w CIT

Preferencje podatkowe w CIT								
Nr	Opis	Wartość preferencji ¹⁹¹						
		(mln zł)						
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1. GOSPODARKA ¹⁹²								
1.	Specjalne strefy ekonomiczne (art. 17 ust. 1 pkt 34 i ustawa o SSE)	1 172	1 448	1 783	1 596	2 250	2 512	2 515
2.	Jednorazowa amortyzacja (art. 16k ust. 7-11)	148	148 ¹⁹³	50	50	50	50	50 ¹⁹⁴
3.	Wydatki na nabycie nowych technologii (art. 18b) ¹⁹⁵	4	6	51	83	58	54	74
4.	Komercjalizowana własność intelektualna (art. 17 ust. 1a pkt 5)	x	x	x	x	x	x	BD
5.	Odliczenie straty z lat ubiegłych (art. 7 ust. 5)	1 232	2 143	2 752	2 576	3 026	2 966	2 604
6.	Dotacje z budżetu państwa (art. 17 ust. 1 pkt 47)	3 152 ¹⁹⁶	4 159 ¹⁹⁷	3 843	4 116	4 391	5 087	5 216
7.	Dopłaty otrzymane od agencji rządowych lub agencji wykonawczych (art. 17 ust. 1 pkt 48)							
8.	Dotacje, subwencje, dopłaty i inne nieodpłatne świadczenia (art. 17 ust. 1 pkt 21)							
9.	Zwolnienie dochodów na podstawie przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków (art. 17 ust. 1 pkt 19)							
10.	Podatkowa grupa kapitałowa (art. 1a)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
11.	Odliczenie nadwyżki kosztów	1	3	12	10	21	4 ¹⁹⁸	0

¹⁹¹ Wartości preferencji podatkowych w większości pozycji zostały oszacowane na podstawie zeznań rocznych CIT.

¹⁹² Obszar wsparcia nie obejmuje danych dochodów wolnych lub zwolnionych od podatku podatników prowadzących działalność sklasyfikowaną w sekcji P PKD oraz sekcji Q PKD.

¹⁹³ Szacunek zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, z uwzględnieniem skutku podwyższenia limitu jednorazowego odpisu amortyzacji z 50 tys. euro do 100 tys. euro na lata 2009-2010.

¹⁹⁴ Szacunek zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

¹⁹⁵ Preferencja obowiązywała do 31 grudnia 2015 r.

¹⁹⁶ Odnośnie dotacji z budżetu państwa szacunek na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. Przyjęto kwotę dotacji przedmiotowych, podmiotowych dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych. Podziału na PIT i CIT dokonano na podstawie struktury przychodów podatników prowadzących działalność.

¹⁹⁷ Odnośnie dotacji z budżetu państwa z powodu niedostępności danych przyjęto wartość z 2009 r.

¹⁹⁸ Szacunek na podstawie Informacji dotyczącej podatników podatku dochodowego od osób prawnych, którzy korzystali z odliczeń od podatku na podstawie art. 19a.

	wytworzenia biokomponentów (art. 19a). Ulga obowiązuje do dnia 30.04.2011 r.							
12.	Umorzone kredyty (pożyczki) (art. 18 ust. 1 pkt 6)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	0
13.	Odliczenia z tytułu wydatków inwestycyjnych (art. 39 ust. 4)	0	0	0	0	0	0	0
14.	Majątek likwidowanej spółdzielni (art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 20 stycznia 1990 r. o zmianach w organizacji i działalności spółdzielczości)	2	1	0	0	0	5	0
15.	Spółki z udziałem kapitału zagranicznego (ustawa z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym)	168	13	28	42	35	3	23
16.	Uprawnienie banków do pomniejszania zobowiązania podatkowego (art. 38a) ¹⁹⁹	BD	x	x	x	x	x	x
17.	Zwolnienie z opodatkowania kolejnej transakcji wymiany udziałów (art. 12 ust. 4d)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
18.	Zwolnienie z opodatkowania dochodów z udziału w zyskach osób prawnych (art. 20 ust 3 oraz 22 ust. 4)	BD	BD	BD	BD	BD	650	1382
19.	Kredyt podatkowy (art. 25 ust. 11-16)	-	0	- ²⁰⁰	0	0	0	0
20.	Zwolnienie z podatku wpłat uczestników systemu ochrony na fundusz pomocowy (art. 17 ust. 1 pkt 55)	x	x	x	x	x	x	0
2. ROLNICTWO								
21.	Wyłącznie spod zakresu zastosowania ustawy o CIT przychodów z działalności rolniczej, z wyłączeniem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej (art. 2 ust. 1 pkt 2)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
22.	Zwolnienie dochodów ze sprzedaży nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego (art. 17 ust. 1 pkt 1)	49	67	38	45	64	62	193
23.	Dopłaty na rolnictwo (art. 17 ust. 1 pkt 36)							
24.	Zwolnienie dochodów z działalności pozarolniczej							

¹⁹⁹ Preferencja funkcjonowała w latach 2007-2009, częściowo może być jednak rozliczana w latach następnych.

²⁰⁰ W 2009 r. i 2011 r. nie wystąpiły przypadki korzystania z kredytu podatkowego.

	przeznaczonych na wynagrodzenia za pracę (art. 17 ust. 1 pkt 15)							
25.	Zwolnienie dochodów grupy producentów rolnych (art. 17 ust. 1 pkt 49)							
26.	Zwolnienie dochodów z działalności pozarolniczej przeznaczonych na działalność rolniczą (art.17ust.1pkt4e)	47	59	66	93	84	70	77
27.	Zwolnienie dochodów Funduszu Składowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników (art. 17 ust. 1 pkt 4u)	0	0	9	10	7	5	3
28.	Dotacje z budżetu państwa (art. 17 ust. 1 pkt 14a)	-	-	-	-	-	-	-
29.	Umorzone należności i wierzytelności m.in. w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (art. 17 ust. 1 pkt 36a)	x	x	BD	BD	BD	BD	3
3. EDUKACJA NAUKA KULTURA SPORT								
30.	Dochody z prowadzenia szkół (art. 17 ust. 1 pkt 45)	140	159	162	161	174	300	110
31.	Dochody klubów sportowych (art.17 ust.1 pkt 5a)	10	16	18	15	17	17	15
4. ORGANIZACJE POŻYTKU PUBLICZNEGO, KOŚCIOŁY, ORGANIZACJE SPOŁECZNE I OBYWATELSKIE								
32.	Zwolnienie dochodów organizacji non profit, a także spółek, których jedynymi udziałowcami są stowarzyszenia:							
a.	Zwolnienie dochodów organizacji non profit (art. 17 ust. 1 pkt 4)	849	924	845	938	1 133	1 059	1 280
b.	Zwolnienie dochodów organizacji pożytku publicznego (art. 17 ust. 1 pkt 6c)	90	94	112	120	153	154	231
c.	Zwolnienie dochodów spółek, których jedynymi udziałowcami są stowarzyszenia (art. 17 ust. 1 pkt 5)							
33.	Zwolnienie dochodów pochodzących ze składek członkowskich organizacji politycznych, społecznych i zawodowych (art. 17 ust. 1 pkt 40)	363	427	415	505	552	557	48
34.	Zwolnienie dochodów organizacji społecznych, zawodowych i politycznych (art. 17 ust. 1 pkt 39)							
35.	Darowizny na rzecz organizacji pożytku publicznego (art. 18 ust. 1	48	53	47	56	49	51	52

	pkt 1)							
36.	Darowizny na cele kultu religijnego (art. 18 ust. 1 pkt 7)	12	6	5	4	4	5	5
37.	Darowizny na działalność charytatywno-opiekuńczą dla kościelnych osób prawnych (na podstawie odrębnych ustaw o stosunku państwa do Kościołów działających w RP tj. Kościoła Katolickiego i Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego).	0	1	1	0	1	2	1
38.	Zwolnienie dochodów kościelnych osób prawnych i spółek, w których jedynymi udziałowcami są kościelne osoby (art. 17 ust. 1 pkt 4a, 4b)	22	18	22	21	24	25	39
5. RODZINA I SOCJALNE								
39.	Ogrody działkowe (art. 16 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych)	0	0	0	0	0	0	0
40.	Dochody spółdzielni socjalnej (art. 17 ust. 1 pkt 43)	0	0	0	1	1	2	1
6. INNE								
41.	Zwolnienie dochodów Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, Rzecznika Ubezpieczonych oraz Polskiego Biura Ubezpieczeń Komunikacyjnych (art. 17 ust. 1 pkt 22)	²⁰¹	0	4	2	15	10	0
42.	Dochody jednostek organizacyjnych Ochotniczej Straży Pożarnej (art. 17 ust. 1 pkt 4d)	9	12	12	12	14	16	15
43.	Zwolnienie dochodów Funduszu Gwarancyjnego w systemie funduszy emerytalnych (art. 17 ust. 1 pkt 30)	6	15	7	9	7	36	0
44.	Dochody spółek wodnych (art. 17 ust. 1 pkt 46)	5	2	2	5	10	2	2
45.	Dochody z tytułu prowadzenia loterii fantowych i gry bingo fantowe (art. 17 ust. 1 pkt 16)	88	110	443	330	475	620	233 ²⁰²
46.	Dochody banku prowadzącego kasę mieszkaniową (art. 17 ust. 1							

²⁰¹ W zeznaniach rocznych za 2009 rok - nie wykazano dochodów wolnych.

²⁰² Z uwagi na brak danych kwota ta obejmuje dochody wolne lub zwolnione od podatku podmiotów prowadzących działalność sklasyfikowaną w sekcji S PKD.

	pkt 4k)							
47.	Odsetki lub dyskonto od obligacji emitowanych przez Skarb Państwa (art. 17 ust. 1 pkt 50)							
48.	Dochody związków JST (art.17 ust. 1 pkt 4g)							
49.	Dochody podmiotów zarządzających portami i przystaniami morskimi (art. 17 ust. 1 pkt 26)							
50.	Zwolnienie dochodów spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, товариств будownictwa społecznego oraz samorządowych jednostek organizacyjnych prowadzących działalność w zakresie gospodarki mieszkaniowej (art. 17 ust. 1 pkt 44)	3	2	3	6	5	2	224
51.	Płatności na realizację projektów w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, otrzymane z Banku Gospodarstwa Krajowego, z wyłączeniem płatności otrzymanych przez wykonawców (art. 17 ust. 1 pkt 52)	x	BD	BD	BD	BD	BD	251
52.	Środki finansowe otrzymane przez uczestnika projektu jako pomoc udzielona w ramach programu finansowanego z udziałem środków europejskich, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (art. 17 ust. 1 pkt 53)	x	BD	BD	BD	BD	BD	162
53.	Przychody uzyskane z tytułu: a) odszkodowania wypłacanego stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz.U.01.84.906 oraz Dz.U.10.149.996), w tym z tytułu wywłaszczenia nieruchomości; nie dotyczy to przypadków, gdy właściciel nieruchomości, o której mowa w zdaniu pierwszym, nabył	x	BD	BD	BD	BD	BD	BD

	jej własność w okresie 2 lat przed wszczęciem postępowania wywłaszczeniowego za cenę niższą o co najmniej 50 % od wysokości uzyskanego odszkodowania, b) odpłatnego zbycia nieruchomości lub jej części w trybie przepisów ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu, c) odstąpienia od obowiązku wniesienia dopłaty, o którym mowa w art. 13h ust. 4 ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (art. 17 ust. 1 pkt 54)							
54.	Zaniechanie ustalania i poboru podatku w drodze rozporządzeń wydanych przez Ministra Finansów na podstawie delegacji art. 22 ustawy Ordynacja podatkowa	1	BD	BD	BD	BD	BD	BD
a.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów): 1) osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 2) osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej i spółek nieposiadających osobowości prawnej, niemających siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego państwa, na terytorium którego mają	x	x	-	-	-	-	_204

²⁰⁴ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT kształtuje się w wysokości: 2012 r. - 12 mln zł, 2013 r. - 22 mln zł, 2014 r. - 27 mln zł, 2015 r. - 29 mln zł, 2016 r. - 27 mln zł, 2017 r. - 23 mln zł, 2018 r. - 21 mln zł, 2019 r. - 20 mln zł, 2020 r. - 18 mln zł, 2021 r. - 18 mln zł, 2022 r. - 8 mln zł, 2023 r. - 3 mln zł.

	siedzibę lub zarząd, są traktowane jak osoby prawne i podlegają w tym państwie opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, niezależnie od miejsca ich osiągnięcia - uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w latach 2011-2015 przez Bank Gospodarstwa Krajowego, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji. Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2023 r. ²⁰³ .							
b.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów): 1) osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 2) osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej i spółek nieposiadających osobowości prawnej, niemających siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego państwa, na terytorium którego mają siedzibę lub zarząd, są traktowane jak osoby prawne i podlegają w tym państwie opodatkowaniu od całości swoich dochodów, niezależnie od miejsca ich osiągnięcia – uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2011 r. przez miasto stołeczne Warszawę, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji. Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów	x	x	-	-	-	-	_206

²⁰³ Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych z dnia 4 listopada 2011 r. (Dz.U.11.246.1469 z późn. zm.). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2030 r.

	(przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2021 r. ²⁰⁵							
c.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez podatników mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia: 1) środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), 2) prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze, 3) usług szkoleniowych – w następstwie wykonywania umowy offsetowej z dnia 11 lutego 2011 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Honeywell Regelsysteme GmbH związanej z dostawą systemu nawigacji lądowej INS do kołowego transportera opancerzonego w związku z dostawą kołowych transporterów opancerzonych dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 11 lutego	x	x	– ²⁰⁸	x	x	x	x

²⁰⁶ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia skutek trudny do oszacowania z uwagi na brak możliwości na etapie wdrażania rozporządzenia oceny stopnia zainteresowania ewentualnych nabywców emitowanymi obligacjami.

²⁰⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych z dnia 5 października 2011 r. (Dz.U.11.226.1357).

	2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. ²⁰⁷ .							
d.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów (przychodów) uzyskanych przez Unię Europejskich Związków Piłkarskich (Union des Associations Européennes de Football), zwanej dalej „UEFA”, oraz podmioty utworzone zgodnie z prawem Konfederacji Szwajcarskiej, których UEFA jest jedynym udziałowcem albo akcjonariuszem, w związku z organizacją turnieju finałowego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012, zwanego dalej „turniejem UEFA EURO 2012” ²⁰⁹ .	x	²¹⁰	BD	BD	x	x	x
e.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez podatników mających siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia: 1) środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), 2) prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze, 3) usług szkoleniowych,	x	²¹²	BD	x	x	x	x

²⁰⁸ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT szacuje się na 7,86 mln zł.

²⁰⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych z dnia 7 września 2011 r. (Dz.U.11.201.1186)

²⁰⁹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lutego 2011 r. (Dz.U.11.52.267). Zwolnienie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.

²¹⁰ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia brak skutków z uwagi na incydentalny charakter wydarzenia.

	- w następstwie wykonania określonych umów offsetowych ²¹¹ .							
f.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów) uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2010 r. przez miasto stołeczne Warszawę, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji ²¹³ .	x	_214	BD	BD	BD	BD	BD
g.	Zaniechanie poboru podatku od dochodów (przychodów) uzyskanych z tytułu odsetek od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2009 r. przez województwo mazowieckie, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji ²¹⁵ .	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
h.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2009 r. przez miasto stołeczne Warszawę, a także z odpłatnego zbycia obligacji ²¹⁶ .	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
i.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od niektórych	x	x	x	-	_218	_219	BD

²¹² Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia, łączny skutek dla PIT i CIT za okres 2 lat szacuje się na 80,3 mln zł.

²¹¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 marca 2010 r. (Dz.U.10.57.363). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2011 r.

²¹³ § 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2009 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U.10.7.49). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2020 r.

²¹⁴ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT w latach 2010-2020 ukształtowałby się na poziomie ok. 7,9-9,5 mln zł rocznie.

²¹⁵ § 1 Rozporządzenia MF z 29 czerwca 2009 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U.09.108.900). Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2019 r.

²¹⁶ § 1 Rozporządzenia MF z 27 listopada 2008 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U.08.218.1395). Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2019 r.

²¹⁸ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT w latach 2012-2013 szacuje się na 132 mln zł.

²¹⁹ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT w 2014 r. szacuje się na 98 mln zł.

dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych Minister Finansów zaniechał poboru podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez podatników mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia: - środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), - prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze, - usług szkoleniowych – następstwie wykonywania: umowy offsetowej z dnia 18 kwietnia 2003 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Lockheed Martin Corporation związanej z dostawą samolotów wielozadaniowych dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 1 lipca 2003 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Patria Land Services Oy związanej z dostawą dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej kołowych transporterów opancerzonych; umowy offsetowej z dnia 1 lipca 2003 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a OTO Melara S.p.A związanej z dostawą dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej							
--	--	--	--	--	--	--	--

Polskiej kołowych transporterów opancerzonych; umowy offsetowej z dnia 17 lutego 2004 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Rafael Armament Development Authority w związku z dostawą przeciwpancernych pocisków kierowanych SPIKE, przenośnych wyrzutni przeciwpancernych pocisków kierowanych SPIKE oraz elementów zabezpieczenia logistycznego systemu SPIKE; umowy offsetowej z dnia 28 września 2006 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Harris Corporation związanej z dostawą radiostacji cyfrowych plecakowych i pokładowych, komponentów systemów łączności oraz części zamiennych dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 3 października 2006 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a NAMMO RAUFOSS AS związanej z dostawą amunicji kaliber 12,7 mm oraz 30 mm dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 6 października 2006 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Saab Bofors Dynamics AB związanej z dostawą rakiet RBS15 Mk3 dla Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 15 lutego 2007 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Avio S.p.A związanej z dostawą silnika turbinowego wraz z kapsułą w związku z realizacją programu budowy korwety projekt 621 dla Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 22 października 2008 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Satlynx							
---	--	--	--	--	--	--	--

S.a.r.l. Luxemburg związanej z dostawą anten satelitarnych oraz podzespołów satelitarnego sprzętu nadawczo-odbiorczego do mobilnych terminali satelitarnych PPTS-1,8 w związku z dostawą mobilnych terminali satelitarnych PPTS-1,8 dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 10 grudnia 2008 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Rockwell Collins Inc. USA związanej z dostawą awioniki do samolotów M28 Bryza w związku z dostawą samolotów M28 Bryza dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 10 grudnia 2008 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Pratt & Whitney Canada Corp. związanej z dostawą silników do samolotów M28 Bryza w związku z dostawą samolotów M28 Bryza dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 30 grudnia 2008 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Kongsberg Defence & Aerospace AS związanej z dostawą uzbrojenia i sprzętu wojskowego dla Nadbrzeżnego Dywizjonu Rakietowego Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 27 października 2009 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Thales Communications & Security S.A. Francja związanej z dostawami komponentów dla Taktycznych Radiostacji Pola Walki w związku z dostawą radiostacji RRC 9210 i RRC 9310AP dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 11 lutego 2011 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Honeywell Regelsysteme GmbH związanej z dostawą systemu							
---	--	--	--	--	--	--	--

	nawigacji lądowej INS do kołowego transportera opancerzonego w związku z dostawą kołowych transporterów opancerzonych dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej ²¹⁷ .							
J	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez: 1) banki krajowe w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2012 r. poz. 1376, z późn. zm.[2]) oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe w rozumieniu ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz.U. z 2013 r. poz. 1450), z tytułu: a) wypłaconej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny gwarancji, o której mowa w art. 20g ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz. 711, z późn. zm.), b) udzielonej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny dotacji, o której mowa w art. 20g ust. 2 pkt 4 ustawy wymienionej w lit. a; 2) spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe z tytułu udzielonej przez Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową bezzwrotnej pomocy finansowej ze środków funduszu	x	x	x	x	_221	BD	BD

²¹⁷ Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2013 r - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2012 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U. poz. 268). Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. Kontynuacja przedmiotowego zaniechania - rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatnika podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U. poz. 994). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

²²¹ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla okresu objętego zaniechaniem szacuje się na 113,51 mln zł.

	stabilizacyjnego, o którym mowa w art. 42 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych: 1) pkt 1 lit. a – od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2018r., 2) pkt 1 lit. b – od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2016r., 3) pkt 2 – od dnia 1 sierpnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2016r.²²⁰.							
K	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób prawnych od wartości środków trwałych, której nie mogą amortyzować spółki prawa handlowego powstałe w wyniku przekształcenia samodzielnych, publicznych zakładów opieki zdrowotnej (SP ZOZ). Rozporządzenie dotyczy podatników powstałych z przekształcenia samodzielnych, będących w dniu przekształcenia spółkami z wyłącznym udziałem Skarbu Państwa lub jednostkami samorządu terytorialnego. Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów osiągniętych między 1 stycznia 2014 r. a 31 grudnia 2016 r.²²².	x	x	x	x	x	-	_223

²²⁰ Rozporządzenia MF z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych podatników podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U.404), weszło w życie 28 marca 2014 r.

²²² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie zaniechania w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. poz. 416) weszło w życie 25 marca 2015 r.

²²³ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia skutek finansowy wyniesie w 2014 r. – 1,73 mln zł, w 2015 r. – 1,69 mln zł, a w 2016 r. – 1,55 mln zł.

L	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatników podatku dochodowego od osób prawnych, w związku z kredytami mieszkaniowymi zaciągniętymi przed dniem 15 stycznia 2015 r. ²²⁴	x	x	x	x	x	x	_225
M	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych od nagród otrzymanych w „Loterii Paragonowej”. ²²⁶	x	x	x	x	x	x	_227
n	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych uzyskanych przez Unię Europejskich Związków Piłkarskich (Union des Associations Européennes de Football), zwanej dalej „UEFA”, oraz podmioty utworzone zgodnie z prawem Konfederacji Szwajcarskiej, których UEFA jest jedynym udziałowcem albo akcjonariuszem, w związku z organizacją Finału Ligi Europy UEFA 2015 ²²⁸	x	x	x	x	x	x	_229

²²⁴ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 maja 2015 r. (Dz. U. poz. 766). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

²²⁵ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT kształtuje się w wysokości 7,6 mln zł.

²²⁶ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 października 2015 r. (Dz. U. poz. 1773). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 listopada 2015 r. do dnia 31 stycznia 2017 r.

²²⁷ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT kształtuje się w wysokości 0,2 mln zł.

²²⁸ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 marca 2015 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. poz. 327) zaniechanie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. przez UEFA oraz podmioty utworzone zgodnie z prawem Konfederacji Szwajcarskiej, których UEFA jest jedynym udziałowcem albo akcjonariuszem, w związku z organizacją Finału Ligi Europy UEFA 2015 oraz osoby fizyczne niemające miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu organizacji Finału albo w celu wykonania pracy lub świadczenia usług w związku z tym Finałem; ponadto zaniechanie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2015 r.

o	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez podatników mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia: 1) środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), 2) prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze, 3) usług szkoleniowych – w następstwie wykonywania umowy offsetowej z dnia 30 czerwca 2014 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Oto Melara S.p.A, związanej z dostawą elementów do produkcji wież HITFISTR30 mm do kołowego transportera opancerzonego Rosomak dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej ²³⁰							
		x	x	x	x	x	x	_231

do dnia 31 grudnia 2015 r. dla osób akredytowanych przez UEFA – wyłącznie od dochodów (przychodów) uzyskanych z wykonania pracy lub świadczenia usług w związku z Finałem.

²²⁹ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia, z uwagi na incydentalny charakter wydarzenia, którego dotyczy projektowane rozporządzenie, nie jest możliwe oszacowanie ubytku dochodów sektora finansów publicznych związanych z jego wydaniem.

²³⁰ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 57). Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 19 sierpnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

²³¹ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT kształtuje się w wysokości 14,5 mln zł.

p	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów) jednoosobowych spółek Skarbu Państwa w likwidacji, uzyskanych w wyniku przekazania przez te spółki na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego gruntu, w wykonaniu uchwały o podziale majątku w procesie likwidacji, oraz zaniechanie poboru wpłat z zysku od zysku osiągniętego przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa w likwidacji, w wyniku przekazania przez nie na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego gruntu, w wykonaniu uchwały o podziale majątku w procesie likwidacji. ²³²	x	x	x	x	x	x	_233
---	---	---	---	---	---	---	---	------

²³² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób prawnych oraz częściowego zaniechania poboru wpłat z zysku (Dz. U. poz. 399). Zaniechanie stosuje się do dochodów (przychodów) oraz zysku uzyskanych do dnia 31 grudnia 2016 r.

²³³ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla CIT kształtuje się w wysokości 32 mln zł.

III. Preferencje podatkowe w VAT

Preferencje podatkowe w VAT								
Nr	Opis ²³⁴	Wartość preferencji						
		(mln zł)						
		2009	2010	2011 ²³⁵	2012 ²³⁶	2013	2014	2015
1. GOSPODARKA								
1.	Stawka 7% (2009/2010)/ 8% (2011/2012/2013) na usługi pracochłonne:							
a.	Usługi w zakresie naprawy obuwia i wyrobów skórzanych (PKWiU 95.23.10.0) Usługi w zakresie napraw obuwia i pozostałych wyrobów skórzanych (PKWiU 52.71.10-00.00)	94	96	128	121	125	125	110
b.	Usługi naprawy i przeróbki odzieży oraz artykułów tekstylnych użytku domowego (PKWiU 95.29.11.0) Usługi w zakresie napraw odzieży i wyrobów włókienniczych użytku domowego (PKWiU 52.74.11-00.00)							
c.	Usługi naprawy rowerów (PKWiU 95.29.12.0) Usługi w zakresie napraw rowerów							

²³⁴ Od 1 stycznia 2011 r. dostosowano przepisy ustawy o podatku od towarów i usług wykorzystujących odwołania do Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług z 2008 r. wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 października 2008 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) (Dz. U. Nr 207, poz. 1293 z późn. zm). w związku z powyższym dla poprawy czytelności tego załącznika wyczerpiono nazwy grup towarów z zastosowaniem PKWiU z 2008 r.

²³⁵ Szacunek wartości preferencji został sporządzony w oparciu o stan prawny w podatku od towarów i usług obowiązujący w 2011 r. (stawki podatku) oraz o dane statystyczne za 2009 r. sporządzone na podstawie rachunków narodowych za ten rok oraz struktur z tablic wykorzystania wyrobów i usług za 2008 r. Zastosowana metoda n-2 dotycząca opóźnienia danych statystycznych w stosunku do analizowanego okresu jest zgodna z zaleceniami Unii Europejskiej. Dane te dotyczą transakcji będących przedmiotem opodatkowania podatkiem od towarów i usług niepodlegających zwrotowi i obejmują dane nt. ostatecznego spożycia gospodarstw domowych, zużycia pośredniego oraz nakładów brutto na środki trwałe w sektorze instytucji rządowych, samorządowych, niekomercyjnych i pozostałych. Do warunków 2011 r. dane z 2009 r. (po zmniejszeniu o szarą strefę) zostały doprowadzone przy pomocy wskaźników makroekonomicznych, tj. spożycia indywidualnego gospodarstw domowych, zakupów netto rządu i jednostek samorządu terytorialnego, nakładów brutto na środki trwałe rządu i jednostek samorządu terytorialnego oraz inflacji (z wyjątkiem pod pkt 8 lit. bb-cc oraz pod pk 5-6).

Z uwagi na zmianę PKWiU oraz zmianę stawek podatku od towarów i usług w wielu przypadkach porównanie wartości preferencji za 2011 r. z 2010 r. jest ograniczone. Dodatkowo różnice wartości preferencji w porównaniu z 2010 r. wynikają z weryfikacji przez GUS danych za 2009 r.

²³⁶ Szacunek wartości preferencji został sporządzony w oparciu o stan prawny w podatku od towarów i usług obowiązujący w 2012 r. (stawki podatku) oraz o dane statystyczne za 2010 r. sporządzone na podstawie rachunków narodowych za ten rok oraz struktur z tablic wykorzystania wyrobów i usług za 2009 r. Zastosowana metoda n-2 dotycząca opóźnienia danych statystycznych w stosunku do analizowanego okresu jest zgodna z zaleceniami Unii Europejskiej. Dane te dotyczą transakcji będących przedmiotem opodatkowania podatkiem od towarów i usług niepodlegających zwrotowi i obejmują dane nt. ostatecznego spożycia gospodarstw domowych, zużycia pośredniego oraz nakładów brutto na środki trwałe w sektorze instytucji rządowych, samorządowych, niekomercyjnych i pozostałych. o warunków 2012 r. dane z 2010 r. (po zmniejszeniu o szarą strefę) zostały doprowadzone przy pomocy wskaźników makroekonomicznych, tj. wzrostu spożycia indywidualnego gospodarstw domowych, zakupów netto rządu i jednostek samorządu terytorialnego, nakładów brutto na środki trwałe rządu i jednostek samorządu terytorialnego oraz inflacji (z wyjątkiem pakt 8 lit. bb-cc oraz pod pk 5-6).

	(PKWiU 52.74.12-00.00)							
d.	Usługi fryzjerskie damskie (PKWiU 96.02.11.0) Usługi fryzjerskie dla kobiet i dziewcząt (PKWiU 93.02.21-00)	233	242	299	326	317	396	415
e.	Usługi fryzjerskie męskie (PKWiU 96.02.12.0) Usługi fryzjerskie dla mężczyzn i chłopców (PKWiU 93.02.22-00)							
2.	Stawka 7% (2009/2010)/ 8% (2011/2012/2013) na usługi branży gastronomicznej i hotelowej:							
a.	Usługi związane z zakwaterowaniem Usługi hoteli	614	669					
b.	Usługi świadczone przez obiekty noclegowe turystyki oraz inne miejsca krótkotrwałego zakwaterowania, z wyłączeniem usług zakwaterowania w bursach, internatach i domach studenckich (PKWiU ex 55.23.15)	118	141	1 035	1 174	1 236	1 279	1472
c.	Usługi związane z wyżywieniem (PKWiU ex 56) Usługi gastronomiczne (z wyjątkami) i stołówkowe	1 383	1 408	1 674	1 824	1 825	2 038	2207
2. ROLNICTWO²³⁷								
3.	Stawka 7% (2009/2010)/ 8% (2011/2012/2013):							
a.	Drewno opałowe Sadzonki drzew i krzewów leśnych Nasiona drzew i krzewów leśnych Drewno opałowe oraz inne produkty leśne	252	253	209	259	279	373	415
b.	Surowiec i półfabrykaty do produkcji torfu dla celów rolniczych Surowiec i półfabrykaty do produkcji torfu dla celów rolniczych	0	0	0	0	0	0	0
c.	Wyroby torfowe dla celów rolniczych Wyroby torfowe dla celów rolniczych	1	1	0	0	0	0	0
d.	Kreda mielona, pastewna Kreda mielona, pastewna	0	0	0	0	0	0	0
e.	Mączka dolomitowa Mączka dolomitowa	0	0	0	0	0	0	0

²³⁷ Towary wymienione w lit.: gg, hh, kk-oo,pp-xx opodatkowane były wcześniej stawką 3%. z uwagi na wygaśnięcie derogacji zapisanej w Traktacie Akcesyjnym z 2004 r. i przedłużonej w grudniu 2007 r. na dalsze trzy lata, tj. do 31 grudnia 2010 r. towary te od stycznia 2011 r. opodatkowane są stawką 8%.

f.	Odpady ze skór – wyłącznie odpady ze skór wyprawionych, pył, proszek i mączka skórzana, z wyłączeniem odpadków skór garbowanych (bezwłosowych) Odpady ze skór wyprawionych, pył, proszek i mączka skórzana, z wyłączeniem odpadków skór garbowanych (bezwłosowych)	0	0	0	0	0	0	0
g.	Siarka sublimowana lub strącona Siarka sublimowana lub strącona	0	0	0	0	0	0	0
h.	Pozostałe pochodne węglowodorów - wyłącznie: 1) 1, 2, 3, 4, 5, 6-heksachlorocykloheksan (HCH (ISO), włącznie z lindanem (ISO, INN), 2) pozostałe pochodne fluorowcowane węglowodorów cykloalkanowych, cykloalkenowych, cykloterpenowych, 3) DDT (ISO) (klofenotan (INN), 1,1,1-trichloro-2,2-bis (p-chlorofenylo) etan) Pochodne węglowodorów pozostałe - wyłącznie: 1) 1, 2, 3, 4, 5, 6-heksachlorocykloheksan (PKWiU24.14.15-53), 2) pochodne chlorowcowane węglowodorów cykloalkanowych, cykloalkenowych, cykloterpenowych pozostałe (PKWiU 24.14.15-59), 3) DDT (1,1,1-trichloro-2,2-bis (p-chlorofenylo) etan) (PKWiU 24.14.15-75.20)	0	0	0	0	0	0	0
i.	Enzymy, preparaty enzymatyczne, gdzie indziej niesklasyfikowane Enzymy, preparaty enzymatyczne	0	0	0	0	0	0	0
j.	Wapno palone, wapno gaszone i wapno hydrauliczne Wapno	72	78	97	98	99	90	86
k.	Żelatyna nieutwardzona, obrobiona oraz wyroby z żelatyny nieutwardzonej, obrobionej Żelatyna nieutwardzona, obrobiona oraz wyroby z żelatyny nieutwardzonej, obrobionej	0	0	1	1	1	1	1

l.	Żelatyna i jej pochodne (z wyjątkiem klejów kazeinowych) Żelatyna i jej pochodne (z wyjątkiem klejów kazeinowych)	1	1	0	0	0	0	0
m.	Usługi związane z rolnictwem oraz chowem i hodowlą zwierząt, z wyłączeniem usług weterynaryjnych, z wyłączeniem: usług podkuwania koni i prowadzenia schronisk dla zwierząt gospodarskich (PKWiU ex 01.62.10.0) Warzywa i owoce, krojone i zapakowane - wyłącznie: obieranie i cięcie warzyw, mieszanie świeżych sałat, pakowanie na rynek pierwotny Usługi związane z rolnictwem oraz chowem i hodowlą zwierząt, z wyjątkiem usług weterynaryjnych, podkuwania koni i schronisk dla zwierząt	4	2	2	3	4	2	2
n.	Gotowe pasze dla zwierząt gospodarskich Gotowa karma dla zwierząt domowych Pasza dla zwierząt -przetwory z ryb i z ssaków morskich (PKWiU 15.71.10-00.95), karmy dla psów i kotów (PKWiU 15.72.10-00.10 i - 00.20)	26	28	36	41	43	50	52
o.	Pasza dla zwierząt – w wyłączeniem: przetworów z ryb i ssaków (PKWiU 15.71.10-00.95), karmy dla psów i kotów (PKWiU 15.72.10-00.10 i - 00.20)	0	0					
p.	Kreda mielona, nawozowa Kreda mielona, nawozowa	0	0	0	0	0	0	0
q.	Mięso i wyroby z mięsa, zakonserwowane, z wyłączeniem: 1) tłuszczów technicznych, 2) produktów ubocznych garbarń, 3) skór i skórek, niejadalnych, 4) piór, puchu, pierza i skórek ptaków, 5) wełny szarpanej, 6) odpadów zwierzęcych, niejadanych (PKWiU ex 10.11.60.0) – z wyjątkiem jelit, pęcherzy i żołądków Wełna szarpana	0	0	0	0	0	0	0

r.	Amoniak ciekły nawozowy Amoniak ciekły nawozowy							
s.	Woda amoniakalna nawozowa Woda amoniakalna nawozowa							
t.	Nawozy azotowe mineralne, z wyłączeniem cyjanamidu wapnia Nawozy azotowe, mineralne lub chemiczne, z wyłączeniem amidów kwasów alifatycznych i ich pochodnych, związków azotu oraz cyjanamidu wapniowego (azotniaku technicznego)							
u.	Nawozy fosforowe mineralne Nawozy fosforowe, mineralne lub chemiczne							
v.	Nawozy potasowe mineralne, z wyłączeniem chlorku potasu Nawozy potasowe, mineralne lub chemiczne, z wyłączeniem chlorku potasowego							
w.	Nawozy naturalne lub organiczne, gdzie indziej niesklasyfikowane (w tym ziemia ogrodnicza, zawierająca torf jako zasadniczy składnik i ziemia ogrodnicza, będąca mieszaniną naturalnej gleby, piasku, gliny i minerałów oraz ziemia humus) Pozostałe minerały chemiczne i do produkcji nawozów – wyłącznie ziemia ogrodnicza inna niż zawierająca torf jako zasadniczy składnik i inna niż będąca mieszaniną naturalnej gleby, piasku, gliny i minerałów Nawozy zwierzęce lub roślinne, gdzie indziej niesklasyfikowane	1	1	1	1	1	2	2
x.	Surowce mineralne plastyczne pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane (w tym ziemia ogrodnicza i ziemia humus)							
y.	Azotan sodu - wyłącznie sprzedawany jako nawóz Saletra sodowa nawozowa							
z.	Nawozy, gdzie indziej niesklasyfikowane, z wyłączeniem nawozów naturalnych Nawozy, gdzie indziej niesklasyfikowane, z wyłączeniem związków azotu oraz nawozów naturalnych							

aa.	Nawozy wapniowe i wapniowo-magnezowe Nawozy wapniowe i wapniowo-magnezowe							
bb.	Związki fosforowe do mieszanek paszowych Związki fosforowe do mieszanek paszowych							
cc.	Pestycydy i pozostałe środki agrochemiczne, z wyłączeniem środków odkażających (PKWiU ex 20.20.14) Pestycydy i inne środki agrochemiczne, z wyłączeniem wyrobów chemii gospodarczej (PKWiU ex 24.20.14)	21	13	18	18	15	16	18
dd.	Albumina techniczna Albumina techniczna	0	0	0	0	0	0	0
ee.	Sznurek do maszyn rolniczych Sznurek do maszyn rolniczych	0	0	0	0	0	0	0
ff.	Chlorek potasu (PKWiU ex 20.15.51.0), (CN 3104 20), wyłącznie przeznaczony do stosowania jako nawozy, pasze lub dodatki (surowiec) do pasz, jeżeli ich nabywcą jest podatnik podatku rolnego lub podatku dochodowego od dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej Chlorek potasu (PKWiU ex 24.15.50-30), (CN 3104 20) - przeznaczony wyłącznie do stosowania jako nawozy, pasze lub dodatki (surowiec) do pasz, jeżeli ich nabywcą jest podatnik podatku rolnego lub podatku dochodowego od dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej	0	0	0	0	0	0	0
gg.	Rośliny żywe, cebulki, bulwy i korzenie, sadzonki i szczepy; grzybnia Warzywa, specjalne rośliny ogrodnicze; produkty szkółkarskie	963	1 054	32 ²³⁸	33	31	44	47
hh.	Króliki dzikie, pszczoły, jedwabniki Króliki, pszczoły, jedwabniki	0	0	0	0	0	0	0

²³⁸ Pozycja ta uwzględnia tylko towary opodatkowane stawką 8%. w 2010 r. w poz. tej uwzględnione były towary opodatkowane stawką 3%, które obecnie znajdują się w pod pkt 4 lit. a.

ii.	Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego, z wyłączeniem: 1) wielbłądów i zwierząt wielbłądowatych, żywych (PKWiU 01.44.10.0), 2) wełny strzyżonej, potnej z owiec i kóz, włączając wełnę praną z drugiej strzyży (PKWiU 01.45.30), 3) pozostałych ptaków żywych hodowlanych, gdzie indziej niesklasyfikowanych (PKWiU 01.49.12.9) 1) gadów żywych hodowlanych, włączając węże i żółwie (PKWiU 01.49.13.0) 2) pozostałych zwierząt żywych (PKWiU ex 01.49.19.0), z zastrzeżeniem poz. 15, 3) wosków owadzych i spermacetów, włączając rafinowane i barwione (PKWiU 01.49.26) 4) produktów zwierzęcych niejadalnych, gdzie indziej niesklasyfikowanych (PKWiU 01.49.28.) 8) skór futerkowych surowych oraz skór i skórek surowych, gdzie indziej niesklasyfikowanych (PKWiU 01.49.3)	x	x	528 ²³⁹	565	525	603	698
jj.	Podpuszczka i jej koncentraty Podpuszczka i jej koncentraty	0	0	0	0	0	0	0
kk.	Albumina mleka Albumina mleka	0	0	0	0	0	0	0
ll.	Obierki, liście i strużyny z warzyw - wyłącznie liście i odpady roślin okopowych i warzyw	0	0	x	0	0	0	0
mm.	Odpady - słoma roślin strączkowych, motylkowych i oleistych (z wyłączeniem lnu i konopi)	0	0					
nn.	Żołędzie i kasztany	0	0					
oo.	Odpady z roślin pozostałych przeznaczone do spożycia przez zwierzęta, gdzie indziej niewymienione, pozostałe – wyłącznie odpady użytkowe	0	0					

²³⁹ Dla porównania z 2010 r. należy uwzględnić towary w pod pkt 4 lit. g.

	paszowe							
pp.	Rośliny inne niż wieloletnie, z wyłączeniem bawełny i odziarnionych produktów roślinnych dla przemysłu włókienniczego (PKWiU ex 01.16.1) Szyszki chmielowe	x	x	0	0	0	0	0
qq.	Ryby i pozostałe produkty rybactwa; usługi wspomagające rybactwo, z wyłączeniem: 1) pereł nieobrobionych (PKWiU 03.00.5), 2) pozostałych produktów połowów (PKWiU 03.00.6)	x	x					
rr.	Mączki, grysiki i granulki z ryb, skorupiaków, mięczaków i innych wodnych bezkręgowców, nienadające się do spożycia przez ludzi, z wyłączeniem produktów ubocznych (surowców i przetworów) z ryb oraz innych zwierząt wodnych pozostałych	0	0	3	2	3	3	3
ss.	Anyż, badian, koper i jagody jałowca, surowe	x	x	0	0	0	0	0
tt.	Produkty przemiału zbóż Śruty kukurydziane	0	0					
uu.	Śruty ryżowe	0	0					
vv.	Śruta pszenna	0	0					
ww.	Śruty zbóż	0	0					
xx.	Otręby, śruta i inne pozostałości odsiewu, przemiału lub innej obróbki roślin strączkowych - wyłącznie śruty zbożowe i roślin strączkowych	0	0	0	0	0	0	0
4.	Stawka 5 %:²⁴⁰							

²⁴⁰ Większość produktów rolniczych nieprzetworzonych podlegała od momentu wejścia Polski do UE opodatkowaniu 3% stawką VAT. z uwagi na wygaśnięcie derogacji zapisanej w Traktacie Akcesyjnym z 2004 r. i przedłużkowej w grudniu 2007 r. na dalsze trzy lata, tj. do 31 grudnia 2010 r., od stycznia 2011 r. stawki VAT m.in. na nieprzetworzoną żywność muszą wynosić co najmniej 5%. Mając na uwadze to, aby przeciętna stawka na żywność nie wzrosła, obniżona została z 7% do 5% stawka na podstawowe produkty żywnościowe. Towary wymienione we wszystkich pozycjach z tej grupy wcześniej opodatkowane były stawką 3%, z wyjątkiem lit. x, w której wymienione towary wcześniej opodatkowane były stawką 7%.

a.	Rośliny inne niż wieloletnie, z wyłączeniem: 1) słomy i plew zbóż (PKWiU 01.11.50.0), 2) nasion bawełny (PKWiU 01.11.84.0), 3) nasion buraków cukrowych (PKWiU 01.13.72.0), 4) trzciny cukrowej (01.14.10.0), 5) tytoniu nieprzetworzonego (PKWiU 01.15.10.0), 6) roślin włóknistych (PKWiU 01.16.1), 7) pozostałych roślin innych niż wieloletnie (PKWiU 01.19) Zboża, ziemniaki, rośliny przemysłowe i produkty roślinne rolnictwa: 1) pozostałe - z wyłączeniem: arachidów (orzeszków ziemnych)(PKWiU 01.11.32), 2) bawełny i odziarnionych produktów roślinnych dla przemysłu włókienniczego (PKWiU ex 01.11.7), 3) kauczuku naturalnego (PKWiU 01.11.80), 4) ziół suszonych sortowanych całych, roślin dla przemysłu perfumeryjnego i farmacji itp. (PKWiU ex 01.11.9)	295	319	1 645 ²⁴¹	1 841	1 316	1 218	1 279
b.	Winogrona, z wyłączeniem wina wyprodukowanego przez właściciela winnicy Winogrona	BD	BD	13	33	36	33	37
c.	Nasiona owoców, z wyłączeniem nasion chleba świętojańskiego innego niż niełuszczone, niekruszone ani niezielone Owoce ziarnkowe i pestkowe Jagody i owoce z rodzaju Vaccinium, z wyłączeniem owoców kiwi (PKWiU 01.25.11.0) Pozostałe owoce, gdzie indziej niesklasyfikowane, z wyłączeniem chleba świętojańskiego i jego nasion niełuszczonych, niekruszonych i niezielonych Owoce oleiste, z wyłączeniem	460	471	321	318	325	350	370

²⁴¹ Dla porównania z 2010 r. należy uwzględnić towary w ppkt 3 lit. gg.

	orzechów kokosowych (PKWiU 01.26.20.0) Owoce pozostałe; ziarna chleba świętojańskiego - z wyłączeniem ziarna chleba świętojańskiego i chleba świętojańskiego (PKWiU 01.13.23-00.30), papai (PKWiU 01.13.23-00.50), owoców kiwi (PKWiU 01.13.23-00.60) i owoców południowych pozostałych osobno niewymienionych (PKWiU ex 01.13.23-00.90)							
d.	Orzechy laskowe Orzechy laskowe	BD	BD	12	13	14	15	17
e.	Orzechy włoskie Orzechy włoskie	BD	BD					
f.	Pozostałe nieprzetworzone rośliny przyprawowe i aromatyczne – wyłącznie: koperek (Anethum graveolens), majeranek, bylica-estragon, kapary, szafran, kurkuma, tymianek, curry i inne nieprzetworzone rośliny przyprawowe i aromatyczne, gdzie indziej niesklasyfikowane Chili, papryka słodka i inne rośliny przyprawowe i aromatyczne z rodzaju Capsicum lub z rodzaju Pimenta, surowe, suszone, z wyłączeniem słodkiej papryki Gałka muszkatołowa i kwiat muszkatołowy Kolendra, kmin i kminek Rośliny przyprawowe pozostałe - wyłącznie surowce roślin zielarskich oraz nasiona roślin przyprawowych	BD	BD	0	0	0	0	0

g.	Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego, z wyłączeniem: 1) zwierząt żywych i ich nasienia, 2) wełny strzyżonej, potnej z owiec i kóz, włączając wełnę praną z drugiej strzyży (PKWiU 01.45.30.0), 3) jaj wylęgowych (PKWiU 01.47.23.0), 4) kokonów jedwabników nadających się do motania (PKWiU 01.49.25.0), 5) wosków owadzych i spermacetów, włączając rafinowane i barwione (PKWiU 01.49.26.0), 6) embrionów zwierzęcych do celów reprodukcyjnych (PKWiU 01.49.27.0), 7) produktów zwierzęcych niejadalnych, gdzie indziej niesklasyfikowanych (PKWiU 01.49.28.0) 8) skór futerkowych surowych oraz skór i skórek surowych, gdzie indziej niesklasyfikowanych (PKWiU 01.49.3)	706	1 031	808 ²⁴²	869	826	807	709
	Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego – z wyłączeniem: 1) wełny (sierści) pranej i włosia surowego pogarbarskiego oraz preparowanego (PKWiU 01.22.31-00.20, 01.22.32-00.12, -00.22, -00.32, -00.42, ex -00.51, -00.52), 2) sierści zwierzęcej cienkiej lub grubej, niezgrzeblonej i nieuczesanej pozostałej (PKWiU 01.22.32-00.90), 3) zwierząt żywych pozostałych (PKWiU 01.25.10), 4) skór surowych świńskich półgarbowanych oraz poubojowych i zakonserwowanych dla przemysłu grabarskiego (PKWiU ex 01.25.33-00.00) 5) spermacetu (PKWiU ex 01.25.25)							

²⁴² Dla porównania z 2010 r. należy uwzględnić towary w pod pkt 3 lit. ii.

h.	Ryby i pozostałe produkty rybactwa; usługi wspomagające rybactwo, z wyłączeniem: 1) pereł nieobrobionych (PKWiU 03.00.5), 2) ryb żywych ozdobnych (PKWiU 03.00.11.0), 3) pozostałych produktów połowów (PKWiU 03.00.6) Ryby i inne produkty rybołówstwa i rybactwa, z wyłączeniem: produktów połowów pozostałych (PKWiU 05.00.3) i pereł (PKWiU 05.00.4)	26	26	30	31	30	29	31
i.	Ziarno jęczmienia obrobione wyłącznie przez śrutowanie	0	0	0	0	0	0	0
j.	Ziarno owsa obrobione wyłącznie przez śrutowanie	0	0					
k.	Ziarno pszenicy łuszczone, krojone lub śrutowane	0	0					
l.	Ziarno pszenicy obrobione wyłącznie przez śrutowanie	0	0					
m.	Ziarno żyta łuszczone (łuskane lub obierane), krojone, śrutowane	0	0					
n.	Ziarno żyta obrobione wyłącznie przez śrutowanie	0	0					
o.	Ziarno kukurydzy - miażdżone i płatkowane	0	0					
p.	Ziarno kukurydzy - obrobione wyłącznie przez śrutowanie	0	0					
q.	Ziarno zbóż pozostałe obrobione wyłącznie przez śrutowanie	0	0					
r.	Otręby paszowe kukurydziane	0	0					
s.	Otręby paszowe ryżowe	0	0					
t.	Otręby paszowe pszenne	0	0					
u.	Otręby paszowe zbóż oprócz kukurydzy, ryżu, pszenicy	0	0					
v.	Jaja bez skorupki oraz żółtka jaj, świeże lub zakonserwowane; jaja w skorupkach, zakonserwowane lub ugotowane; albumina jaja Jaja bez skorupki oraz żółtka jaj, świeże lub zakonserwowane; białka jajek	0	0	0	0	0	0	0
w.	Trzmiele (PKWiU ex 01.49.19.0) Entomofagi - wyłącznie stawonogi i nicienie (PKWiU ex 01.49.19.0) Trzmiele (PKWiU ex 01.25.10), (CN ex 0106 90 00) oraz entomofagi - wyłącznie stawonogi i nicienie	0	0	0	0	0	0	0

	(PKWiU ex 01.25.10), (CN ex 0106 90 00)							
x.	Dziko rosnące jadalne produkty leśne – wyłącznie leśne grzyby, jagody i orzechy	x	x	6	5	3	4	8
3. EDUKACJA NAUKA KULTURA SPORT								
5.	Stawka 7% (2009/2010)/8% (2011/2012/2013):							
a.	Usługi związane z działalnością obiektów sportowych Usługi w zakresie działalności stadionów i innych obiektów sportowych	189	211	262	309	390	457	418
b.	Wstęp na imprezy sportowe Wstęp na imprezy sportowe							
c.	Pozostałe usługi związane z rekreacją – wyłącznie w zakresie wstępu Usługi rekreacyjne pozostałe - wyłącznie w zakresie wstępu	5	6	13	15	18	0	0
d.	Gazety drukowane lub na nośnikach (dyskach, taśmach i innych) – wyłącznie gazety drukowane - oznaczone stosowanymi na podstawie odrębnych przepisów symbolami ISSN, wytwarzane metodami poligraficznymi, z wyłączeniem: wydawnictw, w których nie mniej niż 67 % powierzchni jest przeznaczonych na nieodpłatne lub odpłatne ogłoszenia handlowe, reklamy lub teksty reklamowe Czasopisma i pozostałe periodyki drukowane lub na nośnikach (dyskach, taśmach i innych) - wyłącznie czasopisma i pozostałe periodyki oznaczone stosowanymi na podstawie odrębnych przepisów symbolami ISSN, wytwarzane metodami poligraficznymi, z wyłączeniem: wydawnictw, w których nie mniej niż 67% powierzchni jest przeznaczonych na nieodpłatne lub odpłatne ogłoszenia handlowe, reklamy lub teksty reklamowe Gazety i czasopisma	372	357	429	431	465	468	511

e.	Usługi, inne niż usługi elektroniczne, polegające na umożliwieniu odbioru programów telewizyjnych i radiowych w rozumieniu przepisów o radiofonii i telewizji za pomocą urządzeń odbiorczych, z wyłączeniem usług polegających na wypożyczaniu filmów i audycji w wybranym przez korzystającego z usługi czasie²⁴³ Usługi radia i telewizji kablowej²⁴⁴ Usługi udostępniania programów radiowych i telewizyjnych realizowane za pomocą sieci telekomunikacji ruchomej - wyłącznie usługi radia i telewizji kablowej²⁴⁵ Usługi telekomunikacji satelitarnej, z wyłączeniem udostępniania programów radiowych i telewizyjnych za pośrednictwem satelity - wyłącznie usługi radia i telewizji kablowej²⁴⁶ Usługi udostępniania programów radiowych i telewizyjnych za pomocą satelity - wyłącznie usługi radia i telewizji kablowej²⁴⁷ Usługi radia i telewizji kablowej, z wyłączeniem: 1) usług związanych z taśmami wideo oraz z wszelkimi filmami reklamowymi i promocyjnymi, 2) działalności agencji informacyjnych	355	380	556 ²⁴⁸	699	957	926	843
f.	Usługi związane z projekcją filmów²⁴⁹ Usługi związane z wyświetlaniem	2	2	3	3	3	3	3

²⁴³ Zmiany wprowadzone ustawą z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 35); weszły w życie z dniem 1 kwietnia 2013 r.

²⁴⁴ Dotychczasowy zapis obowiązywał do dnia 31 marca 2013r. i został zmieniony ustawą z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 35) z dniem 1 kwietnia 2013 r.

²⁴⁵ Zapis uchylony z dniem 31 marca 2013 r. ustawą z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 35); usługi objęte tym zapisem pozostały opodatkowane wg stawki obniżonej.

²⁴⁶ j.w

²⁴⁷ j.w

²⁴⁸ Nie dotyczy usług reklamowych i promocji.

²⁴⁹ Pozycja uchylona z dnia 31 marca 2013 r. ustawą z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 35); od dnia 1 kwietnia 2013 r. usługi te opodatkowane zostały stawką podstawową.

	filmów i taśm wideo oraz z wyświetlaniem filmów na innych nośnikach - z wyłączeniem filmów reklamowych i promocyjnych							
g.	Usługi związane z filmami, nagraniami wideo i programami telewizyjnymi – wyłącznie w zakresie produkcji programów telewizyjnych²⁵⁰ Usługi w zakresie nagrywania dźwięku i wydarzeń na żywo²⁵¹ Usługi związane z produkcją programów radiofonicznych²⁵² Usługi związane z nadawaniem programów ogólnodostępnych i abonamentowych, inne niż określone w art. 43 ust. 1 pkt 34²⁵³ Usługi radia i telewizji, inne niż usługi zwolnione, z wyłączeniem: 1) usług związanych z taśmami wideo oraz z wszelkimi filmami reklamowymi i promocyjnymi, 2) działalności agencji informacyjnych	26	56	133 ²⁵⁴	126	74	87	96
h.	Usługi kulturalne i rozrywkowe – wyłącznie w zakresie wstępu: 1) na widowiska artystyczne, włączając przedstawienia cyrkowe, 2) do obiektów kulturalnych Usługi związane z rozrywką i rekreacją – wyłącznie w zakresie wstępu do wesołych miasteczek, parków rozrywki, na dyskoteki, sale taneczne Usługi rozrywkowe pozostałe - wyłącznie wstęp na spektakle, koncerty, przedstawienia i imprezy: 1) w zakresie twórczości i wykonawstwa artystycznego i literackiego (PKWiU 92.31.2), 2) związane z funkcjonowaniem obiektów kulturalnych (PKWiU	64	65	79	88	104	119	113

²⁵⁰ j.w.

²⁵¹ j.w.

²⁵² j.w.

²⁵³ j.w.

²⁵⁴ Różnica ta wynika ze zmiany danych przez GUS w związku z weryfikacją klucza przejścia z COICOP (tj. klasyfikacja spożycia indywidualnego według celu) w oparciu o tablice wykorzystania. Ponadto w poz. g usługi w zakresie nagrywania dźwięku i wydarzeń na żywo oraz usługi związane z produkcją programów radiofonicznych przed rokiem 2011 były objęte zwolnieniem.

	92.32.10), świadczone przez wesole miasteczka, parki rozrywki, cyrki, dyskoteki, sale balowe (PKWiU 92.33, 92.34.1 i 92.34.12)							
i.	Usługi bibliotek i archiwów – wyłącznie w zakresie wypożyczania wydawnictw wymienionych w pozycji 72 - 75 Usługi bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostałe usługi w zakresie kultury – wyłącznie w zakresie wstępu Usługi świadczone przez biblioteki, archiwa, muzea i inne usługi związane z kulturą - wyłącznie w zakresie wstępu oraz wypożyczania książek (oznaczonych stosowanymi na podstawie odrębnych przepisów symbolami ISBN), nut, map - wytwarzanych metodami poligraficznymi, gazet, magazynów, czasopism	76	73	88	106	117	123	114
j.	Usługi twórców i artystów wykonawców w rozumieniu przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych wynagradzane w formie honorariów za przekazanie lub udzielenie licencji do praw autorskich lub praw do artystycznego wykonania Usługi twórców i artystów wykonawców w rozumieniu przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych wynagradzane w formie honorariów za przekazanie lub udzielenie licencji do praw autorskich lub praw do artystycznego wykonania	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
k.	Dostawa dzieł sztuki: 1) przez ich twórców lub spadkobierców twórców, okazjonalnie przez podatnika nie stosującego szczególnych procedur w zakresie dostawy towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków, którego działalność jest opodatkowana, w przypadku gdy działa sztuki zostały osobiście	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD

	przywiezione przez podatnika lub zostały przez niego nabyte od ich twórcy lub spadkobiercy twórcy, lub też w przypadku gdy uprawniają go one do pełnego odliczenia podatku							
I.	Import dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich oraz antyków	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
6.	Stawka 5%²⁵⁵							
a.	Książki drukowane – wyłącznie książki (oznaczone stosowanymi na podstawie odrębnych przepisów symbolami ISBN), mapy – wytwarzane metodami poligraficznymi, z wyłączeniem ulotek; Czasopisma specjalistyczne Nuty w formie drukowanej Stawka 0 % stosowana do dostawy w kraju i wewnątrzwspólnotowego nabycia książek, czasopism specjalistycznych oraz importu drukowanych książek i broszur oraz czasopism specjalistycznych	802	934	991	962	1 101	1 339	1 397
b.	Książki wydawane na dyskach, taśmach i innych nośnikach oznaczone stosowanymi na podstawie odrębnych przepisów symbolami ISBN	x	x	16	25	38	44	42
4. ZDROWIE								
7.	Stawka 7% (2009/2010)/8% (2011/2012/2013):							
a.	Soki i ekstrakty roślinne z opium Soki i ekstrakty roślinne z opium	130	138	132	139	132	136	161
b.	Wata z materiałów włókienniczych i wyroby z tego rodzaju waty, z wyłączeniem waty konfekcyjnej (PKWiU ex 17.22.12.0) Wata z materiałów włókienniczych i wyroby z tego rodzaju waty, kłaczki włókiennicze, puch włókienniczy, resztki włókien z przemiatu - z wyłączeniem waty konfekcyjnej (PKWiU 17.54.31-	1	1	0	0	0	0	0

²⁵⁵ Z derogacji wynikała możliwość stosowania 0% stawki podatku od towarów i usług w odniesieniu do książek i czasopism specjalistycznych do końca 2007 r. Możliwość ta została przedłużona do 31 grudnia 2010 r. z uwagi na wygaśnięcie derogacji zapisanej w Traktacie Akcesyjnym (przedłużonej na kolejne 3 lata), od stycznia 2011 r. stawka podatku na książki (w tym książki na fizycznych nośnikach), czasopisma specjalistyczne oraz nuty wynosi 5%. Od stycznia 2011 r. stawkę obniżoną 5% określono też dla książek drukowanych na dyskach, taśmach i innych nośnikach. Jest to nowa preferencja, towary wymienione w tej pozycji wcześniej opodatkowane były stawką 22%.

	50.10), kosmyków włókienniczych i proszku oraz rozdrobnionych resztek włókien (PKWiU 17.54.31-50.80)							
c.	Elementy składowe i wymienne do wyrobów ortopedycznych, rehabilitacyjnych i protetycznych drewniane Elementy składowe i wymienne do wyrobów ortopedycznych, rehabilitacyjnych i protetycznych drewniane	0	0	0	0	0	0	0
d.	Podpaski higieniczne z papieru, waty celulozowej lub bibułki tissue²⁵⁶ Podpaski higieniczne z papieru, waty celulozowej lub bibułki tissue	196	229	247	93	78	66	81
e.	Tampony higieniczne z papieru, waty celulozowej lub bibułki tissue Tampony higieniczne z papieru, waty celulozowej lub bibułki tissue							
f.	Wata celulozowa, paczkowana Wata celulozowa paczkowana							
g.	Pieluszki, wkładki do pieluch i podobne artykuły sanitarne dla niemowląt Pieluszki, wkładki do pieluch i podobne artykuły sanitarne dla niemowląt							
h.	Pieluszki i podobne artykuły sanitarne dla dorosłych Pieluszki i podobne artykuły sanitarne dla dorosłych							
i.	Cysteina, cystyna i ich pochodne Cysteina, cystyna i ich pochodne	0	0	0	0	0	0	0
j.	Produkty lecznicze dopuszczone do obrotu na terytorium kraju, które uzyskały pozwolenie wydane przez Radę Unii Europejskiej lub Komisję Europejską Produkty lecznicze dopuszczone do obrotu na terytorium RP (załącznik nr 3 ustawy o VAT oraz § 6 ust. 7 i 8 rozporządzenia w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o VAT)	3 559	3 723	4 569	4 867	5 079	5 189	5 610

²⁵⁶ Różnica (w porównaniu z rokiem 2011) wynika ze zmiany danych przez GUS w związku z urealnieniem szacunków w zakresie tych towarów.

k.	Film fotograficzny w rolkach do promieni rentgenowskich, do zastosowań nieprzemysłowych - wyłącznie medycznych, Błony rentgenowskie diagnostyczne Film fotograficzny w rolkach do promieni rentgenowskich, do zastosowań nieprzemysłowych - wyłącznie medyczny, błony rentgenowskie diagnostyczne niesklasyfikowane w grupowaniach PKWiU: 24.64.11-30.10 i 24.64.11-50.20							
l.	Testy i odczynniki diagnostyczne, medyczne Testy i odczynniki diagnostyczne, medyczne							
m.	Materiały formierskie dentystyczne na bazie wosku, w opakowaniach do sprzedaży detalicznej Materiały formierskie dentystyczne na bazie wosku, w opakowaniach do sprzedaży detalicznej							
n.	Materiały formierskie dentystyczne na bazie gipsu Materiały formierskie dentystyczne na bazie gipsu	7	8	377	377	425	714	945
o.	Pasty modelarskie i pozostałe preparaty; preparaty do stosowania w dentystyce na bazie gipsu, pozostałe Pasty modelarskie i pozostałe preparaty; preparaty do stosowania w dentystyce na bazie gipsu, pozostałe							
p.	Gotowe pożywki do hodowli mikroorganizmów – wyłącznie dla farmacji Gotowe pożywki do hodowli mikroorganizmów - wyłącznie dla farmacji							
q.	Produkty i preparaty do użytku farmaceutycznego i chirurgicznego, z wyłączeniem wyrobów z ceramiki szlachetnej Produkty i preparaty do użytku farmaceutycznego i chirurgicznego, z wyłączeniem wyrobów z ceramiki szlachetnej							

r.	Przewody, rury i węże z gumy innej niż ebonit – wyłącznie węże medyczne z gumy Przewody, rury i węże z gumy (z wyjątkiem ebonitowych) - wyłącznie węże medyczne							
s.	Rękawice chirurgiczne Rękawice chirurgiczne							
t.	Wyroby higieniczne lub farmaceutyczne (włączając smoczki), z gumy innej niż ebonit Wyroby higieniczne i farmaceutyczne (w tym odciągacze do mleka), z kauczuku wulkanizowanego, innego niż ebonit							
u.	Nity ze stali do wyrobów ortopedycznych, rehabilitacyjnych i protetycznych Nity ze stali do wyrobów ortopedycznych, rehabilitacyjnych i protetycznych	0	0					
v.	Części do narzędzi, przyrządów, aparatów i urządzeń medycyny ogólnej (do sterylizacji narzędzi, dezynfekcji, wyjaławiania itp.) Części do narzędzi, przyrządów, aparatów i urządzeń medycyny ogólnej (do sterylizacji narzędzi, dezynfekcji, wyjaławiania itp.)	0	0					
w.	Strzykawki używane w lecznictwie, chirurgii, stomatologii lub weterynarii – z wyłączeniem strzykawek weterynaryjnych Strzykawki używane w lecznictwie, chirurgii, stomatologii lub weterynarii – z wyłączeniem strzykawek weterynaryjnych							
x.	Igły metalowe do zastrzyków stosowane w lecznictwie, z wyłączeniem igieł weterynaryjnych Igły metalowe do zastrzyków stosowane w lecznictwie – z wyłączeniem igieł weterynaryjnych	137	167					
y.	Igły (z wyjątkiem metalowych igieł do zastrzyków lub zakładania szwów), z wyłączeniem igieł weterynaryjnych Igły (z wyjątkiem metalowych igieł do zastrzyków lub zakładania							

	szwów) - z wyłączeniem igieł weterynaryjnych						
z.	Przyrządy i aparatura do pomiaru ciśnienia krwi Przyrządy i aparatura do pomiaru ciśnienia krwi						
aa.	Aparatura do transfuzji Aparatura do transfuzji						
bb.	Sztuczne stawy; sprzęt i aparaty ortopedyczne; sztuczne zęby; wyroby protetyki dentystycznej; protezy pozostałych części ciała, gdzie indziej niesklasyfikowane, z wyłączeniem sztucznych zębów i protez dentystycznych Sztuczne stawy; przyrządy, aparaty i protezy ortopedyczne; sztuczne zęby; protezy dentystyczne; protezy innych części ciała, gdzie indziej niesklasyfikowane - z wyłączeniem sztucznych zębów i protez dentystycznych						
cc.	Stymulatory serca, aparaty słuchowe Części i akcesoria protez i przyrządów ortopedycznych Aparaty słuchowe; stymulatory serca; ich części; części i akcesoria protez i przyrządów ortopedycznych, gdzie indziej niesklasyfikowane						
dd.	Soczewki kontaktowe; soczewki okularowe ze szkła i innych materiałów Soczewki kontaktowe; soczewki okularowe ze szkła; soczewki okularowe z innych materiałów	6	7				
ee.	Wyroby medyczne, w rozumieniu ustawy o wyrobach medycznych dopuszczone do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej Wyroby medyczne, w rozumieniu ustawy o wyrobach medycznych dopuszczone do obrotu na terytorium RP	48	57				

ff.	Preparaty odkażające o właściwościach bakteriobójczych, grzybobójczych i wirusobójczych, mające zastosowanie wyłącznie w ochronie zdrowia, na które zostało wydane pozwolenie tymczasowe albo dokonany wpis do rejestru produktów biobójczych w rozumieniu przepisów ustawy o produktach biobójczych Preparaty odkażające o właściwościach bakteriobójczych, grzybobójczych i wirusobójczych, mające zastosowanie wyłącznie w ochronie zdrowia, na które zostało wydane pozwolenie tymczasowe albo dokonany wpis do rejestru produktów biobójczych w rozumieniu przepisów ustawy o produktach biobójczych							
gg.	Usługi weterynaryjne Usługi w zakresie ochrony zdrowia i opieki społecznej - wyłącznie świadczone przez instytucje, których usługi te nie są zwolnione od podatku	15	22	21	22	29	37	43
hh.	Wózki inwalidzkie, z wyłączeniem części i akcesoriów Wózki inwalidzkie	2	2	2	2	2	2	2
5. RODZINA i SOCJALNE								
8.	Stawka obniżona 7% (2009/2010)/ 8% (2011/2012/2013):							
a.	Owoce i warzywa przetworzone i zakonserwowane, z wyłączeniem produktów o zawartości alkoholu powyżej 1,2 % Owoce i warzywa przetworzone i zakonserwowane, z wyłączeniem: 1) produktów o zawartości alkoholu powyżej 1,2 %, 2) usług związanych z przetwórstwem i konserwowaniem warzyw i owoców	987	998	857	889	834	1 006	990

b.	Pieczyno świeże Wyroby ciastkarskie i ciastka, świeże, których data minimalnej trwałości oznaczona zgodnie z odrębnymi przepisami nie przekracza 45 dni, a w przypadku oznaczania tych towarów zgodnie z odrębnymi przepisami wyłącznie terminem przydatności do spożycia, termin ten również nie przekracza 45 dni Pieczywo, wyroby piekarskie i ciastkarskie, świeże	1 643	1 692	628 ²⁵⁷	633	538	638	593
c.	Owoce tropikalne i podzwrotnikowe Owoce cytrusowe Owoce południowe	148	190	325 ²⁵⁸	339	312	320	346
d.	Skrobia i wyroby skrobiowe Produkty przemiału zbóż, skrobie i produkty skrobiowe	477	498	0 ²⁵⁹	0	0	0	0
e.	Cukier, z wyłączeniem cukru i syropu klonowego, zawierającego dodatek środków aromatyzujących lub barwiących (PKWiU ex 10.81.13.0) Cukier - z wyłączeniem cukru zawierającego dodatek środków aromatyzujących lub barwiących (PKWiU 15.83.13-30.00 i 15.83.13- 50.10)	493	418	540	495	623	624	616
f.	Owoce, orzechy, skórki z owoców i pozostałe części roślin, zakońserwowane cukrem Owoce, orzechy, skórki z owoców i inne części roślin, konserwowane cukrem	1	1	1	1	1	1	1
g.	Cykoria palona, pozostałe palone namiastki kawy oraz ich ekstrakty, esencje i koncentraty Cykoria palona, pozostałe palone namiastki kawy oraz ich ekstrakty, esencje i koncentraty	19	19	23	21	15	15	15

²⁵⁷ Różnica w porównaniu z rokiem poprzednim wynika z podziału na różne rodzaje pieczywa, wyrobów ciastkarskich w zależności od terminu przydatności. Patrz ppkt 9 lit. ee.

²⁵⁸ Różnica w porównaniu z rokiem poprzednim wynika z zastosowania przez GUS dokładniejszej metody szacunku poprzez zbilansowanie podaży i wykorzystania owoców.

²⁵⁹ Dla porównania z 2011 r. należy uwzględnić towary w ppkt 9 lit. j.

h.	Sosy; mieszanki przypraw; mąka i mączka z gorczycy oraz gotowa musztarda, z wyłączeniem musztardy gotowej Sosy, mieszanki przyprawowe, mąka i grysik z gorczycy oraz gotowa musztarda – z wyłączeniem musztardy gotowej (PKWiU 15.87.12-55)	56	59	74	79	76	78	92
i.	Przetwory homogenizowane oraz żywność dietetyczna Przetwory homogenizowane oraz żywność dietetyczna	174	214	359	379	365	376	446
j.	Zupy i buliony oraz przetwory z nich Zupy i buliony oraz przetwory z nich							
k.	Pozostałe różne artykuły spożywcze, gdzie indziej niesklasyfikowane, z wyłączeniem ekstraktów słodowych i produktów o zawartości alkoholu powyżej 1,2 % Produkty spożywcze pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane – z wyłączeniem ekstraktów słodowych (PKWiU 15.89.14-30.1)	128	141					
l.	Wywar Wywar	0	0	0	0	0	0	0
m.	Lód, włączając lód do celów chłodniczych innych niż żywnościowe Lód naturalny	10	21	0	0	0	0	0
n.	Lód sztuczny							
o.	Woda w postaci naturalnej Usługi związane z uzdatnianiem i dostarczaniem wody za pośrednictwem sieci wodociągowych Usługi związane z handlem wodą dostarczana za pośrednictwem sieci wodociągowych Woda naturalna oraz usługi w zakresie rozprowadzania wody	473	559	546	565	592	388	431
p.	Odzież i dodatki odzieżowe dla niemowląt²⁶⁰ Odzież i dodatki odzieżowe dla niemowląt	24	28	29	x	x	x	x

²⁶⁰ Od dnia 1 stycznia 2012 r. opodatkowane stawką 23%.

q.	Obuwie dziecięce²⁶¹ Obuwie dziecięce	122	120	141	x	x	x	x
r.	Przeszkolone psy przewodniki dla ociemniałych Przeszkolone psy przewodniki dla ociemniałych	0	0	0	0	0	0	0
s.	Maszyny poligraficzne do pisma Braille'a Maszyny poligraficzne do pisma Braille'a	0	0	0	0	0	0	0
t.	Maszyny do pisania dla niewidomych Maszyny do pisania dla niewidomych	0	0	0	0	0	0	0
u.	Urządzenia komputerowe do pisma Braille'a (dla ociemniałych) Urządzenia komputerowe do pisma Braille'a (dla ociemniałych)	1	1	1	1	1	2	2
v.	Foteliki do przewozu dzieci w samochodach Foteliki do przewozu dzieci w samochodach	BD	BD	0	0	0	0	0
w.	Usługi pogrzebowe i pokrewne, wraz z dostawą trumien, urn i utensyliów pogrzebowych dostarczanych wraz z trumną lub urną Usługi pogrzebowe i pokrewne, wraz z dostawą trumien, urn i utensyliów pogrzebowych dostarczanych łącznie z trumną lub urną	482	547	426	582	604	962	984
x.	Usługi związane z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków Usługi związane ze zbieraniem odpadów innych niż niebezpieczne nadających się do recyklingu Usługi związane ze zbieraniem odpadów innych niż niebezpieczne nienadających się do recyklingu Usługi związane z infrastrukturą przeznaczoną do przemieszczania odpadów innych niż niebezpieczne Usługi związane ze zbieraniem odpadów niebezpiecznych Usługi związane z infrastrukturą przeznaczoną do przemieszczania	623	735	931	1 065	1 140	1 441	1 723

²⁶¹ Od dnia 1 stycznia 2012 r. opodatkowane stawką 23% .

	odpadów niebezpiecznych nadających się do recyklingu Usługi związane z obróbką odpadów innych niż niebezpieczne w celu ich ostatecznego usunięcia Usługi związane z usuwaniem odpadów innych niż niebezpieczne Usługi związane z przetwarzaniem pozostałych odpadów niebezpiecznych Usługi związane z unieszkodliwianiem odpadów promieniotwórczych i pozostałych odpadów niebezpiecznych, z wyłączeniem usług zagospodarowania odpadów promieniotwórczych (ponownego przetwarzania paliw i odpadów) (PKWiU ex 38.22.21.0) Usługi związane z odkażaniem i czyszczeniem Pozostałe usługi związane z rekultywacją oraz specjalistyczne usługi w zakresie kontroli zanieczyszczeń Usługi zamywania śmieci i usuwania śniegu Pozostałe usługi sanitarne Usługi związane z zagospodarowaniem terenów zieleni Usługi w zakresie gospodarki ściekami oraz wywozu i unieszkodliwiania odpadów, usługi sanitarne i pokrewne							
y.	Dostawa, budowa, remont, modernizacja, termomodernizacja lub przebudowa obiektów budowlanych lub ich części zaliczonych do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym (art. 41 ust. 12 ustawy o VAT) Dostawa, budowa, remont, modernizacja, termomodernizacja lub przebudowa obiektów budowlanych lub ich części zaliczonych do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym (art. 41 ust. 12 ustawy o VAT)	8 886	9 883	11 004	11 204	11 320	10305	11280

z.	1. Roboty konserwacyjne dotyczące budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym; 2. Roboty konserwacyjne dotyczące: a) obiektów budownictwa mieszkaniowego, o których mowa w art. 2 pkt 12 ustawy, lub ich części, z wyłączeniem lokali użytkowych, b) lokali mieszkalnych w budynkach niemieszkalnych sklasyfikowanych w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w dziale 12 – w zakresie w jakim wymienione roboty nie są objęte tą stawką na podstawie pkt 1 (§ 7 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2010 r. oraz z dnia 4 kwietnia 2011r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o VAT) Usługi robót budowlano - montażowych oraz remontów i robót konserwacyjnych dotyczących obiektów budownictwa mieszkaniowego lub ich części oraz dostawa obiektów budownictwa mieszkaniowego lub ich części - w zakresie, w jakim wymienione roboty i remonty, obiekty lub ich części oraz lokale nie są objęte obniżoną stawką na podstawie przepisów dotyczących budownictwa mieszkaniowego w ramach prowadzonej polityki społecznej (§ 37 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2009 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o VAT)								
aa.	Urządzenia do zapisywania i odczytywania tekstów w alfabecie Braille’a Publikacje w alfabecie Braille’a, jeżeli z uwagi na formę w całości przeznaczone są dla użytku osób niewidomych i słabowidzących, oraz urządzenia do zapisywania i odczytywania tekstów w alfabecie Braille’a	BD	BD	0	0	0	0	0	0

9.	Stawka 5%:²⁶²							
a.	Mięso i wyroby z mięsa, zakonserwowane, z wyłączeniem: 1) tłuszczów technicznych, 2) produktów ubocznych garbarń, 3) skór i skórek, niejadalnych, 4) piór, puchu, pierza i skórek ptaków 5) wełna szarpana 6) odpadów zwierzęcych surowych, niejadalnych (PKWiU ex 10.11.60.0) – z wyjątkiem jelit, pęcherzy i żołądków ²⁶³ Konserwy i pozostałe przetwory z mięsa	1 330	1 308	2 940	2 864	2 817	2 930	2 883
b.	Mięso i podroby jadalne wołowe, wieprzowe, baranie, kozie, końskie, z osłów i mułów	1 222	1 212					
c.	Tłuszcz wołowy, barani, kozi, wieprzowy i z drobiu – z wyłączeniem tłuszczów technicznych (PKWiU 15.11.30-50.10, -50.40, -70.10) oraz tłuszczów solonych, wędzonych i suszonych opodatkowanych stawką 7 %	0	0					
d.	Odpady zwierzęce, niejadalne, z wyłączeniem produktów ubocznych garbarń	BD	BD					
e.	Mięso i podroby jadalne pozostałe (w tym drobiowe i królicze)	480	475					
f.	Mączki, grysiki i granulki z mięsa i podrobów, nienadające się do spożycia przez człowieka - wyłącznie mączki pastewne mięsno- kostne	0	0					

²⁶² Mając na uwadze to, aby przeciętna stawka na żywność nie wzrosła, obniżona została z 7% do 5% stawka na podstawowe produkty żywnościowe. Towary wymienione we wszystkich pozycjach z tej grupy wcześniej opodatkowane były stawką 7%, z wyjątkiem poz. g, w której wymienione towary wcześniej opodatkowane były stawką 3%. Natomiast towary wymienione w poz. y wcześniej opodatkowane stawką 7% zostały od stycznia 2011 r. opodatkowane stawką 5% (podobnie jak książki drukowane, czasopisma specjalistyczne oraz nuty w formie drukowanej).

²⁶³ Zmiany wprowadzone ustawą z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 35); weszły w życie z dniem 1 kwietnia 2013 r.

g.	Ryby, skorupiaki i mięczaki, przetworzone i zakonserwowane, z wyłączeniem mąki, mączek i granulek z ryb, skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych, niejadalnych (PKWiU 10.20.41.0) Ryby i produkty rybne przetworzone i zakonserwowane (łącznie z marynatami) – z wyłączeniem ryb przyrządzonych i zakonserwowanych w inny sposób i kawioru (PKWiU 15.20.14- 11.20, - 11.30, -11.9, -12.4, -12.5, -12.9, - 13.4, -13.5, -13.9, - 14.1, -14.20, - 14.9, -15.4, -15.5, -15.90, -16.4, - 16.5, -16.90, - 17.00, -19.7, -19.8, - 19.9, -30, -51.00, -59.00), skorupiaki, mięczaki i inne wodne bezkręgowce, przetworzone lub zakonserwowane (PKWiU 15.20.16) oraz mączek, grysików i granulek z ryb, skorupiaków, mięczaków i innych wodnych bezkręgowców, nienadających się do spożycia przez ludzi (PKWiU 15.20.17)	120	28	315	317	312	328	321
h.	Mączki, grysiki i granulki z ryb, skorupiaków, mięczaków i innych wodnych bezkręgowców, nienadające się do spożycia przez ludzi, z wyłączeniem produktów ubocznych (surowców i przetworów) z ryb oraz innych zwierząt wodnych pozostałych	0	0					
i.	Ryby, skorupiaki i mięczaki, przetworzone i zakonserwowane Ryby i produkty rybne przetworzone i zakonserwowane	221	369					
j.	Produkty przemiału zbóż, z wyłączeniem śruty	x	x	401 ²⁶⁴	395	475	469	445
k.	Oleje i tłuszcze zwierzęce i roślinne – wyłącznie jadalne Oleje, tłuszcze zwierzęce i roślinne - wyłącznie jadalne	320	353	464	538	563	536	511

²⁶⁴ Dla porównania z rokiem 2010 należy uwzględnić towary w pod pkt 8 lit. d.

l.	Oleje i tłuszcze zwierzęce, surowe i rafinowane, z wyjątkiem tłuszczów wołowych, owczych, kozich, wieprzowych i drobiowych – z wyłączeniem stearyny smalcowej do zastosowań przemysłowych (PKWiU 15.41.11-30.11), stearyny smalcowej pozostałej (PKWiU 15.41.11-30.21), oleiny (PKWiU 15.41.11- 30.31), tłuszczów i olejów zwierzęcych wraz z frakcjami, niemodyfikowanych chemicznie pozostałych, rafinowanych, technicznych (PKWiU 15.41.11-90.20), tłuszczów i olejów zwierzęcych innych wraz z frakcjami, niemodyfikowanych chemicznie pozostałych, nierafinowanych, technicznych (PKWiU 15.41.11-90.40)	81	80					
m.	Tłuszcze i oleje zwierzęce wraz z frakcjami, utwardzone itp.							
n.	Tłuszcze złożone z produktów roślinnych lub zwierzęcych (miksów), wyroby seropodobne (analogi serów), napoje z dodatkiem tłuszczu roślinnego - nadające się do spożycia przez ludzi (PKWiU ex 10.89.19.0)	x	x					
o.	Wyroby mleczarskie, z wyłączeniem kazeiny do produkcji regenerowanych włókien tekstylnych oraz kazeiny do stosowania w przemyśle innym niż produkujący żywność, pasze lub w przemyśle włókienniczym (PKWiU ex 10.51.53.0) Produkty mleczarskie, z wyłączeniem kazeiny do produkcji regenerowanych włókien tekstylnych (PKWiU 15.51.53-00.10) oraz kazeiny do stosowania w przemyśle innym niż produkujący żywność, pasze lub w przemyśle włókienniczym (PKWiU 15.51.53-00.90)	1 545	1 548	1 724	1 780	1 882	1 663	1 601
p.	Mleko płynne przetworzone	159	160					
q.	Pieczywo chrupkie Chleb chrupki	187	192	130	115	121	120	102

r.	Tosty z chleba i podobne tosty Suchary, sucharki, tosty z chleba i podobne tosty - wyłącznie tosty z chleba i podobne tosty							
s.	Pozostałe piekarskie i ciastkarskie wyroby suche lub konserwowane – wyłącznie chleb przaśny (maca), opłatki sakralne i podobne produkty, bułka tarta Chleb przaśny (maca)							
t.	Wafle i opłatki o zawartości wody przekraczającej 10 % masy Wafle i opłatki o zawartości wody przekraczającej 10 %							
u.	Wyroby piekarskie, niezawierające dodatku środka słodzącego, pozostałe - wyłącznie chleb i bułki oraz bułka tarta							
v.	Makarony, pierogi, kluski i podobne wyroby mączne Kuskus Makarony, kluski i podobne produkty mączne	161	166	233	229	238	136	131
w.	Substancje pektynowe, pektyniany i pektyny Substancje pektynowe, pektyniany i pektyny	0	0	0	0	0	0	0
x.	Śluz i zagęszczacze pochodzące z produktów roślinnych Śluz i zagęszczacze pochodzące z produktów roślinnych	0	0	0	0	0	0	0
y.	Pozostałe napoje bezalkoholowe – wyłącznie niegazowane napoje: 1) w których udział masowy soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego wynosi nie mniej niż 20% składu surowcowego, 2) zawierające tłuszcz mlekowy, z wyłączeniem napojów, przy przygotowywaniu których wykorzystywany jest napar z kawy lub herbaty, niezależnie od udziału procentowego tego naparu w przygotowywanym napoju ²⁶⁵ Napoje owocowe	510	528	736	727	752	423	418
z.	Napoje owocowo-warzywne							

²⁶⁵ Zmiany wprowadzone ustawą z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 35); weszły w życie z dniem 1 kwietnia 2013 r.

aa.	Nektary							
bb.	Napoje warzywne							
cc.	Napoje bezalkoholowe zawierające tłuszcz mlekowy, pozostałe	0	0					
dd.	Ziemniaki zamrożone (PKWiU 10.31.11.0) Soki z owoców i warzyw (PKWiU 10.32.) Warzywa zamrożone (PKWiU 10.39.11.0) Owoce i orzechy zamrożone, gotowane lub nie, z wyłączeniem orzechów (ex 10.39.21.0)	x	X	202	273	247	305	304
ee.	Pieczynko świeże, którego data minimalnej trwałości, oznaczona zgodnie z odrębnymi przepisami nie przekracza 14 dni, a w przypadku oznaczania tych towarów zgodnie z odrębnymi przepisami wyłącznie terminem przydatności do spożycia, termin ten również nie przekracza 14 dni	x	x	931 ²⁶⁶	914	953	942	944
ff.	Gotowe posiłki i dania, z wyłączeniem produktów o zawartości alkoholu powyżej 1,2%	x	x	69	69	69	39	39
gg.	Wydawnictwa w alfabecie Braille'a Publikacje w alfabecie Braille'a, jeżeli z uwagi na formę w całości przeznaczone są dla użytku osób niewidomych i słabowidzących, oraz urządzenia do zapisywania i odczytywania tekstów w alfabecie Braille'a	BD	BD	0	0	1	1	1
6. TRANSPORT I OCHRONA ŚRODOWISKA								
10.	Stawka 7% (2009/2010)/ 8% (2011/2012/2013):							
a.	Transport kolejowy pasażerski międzymiastowy Usługi w zakresie kolejowych przewozów pasażerskich międzymiastowych	225	284	287	261	298	329	330
b.	Transport lądowy pasażerski, miejski i podmiejski Usługi pasażerskiego transportu rozkładowego lądowego pozostałe	331	445	1 750	1 722	1 892	1 938	1 802
c.	Usługi taksówek osobowych Usługi taksówkowe oraz wynajmowania samochodów	200	166					

²⁶⁶ Dla porównania z rokiem 2010 należy uwzględnić towary w pod pkt 8 lit. b.

	osobowych z kierowcą							
d.	Pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany Usługi pasażerskiego transportu lądowego pozostałe	1 028	955					
e.	Transport morski i przybrzeżny pasażerski, włączając żeglugę bliskiego zasięgu Usługi morskiego i przybrzeżnego transportu pasażerskiego	1	0	1	0	0	0	0
f.	Transport wodny śródlądowy pasażerski Usługi wodnego śródlądowego transportu pasażerskiego	1	0	0	0	0	0	0
g.	Wynajem pasażerskich statków żeglugi śródlądowej z załogą Usługi w zakresie wynajmowania statków żeglugi śródlądowej z załogą do przewozu pasażerów	0	0	0	0	0	0	0
h.	Transport lotniczy pasażerski – wyłącznie przewozy lotnicze rozkładowe pasażerskie i pozarozkładowe pasażerskie Przewozy lotnicze rozkładowe pasażerskie	4	3	5	3	8	9	9
i.	Przewozy lotnicze pozarozkładowe pasażerskie							
j.	Wynajem środków transportu lotniczego pasażerskiego, z załogą Usługi wynajmowania środków transportu lotniczego z załogą - wyłącznie usługi wynajmowania pasażerskich środków transportu lotniczego	0	0	0	0	0	0	0
11.	Stawka 0% stosowana do usług międzynarodowego przewozu osób środkami transportu morskiego, lotniczego i kolejowego Stawka 0% stosowana do usług międzynarodowego przewozu osób środkami transportu morskiego, lotniczego i kolejowego (art. 83 ust. 1 pkt 23 w zw. z art. 83 ust. 3 pkt 2 ustawy o VAT)	31	202	184	189	195	208	229
12.	Stawka 0% stosowana na podstawie § 6 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD

	od towarów i usług oraz warunków stosowania stawek obniżonych (Dz. U. poz. 1719). Wcześniej: § 9 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 kwietnia 2011 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2013 r. poz. 247 i 362) oraz § 8 ust. 1 pkt 3, 4 i 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2009 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 1799, z późn. zm.)							
7. INNE								
13.	Odliczenie od podatku kwoty wydatkowanej na zakup kas rejestrujących (art. 111 ust. 4 ustawy o VAT) Odliczenie od podatku kwoty wydatkowanej na zakup kas rejestrujących (art. 111 ust. 4 ustawy o VAT) ²⁶⁷	24	30	39	23	77	33	96
14.	Stawka 7% (2009/2010)/ 8% (2011/2012/2013):							
a.	Usługi związane z leśnictwem, z wyłączeniem: patrolowania lasów wykonywanego na zlecenie przez jednostki inne niż leśne (PKWiU ex 02.40.10.3) oraz doradztwa w zakresie zarządzania lasami Usługi związane z leśnictwem i pozyskiwaniem drewna, z wyłączeniem patrolowania lasów	2	2	0	0	0	0	0
b.	Usługi wspomagające rybactwo, z wyłączeniem usług związanych z rybołówstwem morskim (PKWiU ex 03.00.71.0) Usługi związane z rybołówstwem i rybactwem, z wyłączeniem usług związanych z rybołówstwem morskim	0	0	0	0	0	0	0
15.	Bezzwrotna pomoc:							

²⁶⁷ Wartość preferencji została oszacowana na podstawie danych pochodzących ze sprawozdawczości budżetowej oraz danych z hurtowni SPR/VAT.

a.	Stawka 0% stosowana przy świadczeniu usług przez zarejestrowanych podatników oraz imporcie usług, nabywanych za środki bezzwrotnej pomocy zagranicznej (§ 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2013 r. oraz z dnia 4 kwietnia 2011 r. w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług, oraz warunków stosowania tych stawek – Dz. U. poz. 1719) (§ 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2009 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o VAT)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
b.	Zwolnienie od podatku nieodpłatnego świadczenia usług oraz nieodpłatnej dostawy towarów, które uprzednio zostały sfinansowane ze środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej (§12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień - Dz. U. poz. 1722)²⁶⁸ (§12 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2009 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o VAT)							
16.	Zwolnienie z opodatkowania dostawy samochodów osobowych i pojazdów samochodowych, w przypadkach gdy podatnikom przy ich nabyciu przysługiwało częściowe odliczenie podatku naliczonego (§3 ust. 1 pkt 20 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień – Dz. U. poz. 1722²⁶⁹)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD

²⁶⁸ Przepis obowiązuje do dnia 31 grudnia 2014 r.

²⁶⁹ Przepis uchylony z dniem 1 kwietnia 2014 r. rozporządzeniem Ministra Finansów zmieniającym rozporządzenie w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień (Dz. U. poz. 369).

	(§12 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2009 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o VAT)							
17.	Stawka 0% do dostawy: 1) towarów w składzie celnym, wprowadzonych do składu celnego z terytorium państwa członkowskiego innego niż terytorium kraju; 2) towarów objętych procedurą składu celnego (§ 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania stawek obniżonych - Dz. U. poz. 1719. Wcześniej: § 12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 kwietnia 2011 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2013 r. poz. 247 i 362) oraz § 11 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2009 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 1799, z późn. zm.))	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD

IV. Preferencje podatkowe w podatku akcyzowym

Preferencje podatkowe w podatku akcyzowym								
Nr	Opis	Wartość preferencji ²⁷⁰						
		(mln zł)						
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1. GOSPODARKA								
1.	Małe browary (§17, od 1 marca 2013 r. §13 rozporządzenia w sprawie zwolnień)	15	16	19	16	26	16	18
2.	Wyroby węglowe ²⁷¹ zużywane:							
a.	przez gospodarstwa domowe, organy administracji publicznej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, szkoły, przedszkola i inne podmioty systemu oświaty, żłobki i kluby dziecięce, szpitale, przychodnie i inne podmioty lecznicze, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pożytku publicznego (art. 31a ust. 2 pkt 3, od 20 września 2013 r. art. 31a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku akcyzowym)	x	x	x	504	504	BD	BD
b.	do łącznego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej (art. 31a ust. 2 pkt 5, od 20 września 2013 r. art. 31a ust. 1 pkt 5 ustawy o podatku akcyzowym)	x	x	x	313	313	BD	BD
c.	w procesach mineralogicznych, elektrolitycznych i metalurgicznych oraz do redukcji chemicznej (art. 31a ust. 2 pkt 7, od 20 września 2013 r. art. 31a ust. 1 pkt 7 ustawy o podatku akcyzowym)	x	x	x	45	45	BD	BD
d.	przez zakłady energochłonne do celów opałowych (art. 31a ust. 2 pkt 8, od 20 września 2013 r. art. 31a ust. 1 pkt 8 ustawy o podatku akcyzowym)	x	x	x	114	114	BD	BD
3.	Wyroby gazowe ²⁷² zużywane:							

²⁷⁰ Wartość preferencji została oszacowana na podstawie informacji z Izb Celnych uzyskanych z dokumentacji wymaganej przy obrocie zwolnionymi wyrobami akcyzowymi, bądź bezpośrednio od podatników podatku akcyzowego.

²⁷¹ Dane za 2012 r. i 2013 r. stanowią wartości szacunkowe. Wartość preferencji dotycząca wyrobów węglowych jest przyjęta do celów analitycznych z 2012 r.

²⁷² Zwolnienia dotyczą okresu listopad-grudzień 2013 r.

a.	przez gospodarstwa domowe, organy administracji publicznej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, szkoły, przedszkola i inne podmioty systemu oświaty, żłobki i kluby dziecięce, szpitale, przychodnie i inne podmioty lecznicze, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pożytku publicznego (art. 31b ust. 2 ustawy o podatku akcyzowym)	x	x	x	x	BD	BD	BD
b.	do łącznego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej (art. 31b ust. 1 pkt 2, ustawy o podatku akcyzowym)	x	x	x	x	BD	BD	BD
c.	w procesach mineralogicznych, elektrolitycznych i metalurgicznych oraz do redukcji chemicznej (art. 31b ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku akcyzowym)	x	x	x	x	BD	BD	BD
d.	przez zakłady energochłonne do celów opałowych (art. 31b ust. 1 pkt 5 ustawy o podatku akcyzowym)	x	x	x	x	BD	BD	BD
2. ROLNICTWO								
4.	Wyroby węglowe ²⁷³ zużywane w pracach rolniczych, ogrodniczych, w hodowli ryb, oraz w leśnictwie (art. 31a ust. 2 pkt 6, od 20 września 2013 r. art. 31a ust. 1 pkt 6 ustawy o podatku akcyzowym)	x	x	x	21	21	BD	BD
5.	Wyroby gazowe ²⁷⁴ zużywane w pracach rolniczych, ogrodniczych, w hodowli ryb, oraz w leśnictwie (art. 31b ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku akcyzowym)	x	x	x	x	BD	BD	BD
3. ZDROWIE								
6.	Napoje alkoholowe nieprzeznaczone do konsumpcji:							
a.	Zwolnienie od akcyzy alkoholu etylowego używanego do celów medycznych (§14, od 1 marca 2013 r. §10 - rozporządzenia w sprawie zwolnień)	61	5	3	2	3	2	3
b.	Zwolnienie od akcyzy alkoholu etylowego pochodzącego z przepadku (§15 pkt 2, od 1 marca 2013 r. §11 pkt 2 rozporządzenia w sprawie zwolnień)	4	0	0	0	0	0	0

²⁷³ Dane za 2012 r. i 2013 r. stanowią wartości szacunkowe. Wartość preferencji dotycząca wyrobów węglowych jest przyjęta do celów analitycznych z 2012 r.

²⁷⁴ Zwolnienia dotyczą okresu listopad-grudzień 2013 r.

c.	Zwolnienie od akcyzy napojów alkoholowych (§13, od 1 marca 2013r. §9 rozporządzenia w sprawie zwolnień)	41	107	59	45	38	53	44
7.	Wyroby tytoniowe nieprzeznaczone do konsumpcji (§18, od 1 marca 2013 r. §14 rozporządzenia w sprawie zwolnień)	4	9	3	1	2	2	2
4. TRANSPORT I OCHRONA ŚRODOWISKA								
8.	Wyroby węglowe²⁷⁵ zużywane:							
a.	do przewozu towarów i pasażerów koleją (art. 31a ust. 2 pkt 4, od 20 września 2013 r. art. 31a ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku akcyzowym)	x	x	x	0	0	BD	BD
b.	przez podmioty gospodarcze, w których wprowadzone zostały w życie systemy prowadzące do osiągnięcia celów dotyczących ochrony środowiska lub do podwyższenia efektywności energetycznej (art. 31a ust. 2 pkt 9, od 20 września 2013 r. art. 31a ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku akcyzowym)	x	x	x	63	63	BD	BD
9.	Wyroby gazowe ²⁷⁶ zużywane do przewozu towarów i pasażerów koleją (art. 31b ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku akcyzowym)	x	x	x	x	BD	BD	BD
10.	Biokomponenty przeznaczone do paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych (§ 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie zwolnień)	0	0	0	x	x	x	x
11.	Paliwa z zawartością biokomponentów (art. 89 ust. 1 pkt 3 i 7 ustawy o podatku akcyzowym w brzmieniu obowiązującym od 15 października 2009 r., wcześniej § 11 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz. U. z 2009 nr 32 poz. 228 ze zm.). Wcześniej § 12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2004 r. nr 97 poz. 966 ze zm.).	1 048	1 143	357 ²⁷⁷	x	x	x	x
12.	Biokomponenty stanowiące samoistne paliwo (art. 89 ust. 1 pkt 8 ustawy o podatku akcyzowym)	183	273	121 ²⁷⁸	x	x	x	x

²⁷⁵ Dane za 2012 r. i 2013 r. stanowią wartości szacunkowe. Wartość preferencji dotycząca wyrobów węglowych jest przyjęta do celów analitycznych z 2012 r.

²⁷⁶ Zwolnienia dotyczą okresu listopad-grudzień 2013 r.

²⁷⁷ Dane te dotyczą okresu styczeń-kwiecień 2011 r. tj. okresu, w którym zwolnienie to obowiązywało.

²⁷⁸ Dane te dotyczą okresu styczeń-kwiecień 2011 r. tj. okresu, w którym zwolnienie to obowiązywało.

13.	Energia elektryczna (art. 30 ust. 1, art. 30 ust. 7 ustawy o podatku akcyzowym)	126	196	185	225	239	318	187
14.	Olej opałowy do prób silników dla morskich jednostek pływających (art. 32 ust. 1a ustawy o podatku akcyzowym)	x	0	0	0	x	x	BD
5. INNE								
15.	Zwolnienie dla oleju smarowego (§10 pkt 2, od 1 marca 2013 r. §6 pkt 2 rozporządzenia w sprawie zwolnień)	51	106	102	93	98	118	119
16.	Zwolnienie w podróży (§20, od 1 marca 2013 r. §16 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zwolnień)	1	1	1	1	1	4	1
17.	Wyroby akcyzowe poddane zniszczeniu (§21 ust. 1, od 1 marca 2013 r. §17 rozporządzenia w sprawie zwolnień)	110	26	127	122	82	199	175
18.	Inne zwolnienia dotyczące wyrobów energetycznych (§7, §10 pkt 1 i 3, od 1 marca 2013 r. §3, §6 pkt 1 i 3 rozporządzenia w sprawie zwolnień)	46	19	9	8	6	14	31

V. Preferencje podatkowe w podatkach lokalnych

Preferencje podatkowe w podatkach lokalnych ²⁷⁹								
Nr	Opis	Wartość preferencji						
		(mln zł)						
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1. GOSPODARKA								
1.	Specjalne strefy ekonomiczne (art. 10 ustawy o zmianie ustawy o SSE) ²⁸⁰	-	-	-	-	-	-	-
2. ROLNICTWO								
2.	Zwolnienie dla budynków gospodarczych lub ich części położonych na gruntach gospodarstw rolnych, służących wyłącznie działalności rolniczej (art. 7 ust.1 pkt 4 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	1 591	1 616	1 807	1 772	1 843	1 859	1 867
3.	Zwolnienie dla budynków i budowli zajętych przez grupę producentów rolnych (art. 7 ust. 1 pkt 13 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	BD	40	42	5	5	5	5
4.	Obniżona stawka dla budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym (art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	10	10	10	12	13	13	14
5.	Zwolnienie dla użytków rolnych klasy V, VI i VIz oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych:							
a	Zwolnienie dla użytków rolnych klasy V, VI i VIz (art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym)	183	112	124	244	249	228	202

²⁷⁹ Wartość poszczególnych preferencji oszacowano na podstawie: danych Głównego Urzędu Statystycznego, właściwych resortów i instytucji oraz informacji przekazanych przez gminy w badaniu ankietowym. Szacując preferencje w podatku od nieruchomości zastosowano przeciętne stawki tego podatku stosowane w gminach nieróżnicujących stawek tego podatku w 2012 r. po ich waloryzacji wskaźnikiem inflacji, lub zwaloryzowano o wskaźnik inflacji dane podane przez gminy i instytucje za 2012 r. w przypadku podatku rolnego i leśnego zastosowano ustawowe stawki tych podatków lub przeszacowano dane wskaźnikiem zmiany stawki w 2015 r. w stosunku do 2012 r. w tabeli oddzielnymi przypisami wyróżniono preferencje rekompensowane gminom oraz wartości preferencji wynikające ze sprawozdawczości budżetowej gmin.

²⁸⁰ Zwolnienie jest rekompensowane gminom z budżetu państwa: za 2009 r. w wysokości 14 mln zł, w 2010 r. w wysokości 16 mln zł, za lata 2011-2012 w wysokości ok. 15 mln zł, w roku 2013 w wysokości 14,2 mln zł, w roku 2014 r. 13,7 mln zł i za 2015 r. w wysokości 12,3 mln. zł.

b	Zwolnienie gruntów zadrzewionych i zakrzewionych ustanowione na użytkach rolnych (art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
6.	Zwolnienie dla gruntów objętych melioracją (art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku rolnym)	0	0	0	0	0	0	0
7.	Zwolnienie dla gruntów przeznaczonych na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego do powierzchni do 100 ha (art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym)	BD	36	40	39	40	36	32
8.	Zwolnienie dla gruntów powstałych z zagospodarowania nieużytków (art. 12 ust. 1 pkt 5 ustawy o podatku rolnym)	0	0	0	0	0	0	0
9.	Zwolnienie dla gruntów rolnych otrzymanych w drodze wymiany lub scalenia (art. 12 ust. 1 pkt 6 ustawy o podatku rolnym)	0	0	0	1	1	1	1
10.	Zwolnienie dla użytków rolnych na których zaprzestano produkcji rolnej (art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy o podatkach rolnym)	65	0	0	0	0	0	0
11.	Ulga inwestycyjna (art. 13 ust. 1 ustawy o podatku rolnym)	53	33	36	48	50	45	40
12.	Ulga żołnierska (art. 13a ust. 1 i 2 ustawy o podatku rolnym)	0	0	-	-	-	-	-
13.	Ulgi dla gruntów położonych na terenach podgórskich i górskich (art. 13b ust. 1 ustawy o podatku rolnym)	BD	15	17	33	34	31	27
14.	Ulga związana z wystąpieniem klęski żywiołowej (art. 13c ust. 1 ustawy o podatku rolnym) ²⁸¹	-	-	-	-	-	-	-
15.	Ulgi po okresie zwolnienia (art. 12 ust. 6 ustawy o podatku rolnym)	BD	12	14	14	14	13	11
16.	Uprawnienie rad gmin do obniżania ceny skupu żyta stanowiącej podstawę obliczania stawek podatku rolnego (art. 6 ust. 3 ustawy o podatku rolnym) ²⁸²	433	40	78	692	652	466	291
3. ZATRUDNIENIE								
17.	Zwolnienie dla prowadzących zakłady pracy chronionej oraz							

²⁸¹ W latach 2009-2014 nie ogłoszono stanu klęski żywiołowej.

²⁸² Dane sprawozdawczości budżetowej jednostek samorządu terytorialnego.

	zakłady aktywności zawodowej:²⁸³							
a	Zwolnienie na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.	-	-	-				
b	Zwolnienie na podstawie art. 12 ust. 2 pkt 4 ustawy o podatku rolnym.	0	-	-	-	-	-	-
c	Zwolnienie na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 4 ustawy o podatku leśnym.	0	-	-				
4. EDUKACJA NAUKA KULTURA SPORT								
18.	Zwolnienie dla nieruchomości lub ich części na potrzeby prowadzenia przez stowarzyszenia statutowej działalności wśród dzieci i młodzieży w zakresie oświaty, wychowania, nauki, techniki, kultury fizycznej i sportu (art. 7 ust.1 pkt 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	14	16	16	17	18	18	18
19.	Zwolnienie dla uczelni i placówek naukowych PAN:							
a	Zwolnienie uczelni (art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	BD	69	72	81	85	85	86
b	Zwolnienie uczelni (art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku rolnym)	BD	1	1	2	2	2	2
c	Zwolnienie uczelni (art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku leśnym)	BD	0	1	0	0	0	0
d	Zwolnienie instytutów naukowych i pomocniczych jednostek naukowych PAN (art. 7 ust. 2 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	46	3	4	4	4	4	4
e	Zwolnienie instytutów naukowych i pomocniczych jednostek naukowych PAN (art. 12 ust. 2 pkt 3 ustawy o podatku rolnym)	0	0	0	0	0	0	0
f	Zwolnienie instytutów naukowych i pomocniczych jednostek naukowych PAN (art. 7 ust. 2 pkt 3 ustawy o podatku leśnym)	0	0	0	0	0	0	0
20.	Zwolnienie dla szkół:							
a	Zwolnienie publicznych i niepublicznych jednostek organizacyjnych objętych systemem oświaty oraz	171	176	205	200	209	210	211

²⁸³ Zwolnienie rekompensowane przez PFRON w łącznej wysokości: w 2009 r. - 165 mln zł, w 2010 r. - 167 mln zł, w 2011 r. - 32 mln zł, w 2012 r. - 44 mln zł, w 2013 r. - 50 mln zł, a w 2014 r. w wysokości 51 mln zł.

	prowadzących je organów, w zakresie nieruchomości zajętych na działalność oświatową (art. 7 ust. 2 pkt 2 o podatkach i opłatach lokalnych)							
b	Zwolnienie publicznych i niepublicznych jednostek organizacyjnych objętych systemem oświaty oraz prowadzących je organów, w zakresie gruntów zajętych na działalność oświatową (art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatku rolnym)							
c	Zwolnienie publicznych i niepublicznych jednostek organizacyjnych objętych systemem oświaty oraz prowadzących je organów, w zakresie lasów zajętych na działalność oświatową (art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatku leśnym)							
21.	Zwolnienia dla gruntów i budynków wpisanych do rejestru zabytków oraz muzeów:							
a	Zwolnienie gruntów i budynków wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków, pod warunkiem ich utrzymania i konserwacji, zgodnie z przepisami o ochronie zabytków, z wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej (art.7 ust.1 pkt 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	BD	50	52	54	56	57	57
b	Zwolnienie gruntów wpisanych do rejestru zabytków, pod warunkiem ich zagospodarowania i utrzymania zgodnie z przepisami o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art.12 ust.1 pkt 11 ustawy o podatku rolnym)	BD	0	0	0	0	0	0
c	Zwolnienie gruntów i budynków we władaniu muzeów rejestrowanych (art. 7 ust. 1 pkt 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	4	11	11	8	8	8	8

22.	Instytuty i centra badawczo - rozwojowe: ²⁸⁴							
a	Zwolnienie instytutów badawczych (art. 7 ust. 2 pkt 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	BD	17	18	12	13	13	13
b	Zwolnienie instytutów badawczych (art. 12 ust. 2 pkt 5 ustawy o podatku rolnym)	BD	2	2	3	3	3	3
c	Zwolnienie instytutów badawczych (art. 7 ust. 2 pkt 5 ustawy o podatku leśnym).	BD	0	0	0	0	0	0
d	Zwolnienie przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego (art. 7 ust. 2 pkt 5a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych).	1	-	-	-	-	-	-
e	Zwolnienie przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego (art. 12 ust. 2 pkt 5a ustawy o podatku rolnym).							
f	Zwolnienie przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego (art. 7 ust. 2 pkt 6 ustawy o podatku leśnym).							
5. ORGANIZACJE POŻYTKU PUBLICZNEGO, KOŚCIOŁY, ORGANIZACJE SPOŁECZNE I OBYWATELSKIE								
23.	Zwolnienie z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, nieruchomości lub ich części należących do Kościołów i związków wyznaniowych działających w Polsce na podstawie ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz na podstawie odrębnych ustaw o stosunku Państwa do kościołów i związków wyznaniowych działających w Rzeczypospolitej Polskiej tj.: Kościoła Katolickiego, Kościoła Zielonoświątkowego, Kościoła Starokatolickiego Mariawitów, Kościoła Katolickiego Mariawitów, gmin wyznaniowych żydowskich, Kościoła Polskokatolickiego, Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, Kościoła Chrześcijan Baptystów, Kościoła Ewangelicko-	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD

²⁸⁴ Zwolnienie rekompensowane gminom z budżetu państwa w latach 2009-2012 w wysokości ok. 1 mln zł, w roku 2013 w wysokości 1,5 mln zł, a w latach 2014 i 2015 w wysokości 1,4 mln zł.

	Metodystycznego, Kościoła Ewangelicko-Reformowanego, Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego.							
24.	Zwolnienie dla nieruchomości zajętych przez organizacje pożytku publicznego (art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	BD	10	10	10	10	10	10
6. ZDROWIE								
25.	Obniżona stawka dla budynków lub ich części związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń (art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	250	262	306	304	322	337	348
7. SOCJALNE								
26.	Zwolnienie dla ogrodów działkowych i działek przyzagrodowych:							
a	Zwolnienie dla Polskiego Związku Działkowców (art. 12 ust. 2 pkt 6 ustawy o podatku rolnym).	6	4	4	8	8	7	7
b	Zwolnienie dla Polskiego Związku Działkowców (art. 7 ust. 2 pkt 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)							
c	Zwolnienie budynków położonych na terenie rodzinnych ogrodów działkowych (art. 7 ust.1 pkt 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	106	120	125	117	121	181	178
d	Zwolnienie gruntów stanowiących działki przyzagrodowe członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, którzy spełniają jeden z warunków: a) osiągnęli wiek emerytalny, b) są inwalidami zaliczonymi do I albo II grupy, c) są niepełnosprawnymi o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, są osobami całkowicie niezdolnymi do pracy w gospodarstwie rolnym albo niezdolnymi do samodzielnej	BD	0	0	0	0	0	0

	egzystencji (art. 7 ust. 1 pkt 11 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)							
e	Zwolnienie gruntów stanowiących działki przyzagrodowe członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, którzy: a) osiągnęli wiek emerytalny, b) są inwalidami zaliczonymi do I albo II grupy, c) są niepełnosprawnymi o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, są osobami całkowicie niezdolnymi do pracy w gospodarstwie rolnym albo niezdolnymi do samodzielnej egzystencji (art. 12 ust. 1 pkt 12 ustawy o podatku rolnym)	BD	0	0	0	0	0	0
8. TRANSPORT I OCHRONA ŚRODOWISKA								
27.	Zwolnienie budowli kolejowych i zajętych pod nie gruntów (art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	985	1 262	1 106	993	995	1 032	1101
28.	Czasowe zwolnienie gruntów, budynków i budowli pozostałych po likwidacji linii kolejowych (art. 7 ust. 1a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	4	4	3	5	6	7	6
29.	Zwolnienie budowli infrastruktury portowej i zajętych pod nie gruntów:							
a	Zwolnienie budowli infrastruktury portowej, budowli infrastruktury zapewniającej dostęp do portów i przystani morskich oraz zajętych pod nie gruntów (art. 7 ust.1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	40	44	16	48	48	48	102
b	Zwolnienie gruntów, które znajdują się w posiadaniu podmiotu zarządzającego portem lub przystanią morską (art.7 ust.1 pkt 2a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	2	2	0	0	0	0	0
30.	Zwolnienie budynków, budowli i zajętych pod nie gruntów na obszarze części lotniczych lotnisk użytku publicznego (art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	42	47	48	57	78	85	79

31.	Zwolnienie dla inwestycji drogowych (art. 22 ustawy z 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych)	15	23	28	7	15	13	15
32.	Zwolnienie dla nieruchomości w parkach i rezerwach przyrody (art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych) ²⁸⁵	-	-	-	-	-	-	-
33.	Zwolnienie użytków ekologicznych:							
a	Zwolnienie użytków ekologicznych (art. 7 ust.1 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych).	68	72	90	92	96	99	102
b	Zwolnienie użytków ekologicznych (art. 12 ust.1 pkt 8 ustawy o podatku rolnym).							
c	Zwolnienie użytków ekologicznych (art. 7 ust.1 pkt 3 ustawy o podatku leśnym).							
34.	Zwolnienie dla lasów z drzewostanem w wieku do lat 40 (art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku leśnym)	92	82	86	101	102	94	103
35.	Zwolnienie dla lasów wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków (art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku leśnym).	BD	0	0	0	0	0	0
36.	Obniżona stawka dla lasów wchodzących w skład rezerwatów i parków narodowych (art. 4 ust 3 ustawy o podatku leśnym)	60	56	64	71	79	73	83
37.	Uprawnienie rad gmin do obniżania ceny sprzedaży drewna (art. 4 ust. 5 ustawy o podatku leśnym) ²⁸⁶	2	1	2	3	2	1	2
9. INNE								
38.	Grunty pod jeziorami i sztucznymi zbiornikami (art. 7 ust. 1 pkt 8a	1	-	-	-	-	-	-

²⁸⁵ Zwolnienie to jest rekompensowane gminom z budżetu państwa w latach 2009-2010 w wysokości 7 mln zł, w 2011 r. w wysokości 4 mln zł, w 2012 r. w wysokości blisko 5 mln zł, w 2013 r. i 2014 r. w wysokości 6 mln zł, a w 2015 r. w wysokości 11 mln zł.

²⁸⁶ Dane sprawozdawczości budżetowej jednostek samorządu terytorialnego.

	ustawy o podatkach i opłatach lokalnych) ²⁸⁷							
39.	Wały ochronne i zajęte pod nie grunty:							
a	Zwolnienie budowli wałów ochronnych, gruntów pod wałami ochronnymi i położonych w międzywałach, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej przez inne podmioty niż spółki wodne, ich związki oraz związki wałowe (art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	26	27	33	33	34	35	35
b	Zwolnienie gruntów pod wałami przeciwpowodziowymi i gruntów położonych w międzywałach (art. 12 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatku rolnym)							
40.	Zwolnienie dla gruntów zajętych przez zbiorniki wody służące do zaopatrzenia ludności w wodę (art.12 ust.1 pkt 9 ustawy o podatku rolnym)	BD	0	0	0	0	0	0
41.	Grunty położone w pasie drogi granicznej (art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku rolnym)	1	0	0	1	1	1	1
42.	Zwolnienie dla nieużytków (art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	975	1 012	1 248	1 245	1 287	1 296	1294
43.	Zwolnienie dla gruntów zadrzewionych oraz gruntów zakrzewionych (art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	492	536	689	703	756	788	799
44.	Zwolnienie budynków gospodarczych lub ich części służących działalności leśnej rybackiej oraz zajęte na prowadzenie działów specjalnych produkcji rolnej (art. 7 ust 1 pkt 4 lit. a i c ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
45.	Zwolnienia uchwalane przez rady gmin.²⁸⁸							

²⁸⁷ Zwolnienie rekompensowane gminom przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej w latach 2009-2010 w wysokości 1,6 mln zł, w 2011 r. w wysokości 1,5 mln zł, a w 2012 r. 1,4 mln zł, a w 2013 r. w wysokości 1,5 mln zł, w 2014 r. i w 2015 r. w wysokości 1,6 mln zł.

²⁸⁸ Dane sprawozdawczości budżetowej jednostek samorządu terytorialnego.

a	Zwolnienie (art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	596	632	683	718	780	761	851
b	Zwolnienia i ulgi (art. 13e ustawy o podatku rolnym)	3	2	2	4	3	3	4
c	Zwolnienie (art. 7 ust. 3 ustawy o podatku leśnym)	0	0	0	0	0	0	0